

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

PHILIP K. DICK

SİZİ İNŞA

EDEBİLİRİZ

PKD

ALFA® EDEBİYAT

SİZİ İNŞA EDEBİLİRİZ

PHILIP K. DICK

1928 yılında Chicago’da doğan Philip K. Dick hayatının çoğunu California’da geçirdi. 36 romanı ve ölümünden sonra beş cilt halinde derlenen 100 civarında kısa hikâyesi olan Dick, 1982’de California’da öldü.

Bilimkurgu dünyasında adını 1950’lerde duyurmaya başlayan Philip K. Dick, döneminin bilimkurgu yazarlarından farklı olarak kendi özgün yazın tarzını geliştirdi. İlk romanı *Solar Lottery* 1954’te yayımlandı. Zamanın siyasi iklimi ve Dick’in kendi edebiyatında sözünü ettiği otoriteye dair paranoyası, hikâyelerinin çıkış noktasını oluşturan atmosferi oluşturdu.

1963 yılında *Yüksek Şatodaki Adam*’la bilimkurgu dünyasının en büyük ödülü kabul edilen Hugo Ödülünün sahibi oldu.

21. yüzyılla birlikte Philip K. Dick edebiyatına ilgi artarken, hikâyeleri, her kuşaktan okura, sanatçıya ve sinemasevere esin kaynağı oldu. Onlarca dile çevrilen Philip K. Dick kitapları, üniversite öğretiminde de yerini aldı. Dick’in ardında bıraktığı miras, bugün hiç olmadığı kadar güçlü; gelecekle ilgili imkânsız gibi görünen fikirleri de artık hayal edebileceğinden çok daha gerçek!

Birçok öyküsü ve kısa romanı sinemaya uyarlandı. “do Androids Dream of Electric Sheep?”ten (1968) uyarlanan *Blade Runner* (Bıçak Sırtı) ve “We Can Remember it for You Wholesale” den uyarlanan *Total Recall* (Gerçeğe Çağın) bilimkurgu sinemasının en önemli filmleri arasındadır. Diğer önemli romanları arasında *Martian Time-Slip* (1964, *Mars’ta Zaman Kayması*), *Vulcan’s Hammer* (1960, *Vulcan’ın Çekici*), *The Penultimate Truth* (1964, *Sondan Bir Önceki Hakikat*), *The Three Stigmata of Palmer Eldritch* (1965, *Palmer Eldritch’in Üç Bilmecesi*) ve *Ubik* (1969) sayılabilir.

GONCA GÜLBAY

Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesinden mezundur. Otuza yakın kitabın çevirmenliğini yapmıştır.

Sizi İnşa Edebiliriz

© 2014, ALFA Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

We Can Build You

© 1972, Philip K. Dick

Kitabın Türkçe yayın hakları Wylie Agency (UK) aracılığıyla Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti.'ne aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz. Eser sahiplerinin manevi ve mali hakları saklıdır.

Yayıncı ve Genel Yayın Yönetmeni M. Faruk Bayrak

Genel Müdür Vedat Bayrak

Yayın Yönetmeni Mustafa Küpüşoğlu

Kapak Tasarımı Adnan Elmasoğlu

Kitap Editörü Berna Kılınçer

Sayfa Tasarımı Müge Günbaş

ISBN 978-605-171-390-8

1. Basım: Aralık 2016

Baskı ve Cilt

Melisa Matbaacılık

Çiftehavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8 Bayrampaşa-İstanbul

Tel: 0(212) 674 97 23 Faks: 0(212) 674 97 29

Sertifika no: 12088

Alfa Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Alemdar Mahallesi Ticarethane Sokak No: 15 34110 Cağaloğlu-İstanbul

Tel: 0(212) 511 53 03 (pbx) Faks: 0(212) 519 33 00

www.alfakitap.com - info@alfakitap.com

Sertifika no: 10905

PHILIP K. DICK

SİZİ İNŞA

EDEBİLİRİZ

Çeviren: Gonca Gülbey

ALFA®

1

1970'lerin başında satış tekniğimizi mükemmel hale getirmiştik. Önce yerel gazetelerden birinin reklam kısmına ilan veriyorduk.

Klausen ve elektronik org, borcu ödenemediği için alıcıdan geri alınmıştır, mükemmel durumda, KELEPİR. Piyanoyu Oregon'a geri taşımaktansa bu bölgede yaşayan nakit ödeme yapabilecek ya da taksitleri üstlenebilecek kredi sicili temiz alıcılar arıyoruz. Bilgi için Ontario, Ore, Frauenzimmer Piiano Şirketinden Kredi Müdürü Bay Rock'la iletişime geçiniz.

Yıllar boyu şehir şehir dolaşarak bu ilanı verdik; batı eyaletlerinin yukarı ve aşağı kısımlarını dolandık; hatta sahilden içeriye doğru epeyce ilerleyip Colorado'ya kadar uzandık. Bilimsel ve sistematik temele dayanan bir yaklaşım geliştirmiştik; harita kullanıyor, gözden kaçan bir yer olmasın diye rotaları sıkı sıkıya takip ediyorduk. Elimizde türbinle çalışan, sürekli yolda olan dört kamyon vardı, kamyon başına da bir adam.

İlanı verdikten sonra, diyelim ki San Rafael Independent gazetesinde çıkmış olsun, Oregon, Ontario'daki ofisimize mektuplar gelmeye başlıyordu. Mektuplarla ortağım Maury Rock ilgileniyordu. Onları ayıklayıp, listeler çıkıyor, ardından belli bir bölgede, diyelim ki San Rafael'de, yeteri miktarda kişi sayısına ulaşınca, telgrafları çekmeye başlıyordu. Mesela çalışanlarımızdan Fred o sırada Man County'de olsun. Fred telgrafi alınca haritasına bakıyor ve aramaları sırayla listeliyordu. Ardından da bir ankesörlü telefon bulup muhtemel ilk alıcıyı arıyordu.

Bu esnada Maury ilana yanıt veren herkese uçakla bir mektup göndermiş oluyordu. Yanıt şöyleydi:

Sayın Bay Filanca,

San Rafael Independent-Journal'da çıkan ilanımıza verdiğiniz yanıtıttan ötürü müteşekkirimiz. Bu konuyla ilgilenen arkadaşımız birkaç gün ofiste olmayacak. Dolayısıyla adınızı ve adresinizi kendisine iletip sizinle iletişime geçmesini ve tüm detayları aktarmasını rica ettik.

Mektup aynı dille, tekdüze bir şekilde devam ediyordu ama birkaç yıldır şirkete epeyce faydası dokunmuştu. Ancak son zamanlarda elektronik orgların satışı düşüyordu. Mesela Vallejo bölgesinde daha yakın zamanda kırk tane klavsen satmıştık ama tek bir org satamamıştık.

Klavsenin org karşısındaki bu ciddi yükselişi yüzünden ortağım Maury Rock'la çekişmeye başlamıştık; tartışmalarımızın epeyce hararetli geçtiğini de söylemem lazım.

Ontario, Oregon'a geç saatte döndüm. Tüm gün güneyde, Santa Monica civarında bazı iyi niyetli ancak başarısız sosyal reformcularla belirli konuları görüşmüştüm. Adamlar bizim firmayı ve çalışma yöntemimizi incelemeleri için emniyet görevlilerini çağırmışlardı... Gereksiz bir davranış, ama tabii ki hiçbir şey çıkmadı çünkü tamamen yasal çalışıyoruz.

Ben Ontariolu değilim, hiçbirimiz Ontariolu değiliz. Ben Kansas, Wichita Falls'da doğdum, lise çağındayken Denver'a oradan da Boise, Idaho'ya taşındım. Ontario için bazı açılardan Boise'nin banliyösü diyebiliriz; Idaho sınırına epeyce yakındır –uzun metal bir köprüden yürüyerek Idaho'ya geçebilirsiniz– ayrıca düzlük bir yerdir, buralarda çiftçilik yapılır. Bu iç kısımda Oregon'un doğu tarafındaki ormanları göremezsiniz. Şehrin en büyük endüstrisi Ore-Ida patates köftesi fabrikasıdır. Bu fabrikanın özellikle elektronik kısmı epeyce büyüktür. Bir de İkinci Dünya Savaşı yıllarında gelip soğan ya da benzeri şeyler yetiştiren Japon çiftçiler var. Buralarda hava kuru, emlak fiyatları düşüktür, insanlar alışveriş için Boise'ye gider; Boise denen yerden pek hoşlanmam çünkü doğru düzgün Çin yemeği yiyebilecek bir yer bile bulmazsınız. Eski Oregon demiryoluna yakındır, demiryolu Cheyenne'e kadar devam eder.

Bizim ofis, Ontario'nun merkezinde, tuğla bir binada. Karşımızda bir hırdavatçı var. Binanın çevresinde süsen çiçekleri yetişiyor. Kaliforniya ve Nevada'dan gelirken geçtiğiniz çölden sonra sarmaşığın renkleri insana iyi geliyor.

Her neyse üstü açık, toz içindeki Chevrolet Magic Fire'ımı park ettim ve sokağın karşısına, bizim binaya doğru yürüdüm. Tabelamızda şöyle yazıyordu:

MASA İŞ ORTAKLIĞI

MASA, AMERİKA ÇOKLU AKUSTİK SİSTEMİ'nin kısaltmasıydı. Bu ismi elektronik org fabrikamızdan yola çıkararak uydurmuştuk. Aile bağlarımdan ötürü fabrikayla yakından ilgileniyorum. Frauenzimmer Piyano Şirketi fikri Maury'ye aitti; bu isim kamyon taşımacılığıyla yaptığımız iş için daha uygun görünmüştü. Frauenzimmer, Maury'nin memleketindeki gerçek soyadı, Rock ismi de uydurma. Ben gerçek adımlı kullanıyorum: Louis Rosen. Rosen Almandada güller anlamına geliyor. Bir keresinde Maury'ye Frauenzimmer'in ne anlama geldiğini sordum, "kadın soyu" anlamına geliyormuş. Sonra da "Rock" ismini nerden bulduğunu sordum.

"Gözlerimi kapadım ve rastgele bir ansiklopedi cildine dokundum. Üzerinde "ROCK-SUBUD" yazıyordu," dedi.

"Yanlış yapmışsın," dedim. "Maury Subud adını almalıydın."

Binamızın alt kat kapısı 1965'ten kalma, değiştirilmesi gerek, ama bunun için bütçemiz yok. Kapıyı iterek açtım aslında oldukça büyük ve ağır bir kapı, ama kolayca hareket ediyor. Asansöre doğru yürüdüm; asansör şu eski otomatik olanlardandı. Bir dakika sonra yukarıda, ofisteydim. Bizimkiler yüksek sesle konuşup içiyorlardı.

Maury doğrudan bana dönüp “Bizim devrimiz kapandı,” dedi. “Elektronik org miadını doldurdu.”

“Yanıliyorsun,” dedim. “Aslına bakarsan elektronik org yükselişe geçecek, çünkü Amerika uzay keşfine bu şekilde yaklaşıyor: elektronik olarak. On yıl içinde tek klavsen bile satmayacağız; klavsen tarihe karışacak.”

Maury “Louis,” dedi. “Lütfen rakiplerimizin yaptığı işlere bir bak. Elektronik sektörünün ilerlediği doğru, ama biz olmadan ilerliyor. Hammers Duygudurum Orguna baksana. Waldteufel Euphoria’ya bak ve insanlar ne diye sırf güm güm müzik çalıyolar diye senin kadar tatmin olsunlar söyle.”

Maury uzun boylu bir adamdır. Hipertiroidli duygusal heyecanına sahiptir. Elleri titrer ve yediklerini çok hızlı sindirir; ona hap veriyorlar, eğer haplar işe yaramazsa bir gün radyoaktif iyot almak zorunda kalacak. Dimdik durduğunda boyu bir seksen civarında. Siyah olduğu anlaşılan saçları upuzun ama seyrek. İri gözleri vardır. Bu gözlerde sanki her şey daima ters gidiyormuş gibi telaşlı bir bakış görürsünüz.

“İyi bir müzik enstrümanının miadı dolmaz,” dedim, ama Maury haklıydı. Bizi bitiren şey 1960’larda ortaya çıkan kapsamlı beyin haritaları ve Penfield, Jacobson ve Olds’un elektrot teknikleriydi. Duygular beynin hipotalamus bölgesindedir ve biz elektronik orgumuzu geliştirip pazarlarken hipotalamusu hesaba katmamıştık. Rosen fabrikası selektif frekansta kısa erimli şok nakli işine hiç giremedi; bu nakille orta beyindeki ol-

dukça spesifik hücreler harekete geçiriliyor, oysa biz devre bağlantılarını seksen sekiz siyah ve beyaz tuşlu orga dönüştürmenin ne kadar kolay ve önemli olduğunu düşünememiştik.

Çoğu insan gibi ben de Hammerstein Duygudurum Orgunun tuşlarını denedim ve hoşuma da gitti, ama bu orgun yaratıcı bir tarafı yok. Tamam, beyin simülasyonunun daha önce denenmemiş yeni düzenlemelerini kullanıp kafanızda tamamen yepyeni duygular uyandırabilirsiniz ve bu duyguların başka türlü ortaya çıkamayacağı da bir gerçek. Teorik olarak sizi nirvanaya çıkaracak kombinasyonlar bile yapmanız mümkün. Hammerstein ve Waldteufel şirketleri bu buluşları için büyük ödül aldılar. Ama bu aletin yaptığı şey müzik değil. Bu bir kaçış. Kim böyle bir şey ister ki?

1978 Aralığında bunu Maury'ye söylediğimde "Ben isterim," dedi ve gidip Federal Uzay Bürosundan ihraç edilmiş bir elektronik mühendisini işe aldı. Adamın bize hipotalamus simülasyon orgunun yeni bir versiyonunu yapabileceğini umuyordu.

Ne yazık ki işe aldığı adam, yani Bob Bundy, elektronik konusunda bir deha olsa da org konusunda hiç deneyimi yoktu. Daha önce hükümet için simulakrum devreleri tasarlamıştı. Simulakrum bir tür sentetik insan demek. Ben onları hep robot gibi düşünmüşümdür; simulakra Ay keşfinde kullanılıyor. Onları zaman zaman Cape'ten Ay'a gönderdikleri oluyor.

Bundy'nin Cape'ten ihraç edilme sebebi belli değil. İçtiği doğru, ama alkol onun becerilerini kö-

reletmiyor. Zamparalık yapıyor, iyi de yapmayan mı var? Muhtemelen güvenlik açısından risk taşıdığını düşündükleri için ihraç ettiler; Komünist olduğundan filan değil –Bundy politik fikir diye bir şeyin varlığından bile haberdar değildir– hafiften hebefreni belirtileri gösterdiği için risk yarattığını düşünmüş olmalılar. Bir başka deyişle adam kimseye haber vermeden ortadan kaybolabiliyor. Üstü başı kir içinde, saçlarını taramıyor, tıraş olmuyor ve konuşurken asla karşısındakiyle göz teması kurmuyor. Anlamsız anlamsız sırtlamak gibi bir huyu da var. Federal Büro Akıl Sağlığı psikiyatrlarının *hasarlı* dediği türden biri. Birisi soru sorduğunda nasıl yanıt vereceğini bilemiyor; konuşma bozukluğu var. Ama elle yapılan işlerde inanılmaz becerikli. İşini yapıyor, hem de çok iyi yapıyor. Yani McHeston Yasası onun durumu için geçerli değil.

Ancak Bundy'nin bizim için çalıştığı onca ay boyunca herhangi bir şeyin icat edildiğini görmedim. Ben sürekli yolda olduğum için onunla Maury ilgileniyordu.

Maury “Sırf babanla erkek kardeşin üretiyor diye o elektronik org Hawaii gitarına yapıştın kaldın,” dedi. “Bu yüzden gerçeklerle yüzleşemiyorsun.”

Ben de “Fikrimi değil beni tartışma konusu yapıyorsun,” dedim.

Maury ters ters “Talmud bilgeliği,” dedi. Kafayı iyice çektiği belliydi, sadece o değil, hepsi sarhoştı. Ben yollarda nakliye kamyonu ile dolarken onlar Ancient Age burbon götürüyorlardı.

“Ortaklığı bozmak mı istiyorsun?” diye sordum. Maury sarhoş kafayla babama, erkek kardeşime ve on yedi çalışanıyla bütün Rosen Elektronik Org Fabrikasına laf ettiği için o anda ortaklığı bozmaya hazırdım.

“Sana Vallejo ve civarından gelen haberlerin bizim ürünün ölüm fermanını imzaladığını söylüyorum,” dedi Maury. “İnsan kulağının daha önce hiç duymadığı altı yüz bin olası ses kombinasyonuna rağmen ölümü yakın. Sen de ailenin geri kalanı gibi o elektronik gübre yığınınızın çıkardığı uzaydan gelen voodoo gürültüsüne tutkunsun. Üstelik o zimbirtıya müzikal enstrüman demeye cüret edebiliyorsunuz. Siz Rosenların birinizin bile müzik kulağı yok. Bana sırf maliyetine bile verseniz o bin altı yüz dolarlık Rosen elektronik orgu evime sokmazdım; onun yerine vibrafon alırdım daha iyi.”

“Tamam,” diye bağırdım. “Sadelik yanlısısın. tekisin. Ayrıca org bin altı yüz değil bin yedi yüz dolar.”

“O gelişmiş dediğin devreler gürültü çıkarmaktan başka işe yaramıyor,” dedi Maury. “Ne kadar modifiye edilirse edilsinler ıslıktan öteye gidemiyor.”

“O orgla beste yapılabilir,” dedim.

“Beste mi? O şeyi çalmak var olmayan hastalıklara çare üretmek gibi bir şey. Ben diyorum ki ya sizin fabrikanın o lanet şeyi üreten kısmını yakıp kül et ya da artık biraz değiş. Yeni bir şeye geçelim. İnsanoğluna şu sancılı tırmanışında faydası dokunacak bir şeyler yapalım. Duyuyor musun beni?” İleri geri sallanıyor, işaret parmağını bana

doğru sallıyordu. “Artık gökyüzündeyiz. Yıldızlara ulaştık. İnsanoğlu artık tutucu değil. Duyuyor musun?”

“Duyuyorum,” dedim. “Ama hatırladığım kadıyla sorunlarımıza yeni ve faydalı çözümler getirecek olan Bob Bundy ve sendin. Aylardır bekliyoruz, ama ortada hiçbir şey yok.”

“Bir şey var,” dedi Maury. “Ve sen o şeyi gördüğünde kesinlikle geleceğe yönelik bir yatırım olduğunu kabul edeceksin.”

“Göster,” dedim.

“Tamam, fabrikaya gidelim. Babanla kardeşin Chester’ın da görmesi lazım. Neticede üretimi onlar yapacak.”

Elinde içkisiyle ayakta dikilen Bundy o sinsi, alaycı gülüşüyle bana bakıp sırtıyordu. Maury ile aramızdaki bu kişisel konuşma onu muhtemelen germiştir.

“İçimden bir ses başımıza bir felaket getireceğinizi söylüyor,” dedim.

“Zaten felaketin eşiğindeyiz,” dedi Maury. “Sizin, Rosen WOLFGANG MONTEVERDI ya da artık kardeşin bu ay üzerine her ne halt yazmışsa, orgunuza yapışıp kalırsak felaket kaçınılmaz.”

Verecek yanıtlım yoktu. İçimde bir sıkıntıyla kendime içki koydum.

2

Mark VII Saloon model Jaguar eski dönemlerden kalma, büyük beyaz bir araba. Koleksiyoncu arabası, sis lambaları ve Rolls gibi ızgarası var. Koltuklar elde işlenmiş, ceviz kabuğu renginde deriden, ayrıca kabininde bir dizi ışık var. Maury bu paha biçilmez 1954 model Mark VII arabasına çok iyi bakıyordu, ama Ontario'yu Boise'ye bağlayan ana yolda saatte doksan milin üzerine çıkamıyorduk.

Bu ağır aksak tempo sinirlerimi bozuyordu. “Maury, dinle,” dedim. “Anlatmaya başlasan diyorum. Geleceği hemen buraya getirsen.”

Direksiyonun başındaki Maury bir taraftan da Corina Sport purosunu tütürüyordu. Arkasına yaslanıp “Bu aralar tüm Amerika'nın aklında ne var dersin?”

“Seks,” dedim.

“Hayır.”

“Ruslardan önce güneş sisteminin iç gezegenlerini ele geçirmek mi?”

“Hayır.”

“Peki, neymiş söyle.”

“1861 İç Savaşı.”

“Tanrı aşkına!” dedim.

“Dostum, doğruyu söylüyorum. Bu millet Eyaletler arasında çıkan savaşı saplantı haline getirmiş. Nedeni ne biliyor musun? Amerikalıların katıldığı ilk ve tek ulusal destan.” Corina Sport purosunun dumanını yüzüme doğru üfledi. “O savaş biz Amerikalıları olgunlaştırdı.”

“Benim aklımda böyle bir şey yok,” dedim.

“Birleşik Devletlerin herhangi bir büyük şehrine gidip, kalabalık yerlerden birinde dursam ve oradan gelip geçenlere akıllarında ne olduğunu sorsam on tanesinin altısı 1861 İç Savaşı yanıtını verir. Yaklaşık altı ay önce bunu fark ettiğimden bu yana bize nasıl bir faydası olabilir diye düşünmeye başladım. Bu durum MASA İŞ ORTAKLIĞI için çok büyük anlam taşıyor, tabii eğer biz istersek, yani uyanık davranırsak. On yıl önce filan İç Savaşın yüzüncü yıldönümünü kutladılar, hatırlıyor musun?”

“Evet,” dedim. “196’deydi.”

“Evet ve tam bir fiyaskoydu. Sadece üç beş kişi kalkıp savaş canlandırması yaptı. Arka koltuğa baksana.”

Arabanın ışıklarını yakıp arka tarafa baktığımda üzeri gazete kâğıtlarıyla kaplanmış bir karton gördüm. Mağaza vitrinlerine koyulan mankenlere benziyordu. Göğüs kısmı dümdüz olduğuna göre kadın değildi.

“Eee?” dedim.

“İşte üzerinde çalıştığım şey bu.”

“Ben kamyonla oradan oraya dolaşırken sen bunun üstünde mi çalıştın!”

“Aynen öyle,” dedi Maury. “Ve bu gördüğün şey öyle bir satacak ki başın dönecek, ne klavsenleri ne de elektronik organı hatırlayan kalacak.”

Kendinden emin bir ifadeyle başını sallayarak, “Şimdi beni dinle,” dedi. “Boise’ye gittiğimizde babanın ve Chester’ın bize sorun çıkarmasını istemiyorum. O yüzden sana şimdi neler olduğunu anlatmam lazım. Bu işte bizi ya da artık kim bulursa onu bekleyen milyar dolarlar var. Arabayı bir yerlere çekip sana ne olduğunu göstereceğim, bir lokantaya ya da benzin istasyonuna denk geldiğimizde dururuz. Aydınlık bir yer olsun yeter.” Maury çok gergin görünüyordu. Elleri her zamankinden daha çok titriyordu.

“Bu arkadakinin Louis Rosen mankeni olmadığına emin misin? Belki de beni bayıltıp yerime onu geçireceksin?”

Maury tuhaf tuhaf yüzüme baktı. “Ne diye böyle konuşuyorsun ki? Hayır, öyle bir niyetim yok, ama işe bak ki yaklaştın. Demek ki kafalarımız h^ülâ uyuşuyor, aynen eski günlerde olduğu gibi, yetmişlerin başında genç ve zinde olduğumuz zamanlardaki gibi, belki baban ve hepimiz için bir uyarı olan erkek kardeşin olmadan... bak aklıma takıldı şimdi, kardeşin Chester büyükbaş hayvan veterineri olacaktı, ne diye olmadı ki? Öylesi hepimiz için çok daha iyi olurdu; canımız kurtulurdu. Onun yerine kalktı Idaho, Boise’de klavsen fabrikasında çalışmaya başladı, tam bir delilik!” Başını sağa sola sallıyordu.

“Senin ailen onu bile yapmadı,” dedim. “Ne bir şey inşa ettiler ne de bir şey ürettiler. Konfeksiyon işinde ucuz numaralar çeviren simsarlar Demek istediğim kendi işimizi kurmamız için ne yaptılar? Babamla Chester gibi davranmadılar. O arka koltuktaki manken neyin nesi? Bilmek istiyorum. Ayrıca ne benzinci de ne de lokantada durmuyorum; sezgilerim kesinlikle başıma bir iş getireceğini söylüyor. O yüzden yola devam edelim.”

“Konuşarak tarif edemem.”

“Elbette edersin. Laf ebeliğinde üstüne yoktur senin.”

“Peki. Sana İç Savaşın yüzüncü yıldönümü kutlamalarının neden başarısız olduğunu söyleyeyim. Çünkü Birlik ya da Konfederasyon için savaşmak isteyen, hayatını ortaya koyan o adamların hepsi öldü. Kimse yüz yaşına kadar yaşamıyor ayrıca yaşasa da ne işe yarayacak? Savaşamazlar ki, tüfeği bile doğru düzgün tutamazlar. Değil mi?”

“Yani arkada bir mumya var diyorsun ya da korku filmlerinde ‘zombi’ dedikleri şu şeylerden?”

“Arkada tam olarak ne olduğunu sana söyleyeyim. Arka koltukta gazete kâğıtlarına sarılmış o şey Sayın Edwin M. Stanton.”

“O kim?”

“Lincoln’ün Savaş Bakanı.”

“Vay!”

“Ciddiyim, gerçekten o.”

“Ne zaman ölmüştü o?”

“Uzun zaman önce.”

“Ben de öyle düşünmüştüm.”

“Dinle,” dedi Maury. “Arka koltukta elektronik bir simulakrum var. Onu ben yaptım, daha doğrusu Bundy’e yaptırdık. Altı bin dolara mal oldu ama buna değdi. Şu yol kenarındaki kafede duralım da nasıl bir şey olduğunu sana göstereyim; tek yolu bu.”

Tüylerim diken diken olmuştu. “Göstersen iyi edersin,” dedim.

“Sen bunu bir tür oyun mu sanıyorsun dostum?”

“Hayır kesinlikle ciddi olduğunu düşünüyorum.”

“Öyleyim,” dedi Maury. Arabayı yavaşlatıp, sinyal verdi. “Şu Tommy’nin İtalyan Lokantası-Lucky Lager Bira yazan yerde duruyorum,” dedi.

“Sonra ne yapacaksın? Sunum mu?”

“Gazeteleri çıkaracağız ve simulakrum bizimle birlikte içeri girip, kendine tavuklu jambonlu piz-za söyleyecek; gösteriyle kastım bu.”

Maury, Jaguar’ı park etti ve arka koltuğa geçti. İnsana benzeyen kütlenin üzerindeki kâğıtları çıkardı ve gözleri kapalı, ak sakallı, üzerinde eski zamanlardan kalma kıyafetler olan yaşlıca bir bey ortaya çıktı. Ellerini göğsünün üzerinde kavuşturmuştu.

“Pizzasını söylediğinde bu simulakrumun ne kadar inandırıcı olduğunu göreceksin,” dedi Maury. Simulakrumun arkasındaki düğmeleri kurcalamaya başladı.

O şeyin yüzünde hemen ters, somurtkan bir ifade belirdi. Ardından da hırıltıyla, “Dostum, ellerini üzerimden çeksen diyorum,” dedi ve Maury’nin ellerini geriye doğru itti. Maury bana bakarak sırtıttı.

“Gördün mü?” dedi Maury. Simulakrum yavaşça yerinden doğruldu. Düzenli bir biçimde üzerini silkeliyordu; yüzünde haşın ve inatçı bir ifade vardı, ona bir zarar verdiğimizize inanıyormuş gibi. Belki de onu bayıltıp arabaya attığımızı, yeni yeni kendine geldiğini sanıyordu. Tamam, lokantadaki adamın bu numarayı yutacağını görebiliyordum; Maury bu noktayı vurgulamıştı zaten. Eğer her şey gözümün önünde yaşanmamış olsaydı ben de karşımda duranın eski moda kıyafetlerini sinirli sinirli silkeleyen yaşlıca, huysuz bir beyefendi olduğunu sanabilirdim.

“Anlıyorum,” dedim.

Maury, Jaguar’ın arka kapısını açık bıraktı ve Edwin M. Stanton’ın elektronik simulakrumu arabadan çıkıp asil bir duruşla ayakta dikilmeye başladı.

“Parası var mı?” diye sordum.

“Elbette,” dedi Maury. “Saçma sapan şeyler sorma, şu ana kadar karşı karşıya kaldığın en ciddi konu bu.” Restorana giden çakıl yoldan yürürken Maury konuşmaya devam etti, “Bütün ekonomik geleceğimiz ve Amerika’nın bütün ekonomik geleceği bu işe bağlı. İşte bu şey sayesinde önümüzdeki on sene içerisinde sen ve ben zengin olabiliriz.”

Restorana girip üç pizza söyledik; gelen pizzanın kenarları yanmıştı. Bunun üzerine Edwin M. Stanton epeyce gürültü çıkardı, restoran sahibine yumruğunu salladı ve nihayet hesabı ödedikten sonra restorandan çıktık.

Daha şimdiden bir saat gecikmiştik ve artık fabrikaya ulaşımaya ulaşamayacağımızdan bile

emin değildim. Bu yüzden Jaguar'a bindiğimizde Maury'ye gaza basmasını söyledim.

“Şu yeni çıkardıkları roket benziniyle bu araba saatte iki yüzü geçer,” dedi Maury.

Araba kükreyerek yola çıktığında Edwin M. Stanton ters bir sesle “Olası kazançlar kayıplar-dan çok daha fazla olmadığı sürece gereksiz risk almayın,” dedi.

Maury “Siz de” dedi.

Idaho, Boise'deki Rosen Klavsen&Elektronik Org Fabrikası fazla dikkat çeken bir yer değildir. Fabrika dediğimiz bina tek katlıdır. Dışarıdan tek katlı bir pastaya benzer ve arkada bir park yeri vardır. Ofisin kapısında arkalarında kırmızı göm-me ışık bulunan, oldukça modern görünümlü plastik harflerle şirketin adı yazar. Sadece ofis odası pencerelidir.

Saat geç olduğu için fabrika kapanmıştı. Etraf-ta karanlıktı ve ortalıkta kimseler yoktu. Biz de konutların olduğu kısma doğru devam ettik.

Maury, Edwin M. Stanton'a “Bu semti nasıl buldun?” diye sordu.

Jaguar'ın arka koltuğunda oturan yaratık ye-rinden doğrularak “Oldukça nahoş ve yakışksız,” diye yanıt verdi.

“Dinle,” dedim, “Ailem fabrikaya yürümeye mesafesinde olduğu için Boise'nin bu endüst-riyel kısmında yaşıyor.” Samimi, dürüst insan-ların bu şekilde eleştirilmesi sinirlerime doku-nuyordu. Özellikle de babam gibi iyi insanların. Erkek kardeşime gelince, Chester Rosen dışında klavsen ve elektronik org sektöründe bu kadar

ilerleyebilmiş radyasyona maruz kalmış mutant sayısı çok azdır. Onlara özel tür diyorlar ve çoğu sektörde erkek kardeşimin durumunda olanlara karşı çok fazla ayrımcılık ve önyargı var. Sosyal statüsü yüksek olan işlerin çoğu onlara kapalı.

Chester'ın gözlerinin burnunun altında ve ağzının da gözlerinin yerinde olması Rosen ailesi için hep sıkıntılı bir durum oldu. Ama Chester ve onun durumundakiler için suçlanması gereken şey ellilerde ve altmışlarda yapılan H-bombası testleri. Çocukken doğuştan gelen özürler konusunda epeyce tıp kitabı okuduğumu anımsıyorum – doğal olarak bu konu yirmi otuz sene boyunca insanların ilgisini çekti ve bazı vakalar var ki Chester onların yanında çok önemsiz sayılır. Mesela her aklıma geldiğinde beni depresyona sokan bir vaka vardı. Embriyo rahimdeyken parçalara ayrılmış, bir çene, bir kol, bir avuç diş, kopmuş parmaklar. Erkek çocukların birleştirip uçak yaptığı plastik oyuncak parçaları gibi. Tek fark bu embriyoyu birleştirmenin bir yolu yok; bu dünyada onu birleştirebilecek bir yapıştırıcı yok.

Ayrıca her tarafında kıl çıkan embriyolar var, yünden yapılmış terlikler gibiler. Aklıma gelen bir başkasının derisi o kadar kurumuş ki her yeri çatlaklar içinde; güneşte kavrulmuş gibi. O yüzden Chester'a laf edilmemeli.

Jaguar bizimkilerin evinin önünde durdu. İşte gelmiştik. İçeride ışık yanıyordu, bizimkileri görebiliyordum, annem, babam ve erkek kardeşim oturma odasında televizyon izliyorlardı.

Maury, “Hadi Edwin M. Stanton’ı içeri tek başına gönderelim,” dedi. “Gidip kapıyı çalsın, biz de arabada oturup izleriz.”

“Babam bu şeyin gerçek olmadığını anlar,” dedim, “Daha bir mil öteden anlar. Muhtemelen bu şeye tekmeyi basıp merdivenlerden aşağı yuvarlayacak, sen de yatırdığın altı yüz dolara yan.” Ya da Maury artık bu işe kaç para yatırmışsa...Tabii masrafları MASA’ya kestiğinden emindim.

“Ben yine de şansımı deneyeceğim,” dedi Maury. Zamazingo çıkabilsin diye arabanın kapısını açık tutuyordu. “Yukarıya 1429 numaraya çık ve zili çal. Adam kapıyı açmaya geldiğinde “O artık tarihe maloldu” dersin, sonra da öylece dur.”

“O ne demek öyle?” dedim. “Ne biçim bir giriş cümlesi bu?”

“Stanton’ın adını tarihe geçiren cümle bu, Lincoln öldüğünde söylemiş.”

Stanton merdivenlerden yukarı çıkarken kendi kendine cümleyi tekrar ediyordu.

“Vakti geldiğinde Edwin M. Stanton’ın nasıl yapıldığını sana anlatacağım,” dedi Maury. “Stanton ile ilgili tüm bilgiyi nasıl topladığımızı ve onun sistemine nasıl aktardığımızı anlatırım.”

Tiksintiyle, “Sen ne yapıyorsun biliyor musun?” dedim. “MASA’yı mahvediyorsun, bu kuş beyinli şeyle uğraşıp dalga geçiyorsun, en başından sana bulaşmamalıydım.”

Stanton zili çalarken Maury “Sessiz ol,” dedi.

Ön kapı açıldı. Babam üzerinde pantolonu, terlikleri ve ona Noel hediyesi olarak aldığım ropdö-şambıyla kapıda dikiliyordu. Epeyce etkileyici bir

hali vardı ve konuşmasını yapmaya hazırlanan Edwin M. Stanton onun karşısında öylece duruyordu.

Nihayet, “Beyefendi,” dedi. “Oğlunuz Louis’le tanışma şerefine nail oldum.”

“Ah, evet,” dedi babam. “Kendisi şimdi Santa Monica’da.”

Edwin M. Stanton’ın Santa Monica’nın ne olduğunu biliyormuş gibi bir hali yoktu, ne yapacağını bilemez bir halde öylece dikiliyordu. Yanımda oturan Maury kızgınlıkla küfrediyordu, ama bence komik bir sahneydi. Simulakrum işe yeni başlamış, işe yaramaz bir satıcı gibi orada öylece duruyor, aklına söyleyecek bir şey gelmediği için sessizce bekliyordu.

Yine de etkileyici bir sahneydi; iki beyefendi karşı karşıya durmuş birbirlerine bakıyorlardı, Sakalı ortadan ikiye ayrılmış, eski moda kıyafetleriyle Stanton ve ondan pek de modern görünmeyen babam. Yaşlılar buluşması diye düşündüm. Sinagogda olduğu gibi.

Nihayet babam o şeye “İçeri girmez miydiniz?” diye sordu. Kapıyı araladı ve yaratık içeri girip, gözden kayboldu; kapı kapandı, veranda şimdi aydınlık ve boştu.

“Buna ne diyeceksin,” dedim Maury’ye.

Yukanı çıktık. Kapı kilitli değildi, içeri girdik.

Stanton oturma odasındaydı. Kanapenin ortasına oturmuştu, ellerini diz kapaklarına koymuş, babamla ciddi bir konuşmaya dalmıştı. Annemle Chester ise televizyon izlemeye devam ediyorlardı.

“Baba,” dedim. “O Şeyle konuşarak vaktini boşa harcıyorsun. Bu Şeyin ne olduğunu biliyor musun? Maury’nin bodrumda altı yüz dolara mal ettiği bir makine.”

Babam ve Edwin M. Stanton aynı anda durup bana baktılar.

Babam “Bu nazik beyefendi mi?” dedi ve yüzünde öfkeli, haklılığını vurgulayan bir ifade oldu; kaŐları çatılmıŐtı, nerdeyse bağırarak, “Şunu unutma Louis,” dedi, “Bu adam sazlıktaki kırılgan bir kamıŐ dalı, doğadaki en güçsüz Şey ama lanet olsun, düŐünen bir kamıŐ dalı. Tüm evrenin ona karşı silahlanmasına gerek yok; bir su damlacığı onu öldürmeye yeter.” Parmağını heyecanla bana doğru sallayan babam, gürlemeye devam etti, “Ama bütün evren onu ezmeye kalkıŐsaydı, ne derdim biliyor musun? Bu adam asaletinden bir Şey kaybetmez derdim!” Bir taraftan da söylediklerini vurgulamak için koltuğunun koluna vuruyordu. “Neden biliyor musun oğlum? Çünkü öleceğini biliyor ve sana bir Şey daha söyleyeyim, lanet olası evrene karşı üstünlüğü var çünkü evrenin neler olup bittiğine dair hiçbir fikri yok.” Babam bir parça sakinleŐerek konuşmaya devam etti, “Bizim onurumuz buna bağlı. Demek istediğim insan küçük bir varlık, zamanı ve uzayı dolduramaz, ama elbette ki Tanrının ona verdiği beyni kullanabilir. Senin ‘Şey’ dediğin bu varlık gibi. O bir Şey değil. Bu ein Mensch, bir insan. Bak size bir fıkra anlatayım.” Ardından yarı İbranice yarı İngilizce bir fıkra anlattı.

Fıkra bittiğinde hepimiz gülümsedik, ama Edwin M. Stanton'ın bir tür resmiyetle, hatta neredeyse zoraki gülümsüyormuş gibi bir hali vardı.

Stanton hakkında okuduklarım geldi aklıma. Anımsadığım kadarıyla hem İç Savaş hem de savaş sonrası Restorasyon döneminde sert tavrıyla tanınıyordu. Özellikle de Andrew Johnson'la çatışıp suçlanmasını sağlamaya çalıştığı zaman oldukça katıymış. Muhtemelen babamın anlattığı hümanist fıkradan da pek hoşlanmamıştı çünkü çalıştığı zamanlar bütün gün Lincoln'ün bu tip esprilerine maruz kalıyordu. Ama babamı durdurmak mümkün değildi; kendi babası ünlü bir Spinoza uzmanıydı ve babam her ne kadar sadece yedinci sınıfa kadar okumuş olsa da her tür kitabı ve makaleyi okur, dünyanın dört bir yanından edebiyatçılarla yazışır.

Kısa bir sessizlik olunca Maury babama “Üzgünüm Jerome ama sana gerçeği söylüyorum,” dedi. Ardından Edwin M. Stanton'a doğru eğilip kulağının arkasındaki düğmeyi çevirdi.

Stanton'dan “Glup” diye bir ses geldi, ardından da kaskatı kesildi, vitrinde duran bir manken kadar cansızdı artık; gözlerindeki ışık yok olmuş, kolları hareketsizleşmişti. Gerçekten çarpıcı bir sahneydi. Durumu nasıl karşılayacağını anlamak için babama bakıyordum. Chester ve annem bile televizyonu bırakıp bize bakmaya başlamışlardı. O gece zaten felsefi bir ortam olmasa, o anda felsefe yapmaya başlayabilirdik; hepimiz ciddileşmiştik. Babam o şeyi incelemek için ayağa kalktı.

“Oy gewalt,” diyerek başını sallıyordu.

“Nein, *das geht mir nicht.*” Babam koltuğuna dönüp rahatça yerleşti, ardından da duruma boyun eğmiş, ağırbaşlı bir tavırla “Pekâlâ, Vallejo’da satışlar nasıl gitti çocuklar?” diye sordu. Biz yanıt vermeye hazırlanırken Anthony&Cleopatra marka purosunu çıkarıp ambalajını açtı ve yaktı. Anthony&Cleopatra iyi kalite Havana purosudur, yeşil bir ambalajı vardır. Puronun kokusu hemen içeriği doldurdu. “Herhalde bir sürü orgla AMADEUS GLUCK klavsen satmışsınızdır?” diyerek kıkırdadı.

“Jerome,” dedi Maury, “Klavsenler peynir ekmek gibi satıyor, ama tek bir org bile satılmıyor.

Babamın suratı asıldı.

“Bu konu üzerine epeyce konuştuk,” dedi Maury. “Ortaya çıkan belli gerçekler var. Rosen elektronik org...”

“Bekle,” dedi babam. “O kadar hızlı gitme Maurice. Demir Perdenin bu tarafında Rosen orgun bir eşi daha yoktur.” Sehpadan masonit bir levha çıkardı; levhanın üzerinde rezistanslar, güneş bataryaları, transistörler, kablolar ve buna benzer başka şeyler vardı. “Burada Rosen orgun nasıl çalıştığını görebilirsin,” diye başladı. “İşte bu hızlı geciktirici devre ve...”

“Jerome, orgun nasıl çalıştığını biliyorum. Bırak da sözümü bitireyim.”

“İyi, devam et.” Babam levhayı bir kenara kaldırdı, ama Maury daha lafa başlayamadan konuşmaya devam etti, “Ama sırf satışlardan dolayı asıl geçim kaynağımızı bırakmamızı bekliyorsan... Bak bir şey biliyorum ki konuşuyorum, doğrudan kendi tecrübemden değil ama... Satış işi bozuldu, kimsede bir şey satma isteği yok artık...”

Maury araya girerek, “Jerome, dinle,” dedi. “Ben büyümekten bahsediyorum.”

Babam kaşını çattı.

“Siz Rosenlar istediğiniz elektronik orgu yapmaya devam edebilirsiniz, ama ne kadar eşsiz ve harika olursa olsun o orgların satış hacminin küçülmeye devam edeceğini biliyorum. Bizim gerçekten yeni bir şeye ihtiyacımız var; neticede Hammerstein duygudurum orglarını üretti ve çok iyi iş yapıyor, piyasayı avuçlarının içine aldılar. Yani aynı işi yapmaya kalkışmanın bir anlamı yok. Benim fikrime gelince, işte burada.”

Babam işitme cihazını açtı.

“Teşekkür ederim Jerome,” dedi Maury. “Benim fikrim işte bu; elektronik simulakrum Edwin M. Stanton. Stanton hayatta olup bu gece burada bizle konuşsaydı ancak bu kadar olurdu. Simulakrum okullarda eğitim amaçlı kullanılabilir, bu da bir satış fikri, ilk düşündüğüm şey buydu, ama asıl iş şu. Şimdi fikrimi dinle: Başkan Mendoza’ya savaşı durdurmayı ve yerine on yıllık aralıklarla İç Savaşın yüzüncü yıldönümünü anmayı teklif edeceğiz. Savaşa katılacak olanları Rosen Fabrikası üretecek, yani bütün simulakra –bu simulakrumun çoğulu, Latineden gelen bir sözcük– Lincoln, Stanton, Jeff Davis, Robert E. Lee, Longstreet, hepsi orada olacak. Ayrıca üç milyon askeri de sürekli yedekte bulunduracağız. Savaşa katılanlar gerçekten ölecek, bir grup kolejli çocuğun Shakespeare sahnelemesi gibi düşük bütçeli film yerine parçalarına ayrılan simulakra izleyeceğiz. Ne dediğimi anlıyor musun? Bu işin ne kadar geniş kapsamlı olduğunu görebiliyor musun?”

Hepimiz susmuştuk. Gerçekten de geniş kapsamlı diye düşünüyordum.

“Beş yıl içinde General Dynamics kadar büyüyebiliriz,” dedi Maury.

Babam A&C purosunu tüttürmeye devam ederek Maury’yi süzdü. “Bilemiyorum Maurice, bilemiyorum,” diyerek başını salladı.

“Neden Jerome? Anlattıklarımda yanlış olan ne var?”

Babam sesinde hafif bir bıkkınlıkla, “Belki de zamanın akışına kapıldın” dedi. Ardından da iç geçirerek, “Ya da ben yaşılanıyor muyum?”

Maury’nin yüzü kızarmış, keyfi kaçmıştı. “Evet,” dedi. “Yaşılanıyorsun!”

“Belki de öyledir Maurice.” Babam bir süre sessiz kaldı ardından ayağa kalkıp, “Hayır,” dedi. “Fikrin aşırı... hırslı, Maurice. Biz o kadar büyük değiliz. azla yükseği hedeflememeliyiz, yoksa devriliriz, *nicht war?*”

“Bana Almanca bir şeyler söyleme” diye homurdandı Maury. “Eğer buna onay vermiyorsan... bu işte geri dönemeyecek kadar ilerledim, kusura bakma ama devam edeceğim. Geçmişte bir sürü iyi fikrim oldu, onları kullandık ve bu şimdiye kadar bulduğum en iyi fikir. Devir değişti, Jerome. Devam etmek zorundayız.”

Babam hüzünlü bir ifadeyle sanki odada tek başınaymış gibi purosunu içmeye devam etti.

3

Yine de babamın desteğini alabileceğinden umudu kesmeyen Maury, Stanton'ı babama emanet bıraktı ve Ontario'ya geri döndük. Gece yansı olmuştu ve babamın bezginliği, Stanton fikrinin onu hiç heyecanlandırmayışı ikimizin de moralini bozduğundan Maury gidip onda kalmamı önerdi. Seve seve kabul ettim, arkadaşlık edecek birine ihtiyacım vardı.

Eve gittiğimizde Maury'nin kızı Pris oradaydı. Ben kızın hâlâ Federal Akıl Sağlığı Bürosunun Kansas City'deki Kasanin Kliniğinde olduğunu sanıyordum. Maury'nin anlattıklarından bildiğim kadıyla kız lise üçten itibaren Federal Hükümetin gözetimi altındaydı; okullarda rutin olarak uygulanan testler kızda "güçlük dinamizmi," olduğunu göstermişti. Psikiyatrların bugünlerde "güçlük dinamizmi" dediği bu şey kızda bildiğimiz anlamıyla şizofreni olduğunu gösteriyordu.

İçeri girmekte tereddüt edince Maury, "Seni neşelendirir," dedi. "İkimizin de buna ihtiyacı var. Son gördüğünden bu yana çok büyüdü; çocuk değil artık. Hadi gel." Kolumdan tutup içeri çekti.

Pris yere oturmuştu, üzerinde pembe renk kapri pantolon vardı. Saçları kısa kesilmişti ve son gördüğümünden bu yana epeyce kilo vermişti. Etrafında bir yığın renkli duvar fayansı duruyordu. Elinde epeyce büyük, uzun saplı bir kerpetenle fayansları irili ufaklı parçalara ayırıyordu.

“Gel banyoya bak,” dedi yerinden fırlayarak. Temkini elden bırakmadan arkasından gittim.

Banyo duvarlarına türlü türlü deniz canavarının ve balığın resmi yapılmıştı, hatta bir denizkızı bile vardı; akla gelebilecek her renk fayansla resimlerin içini kısmen doldurmuştu. Denizkızının göğüs uçlarının yerinde kırmızı fayans parçaları vardı, her bir göğsün tam ortasında parlak kırmızı birer fayans.

Bu manzara içimde hem uzaklaşma isteği doğurmuş hem de ilgimi çekmişti.

“Neden göğüs uçlarının yerine küçük ışıklı ampuller koymuyorsun?” diye sordum. “Böylece içeri biri girip ışığı açtığında ampuller yanar ve gelene yol gösterir.”

Bu karo orjisine Kansas'ta aldığı rehabilitasyon terapisinde girdiği kesindi; akıl hastaları yaratıcılık gerektiren her konuda istekli oluyorlardı. Hükümetin ülkedeki birkaç klinikte yatan binlerce hastası vardı ve bu insanlar örgü örüyor, resim yapıyor, dans ediyor, mücevher yapıyor, kitap ciltliyor ya da tiyatro oyunlarına kostüm hazırlıyorlardı. Ve bu hastaların hepsi kendi istekleri dışında, kanun zoruyla hastanede tutuluyorlardı. Çoğu, Pris gibi, henüz ergenlik dönemindeyken, yani psikozun ilk ortaya çıkma eğilimi gösterdiği dönemde hastaneye yatırılmıştı.

Pris eskisine göre çok daha iyi olmalıydı yoksa onu asla hastaneden çıkarmazlardı. Ama bana yine de doğal ya da normal görünmüyordu. Birlikte oturma odasına dönerken ona yakından baktım; kalp şeklinde, sert bir yüzü vardı, siyah saçları küt kesilmişti ve yüzünde tuhaf bir makyaj vardı; gözlerinin etrafını siyah kalemle çizip soytan havası yaratmıştı; dudağındaki rujun rengi de mora çalıyordu. Bütün bu renkler onu gerçek dışı bir hale sokmuştu, oyuncak bebek gibiydi, yüzünde yarattığı maskenin ardında bir yerlerde kaybolmuş gibi. Sıskalığı da bu etkiyi iyice artırıyordu; bana tuhaf bir biçimde canlanmış bir ölüm dansını anımsatıyordu. Pris muhtemelen bizim yaptığımız gibi katı ve sıvı gıdalarla beslenmiyordu... belki de sadece ceviz kabuğu çiğniyordur. Her neyse yine de bir taraftan güzel ya da en azından sıra dışı bir hali vardı. Ama bence Stanton bile ondan daha normal görünüyordu.

Maury ona dönüp, “Tatlım,” dedi. “Edwin M. Stanton’ı Louis’in babasının evinde bıraktık.”

Pris başını kaldırıp ona baktı ve “Peki kapalı mı?” diye sordu. Gözlerinde beni hem tedirgin eden hem de epeyce etkileyen yoğun, vahşi bir pırıltı vardı.

“Pris,” dedim. “Bu akıl sağlıkçıları seni yaratırken ezberi bozmuşlar, büyüyüp oradan çıkınca epeyce ürkütücü ama bir o kadar da güzel bir hatun olmuşsun.”

“Teşekkürler,” dedi. Sesinde en ufak bir duygu belirtisi yoktu; eskiden de böyleydi, durum ne olursa olsun, isterse büyük bir kriz yaşansın, ses tonu dümdüz çıkardı ve bu hiç değişmemişti.

Maury'ye "yatağı hazırla da uzanayım," dedim. Birlikte boş odadaki misafir yatağını açtık; çarşafı, battaniyeleri ve yastığı çıkardık. Pris'in yardım etmeye niyeti yoktu; oturma odasında kalıp fayans kırmaya devam etti.

"Ne kadar zamandır banyodaki duvar resmiyle uğraşıyor?" diye sordum.

"Klinikten döndüğünden bu yana. Yani epeyce oldu. İlk birkaç hafta bu bölgedeki akıl sağlığıcılarına rapor vermesi gerekiyordu. Aslında hastaneden tam olarak çıkmış sayılmaz; şartlı tahliye edildi. Terapiyi hastane dışından alıyor. Dış dünyadan kredi çekti de diyebiliriz.

"Durumu daha mı iyi daha mı kötü?"

"Çok daha iyi. Lisedeyken, onu almalarından önce durumun ne kadar kötü olduğunu sana anlatmadım. Sorunun ne olduğunu anlayamıyorduk. Dürüst konuşmak gerekirse McHeston Yasası için Tanrıya şükrediyorum; eğer o yasa olmasaydı ve Pris daha da kötüye gitseydi şimdiye kadar ya tamamen paranoid şizofren ya da ileri derecede hebefreni olacaktı. Hastaneden hiç çıkmayacaktı."

"Çok tuhaf görünüyor," dedim.

"Fayans işine ne diyorsun?"

"Evin değerini artırmaz."

Maury sinirlendi. "Tabii ki artıracak."

Pris kapıya gelmiş dikiliyordu. "Kapalı mı diye sordum," dedi. Ondan bahsettiğimizi anlamış gibi ters ters bize bakıyordu.

"Evet," dedi Maury. "Tabii eğer Jerome Spinoza'dan bahsetmek için onu yeniden açmadıysa."

“Neler biliyor?” diye sordum. “İçinde bol miktarda işe yaramaz bilgi var mı? Eğer yoksa babamın ilgisi uzun sürmez.”

“Gerçek Edwin M. Stanton ne biliyorsa bizimki de onu biliyor. Adamın hayatını didik didik araştırdık.”

İkisini gönderdikten sonra üzerimdekileri çıkarıp yatağa girdim. Maury’nin kızına iyi geceler dileyip odasına geçtiğini duyabiliyordum. Sonra sesler kesildi, tek bir ses dışında – tahmin ettiğim gibi kesilen fayansların çatırtıları devam ediyordu.

Bir saat boyunca yatakta uzanıp uyumaya çalıştım. Tam uykuya dalıyordum ki gürültüyle yeniden uyanıyordum. En sonunda yataktan çıktım, ışığı açtım, giyindim, saçlarımı düzelterip gözlerimi ovuşturdum ve odadan çıktım. Pris, eve ilk girdiğimiz zamanki yogi pozisyonunda oturuyordu, önünde dev bir fayans yığını birikmişti.

“Bu seste uyumam mümkün değil,” dedim.

“Çok kötü,” dedi. Başını kaldırıp bakmamıştı bile.

“Ben misafirim.”

“Başka bir yere git.”

“O pensenin neyi sembolize ettiğini biliyorum,” dedim. “Birbiri ardına binlerce erkeği hadım ediyorsun. Bu yüzden mi Kasanın Kliniğinden ayrıldın? Tüm gece burada oturup bunu yapmak için mi?”

“Hayır, işe gireceğim.”

“Ne yapacaksın? Piyasa ağzına kadar adam dolu zaten.”

“Korkmuyorum. Dünyada benim gibi hiç kimse yok. Yeryüzünden göç etme işlemlerine bakan bir şirketten teklif aldım bile. Epeyce istatistik iş içeriyor.”

“Yani Dünyadan kimlerin ayrılabilceğine senin gibi biri karar veriyor.”

“İşi kabul etmedim. Sıradan bir bürokrat olmaya niyetim yok. Sam K.Barrows diye birini duydun mu?”

“Hayır,” dedim. Ama isim tanıdık geliyordu.

“Look dergisinde onunla ilgili bir yazı vardı. Yirmi yaşındayken sabah beşte uyanıyormuş, bir kâse erik kompostosu yiyip, Seattle sokaklarında iki mil koşuyormuş, sonra da odasına dönüp tıraş oluyor, soğuk duş alıyormuş. Ardından da hukuk bölümündeki derslerine çalışıyormuş.”

“Avukat yani?”

“Artık avukatlık yapmıyor. Şu kitaplığa baksana. Look dergisi orada.”

“Bana ne ki?” dedim ama yine de kitaplığa gidip dergiyi aldım.

Derginin kapağında adamın renkli bir fotoğrafı vardı. Altında da “SAM K. BARROWS AMERİKA’NIN BİR NUMARALI MULTİ MİLYONER GENÇ GİRİŞİMCİSİ” yazıyordu.

Dergi 18 Haziran 1981 tarihliydi, yani kısa zaman öncesine aitti. Sam, görünüşe göre şafak vakti, üzerinde haki şortu ve gri renk eşofman üstüyle Seattle’ın rıhtım kenarındaki sokaklarından birinde koşuyordu. Mutlulukla soluyor; düzgün tıraşından ötürü kafası parlıyor, gözleri bir kardan adamın yüzünde sıkışıp kalmış noktaları

andırıyordu; ufacık ve ifadesiz. Yüzünde tek bir duygu ifadesi yoktu; sadece yüzünün alt tarafı sırıtıyor gibiydi.

“Eğer onu televizyonda görürsen...” dedi Pris.

“Evet,” dedim, “Televizyonda görmüştüm. Adamı hatırlıyordum, çünkü bende rahatsız edici bir izlenim bırakmıştı, bir yıl önceydi. Konuşmadaki o monoton ton...muhabire doğru eğilmiş, hızlı hızlı bir şeyler mırıldanıyordu. “Neden onun için çalışmak istiyorsun?” diye sordum.

“Sam Barrows şu anda yaşayan en büyük arazi spekülâtörü. Bir düşünsene.”

“Muhtemelen elimizde arazi kalmadığı içindir,” dedim. “Bütün emlakçılar batıyor, çünkü satacak bir şey kalmadı. Sadece insan var ve insanları yerleştirecek yer yok.” Sonra aklıma bir şey geldi. Barrows emlak spekülasyon sorununu çözmüştü. Birkaç hukuki hamleyle Birleşik Devletler Hükümetinin diğer gezegenlerdeki araziler için özel yatırıma izin vermesini sağlamıştı. Sam Barrows tek başına Ay, Mars ve Venüs’ü parsellemenin yolunu açmıştı. Adı tarihe geçmişti.

“Demek bu adam için çalışmak istiyorsun,” dedim. “Henüz dokunulmamış diğer dünyaları kirleten adam için.” Barrows’un Birleşik Devletlerin dört bir yanındaki bürolarda çalışan satış elemanları, parlak sıfatlarla tarif edilmiş Ay arazilerini parsel parsel satıyorlardı.

Pris taklidimi yaparak “Dokunulmamış dünyaları kirleten adam,” dedi. “Muhafazakârların sloganı işte.”

“Ama doğru,” dedim. “Araziyi satın aldıktan sonra ne yapacaksın? Orada nasıl yaşayacaksın? Su yok, hava yok, ısıtma yok...”

“Onları halledecekler.”

“Nasıl?”

“Barrows’un büyük adam olmasının nedeni bu işte,” dedi Pris. “Adam vizyon sahibi. Barrows Girişim Şirketi gece gündüz çalışıyor-“

“Dolandırıcılık yani” diyerek sözünü kestim.

Bir sessizlik oldu. Gergin bir sessizlik.

“Sen hiç Barrows’la konuştun mu?” diye sordum. “Bir kahramanın olmasını anlıyorum, nitede genç bir kızsın ve dergi kapaklarında boy gösteren, televizyona çıkan bir adama tapman çok doğal; üstelik adam zengin ve bir başına Ay’ı kredi veren tefecilerin ve arsa spekülâtörlerinin hizmetine sunuyor. Ama sen kendine bir iş bulmaktan bahsediyordun.”

“İş için onun şirketlerinden birine başvurdum ve onlara Barrows’la yüz yüze görüşmek istediğimi söyledim.”

“Onlar da güldüler.”

“Hayır, beni ofisine gönderdiler. Bir dakika boyunca beni dinledi. Ama tabii ilgilenmesi gereken başka işler vardı, o yüzden beni personel müdürüne yönlendirdiler.”

“Peki o bir dakika içinde ona ne anlattın?”

“Ben ona baktım. O bana baktı. Sen onu gerçek hayatta hiç görmedin. Öyle yakışıklı ki.”

“Televizyonda kertenkeleye benziyordu,” dedim.

“Ona buraya boş işler için gelenleri anında tespit edebileceğimi söyledim. Eğer onun sekreteri olursam ona vakit kaybettirecek tek kişinin bile içeri giremeyeceğini anlattım. İnsanlara sert

davranmayı iyi bilirim, ayrıca işe yarayacak tek bir kişiyi bile geri çevirmem. Yani hem dost hem düşman olmayı bilirim. Anlıyor musun?”

“Anlıyorum da mektup açmayı becerebiliyor musun?”

“O işi yapan makineleri var.”

“Baban da o işi yapıyor. Maury’nin bizdeki işi o.”

“İşte o yüzden sizle asla çalışmam. Acınacak kadar küçük bir şirketsiniz. Nerdeyse yoksunuz. Hayır, ben mektup filan açamam. Rutin hiçbir iş yapamam. Sana neler yapabileceğimi söyleyeyim. Simulakrum Edwin M. Stanton benim fikrimdi.”

Derin bir huzursuzluk hissettim.

“Maury öyle bir şey düşünemezdi,” dedi Pris. “Bundy bir dahi. Adam ilham dolu, ama kafası budalaca fikirlerle dolu; beyninin geriye kalanı da hebefreni yüzünden mahvolmuş. Stanton’ı ben tasarladım, o da yaptı ve gayet başarılı olduk, sen de gördün. Kimseden takdir görmek istemiyorum, buna ihtiyacım da yok. Gayet eğlenceli bir işti. Aynen bunun gibi.” Önündeki fayansları göstermişti. “Neticede yaratıcı bir iş.”

“Maury ne yaptı peki? Edwin’in ayakkabılarını mı bağladı?”

“Maury işi organize etti. Tüm malzemeleri sağladı.”

İçimden korkunç bir his kızın sakın sakın anlattığı tüm bu hikâyenin gerçeğin ta kendisi olduğunu söylüyordu. Ayrıca bu kızın yalan söylemeyi bildiğini bile sanmıyordum; nerdeyse babasının

tam tersi bir tipti. Belki de annesine çekmişti. Annesiyle hiç tanışmamıştım. Maury ve ben tanışıp, ortaklık kurmadan çok önce boşanmışlardı; onları parçalanmış bir aileydi.

“Psikanaliz seansları nasıl gidiyor?” diye sordum.

“İyi,” dedi. “Seninki nasıl gidiyor?”

“Benim psikanalize ihtiyacım yok,” dedim.

“İşte o konuda yanılıyorsun. Sen de aynen benim gibi çok hastasın.” Yüzüme bakıp gülümsedi. “Gerçeklerle yüzleş.”

“Şu takırtıyı kesecek misin? Gidip uyumak istiyorum.”

“Hayır,” dedi. “Bu gece ahtapotu bitirmek istiyorum.”

“Eğer uyumazsam ruhumu teslim edeceğim.”

“Ee ne olmuş yani?”

“Lütfen,” dedim.

“İki saat daha,” dedi.

“Hepsi senin gibi mi?” diye sordum. “Federal kliniklerden çıkanların yani. Hayata geri dönen şu gençler? Org’ satamamamıza şaşırmamalı.”

“Ne organı?” dedi Pris. “Şahsen bende istediğim tüm organlar var.”

“Bizimkiler elektronik.”

“Benimkiler elektronik değil. Etten kemikten.”

“Ee ne olmuş yani?” dedim. “Keşke elektronik olsalardı da gidip yatsaydın ve misafirinin uyuymasına müsaade etseydin.”

“Sen benim misafirim değilsin. Babamın misafirisin. Ve bana yatmaktan bahsetme, yoksa ha-

* İngilizcesi organ.

yatını mahvederim. Gidip babama bana asıldığını söylerim ve bu MASA İŞ ORTAKLIĞININ da senin kariyerinin de sonu olur öyle ki hayatın boyunca ne elektronik ne de başka bir türden herhangi bir organ görmemiş olmayı dilersin. O yüzden ahbap ikile ve uyuyamamaktan daha beter sorunların olmadığı için şükret,” dedi ve fayansları kırmaya devam etti.

Orda öylece durup ne yapsam diye düşündüm. Sonunda verecek bir yanıt bulamayıp odama döndüm.

Tanrım, diye düşündüm. Bu kızın yanında makine Stanton gayet dost canlısı ve sıcak kalıyor.

Yine de bana karşı bir düşmanlık gütmemediğini biliyordum. Gaddarca ya da kötü bir şey söylediğinin farkında bile değildi – işini yapmaya devam etmişti. Ona göre ortada bir şey yoktu. Onun için bir şey ifade etmiyordum.

Benden gerçekten hoşlanmadıysa – iyi de bunu yapabilir miydi? Hoşlanmamak kelimesi onun gibi biri için bir şey ifade eder miydi? Belki öyle olsa daha iyi olurdu diye düşündüm odanın kapısını kilitlerken. Benden hoşlanmamış olsaydı bu daha insancıl, daha anlaşılabilir bir şey olurdu. Ama sırf araya girmeyeyim de işine devam edebilsin diye beni başından atmıştı, sanki işini engelleyen, ona müdahale eden bir şeyden daha fazlası değilmişim gibi davranmıştı.

İnsanların sadece yetersiz kısımlarını görüyor olmalı diye düşündüm. Kendisi üzerinde caydırıcı bir etkileri olduğu sürece onların farkına varıyor. Kafamda bu düşüncelerle bir kulağımı yastı-

ğa bastırdım, diğer kulağımı da kolumla kapattım ve çat çat sesini, sonsuza kadar tek tek kırılan taşların çıkardığı bitmek bilmez gürültüyü susturmaya çalıştım.

Sam K. Barrows'a neden tutulduğunu anlayabiliyordum. Tencere yuvarlanmış kapağını bulmuştu. Barrows'un TV programındaki halini ve dergideki fotoğrafını düşünüyordum da sanki adamın beyni, kafatasının tıraşlı kubbesi çıkarılmış ve yerine mekanik bir tertibat ya da uzaktan kumanda edilen sarmal bobinlerden ve rölelerden yapılmış bir geri besleme devresi yerleştirilmişti. Ya da yukarıda, kontrol kabininde oturan biri ufak, alengirli hareketlerle düğmeleri çevirerek mekanizmayı çalıştırıyordu.

Ve bu kızın sanki bilinçaltında bir yerlerde kendisindeki ağır eksikliği, boş ölü merkezi biliyormuş da onu telafi etmek için neredeyse sevimli diyebileceğim elektronik simulakrumu yaratmaya yardım etmiş olması ne kadar tuhaftı...

Ertesi sabah Maury ile birlikte MASA binasının bulunduğu sokağın aşağısında, ufak bir kafede kahvaltı ettik.

Masada karşılıklı otururken ona şöyle dedim: "Senin kızın hastalık durumu ne? Eğer hâlâ akıl sağlıkçılarının gözetimindeyse demek ki..."

Maury portakal suyundan bir yudum alıp "Onun hastalığını tedavi etmenin yolu yok," dedi. "Hayat boyu devam eden bir rahatsızlık bu; ya daha iyiye ya da daha kötüye doğru ilerleyecek."

"Ona şu anda Benjamin Atasözü Testini uygulasalar McHeston Yasası kapsamında yine hebefrenik olarak mı sınıflandırılır?"

“Şu aşamada Benjamin Atasözü Testini yapmazlar; Sovyet testini kullanırlar, şu Vigotsky-Luria renkli bloklar testini uygularlar. Onun normdan ne kadar erken koptuğunu anlamıyorsun, tabii senin ‘norma’ ait olduğunu varsayarsak.”

“Okuldayken Benjamin Proverb Testini geçtim,” dedim. 1975’ten bu yana normun olmazsa olmaz koşulu bu testi geçmekti; hatta bazı eyaletlerde daha erken tarihlerde uygulanmaya başlanmıştı.

“Kasanin’e onu almaya gittiğimde artık şizofren olarak sınıflandırılmayacağını söylediler. Aşağı yukarı üç yıl boyunca şizofrendi. Hastalığın ilerlemesini engellediler, on iki yaşındaki entegrasyon seviyesine çektiler, o da psikotik bir durum değil dolayısıyla McHeston Yasası kapsamına girmiyor. Dolayısıyla ortalıkta serbestçe gezinebilir.”

“O halde nevrotik.”

“Hayır, atipik gelişim ya da sınır düzeyde veya potansiyel psikoz diyorlar. Nevrozun saplantısal tipine dönüşebilir ya da Pris’in lise üçüncü sınıftayken başına geldiği gibi tamamen şizofreniye dönüşebilir.”

Maury kahvaltısını yaparken bana Pris’in gelişimini anlattı. Başta çekingen bir çocukmuş, içine kapanık ya da içe dönük dedikleri tipten. Kendi başına takılıyormuş, gizli saklı şeyler yapıyormuş, günlük tutmak ya da bahçede kendine özel yerler bulmak gibi. Sonra dokuz yaşına geldiğinde geceleri korkmaya başlamış, bu korkular o denli şiddetlenmiş ki on yaşına geldiğinde geceleri evin içinde çılgınlık atarak koşuyormuş. On

bir yaşında fenle ilgilenmeye başlamış; bir kimya seti varmış ve okuldan sonra onla uğraşmaktan başka bir şey yapmıyormuş. Nerdeyse hiç arkadaş yokmuş ve arkadaş istiyor gibi de görünmüyormuş.

Esas sorun liseye geçtiğinde başlamış. Okul gibi büyük kamu binalarına girmeye korkuyormuş, hatta otobüse bile binemiyormuş. Otobüsün kapıları kapandığında boğulacak gibi oluyormuş. Ayrıca insanların ortasında yemek yiyemiyormuş. Tek kişi bile baksa vahşi bir hayvan gibi yemeğini alıp başka bir köşeye kaçıyormuş. Ayrıca saplantılı ölçüde düzenliymiş. Her şeyin yerli yerinde olması gerekiyormuş. Tüm gün huzursuzca evde dolanıp her şey temiz mi diye kontrol ediyormuş, ellerini art arda on-on beş kez yıkadığı oluyormuş.

“Hatırlıyor musun?” dedi Maury. “Aşırı kilo alıyordu. Sen tanıştığında epey şişmandı. Sonra diyet yapmaya başladı. Kilo vereceğim diye kendini aç bırakıyordu. Hâlâ da kilo veriyor. Durmadan bir şeyleri yemeyi bırakıyor.”

“Ve sen kız Atasözü Testine girene kadar onun hasta olduğunu anlamadın öyle mi?” dedim. “Böyle bir geçmişi olmasına rağmen fark etmedin.”

Maury omuzlarını silkti. “Kendimizi kandırdık. Sadece nevrotik deyip geçtik. Fobiler, ritüeller...”

Maury’nin canını en çok sıkan, kızının mizah duygusunu kaybetmiş olmasıydı. Bir zamanlar kıkırdayıp duran, şapşal bir kızken şimdi bir he sap makinesi kadar düzdü. Sadece bu da değil. Eskiden hayvanları sevdiği halde Kansas City’de kalırken birdenbire kedi köpek görmeye bile ta-

hammül edemez olmuştu. Gerçi kimyaya duyduğu ilgi devam etmişti ve Maury bu uğraşın onun için iyi olduğunu düşünüyordu.

“Hastane dışında aldığı terapinin yardımı oluyor mu?”

“Hastalığın sabit düzeyde kalmasını sağlıyor; kötüye gitmiyor. Hâlâ güçlü bir hipokondriya eğilimi var ve ellerini çok fazla yıkıyor. Bundan asla vazgeçmeyecek. Ayrıca gereğinden fazla net ve içine kapalı; buna şizoid kişilik diyorlar. Doktor Horstowski’nin yaptığı mürekkep lekeleri testinin sonucunu gördüm.” Bir süre konuşmadı. “Horstowski onun terapisti, akıl sağlığı bürosuna göre buranın yani Beşinci Bölgenin doktoru o. Horstowski iyi ama özel muayenehanesi var, o yüzden dünyanın parasını veriyoruz.”

“O parayı veren epeyce insan var,” dedim. “TV reklamlarına bakacak olursan bu konuda yalnız sayılmazsın. Ne diyorlardı, her dört kişiden biri Federal Akıl Sağlığı Kliniklerinde yatmış mı ne?”

“Klinik kısmı mühim değil, zaten bedava; benim karşı çıktığım şey hastaneden çıktıktan sonraki sağlık takibinin pahalı olması. Kasanin Kliniğinden eve dönmek Pris’in fikriydi, benim değil. Ben oraya geri döner diye düşünüyordum hep, ama kendini simulakrumu tasarlama işine kapı tırdı; simulakrumla uğraşmadığı zamanlardaysa gidip banyo duvarlarını mozaikle kaplıyordu. Sürekli bir şeylerle meşgul. Bu kadar enerjiyi nereden buluyor anlamıyorum.

“Akıl hastası olan tanıdıklarımı düşünüyorum da,” dedim. “Sayıları o kadar fazla ki inanılmaz. Halam Gretchen, San Diego’da Harry Stack Sul-

livan Kliniğinde. Kuzenim Leo Roggis. Lisedeki İngilizce öğretmenim Bay Haskins. Sokağın alt tarafındaki emekli İtalyan George Oliveri. Ordudan bir arkadaşım Art Boles; onda şizofreni vardı ve New York, Rochester'deki Fromm-Reichmann Kliniğine gitti. Kolejden tanıdığım bir kız vardı, Alys Johnson, o da Bölge Üçteki Samuel Anderson Kliniğinde. Sonra yanında çalıştığım bir adam vardı, Ed Yeats; o da şizofreniydi, sonradan paranoyak oldu. Bir başka arkadaşım Waldo Dangerfield öyle. Gerçekte iri göğüsleri olan bir kız vardı, Gloria Milstein; tanrı bilir şimdi nerede. Bu kız sekreterlik işine başvurmuştu, şirketin yaptığı kişisel psikolojik testten sonra Federaller gelip onu almışlar. Sevimli bir kızdı. John Franklin Mann diye biri vardı. İkinci el araba satıyordu; o da hebefrenik çıkmış, alıp götürdüler, muhtemelen Kasanin'e götürdüler, çünkü Missouri'de akrabaları vardı. Tanıdığım başka bir kız Marge Morrison, onda da hebefreni vardı, bu hebefreni beni hep tedirgin etmiştir. Gerçi Marge klinikten çıkmış, bana kart attı. Sonra bir zamanlar oda arkadaşım olan Bob Ackers. Ve Eddy Weiss..."

Maury ayağa kalkmıştı. "Gitsek iyi olacak," dedi.

Birlikte çıktık. "Sen Sam Barrows'u tanıyor musun? " diye sordum.

"Tabii ki. Yani şahsen tanımıyorum da adını biliyorum. Çok tuhaf bir herif. Her şeyin üstüne bahse girebiliyor. Metreslerinden biri kendini otelin camından atacak olsa kafa üstü mü kış üstü mü düşecek diye bahse girer deniyor. Şu eski vur-

guncular tipler gibi, sanki onlardan biri yeniden dünyaya gelmiş, para ondan soruluyor. Onun gibi bir adam için hayat kumardır. Herife hayranım.”

“Pris de öyle.”

“Ne hayranı? Pris adama tapıyor. Tanışmışlar. Birbirlerine bakıp durmuşlar, bir çekim olmuş. Pris’in dediğine göre adamla tanışınca galvanize mi olmuş manyetize mi olmuş, öyle bir şey işte. Onunla görüştüktan sonra haftalarca konuşmakta güçlük çekti.”

“İş aradığı zaman mı oldu bu?”

Maury evet anlamında başını salladı. “İşi alamadı, ama en kutsal yere girmeyi başardı. Louis, o herif evrenin dört bir tarafındaki olanakların kokusunu alıyor, milletin bir milyon yıl geçse göremeyeceği fırsatları görebiliyor. Bir ara *Fortune* dergisine bak; on ay kadar önce onunla ilgili uzunca bir yazı yayınladılar.”

“Anladığım kadarıyla Pris o gün adamın aklını çelmek için epeyce uğraşmış.”

“Adama kimsenin farkında olmadığı inanılmaz bir değere sahip olduğunu söylemiş. Adamın bunu hemen anlaması gerekirmiş. Neyse, şirkete girip onun için çalışırsa en yüksek mevkiye ulaşacağını ve tüm evrenin onu tanıyacağını söylemiş, ama işe giremezse olduğu yerde saymaya devam edecekmiş. Kendisinin de bir kumarbaz olduğunu, onun için çalışmak uğruna hayatındaki her şeyi riske atmaya hazır olduğunu söylemiş. İnanabiliyor musun?”

“Hayır,” dedim. Bana bu kısmı anlatmamıştı.

Maury bir süre sessiz kaldıktan sonra “Edwin M. Stanton onun fikriydi,” dedi.

Demek ki doğruydu. Bunu duyduğum için kendimi gerçekten kötü hissediyordum. “Stanton’ı seçmek de onun fikri miydi?”

“Hayır, benim fikrimdi. Pris simulakrumun Sam Barrows’a benzemesini istiyordu. Ama elimizde yönetici monad güdüm sistemine yükleyecek kadar veri yoktu. O yüzden tarihe malolmuş kişileri anlatan kaynak kitaplar aldık. İç Savaş hep ilgimi çekmiştir; yıllar önce hobimdi diyebilirim. Böylece işi halletmiş olduk.”

“Anlıyorum,” dedim.

“Pris’in aklında hâlâ Barrows var. Terapisti buna saplantılı fikir diyor.”

MASA İş ORTAKLIğI binasına doğru yürüdük.

4

Ofise girdiğimizde Boise'den kardeşim Chester aradı ve Edwin M. Stanton'ı oturma odasında bıraktığımızı söyledi ve lütfen gelip alın dedi.

"Bugün bir ara uğranız," dedim.

"Bıraktığınız yerde oturuyor," dedi Chester. "Babam sabah düğmesini açıp haberleri verecek mi diye baktı."

"Ne haberi?"

"Sabah haberleri. Özet haberler, David Brinkley gibi." Demek ki ailem haklı olduğuma inanmış, orda oturan nesnenin insan değil, makine olduğunu anlamıştı.

"Haberleri verdi mi bari?"

"Hayır," dedi Chester. "Savaş meydanındaki kumandanların küstahlığından bahsetti."

Telefonu kapattığımda Maury, "Belki Pris gidip alır," dedi.

"Arabası var mı?" diye sordum.

"Jaguar'ı alabilir. Sen de onla gitsen iyi olur, belki babanın fikri değişmiştir, bakarsın işle ilgilendir."

İlerleyen saatlerde Pris ofise geldi ve Boise'ye doğru yola çıktık.

Yolculuğun ilk kısmında sessizdik, direksiyon-da Pris vardı. Birdenbire, "Edwin M. Stanton ile ilgilenebilecek tanıdıkların var mı?" diye sordu.

"Hayır, ne tuhaf bir soru," dedim.

"Benimle gelmenin asıl amacı ne? Sakladığın bir amacın var. Vücudunun her gözeneginden yayılıyor. Bana kalsa seni Stanton'ın yüz metre yakınına yaklaştırmazdım."

Beni süzmeye devam etti, beni deney faresi gibi parçalarıma ayırıp incelemeyi bırakmayacağını biliyordum.

"Neden evli değilsin?" diye sordu.

"Bilmiyorum."

"Eşcinsel misin?"

"Hayır!"

"Âşık olduğun birileri senin çok çirkin olduğunu mu düşündü?"

Ofladım.

"Kaç yaşındasın?"

Bu makul bir soruydu ama kızın genel tavrı karşısında bu sorya bile temkinli yaklaştım.

"Hımm," diye mınıldandım.

"Kırk?"

"Hayır, otuz üç."

"Ama şakaklarında beyazlar var, dişlerin de kınk, tuhaf görünüyorlar."

Keşke ölseydim.

"Stanton'ı ilk gördüğünde tepkin ne oldu?" diye sordu.

"Ne kadar da kibar görünümlü bir bey' diye düşündüm."

“Yalan söylüyorsun, değil mi?”

“Evet!”

“Gerçekten ne düşündün?”

“Ne kadar da kibar görünümlü bir bey’ diye düşündüm, ‘gazetelere de sarınmış.’”

Pris düşünceli bir tavırla, “Yaşlı bir adam için fazla kaçıksın. O yüzden de ne düşündüğünün hiç bir önemi yok,” dedi.

“Dinle Pris,” dedim, “Böyle devam edersen bir gün birisi levyeyle kafanı dağıtır, anlıyor musun?”

“Düşmanlık duygunla başa çıkamıyorsun değil mi? Kendini bir başarısızlık abidesi olarak gördüğün için olabilir mi bu? Belki de kendine fazla sert davranıyorsun. Bana çocukluk hayallerini ve hedeflerini anlat, ben de sana...”

“Milyon dolar versen gene yapmam.”

“Utanılacak şeyler mi yoksa?” Dikkatle beni incelemeye devam ediyordu. “Kendi kendinle utanılacak cinsel şeyler mi yapıyordun, hani şu psikoloji kitaplarında yazan şeyler gibi?”

Bayılacak gibi hissediyordum.

“Bamteline bastığım belli,” dedi Pris. “Ama utanma. Nasılsa artık yapmıyorsun, öyle değil mi? Yapıyor da olabilirsin... hâlâ evli değilsin, bu durumda cinsel ihtiyaçlarını normal yollardan karşılayamıyorsundur.” Biraz bunun üzerine düşündü. “Acaba Sam seks konusunu nasıl hallediyor?”

“Sam Vogel mı? Bizim şoför? Şimdi Nevada, Reno’da olan?”

“Hayır. Sam K. Barrows.”

“Sen saplantılısın,” dedim. “Düşüncelerin, konuşman, banyodaki mozağin – Stanton’a duyduğun ilgi.”

“Simulakrum kesinlikle orijinal bir fikir,” dedi.

“Psikanalistin ne derdi acaba?”

“Milt Horstowski mi? Ona anlattım. Fikrini söyledi zaten.”

“Anlatsana, ne dedi? Bunun bir tür dengesiz manik güdü olduğunu söyledi, değil mi?”

“Hayır, yaratıcı bir şeyler yapmam gerektiği konusunda hemfikiriz. Stanton’dan bahsedince beni tebrik etti ve ‘umarım başarılı olur,’ dedi.

“Muhtemelen ona her şeyi kendi tarafından anlatmışsındır.”

“Hayır, ona gerçeği anlattım.”

“İç Savaşı robotlarla yeniden canlandıracağını mı söyledin?”

“Evet. O da bunun çok özel bir fikir olduğunu söyledi.”

“Tanrı aşkına! Hepsi delirmiş.”

Pris uzanıp saçlarını okşayarak “Herkes delirmiş öyle mi oğlum? Bir sen hariç ha?” dedi.

Hiçbir şey diyemedim.

“Hayatı fazla ciddiye alıyorsun,” dedi Pris. “Rahatla ve hayatın tadını çıkar. Sen anal tipsin. Görev adamı. Bırak da yaşlı büzgen kasların bir gevşesin... Bak nasıl hissedeceksin. Sen aslında kötü çocuk olmak istiyorsun; anal tipin gizli arzusu budur. Arzuları budur, ama görevlerini yapmak zorunda hissederler, bu nedenle de kılı kırk yarıp sürekli şüphe ederler. Aynen senin bu konuyla ilgili şüphelerinin olması gibi.”

“Şüphem yok. Sadece derin bir dehşete kapılıyorum.”

Pris saçlarını kaşıtıarak güldü.

“Komik,” dedim. “Bu aşırı korkum yani.”

Pris bir gerçeğe işaret ediyormuşçasına “Hissettiğin şey aşırı korku değil,” dedi. “Dünyevi şehvetin ufak bir parçası ki bu da gayet doğal aslında. Bu şehvetin bir kısmını bana duyuyorsun, bir kısmını paraya, bir kısmını güce, bir kısmını da üne.” İşaret parmağıyla baş parmağını birbirine yaklaştırıp küçük bir miktar olduğunu gösterdi. “Hepsi bu kadarcık. Senin aşırı dediğin o duyguların toplamı bu işte.” Halinden memnun, tembel tembel bana bakıyordu.

Yola devam ettik.

Boise’ye ailemin evine vardığımızda simülakrumu aldık, yeniden gazeteye sardık ve arabaya yerleştirdik. Ontario’ya geri döndük ve Pris beni ofise bıraktı. Dönüş yolunda çok az konuştuk; Pris içine kapanmıştı. Benim de içim içimi yiyordu; ona güvenmiştim ve çok endişeliydim. Tavrım onu eğlendirmiş gibiydi. Yine de çenemi kapayacak kadar kafam çalışıyordu.

Ofise döndüğümde kısa boylu, koyu renk saçlı, tombul bir kadın beni bekliyordu. Üzerinde kalın bir ceket, elinde de evrak çantası vardı. “Bay Rosen?”

“Evet,” dedim. Kadının mübaşir olabileceğini düşünüyordum.

“Ben Bay Barrows’un ofisinden Colleen Nild. Bay Barrows buraya uğrayıp sizinle görüşmemi istedi. Eğer vaktiniz varsa.” Sesi kısık ve tereddütlüydü ve birilerinin kuzeniymiş gibi görünüyordu.

Kadına sandalyeyi gösterip karşısına oturdum ve tedbiri elden bırakmadan, “Bay Barrows ne istiyor?” diye sordum.

“Bay Barrows, Bayan Pris Frauenzimmer için hazırladığı mektubun bir kopyasını da sizin için çıkarmamı istedi.” Soğan zarı kadar ince üç yaprak kâğıt çıkardı; bulanık, soluk ama doğru şekilde daktilo edildiği belli olan bir iş yazışması görüyordum. “Siz Boise’deki Rosen ailesisiniz değil mi? Simulakrum üretmeyi teklif edenler?”

Mektuba şöyle bir baktığımda defalarca Stanton kelimesinin geçtiğini gördüm; Barrows, Pris’in simulakrumla ilgili bir mektubuna yanıt yazmıştı. Ama Barrows’un tam olarak ne düşündüğünü anlayamıyordum; konuyu çok dağıtmıştı.

Derken mevzuyu anlayıverdim.

Barrows, Pris’i yanlış anlamıştı besbelli. Boise’deki fabrikamızda imal edilecek elektronik simulakrumlarla İç Savaşı yeniden canlandırma fikrinin okulları geliştirip çölleri tarıma açmak gibi yurtsever bir çaba, bir sivil teşebbüs olduğunu sanmıştı. Bunun bir iş teklifi olduğunu anlamamıştı. Evet, aynen öyleydi; Barrows Pris’e bu fikri için, bu fikri kendisine anlattığı için teşekkür ediyordu... ancak insanların her gün bu tür fikirlerle geldiğini ve hâlihazırda zaten bir dizi değerli projeye katkıda bulunduğunu söylüyordu. Mesela bugünlerde vaktinin çoğu kısmını Oregon’da bir yerdeki savaş dönemi yapılan toplu konut projesinin itibarını zedelemeye çalışan kişilerle mücadele ederek geçiriyormuş. Yazdıkları bu noktada o kadar belirsizleşiyordu ki ipin ucunu tamamen kaçırdım.

“Bu bende kalabilir mi?” diye sordum Bayan Nild’e.

“Elbette. Bir de herhangi bir yorumunuz varsa, emin olun Bay Barrows söyleyeceğiniz her şeyle ilgilenecektir.”

“Ne kadar zamandır Bay Barrows için çalışıyorsunuz?” diye sordum.

“Sekiz senedir, Bay Rosen.” Sesinden mutlu olduğu anlaşıyordu.

“Gazetelerin dediği gibi milyarder mi?”

“Sanırım Bay Rosen.” Gözlük camlarının irileştirdiği kahverengi gözleri parladı.

“Çalışanlarına iyi davranıyor mu?”

Yanıt vermeden gülümsedi.

“Barrows’un mektupta bahsettiği şu Yeşil Şeftali Tepesi konut projesi nedir?” diye sordum.

“Pacific Northwest’in en büyük toplu konut projesi Büyük Beklentiler Konut Projesi için kullandığımız bir ifade. Bay Barrows hep bu ifadeyi kullanır, gerçi önceden alay etmek için böyle derlerdi. Evlerin yıkılmasını isteyenler dalga geçmek için oraya Yeşil Şeftali Tepesi diyorlar. Bay Barrows da orada yaşayan insanlar kendilerini aşağılanmış hissetmesinler diye, onları korumak adına bu ifadeyi kendisi kullanmaya başladı. Orada yaşayanlar da bu tavrını takdir ediyorlar. İstimlak uygulamalarını engellediği için Bay Barrows’a teşekkür imzası toplamışlar, nerdeyse iki bin imza.”

“Yani orada yaşayanlar evlerin yıkılmasını istemiyor, öyle mi?”

“Hayır. Kesinlikle yaşadıkları yere çok bağlılar. Birkaç iyi niyetli reformcu kalkıp ortalığı karıştırmış işte, aralarında ev hanımları, bir de kendi

mülklerinin değerini artırmaya çalışan sosyetik simalar yeleri var. O bölgenin bir tür golf kulübü ya da onun gibi bir şeye çevrilmesini istiyorlar. Kendilerine Daha İyi Konutlar İsteyen Northwest-li Yurttaşlar Komitesi adını vermişler. Başlarında Bayan Devorac diye biri var.”

Oregon gazetelerinde kadınla ilgili haberler okuduğumu hatırlıyordum; sosyetik çevrelerde gözde bir tipti, sürekli sosyal sorumluluk projelerine katılıyordu. Fotoğrafı gazete eklerinin baş sayfasından hiç eksik olmuyordu.

“Bay Barrows neden bu konut bölgesini kurtarmak istiyor?” diye sordum.

“Amerikan vatandaşlarının haklarından mahrum kalmalarına çok öfkeleniyor. Orada yaşayanların çoğu fakir insanlar. Gidecek bir yerleri yok. Bay Barrows onların ne hissettiklerini anlayabiliyor çünkü kendisi de yıllarca pansiyonlarda yaşamış... Ailesinin durumunun iyi olmadığını, parasını kendi başına çalışıp çabalayarak kazandığını biliyor muydunuz?”

“Evet,” dedim. Konuşmaya devam etmemi bekliyor gibiydi, bu nedenle “Artık milyarder olmasına rağmen kendini hâlâ işçi sınıfıyla özdeşleştirmesi çok hoş,” dedim.

“Bay Barrows parasının çoğunu gayrimenkulden kazandığı için insanların yaşayacak doğru düzgün bir ev bulmak için verdikleri mücadelede karşılaştıkları sorunlarda biliyor. Silvia Devorac gibi sosyetik hanımlar için Yeşil şeftali Tepesi sadece göz zevkini bozan bir dizi eski binadan ibaret; aralarından biri bile içeri girip bakmamıştır, böyle bir şey yapmak akıllarına gelmez.”

“Biliyor musunuz?” dedim. “Bay Barrows hakkında bunları duyunca medeniyetimizin hâlâ çökmediğini düşünüyorum.”

İçten bir şekilde gülümsedi.

“Stanton simülakrumu hakkında ne biliyorsunuz?” diye sordum.

“Fabrikanızda üretildiğini biliyorum. Bayan Frauenzimmer hem mektubunda hem de telefonda bundan bahsetmişti. Ayrıca Bay Barrows bana Bayan Frauenzimmer’in Stanton simülakrumunu Greyhound otobüsüne bindirip tek başına Seattle’da dolaştırmayı düşündüğünü söyledi. Bay Barrows şu anda Seattle’da. Böylece simülakrumun dikkat çekmeden insanların arasına karışabildiğini gösterecekmiş.”

“O ayrı sakalına ve üzerindeki kıyafetlere rağmen mi?”

“Onları bilmiyordum.”

“Simülakrum muhtemelen otobüs garından Bay Barrows’un ofisine giden en kısa yol konusunda taksi şoförüyle tartışmaya girecektir. Bu da insana ne çok benzediğini gösteren bir başka kanıt olur.”

Colleen Nild “Bundan Bay Barrows’a bahsedirim,” dedi.

“Rosen elektronik orgunu ya da klavsenleri biliyor musunuz?”

“Emin değilim.”

“Boise’deki Rosen fabrikası piyasadaki en iyi elektronik orgu üretiyor. Bizim orgumuz Hammerstein Duygudurum Orgundan çok daha iyi, o org modifiye flüt sesine benzeyen bir tür gürültü çıkarmaktan başka bir işe yaramıyor.

“Bunu da bilmiyordum,” dedi Evli ya da bekâr olabilecek Bayan Nild. “Bay Barrows’a bundan da bahsedeyim. Müziği hep çok sevmiştir.”

Ortağım kahve molasından döndüğünde ben hâlâ Barrows’dan gelen mektubu okuyordum. Mektubu ona gösterdim.

“Barrows, Pris’e mektup mu yazmış, belki de işi aldık Louis. Olabilir mi? Demek ki sadece Pris’in hayal ürünü değilmiş. Tanrım, adamı anlamak gerçekten zor; ne diyor peki? Stanton ile ilgileniyor mu ilgilenmiyor mu?”

“Barrows bu aralar tamamen kendi projesiyle meşgul olduğunu söylüyor, şu Yeşil Şeftali Tepesi denilen konut projesi.”

“Ben de kalmıştım orada,” dedi Maury. “Ellilerin sonunda.”

“Nasıl bir yer peki?”

“Tam bir cehennem, Louis. O çöplüğü yakıp yok etmeliler; kibriti çakacaksın, başka kurtuluşu yok.”

“Senle aynı fikirde olan bazı gönüllü hayırseverler varmış.”

Maury kısık, gergin bir sesle, “Eğer orayı yaka-
cak birini arıyorlarsa, ben onlara yardımcı olabili-
rim. Adımı yazdır. Oranın sahibi de Sam Barrows”
dedi.

“Haa,” dedim.

“O evlerin kiralardan servet kazanıyor. Gecekondu kiralamak dünyanın en çok para getiren işlerinden biri; yaptığın yatırımdan yüzde beş yüz altı yüz civarında kâr alıyorsun. Neyse, sanırım kişisel fikirlerimizi işe karıştırmamalıyız. Bar-

rows dolandırıcının teki olsa da yine de zeki bir iş adamı ve simulakrumu paslayacak en doğru kişi. Ama sen mektupta teklifimizi geri çevirdiğini söylüyorsun, öyle mi?”

“İstersen kendin arayıp öğren. Anlaşılan Pris onu aramış.”

Maury ahizeyi kaldırıp numarayı çevirdi.

“Bekle,” dedim.

Bana ters ters baktı.

“İçimde bir his var. Bu işin sonu kötü olacak.”

Maury ahizeye doğru “Bay Barrows,” dedi.

Telefonu elinden kapıp kapattım.

Maury öfkeyle bağırdı. “Sen ne ödleğ bir adamsın!” Ahizeyi kaldırıp numarayı tekrar çevirdi. “Santral, demin hat kesildi,” dedi. Etrafa bakınıp mektubu arıyordu; Barrows’un numarası mektubun üzerinde yazıyordu. Mektubu buruşturup, top yaptım ve odanın diğer tarafına doğru attım.

Maury bana küfredip ahizeyi sertçe kapattı.

İkimiz de nefes nefese kalmış, birbirimize bakıyorduk.

“Senin derdin ne?” dedi Maury.

“Bu türden bir adama bulaşmamız gerektiğini düşünüyorum,” dedim.

“Ne, ne türden bir adammış?”

“Tanrıların yok etmek istediklerinde önce delirttiği türde bir adam!”

Bu söylediğim Maury’yi sarsmış görünüyordu. “Ne demeye çalışıyorsun?” diye geveledi. “Benim kaçığın teki olduğumu düşünüyorsun, değil mi? O acayip kliniklerden birinde olmam gerektiğini düşünüyorsun. Belki de öyledir. Ama ne olur-

sa olsun bu işi yapmaya kararlıyım.” Yanımdan geçip fırlattığım kâğıdı aldı, düzeltti ve üzerinde yazan numarayı ezberleyip telefona döndü yine.

“Bu bizim sonumuz olacak,” dedim.

Biraz bekledik, ardından Maury “Merhaba,” dedi. “Bay Barrows ile görüşmek istiyordum. Ben Ontario, Oregon’dan Maury Rock.”

Biraz daha bekledik.

“Bay Barrows! Ben Maury Rock.” Pis pis sırtıyordu; öne doğru eğilip, dirseğini bacağına yasladı. “Kızım, Pris Frauenzimmer’a yazdığınız mektup bende efendim... Mektup, dünyayı yerinden oynatacak icadımızla, Lincoln’ün Savaş Bakanı Edwin McMasters Stanton’ın kopyası olan elektronik simulakrumla ilgili.” Bir sessizlik oldu, Maury boş boş bana bakıyordu. “Efendim, projeyle ilgileniyor musunuz?” Bir sessizlik daha, bu kez deminkinden daha uzundu.

Kendi kendime, bu satışı yapamayacaksın, Maury diyordum.

“Bay Barrows,” dedi Maury. “Evet, kastettiğiniz şeyi anlıyorum, ama belki gözden kaçırmış olabilirsiniz diye bir de ben izah edeyim.”

Konuşma bana hiç bitmeyecekmiş gibi gelen bir süre boyunca devam etti. Nihayet Maury adama teşekkür etti, iyi günler diledi ve telefonu kapadı.

“Reddedildin,” dedim.

Bitkin bitkin bana baktı. “Vay canına,” dedi.

“Ne diyor?”

“Mektupta ne diyorsa onu diyor. Bunu ticari bir iş olarak görmüyor. Bizim yurtsever bir orga-

nizasyon olduğumuzu sanıyor.” Neler olduğunu anlamıyormuş gibi başını salladı, “Dediğin gibi,” dedi. “Reddedildim.”

“Çok kötü oldu,” dedim.

“Belki de böylesi daha iyidir,” dedi. Ama bunu tamamen teslim olmuş bir ses tonuyla söylemişti; söylediğine inanıyormuş gibi bir hali yoktu. Bir gün yeniden deneyecekti. Hâlâ umudu vardı.

Birbirimizden ilk günkü kadar uzaktık.

5

Sonraki iki hafta boyunca Maury Rock'ın Rosen elektronik orgun çöküşüyle ilgili öngöruları gerçekteşmeye başladı. Satışa çıkan bütün kamyonlar aynı haberi veriyordu, ancak birkaç tane org satılıyordu. Ayrıca Hammerstein şirketi duyğudurum orğlarından birini bin dolardan düşük fiyata satmaya başlamıştı. Elbette bu fiyata nakliye ya da montaj dâhil değildi, ama yine de bizim için kötü haberdi.

Bu sırada Stanton arada sırada ofise geliyordu. Maury kaldırımından gelip geçenler için teşhir salonu yaptırıp Stanton'a klavsenleri göstertmeyi düşünüyordu. Binanın giriş katında değışiklik yapılması için bir müteahhit çağırması gerekti, gelip benden de izin istedi. Çalışma başladı. Stanton yukarıda ufak tefek işler yapıyor, Maury'ye yazışmalarda yardım ediyor, teşhir salonu tamamlandığında kendisinin ne iş yapacağını anlamaya çalışıyordu. Maury, Stanton'ın sakalının kesilmesini önerdi, ama aralarındaki tartışmanın ardından Maury bu fikrinden vazgeçti ve Stanton uzun beyaz favorileriyle takılmaya devam etti.

Stanton'ın etrafta olmadığı bir gün Maury bana şöyle dedi, "Kendi kendini sergileteceğim ona. Bu minvalde bir satış konuşması hazırlıyorum, bitmek üzere." Satış konuşmasını Stanton'un yönetici monad beynine delikli talimat şeridi biçiminde yüklemek niyetindeydi. Böylece favoriler konusunda yaşanan türden bir tartışma yaşanmayacaktı.

Maury ayrıca ikinci bir simulakrum hazırlığıyla meşguldü. İkinci simulakrum MASA'nın kamyon tamir atölyesinde, çalışma tezgâhlarının birinin üzerinde monte ediliyordu. Perşembe günü hayatımızın yeni gidişatını belirleyen güçler onu görmeme izin verdiler.

Karşımda duran şeyi içimde bir sıkıntıyla inceleyen "Bu kim olacak peki?" diye sordum. Gördüğüm şey sarmal bobinlerden, kablolardan, birtakım şalterlerden ve buna benzer şeylerden oluşmuş büyük bir mekanizmadan ibaretti. Bütün mekanizma alüminyum bir panele monte edilmişti. Bundy merkezi monad birimini test ediyordu; elindeki voltmetreyi kabloların içine sokmuş üzerinde göstergeye bakıyordu.

Maury, "Bu Abraham Lincoln," dedi.

"Sen kafayı yemişsin."

"Hiç de değil. Gelecek ay Barrows'u ziyarete gittiğimde yanımda büyük bir iş olsun istiyorum."

"Anladım," dedim. "Bana bundan bahsetmemiştin."

"Vazgececeğimi mi sandın?"

"Hayır," dedim. "Vazgeçmeyeceğini biliyordum; seni tanıyorum."

"İçimden bir ses bu iş iyi gidecek diyor."

Ertesi gün öğleden sonra bir süre sıkıntıyla kafa patlattıktan sonra telefon rehberinden Doktor Horstowski'nin numarasını buldum. Pris'in psikiyatrinin ofisi Boise'nin daha iyi bir semtindeydi. Adamı arayıp en kısa sürede randevu almak istediğimi söyledim.

Hemşire "Sizi kimin tavsiye ettiğini sorabilir miyim?" diye sordu.

Tiksintiyle "Bayan Priscilla Frauenzimmer," dedim.

"Tamam, Bay Rosen; Doktor Horstowski sizi yarın saat bir buçukta bekliyor."

Teknik olarak yeniden yola çıkmam, kamyonlarımızı karşılayacak adam ayarlamam gerekiyordu. Ayrıca güzergâh belirleyip, gazetelere ilan vermem lazımdı. Ama Maury, Sam Barrows'u aradığından bu yana bana bir şeyler olmuştu.

Belki de babamın durumundan ötürü böyle hissediyordum. Stanton'ı görüp, onun insana benzeyen bir makine olduğunu anladığından bu yana giderek güçten düşmüştü. Her sabah yaptığı gibi fabrikaya gitmek yerine genellikle evde kalıyor, televizyonun karşısındaki koltukta iki büküm oturuyordu. Yüzünde sıkıntılı bir ifade vardı ve kafası bulanık gibiydi.

Maury'ye bundan bahsettim.

"Zavallı ihtiyar," dedi Maury. "Louis, sana bunu söylemekten nefret ediyorum, ama Jerome güçten düşüyor."

"Farkındayım."

"Daha fazla mücadele edebileceğini sanmıyorum."

"Ne yapmamı önerirsin?"

“Onu piyasadaki arbededen, rekabetten uzak tut. Annene, kardeşine sorup Jerome’un bugüne kadar yapmak istediği bir hobisi var mıymış öğren. Belki Fokker Triplane ya da Spad gibi Birinci Dünya Savaşında kullanılan uçakların modellerini yapmak ister. Bu konuyla ilgilenmen lazım Louis, yaşlı adamın hatırı için. Haklı mıyım, dostum?”

Başımı evet anlamında salladım.

Maury “Bu biraz da senin hatan,” dedi. “Onunla doğru düzgün ilgilenmedin. İnsan yaşlanınca desteğe ihtiyacı olur. Maddi destekten bahsetmiyorum; kastettiğim –hay lanet olsun– kastettiğim manevi destek.”

Ertesi gün Boise’ye gittim ve saat bir yirmide arabamı mimar tasarımı, modern ofis binasının önüne park ettim.

Doktor Horstowski beni ofisine götürmek için koridora çıktığında, karşımda yumurtadan yapılmış bir adam olduğu hissine kapıldım. Adamın gövdesi yuvarlaktı; kafası yuvarlaktı; ince çerçevesi yuvarlak gözlükler takmıştı ve sanki yuvarlanıyormuşçasına yumuşak bir akış içinde yürüyordu. Sesi de yumuşak, pürüzsüzdü. Ama ofise girip sandalyeye oturduğumda onu daha yakından görme şansım oldu ve o zaman o ana kadar fark etmediğim bir şey gördüm; bir papağan gagası kadar düz ve sivri bir burnu vardı. Sadece bu da değildi, sesinde bastırılmış bir sertliğin yırtıcılığını duyabiliyordum.

Elinde çizgili bir bloknot ve kalemle karşıma oturdu. Bacak bacak üstüne attı ve rutin, sıkıcı sorular sormaya başladı.

Nihayet zar zor duyulan ama net bir sesle “Beni neden görmek istemiştiniz?” diye sordu.

“Eee, şöyle bir sorunum var. MASA İŞ ORTAKLIĞI adlı bir şirketin ortağıyım. Ve ortağımla onun kızının bana karşı olduklarını ve arkamdan bir iş çevirdiklerini hissediyorum. Ailemin itibarını zedeleyip onları yok edeceklerini düşünüyorum. Özellikle de babam Jerome’u, kendisi artık çok yaşlı, böyle bir şeyle başa çıkacak kadar güçlü ya da sağlıklı değil.”

“Nasıl bir şeyle?”

“Rosen klavsen ve elektronik org fabrikasını ve bütün perakende sistemimizi kasten ve acımasızca yok edecekler. Üstelik bunu insanlığı kurtarmak ya da Rusları yenmek gibi delice, gösterişli bir amaç uğruna yapıyorlar; dürüst olmak gerekirse amacı ben de tam anlayamıyorum.”

“Neden anlayamıyorsun?” dedi. Kalemikle bir şeyler karalıyordu. “Çünkü günbegün değişiyor,” dedim ve durdum. Kalem de durdu. “Beni çaresiz bırakmak için tasarlanmış gibi. Sonuçta işin başına Maury geçecek ve hatta belki fabrikanın da başına o geçecek. Ayrıca Seattle’dan Sam K. Barrows adlı son derece zengin, güçlü ve şeytani bir adam da bu işin içinde. Muhtemelen adamın fotoğrafını Look dergisinin kapağında görmüşsündür.”

Bunları söyledikten sonra sustum.

“Devam et,” dedi. Kelimeleri sanki konuşmayı öğretiyormuş gibi tek tek telaffuz ediyordu.

“Ayrıca bu iş ortağımın kızının başının altından çıktı ve kız hakkında söyleyebileceğim tek şey demir gibi sert, vicdan yoksunu, tehlikeli bir eski psikopat olduğu.” Beklentiyle doktora bakı-

yordum ama hiçbir şey demediği gibi görünür bir tepki de vermedi. “Pris Frauenzimmer,” dedim.

Adam başını salladı.

“Sizin fikriniz nedir?” diye sordum.

Dilini dışarı çıkarıp, aşağı uzatan Doktor notlarına baktı, “Pris dinamik bir kişiliktir,” dedi.

Ben beklemeye devam ediyordum, ama anlaşılan söyleyeceği bundan ibaretti.

“Sizce bunlar benim kafamda mı?” diye sordum.

“Sizce tüm bunları yapmaktaki amaçları ne?” dedi.

Bu soru karşısında afalladım. “Bilmiyorum,” dedim. “Bunu bulmak benim işim mi? Ayrıca ne olacak, simulakrumu Barrows’a satıp, servet yapmak istiyorlar. Sanırım bir de prestij ve güç kazanmak derdindeler. Manyakça hayalleri var işte.”

“Ve siz de onlara karşı çıkıyorsunuz.”

“Doğru,” dedim.

“Sizin böyle hayalleriniz yok.”

“Ben gerçekçi biriyim. En azından öyle olmayı deniyorum. Bence Stanton denilen o varlık – bu arada onu gördünüz mü?”

“Pris bir defa yanında getirmişti. Biz seanstayken o da bekleme odasında oturdu.”

“Ne yaptı peki?”

“Life dergisini okudu.”

“Tüyleriniz diken diken olmadı mı?”

“Sanmıyorum.”

“O ikisinin, yani Maury ve Pris’in bu denli yapay ve tehlikeli bir şey hayal etmiş olmaları sizi korkutmadı mı?”

Doktor Horstowski omuz silkti.

“Tanrım,” dedim acı acı, “İzole edilmişsin tabii, burada ofisinde güvendesin. Dünyada neler olup bittiği umurunda mı sanki?”

Doktor Horstowski bana bakıp kaçamak ama kendinden memnun bir halde gülümsedi. Bu da beni fena halde kızdırdı.

“Doktor,” dedim. “Sana olup biteni anlatayım. Pris sana korkunç bir oyun oynuyor. Beni buraya o gönderdi. Ben de Stanton gibi bir simülakrumum. Bunu söylememem gerekirdi ama daha fazla devam edemeyeceğim. Ben elektrik devrelerinden ve röle anahtarlarından meydana gelmiş bir makineyim. Tüm bunların ne denli korkunç olduğunu anlıyor musunuz? Bunu size bile yapıyor. Şimdi ne diyeceksiniz bakalım?”

Doktor Horstowski yazmaya ara verip “Evli olduğunuzu söylemiştiniz, değil mi?” dedi. “Evliyseniz eşinizin adı, yaşı, bir de mesleği ve de doğduğu yer.”

“Evli değilim. Bir kız arkadaşım vardı. Gece kulübünde şarkı söyleyen İtalyan bir kız. Uzun boyluydu. Siyah saçları vardı. Adı Lucrezia’ydı ama ona Mimi dememizi isterdi. Sonra tüberkülozdan öldü. Biz ayrıldıktan sonra oldu bu. Çok kavga ederdik.”

Doktor söylediklerimi dikkatle yazıyordu.

“Sorumu yanıtlamayacak mısınız?” dedim.

Durum umutsuzdu. Doktor, ofisinde oturup *Life* dergisini okuyan simülakruma karşı bir tepki vermişse bile bunu bana söylemeyeceği ortadaydı. Belki de hiç tepki vermemişti; belki de karşısında oturanın ya da bekleme odasında oturup dergilerini okuyanların kim olduğuyla ilgilenmi-

yordu. Belki de çok uzun zaman önce ofisinde gördüğü herhangi birini ya da bir şeyi öylece kabul etmeyi kendine öğretmişti.

Ama en azından ondan Pris’le ilgili bir şeyler öğrenmeyi ummuştum ki bence Pris simülakrundan daha beter bir şeytandı.

“45’lik bir tabancam ve mermim var,” dedim. “İhtiyacım olan tek şey bu; nasılsa fırsat çıkar. Bu kızın bana yaptığı kötülüğün aynısını bir başkasına yapması an meselesi. Tanrı şahidimdir, o kızı ortadan kaldırmayı kutsal görevim sayıyorum.”

Beni dikkatle inceleyen Horstowski, “Sizin de dediğiniz gibi esas sorunuz ki bunu doğru ifade ettiğinizi düşünüyorum, hissettiğiniz düşmanlık; son derece sessiz, ne yapacağını bilemeyen bir düşmanlık bir çıkış yolu arıyor ve bu düşmanlığı ortağınıza ve onun on sekiz yaşında kendi sıkıntılarına çözüm bulmak için elinden geleni yapmaya çalışan kızına karşı hissediyorsunuz.”

Bu şekilde söylenince kulağa pek de hoş gelmiyordu. Dediğine göre beni rahatsız eden karşımdaki düşman değil, kendi duygularımdı. Aslında düşman yoktu. Sadece benim duygusal yaşantım vardı ve bu duygusal yaşantı bastırılmış ve yadsınmıştı.

“Peki benim için ne yapabilirsiniz?” diye sordum.

“Gerçekliğinizi hoşunuza gidecek şekilde değiştiremem, ama onu anlamanıza yardımcı olabilirim.” Masasının çekmecelerinden birini açtı; öbek öbek yığılmış kutuların, şişelerin, kâğıt zarfların içine doldurulmuş haplar dört bir tarafa dağılmıştı. İlaç numunelerinin biriktirildiği bir fare

deliği gibiydi. Horstowski çekmeceyi biraz karıştırdıktan sonra ufak bir şişe çıkarıp kapağını açtı. “Size bunları verebilirim. Günde iki tane alın. Bir tane sabah uyandığınızda, bir tane de uyumadan önce. Hubrizine.” Şişeyi bana verdi.

Şişeyi cebime attım ve “Bu ne işe yarayacak?” diye sordum.

“Mesleğiniz gereği Duygudurum Orgunun çalışma prensibini bildiğinize göre size ilacın etkisini izah edebilirim diye düşünüyorum. Hubrizine beyindeki septal bölgenin ön kısmını uyarır. Bu bölgenin uyarılması çok daha hareketli, neşeli olacağınız anlamına gelir; ayrıca işleri olurlarına bırakırsanız her şeyin yoluna gireceğine inanmaya başlarsınız. Düzenlemesi Hammerstein Duygudurum Orgu gibidir.” Bana katlanmış, ufak bir kâğıt parçası uzattı; üzerinde Hammerstein organ ayarları gösteriliyordu.

“Ama ilacın etkisi çok daha yoğundur; bildiğiniz gibi, Duygudurum Orgunun yarattığı duygulanım şokunun kapsamı yasayla ciddi ölçüde sınırlanmıştır.”

Düzenlemeyi ciddiyetle okudum. Tanrım! Notaya çevrildiklerinde Beethoven’ın 16. kuartetinin açılış kısmına çok benziyordu. Beethoven’ın Üçüncü Dönemine düşkün olanları nasıl da haklı çıkanyordu. Rakamlara bakmak bile kendimi daha iyi hissetmemi sağlamıştı.

“Bu ilaçla müzik bile yapabilirim,” dedim. “Denememi ister misin?”

“Hayır, teşekkürler. İlaç terapisi işe yaramazsa temporal loblarda kesme işlemine gidebiliriz – elbette bu operasyonu kapsamlı bir beyin

haritasına dayanarak yapacağız, operasyon San Francisco U. C. Hastanesinde ya d Mount Zion'da yapılabilir; bizim burada tesisimiz yok. Kendi adıma bu tip operasyonlardan uzak durmayı tercih ederim, zira operasyon sırasında genellikle temporal lobların bulunduğu kısmın kurtarılamadığı ortaya çıkıyor. Biliyorsunuz Hükümet kliniklerinde bu operasyon artık uygulamıyor.

“Beynimin parçalanmamasını tercih ederim,” dedim. “Operasyonu yaptıran arkadaşları var... ama şahsen benim tüylerimi diken diken ediyor. Bir şey soracağım. Duygudurum Orgundaki düzenlemesi Beethoven'ın Dokuzuncu Senfonisinin koro bölümüne denk gelen bir ilacınız var mı?”

Horstowski “Hiç bakmadım,” dedi.

“Duygudurum Orgu çalarken en çok koronun ‘Mus’ ein Lieber Vater wohnen’ kısmını söylediği yeri seviyorum. Kemanlar ve koronun soprano kısmı çok yüksek perdeden, meleklerinkine benzeyen sesleriyle ‘Uberm Sternenzelt’ diye karşılık veriyorlar.”

“Parçayı o kadar iyi bilmiyorum,” dedi Horstowski.

“Göklerde bir Tanrı olup olmadığını soruyorlar ve koro çok yüksekte ‘evet’ diye yanıtlıyor, ‘yıldızlar krallığının ötesinde.’ İşte tam bu kısmın farmakolojik karşılığını bulabilirsiniz bana çok faydası olur diye düşünüyorum.”

Doktor Horstowski eline büyük, klasörlü bir defter alıp sayfalarını karıştırmaya başladı. “Korunum öyle bir hap bulamıyorum, ama bir de Hammerstein'da çalışan mühendislerle sorabilirsiniz.”

“İyi fikir,” dedim.

“Şimdi Pris’le olan durumunuza gelince. Ben-
ce onu tehdit olarak görerek durumu biraz abar-
tıyorsunuz. Ayrıca onunla ilişki kurmak zorunda
değilsiniz, öyle değil mi?” Kurnaz kurnaz bana
bakıyordu.

“Sanırım” dedim.

“Pris size meydan okumuş. O kışkırtıcı bir ki-
şiliktir... Muhtemelen onunla tanışan kişilerin
çoğu sizinle aynı hisse kapılacaktır. Pris’in insan-
ları kışkırtma, tepki vermelerini sağlama yöntemi
bu. Muhtemelen bilime duyduğu ilgi gibi... bir tür
merak; insanları neyin harekete geçirdiğini gör-
mek istiyor.” Gülümsüyordu.

“Bu durumda,” dedim, “Üzerinde çalıştığı de-
neği neredeyse öldürüyordu.”

“Pardon?” dedi, avcunu kulağına götürerek.
“Evet, bir denek. Bazen insanları böyle görür.
Ama ben olsam üstüme alınmazdım. Olaylara
tarafsız bakmanın neredeyse şart olduğu bir top-
lumda yaşıyoruz.”

Doktor Horstowski bunları söylerken bir taraf-
tan da randevu defterine not alıyordu.

“Pris aklına geldiğinde ne düşünüyorsun?”
diye sordu.

“Süt,” dedim.

“Süt mü?” Gözlerini fal taşı gibi açılmıştı. “İl-
ginç. Süt...”

“Buraya geri gelmeyeceğim,” dedim. “Bana
kart vermenin bir anlamı yok.” Yine de randevu
kartını aldım. “Vaktimiz doldu, değil mi?”

“Maalesef, öyle” dedi Doktor.

“Pris’in simulakrumundan biri olduğumu söylerken şaka yapmıyordum. Eskiden Louis Rosen diye bir vardı, artık yok. Sadece ben varım. Ve eğer bana bir şey olursa Pris ve Maury de benden bir tane daha yaratmak için gerekli talimatların olduğu bantlar var. Pris gövdeyi banyo fayansından yapıyor. Bayağı da iyi iş çıkarmış, değil mi? Sizi de kardeşim Chester’ı da kandırdı; hatta neredeyse babam bile inanacaktı. Babamın bu kadar mutsuz olmasının asıl nedeni bu; gerçeği tahmin etmiş olması.” Bunları söyledikten sonra başımı hoşça kal anlamında sallayıp odadan çıktım, uzun koridoru, bekleme odasını geçerek dışarı adım attım.

Ama sen Doktor Horstowski, sen asla tahmin edemeyeceksin, milyon yıl geçse bile, dedim kendi kendime. Seni ve senin gibileri kandırmakta üstüme yoktur.

Chevrolet MagicFire’ıma atlayıp, ağır ağır ofise sürdüm.

6

Doktor Horstowski'ye bir simülakrum olduğumu söyledikten sonra bu fikri kafamdan atamamıştım. Bir zamanlar gerçek bir Louis Rosen vardı, ama artık yoktu ve onun yerini ben almıştım. Kendim de dâhil olmak üzere nerdeyse herkesi kandırıyordum.

Bir sonraki haftada aynı şeyi düşünüyordum gerçi her geçen gün fikir biraz daha belirsizleşiyordu ama tamamen aklımdan çıkmış da değildi.

Öte yandan bunun gayet abes bir fikir olduğunu, Doktor Horstowski'ye kızdığım için böyle saçma sapan konuştuğumu biliyordum.

Bu fikrin üzerimdeki ilk etkisi gidip Edwin M. Stanton'a bakma ihtiyacı duymak oldu; doktorun yanından ayrılp ofise döndüğümde Maury'ye onu nerede bulabileceğimi sordum.

“Bundy ona yeni bir bant besliyor” dedi Maury. “Pris, Stanton'a dair yeni bilgilerin bulunduğu bir biyografi bulmuş, onu yerleştiriyoruz.” Bunları söyleyip elindeki mektubu okumaya devam etti.

Bundy'i atölyede Stanton'ın yanında buldum;

işini bitirmiş, Stanton'ı yeniden monte ediyordu. Montaj işi de bitince ona sorulara sormaya başladı.

“Andrew Johnson Birliğe ihanet etmiştir çünkü isyancı eyaletleri...” Bundy beni görünce durdu. “Selam Rosen.”

“Şu şeyle konuşmak istiyorum. Tamam mı?”

Bundy atölyeden çıkıp beni Stanton'la baş başa bıraktı. Stanton kahverengi kumaş örtüyle kaplanmış bir koltukta oturuyordu, kucağında açık bir kitap vardı ve bana dik dik bakıyordu.

“Beyefendi,” dedim. “Beni hatırlıyor musunuz?”

“Evet efendim. Hatırlıyorum. Idaho, Boise'den Sayın Louis Rosen. Babanızın evinde çok güzel bir gece geçirdiğimi anımsıyorum. Kendisi iyi mi?”

“Olmasını istediğim kadar iyi değil.”

“Ne yazık.”

“Size bir sorum olacaktı. 1800'lerde doğmuş olmanıza rağmen 1982 yılında hâlâ hayatta olmanız size biraz tuhaf gelmiyor mu? Ve arada bir düğmenize basılması ve bu şekilde açılıp kapatılmanız biraz acayip değil mi? Peki ya transistör ve rölelerden meydana gelmiş olmanıza ne demeli? Eskiden böyle değildiniz, çünkü 1800'lerde transistor ya da röle diye bir şey yoktu.” Durup vereceği tepkiyi bekledim.

“Evet,” dedi Stanton, “bunlar acayip şeyler. Burada bir kitabım var.” Elindeki kitabı gösterdi. “Sibernetik bilimi üzerine ve bilimin bu dalı kafa karışıklığıma ışık oldu.”

Duyduklarım beni heyecanlandırmıştı. “Kafa karışıklığınıza mı!”

“Evet efendim. Babanızlayken benim için şaşırtıcı olan bu konular üzerine konuştuk. Kısacık ömrümü düşünüyorum da, önünde ve arkasında uzanan sonsuzluk tarafında yutulmuş, doldurduğum ya da gördüğüm o ufacık alan bilmediğim evrenlerin sonsuz sınırlılığıyla kuşatılmış. Korkarım o evrenleri bilmeyen sadece ben değilim, onlar da beni tanımıyorlar.”

“Sanırım öyle,” dedim.

“Korkuyorum beyefendi ve orada değil de burada olduğumu görünce hayret ediyorum. Zira orada değil de burada, sonrada değil de şimdide olmak için bir sebep göremiyorum.”

“Bir sonuca varabildiniz mi?”

Stanton gırtlakını temizledi, ardından da cebinden düzgünce katlanmış keten bir mendil çıkarıp dikkatle burnunu sildi. “Bana öyle geliyor ki zaman tuhaf sıçrayışlarla ilerliyor; aradaki çağları atladığı oluyor. Ama bunu neden ya da nasıl yapıyor, işte bunu bilmiyorum. Belirli bir noktada zihin daha fazlasını idrak edemiyor.”

“Benim teorimi duymak ister misiniz?”

“Evet efendim.”

“Bence artık Edwin M. Stanton ya da Louis Rosen diye birileri yok. Bir zamanlar vardılar, ama öldüler. Biz sadece makineyiz.”

Stanton bana dikkatle baktı; yuvarlak, kınış kınış yüzü çarpılmış gibiydi. “Bu söylediklerinizde doğruluk payı olabilir,” dedi.

“Ve,” dedim, “Bizi Maury Rock ve Pris Frauentzimmer tasarladı. Bob Bundy de üretti. Şimdi de Abe Lincoln simulakrumunun üzerinde çalışıyorlar.”

Yuvarlak, kınış kınış surat asıldı. “Sayın Lincoln öldü.”

“Biliyorum.”

“Onu geri mi getireceklerini söylüyorsunuz?”

“Evet,” dedim.

“Neden?”

“Barrows’u etkilemek için.”

“Barrows da kim?” Yaşlı adamın sesinde öfke vardı.

“Washington, Seattle’da yaşayan bir multi-milyoner. Emlak simsarları bu adamın etkisiyle Ay’ı parsellemeye başladılar.”

“Artemus Ward’u duymuş muydunuz?”

“Hayır,” dedim.

“Eğer Bay Lincoln diriltilirse Bay Ward’ın yazılarından bitip tükenmek bilmeyen mizahi seçkilere maruz kalacaksınız,” dedi. Stanton somurarak kitabını aldı ve okumaya devam etti. Yüzü kıpkırmızıydı ve elleri titriyordu.

Yanlış bir şey söylediğim ortadaydı.

Gerçekte Edwin M. Stanton hakkında fazla bilgim yoktu. Bugünlerde herkes Abraham Lincoln’e hayranlık duyduğu için Stanton’ın Lincoln ile ilgili duygularının farklı olabileceği aklıma gelmemişti. İşte bazı şeyleri yaşayarak öğreniyorsunuz. Neticede simulakrumun tutumu bir asırdan uzun zaman önce şekillenmişti ve bu kadar eskiye dayanan bir tavrı değiştirmek için yapabileceğiniz fazla bir şey yoktur.

İzin istedim –Stanton yüzüme şöyle bir bakıp, başını sallamakla yetindi– ve sokağın sonundaki kütüphaneye gittim. On beş dakika sonra Britannica’yı alıp masaya koydum, Lincoln, Stanton ve İç Savaşı incelemeye koyuldum.

Stanton üzerine yazılmış olan makale kısa ama ilginçti. Stanton bir süre sonra Lincoln'den nefret etmeye başlamıştı; yaşlı adam bir Demokrattı, yeni kurulan Cumhuriyetçi partiye güvenmiyor, onlardan nefret ediyordu. Makalede Stanton sert mizaçlı biri olarak tasvir edilmişti ki bunu ben de fark etmiştim ve Stanton'ın generallerle, özellikle de Sherman ile sık sık ağız dalaşına girdiği anlatılıyordu. Ama Stanton'ın işinde son derece iyi olduğu; hileli işlerin hakından geldiği ve birliklerin iyi bir donanıma sahip olmasını sağladığı da yazıyordu. Savaşın sonunda 800.000 askeri terhis etmişti ki son derece çetin geçen, kanlı bir İç Savaştan sonra bu tam bir başarıydı.

Lincoln ölene kadar sorun çıkmamıştı. Stanton ve Başkan Johnson arasında bir süredir devam eden bir çekişme vardı; işin aslı Kongre yönetimi ele geçirecek ve tek yönetici olacak gibi görünüyordu. Makaleyi okudukça yaşlı adamın nasıl biri olduğu da kafamda iyice oturuyordu. Adam gerçek bir kaplandı. Sinirli bir tabiatı, sivri bir dili vardı. Johnson'ı saf dışı bırakıp askeri bir diktatör olarak yerini almasına ramak kalmıştı.

Ama Britannica, Stanton'ın tepeden tırnağa dürüst bir insan ve gerçek bir yurtsever olduğunu eklemeyi de ihmal etmemişti.

Johnson üzerine yazılan makaledeyse açık açık Stanton'ın başkanına ihanet edip düşmanlarla aynı safta yer aldığı yazıyordu. Stanton için çekilmez bir adam ifadesi kullanılmıştı. Johnson'ın bu yaşlı adamı saf dışı bırakabilmesinin mucize olduğu söyleniyordu.

Britannica ciltlerini yerlerine koyduğumda rahat bir nefes aldım. Bu küçük makalelerde bile o döneme hükmeden saf zehrin kokusunu alabiliyordunuz; ortaçağ Rusya'sından fırlamış gibi görünen entrikalar, kinler. Stalin'in hayatının sonuna planlanan tüm o komplolar – aşağı yukarı böyleydi.

Ağır ağır ofise yürürken nazik yaşlı beymiş külahıma anlat sen onu diye düşünüyordum. Rock-Frauenzimmer ikilisinin açgözlülükleriyle hayata döndürdükleri şey bir insandan fazlasıydı; bu ülkenin tarihindeki dehşet verici, korkunç bir gücü yeniden canlandırmışlardı. Zachary Taylor simulakrumu yapsalar daha iyiydi. Binlerce, hatta milyonlarca seçenek arasından iskambil destesindeki jokeri çekenin Pris ve onun sapkın, nihilist zihni olduğu muhakkaktı. Neden Sokrates ya da Gandhi simulakrası değil de Stanton?

Şimdi de sakın sakın oturmuş, neşeyle ikinci bir simulakruma hayat vermeyi planlıyorlardı: Hem de Edwin M. Stanton'ın ciddi düşmanlık beslediği birini. Geri zekâlılar!

Ofise yeniden girdiğimde Stanton okumaya devam ediyordu. Sibernetik kitabını bitirmek üzereydi.

İleride sadece birkaç yüz metre ötede MASA'nın en büyük çalışma tezgahlarından birinin üzerinde, günün birinde Abraham Lincoln olacak yarı yarıya tamamlanmış elektronik devreler yığını vardı. Stanton bunun ne olduğunu anlamış mıydı acaba? Benim anlattıklarımla bu elektronik karmaşa arasında bir bağ kurabilmiş miydi? Yeni simulakruma kaçamak bir bakış attım. Herhangi

biri –ya da bir şey– tarafından kurcalanmış gibi görünmüyordu. Bundy’nin titiz çalışmasından başka görünen bir şey yoktu. Yokluğumda Stanton onun yanına yaklaşmış olsa şüphesiz birkaç kırılmış ya da kısa devre yapmış parça olurdu... Görünürde öyle bir şey yoktu.

Pris bugünlerde muhtemelen evdeydi ve tüm bu parçalara ev sahipliği yapacak Abe Lincoln iskeletinin solgun yanaklarına hayat veren son rötuşları yapıyordu. Bu bile başlı başına bütün zamanını alacak bir işti. Sakal, kocaman eller, sıska bacaklar, hüzünlü gözler. Pris’in yaratıcılığının, sanatçı ruhunun şaha kalkıp uluyabileceği bir alan. Birinci sınıf bir iş yapmadan evden çıkmazdı artık.

Tekrar yukarı çıktığımda Maury’nin karşısına dikildim. “Dostum, dinle,” dedim. “Şu Stanton buraya gelip bizim Dürüst Abe’in kafasını patlatacak. Yoksa zahmet edip de tarih kitaplarına bakmadın mı?” O anda durumu kavradım. “Tali-mat bantlarını hazırlayabilmen için tarih kitaplarını okuman gerekiyordu. Yani aslında Stanton’ın Lincoln’e karşı neler hissettiğini benden çok daha iyi biliyorsun. Lincoln’ü bir kaşık suda boğmaya hazır olduğunu biliyorsun!”

“Senin kafa geçen yılın siyasi gündemine gidiyor.” Maury elindeki mektupları bırakıp iç geçirdi. “Geçen gün kafayı kızıma taktın, şimdi de derdin Stanton. İlla pusuda bekleyen bir karanlık güç var. Kafan evde kalmış yaşlı kızlarınkı gibi çalışıyor, farkında mısın? Hadi uza da işimi yapayım.”

Tekrar aşağı indim. Stanton hâlâ oradaydı ama kitabını bitirmiş, derin düşüncelere dalmıştı.

Bana bakıp “Genç adam,” dedi. “Bana şu Barrows hakkında biraz daha bilgi versene. Başkentte mi yaşıyor demiştin?”

“Hayır efendim. Washington eyaletinde yaşıyor.” Nerede olduğunu izah ettim.

“Peki, Bay Rock’ın bana dediği gibi bu Barrows’un devreye girip Dünya Fuannı o şehirde düzenlettirdiği doğru mu?”

“Böyle bir şey duymuştum ama insan o kadar zengin ve tuhaf olursa hakkında bir süre efsane çıkar tabii.”

“Bu fuar hâlâ devam ediyor mu?”

“Hayır, yıllar önceydi.

“Yazık oldu,” diye mınıldandı Stanton. “Gitmek istiyordum.”

Bu söylediği bana çok dokunmuştu. Onu ilk gördüğüm anda hissettiğim şeyleri bir daha hissettim; pek çok açıdan bizden, Pris, Maury, ve ben-den daha insancıldı – tanrı yardımcımız olsun! Bir tek babam ondan daha haysiyetliydi. Sadece kısmen insan olan bir diğer varlık Doktor Hors-towski bu elektronik simulakrumun gölgesinde kalırdı. Peki ya Barrows? Yan yana geldiklerinde, Stanton ile kıyaslandığında o neye benzeyecekti?

Peki ya Lincoln diye düşündüm? Ya o bizi nasıl hissettirecekti? Onun yanında nasıl görünecektik?

Simulakruma “Bayan Frauenzimmer ile ilgili fikrinizi almak istiyorum,” dedim. “Vaktiniz varsa.”

“Vaktim var, Bay Rosen.”

Stanton’ın karşısında duran kamyon lastiğinin üzerine oturdum.

“Bayan Frauenzimmer’i bir süredir tanıyorum. Ne kadar zamandır tanıştığımızdan emin değilim, ama bunun bir önemi yok; neticede birbirimize epeyce aşınayız. Kansas’taki Kasanin Tıp Kliniğinden yeni çıkmış ve buraya, ailesinin yanına dönmüş. Aslında ben de Frauenzimmerların evinde yaşıyorum. Bahsettiğimiz bayanın gözleri açık gri, bir altmış beş boylarında ve elli kilo civarında. Dediklerine göre bir süredir kilo veriyormuş. Onun için kullanabileceğim tek kelime güzel. Şimdi daha derin konulara gireyim; üstün bir soydan geliyor, çünkü göçmen de olsa Amerikan rüyasını tam olarak özümsemiş bir nesil, yani insanın tek sınırının kendi yetenekleri olduğuna ve hayatta bu yetenekler için en uygun mevki neyse oraya yükselebileceklerine inanıyorlar. Ancak bundan herkesin eşit ölçüde yükselebileceği sonucu çıkmaz. Ama Bayan Frauenzimmer yeteneklerini ortaya çıkarmasına müsaade etmeyen işleri kabul etmemek konusunda çok haklı; üstelik bu prensibini ihlal edecek herhangi bir şeyi gözlerinde alev gibi bir parıltıyla dakikasında hissediyor.”

“Bu konu üzerine epeyce kafa yormuşsunuz gibi görünüyor,” dedim.

“Üzerine kafa yormayı hak eden bir konu; siz de bu konuyu ortak bir değerlendirme yapalım diye açtınız, öyle değil mi?” Sert ama bilge gözleri bir an parıldadı. “Bayan Frauenzimmer temelde iyi biri, yüreği iyi. Üstesinden gelecektir. Sadece biraz sabırsız ve çabuk öfkeleniyor. Ama efendim öfke de adaletin örsüdür, hayatın inkâr edilemez gerçekleri o örsle dövülür. Öfkesi olmayan insan

cansız hayvan gibidir; öfke, kürkten, etten, kemikten ve yağ yığınınından oluşmuş bir yığını Yaratıcının nefes alıp veren bir ifadesine dönüştürür.”

Stanton’ın tiradından etkilendiğimi itiraf etmeliydim.

“Priscilla ile ilgili kafama takılan şey,” diye devam etti Stanton, “öfkesi ya da şevki değil. Yüreğine güvendiğinde doğru olanı zaten yapıyor. Ama Priscilla her zaman yüreğinden gelen seslere kulak vermiyor. Üzgünüm, ama genelde aklının söylediklerine kulak veriyor. İşte sıkıntı da bu noktada başlıyor.

“Ah,” dedim.

“Zira bir kadının mantığı bir filozofun mantığına benzemez. İşin aslı kadının mantığı kalbindeki bilginin bozulmuş ve solgun bir gölgesidir; bir varlıktan ziyade bir gölgedir, dolayısıyla da doğru bir rehber değildir. Kadınlar yüreklerini değil, akıllarını dinledikleri zaman kolayca hata yaparlar ve bu dediğim şey Priscilla Frauenzimmer’in durumunda kolayca görülebilir. Zira ne zaman aklını dinlese üzerine bir soğukluk çöküyor.”

Heyecanla “Ah,” diyerek araya girdim.

“Aynen böyle.” Stanton parmağını bana doğru salladı. “Bay Rosen, siz de Bayan Frauenzimmer’dan yükselen o kayıtsızlığı, o gölgeyi fark ettiniz. Ve gördüğüm kadarıyla bu benim kadar sizin de canınızı sıkmış. Bununla nasıl başa çıkacak bilmiyorum, ama başa çıkmak zorunda. Çünkü Yaratıcısı onun kendisiyle barışmasını istiyor ve kendisi şu anda karakterinin soğuk, sabırsız, haddinden fazla akılcı ve ne yazık

ki hesapçı yanını hoşgörüyü değerlendirilecek durumda değil. Zira o da çoğumuz gibi arkadaşlarımızla, komşularımızla olan günlük ilişkilerimize bayağı ve anlayışsız bir felsefenin sinsice girmesine izin verme eğilimi taşıyor ve hiçbir şey insanların nerdeyse taptığı bu eski, içi boş görüş, inanç, önyargı harmanından daha tehlikeli değildir; geçmişin döküntü rasyonelliği Pris'in davranışları için verimsiz, budanmış bir kaynak oluşturuyor; oysa sadece bir an durup dinlese kendi kalbinin ferdi ve faziletli ifadesini, kendi varlığını duyacak."

Stanton sustu. Pris'i konu alan ufak konuşmasını bitirmişti. Nerden almıştı bu konuşma metnini? Uydurmuş muydu? Yoksa böyle bir durumda kullanılması için konuşmayı talimat bandı olarak yerleştiren Maury miydi? Ama bunun Maury'nin yapacağı türden bir konuşma olmadığı açıktı. Yoksa işin sorumlusu Pris miydi? O keskin, tuhaf ironik tutumuyla kendisiyle ilgili bu zekice analizi bu mekanik aletin ağzına yerleştirmiş olabilir miydi? Ben öyle olduğunu hissediyordum. İçinde *hâlâ faal olan o şizofrenik sürecin, o tuhaf bölünmenin göstergesi*ydi bu.

Stanton'ın bu konuşmasını Doktor Horstowski'nin sinsisi, kolaycı yanıtlarıyla kıyaslamadan edemiyordum.

Ona dönüp "Teşekkürler," dedim. "Böyle kafadan yaptığınız yorumlarınızdan epeyce etkilendiğimi kabul etmeliyim."

"Kafadan?"

"Yani hazırlıksız anlamında."

“İyi de o yorumlar epeyce hazırlığın sonunda ortaya çıktı. Zira Bayan Frauenzimmer için ciddi ölçüde endişeleniyorum.”

“Ben de,” dedim.

“Şimdi eğer bana Bay Barrows hakkında bir şeyler anlattırsanız minnettar olurum. Anladığım kadarıyla kendisi benimle ilgileniyormuş.”

“Belki size Look’daki makaleyi bulabilirim. Aslında ben onunla hiç tanışmadım; geçenlerde sekreteriyle görüştüm ve bir de yazdığı mektup var...”

“Mektubu görebilir miyim?”

“Yarın getiririm.”

“Siz benle ilgilendiği gibi bir izlenime kapıldınız mı?” Stanton dikkatle bana bakıyordu.

“Sanırım,” dedim.

“Tereddüdünüz var gibi.”

“Onunla kendiniz konuşsanız daha iyi.”

“Belki de konuşurum.” Stanton parmağıyla burnunun kenarını kaşıyarak düşüncelere daldı. “Bay Rock’tan ya da Bayan Frauenzimmer’dan beni oraya götürüp Bay Barrows ile yüz yüze tanışmama yardımcı olmalarını rica edeceğim.” Kendi kendine başını salladı. Kararını verdiği belliydi.

7

Stanton, Sam K. Barrows'u ziyaret etmeye karar verdiğine göre geriye sadece zamanı belirlemek kalıyordu. Bu tanışmanın kaçınılmaz olduğunu ben bile görebiliyordum.

Bu sırada Abraham Lincoln simulakrumu tamamlanmak üzereydi. Maury parçaların bütünlüğünün ölçüleceği ilk testi hafta sonu yapacaktı. Bu arada bütün teçhizat monte edilmiş ve çalışmaya hazır durumda olacaktı.

Pris ve Maury, Lincoln'ü ofise getirdiklerinde neredeyse küçük dilimi yutuyordum. Bu hareketsiz haliyle bile her an ayağa kalkıp günlük işlerini yapabilirmiş gibi görünüyordu. Pris ve Maury, Bob Bundy'nin yardımıyla uzun boylu şeyi aşağıya, atölyeye taşıdılar; ben de peşlerine takıldım ve Lincoln'ü tezgâha yatırmalarını izledim.

Pris'e dönüp, "Hakkını vermem lazım," dedim.

Pris elleri cebinde ağırbaşlı bir havayla eserini inceliyordu. Gözlerinde karanlık, derin bir ifade vardı; rengi iyiden iyiye solmuştu, makyaj yapmamıştı ve muhtemelen işini bitirmek için her gece uyumadan çalışmıştı. Ayrıca kilo vermiş gibiydi;

basbayağı cılız görünüyordu. Üzerinde ceket ve çizgili bir tişört, altında da kot pantolon vardı ve gördüğüm kadıyla sutyen takma ihtiyacı duymamıştı. Ayağına alçak topuklu ayakkabılar giymiş, saçlarını arkadan toplayıp, kurdeleyle bağlamıştı.

Bundy ve Maury'nin Lincoln'ü tezgâha indirmelerini izlerken ileri geri sallanıyor, dudaklarını ısınyordu. Beni görünce "Selam," diye mırıldandı.

"Harika bir iş çıkarmışsın," dedim.

Pris, "Louis," dedi. "Beni buradan götür, bir yerlerde bir fincan kahve ısmarla ya da sadece yürüsek de olur." Kapıya doğru gitti. Ben de kısa bir duraksamanın ardından peşine takıldım.

Beraber kaldırımında yürüyorduk. Pris gözleri yerde bir çakıl taşını tekmeleyip duruyordu.

"Bununla kıyaslandığında," dedi, "ilki hiç bir şey değildi. Stanton sadece başka bir insan ve öyle olmasına rağmen bizim için fazlydı. Evde Lincoln'a ait tüm fotoğrafların olduğu bir kitabım var. O fotoğrafları o kadar çok inceledim ki, onun yüzünü kendi yüzümden daha iyi tanıyorum artık." Çakıl taşını tekmeleyerek mazgala fırlattı. "O eski fotoğrafların bu kadar iyi olması çok şaşırtıcı. Cam tabakalar kullanıyorlarmış ve fotoğrafı çekilen kişinin kıpırdamadan durması gerekiyormuş. Başları titremesin diye özel bir sandalye bile yaptırıyorlarmış. Louis, sence gerçekten hayata dönebilir mi?"

"Bilmiyorum, Pris."

"Bu kendini kandırmaktan başka bir şey değil. Ölmüş bir şeye hayat veremeyiz."

"Yaptığın şey bu mu? Böyle mi düşünüyorsun? Böyle ifade ediyorsan seninle hemfikirim. Duygu-

sal açıdan kendini çok kaptırmışsın. Biraz uzaklaşıp araya belli bir mesafe koysan daha iyi olur.”

“Yani sadece gerçeği gibi konuşan ve yürüyen bir taklit yaptığımızı söylüyorsun. onda bir ruh yok, sadece görüntüden ibaret.”

“Evet,” dedim.

“Hiç Katolik ayinine katıldın mı Louis?”

“Yok.”

“Ekmek ve şarabın. beden ve kan olduğuna inanırlar. Bu bir mucize. Belki bantları kusursuzlaştırır, sesi ve fiziksel görünüşünü...”

“Pris,” dedim, “Kırk yıl düşünsem seni korkmuş göreceğim aklıma gelmezdi.”

“Korkmuyorum ama bana fazla geliyor. Okuldayken Lincoln benim kahramanımdı; sekizinci sınıftayken onunla ilgili bir rapor yazmıştım. Bilirsin çocukken kitaplarda okuduğun her şeyin gerçek olduğunu sanırsın. Benim için Lincoln gerçektir. Ama elbette onu kafamda eğip büküp, kendim yaratıyordum. Demek istediğim kendi fantezilerim benim için gerçektir. Onlardan kurtulabilmem yıllar aldı. Süvari birlikleri, meydan savaşları ve Ulysses S. Grant... bilirsin işte.”

“Sence bir gün birileri de senin ve benim simülakramızı yapar mı? Ve bu yüzden hayata dönmek zorunda kalır mıyız? “

“Ne kadar korkunç bir düşünce,” dedim.

“Orada öyle her şeyden bihaber yatarken... birden bir kıpırtı hissedeceğiz. Belki bir ışık huzmesi. Ve derken her şey yeniden üzerimize akacak, bir kez daha gerçeklikle karşı karşıya kalacağız. Olup biteni durdurmak mümkün olmayacak, geri dönmek zorunda kalacağız. Dirilmiş olarak!” Pris ürpermişti.

“Senin yaptığın şey bu değil, at şu fikri aklından. Gerçek Lincoln ile bunu birbirinden ayrı düşünmek zorundasın...”

“Gerçek Lincoln zihnimde,” dedi Pris.

Şaşırmıştım. “Bu söylediğine inanmıyorsun değil mi? Zihnimde derken ne demek istiyorsun?”

Başını bir yana eğip bana baktı. “Hayır, Louis. Gerçekten de Lincoln zihnimde. Ve onu zihnimden çıkarmak, dünyaya geri yollamak için gecelerdir çalışıyorum.”

Güldüm.

“Üstelik burası dehşet verici bir dünya,” dedi Pris. “Dinle Louis. Sana bir şey söyleyeyim. Herkesi sokan o berbat yaban anlarından kurtulmanın yolunu biliyorum. Tehlikesi yok... üstelik bir maliyeti de yok; gereken tek şey bir kova kum.”

“Tamam.”

“Gece yaban anları yuvalarında uyuyana kadar bekliyorsun. Sonra yuvaya gidip kumu boca ediyorsun, böylece yuvanın üstünde bir tümsek oluşuyor. Şimdi dinle. Kumların onları havasız bırakıp boğacağını düşünebilirsin, ama tam olarak öyle değil. Aslında şöyle oluyor: sabah yaban anları uyanıyor ve çıkışın kumla kapandığını görüyorlar. Bunun üzerine kumdan kurtulmak için bir tünel açmaya başlıyorlar. Ama taşıdıkları kumu koyabilecekleri bir yer yok, yine yuvaya koymak zorundalar. Bir tünel kazma ekibi kurup, kumları tane tane yuvanın başka yerlerine taşıyorlar, ama onlar kumları taşıdıkça yerine daha fazlası geliyor.”

“Anlıyorum.”

“Korkunç değil mi?”

“Evet,” dedim.

“Sonuçta kendi yuvalarını kumla doldurmuş oluyorlar. Bunu kendileri yapıyor. Çıkışı açmak için uğraştıkça işi hızlandırmış oluyorlar ve boğuluyorlar. Çin işkencesi gibi, değil mi? Louis, bunu duyduğum zaman kendi kendime keşke ölsem dedim. Böyle şeylerin olabildiği bir dünyada yaşamak istemiyorum.”

“Bu kum tekniğini ne zaman öğrendin?”

“Yıllar önce, yedi yaşındayken o yuvanın içinde olmanın nasıl bir şey olacağını hayal ederek uykuya daldırdım.” Birdenbire koluma girdi ve gözlerini kapadı. “Zifiri karanlık. Etrafımda benim gibi başkaları var. Sonra yukarıdan bir gürültü geliyor. Birisi üzerimize kum döküyor. Ama umursamıyoruz... uyumaya devam ediyoruz.” Koluma sımsıkı yapışmıştı, gözleri hâlâ kapalı olduğu için benim yardımımıyla yürüyordu. “Sonra uykuya dalıyoruz, gece boyunca hiç kalkmıyoruz çünkü soğuk. Derken güneş doğuyor ve yer ısınıyor. Ama içerisi hâlâ karanlık. Uyanıyoruz. Neden ışık yok? Çıkışa yöneliyoruz. Bütün o kum tanecikleri çıkışı kapatmış. Korkuyoruz. Neler oluyor? Panikleme-meye çalışıyoruz. İçerideki bütün oksijeni tüketmek istemiyoruz; ekiplere ayrılıyoruz. Sessiz ve verimli bir şekilde çalışıyoruz.”

Karşıdan karşıya geçmesine yardımcı oldum; gözleri hâlâ kapalıydı.

“Gün ışığını asla göremiyoruz Louis. Ne kadar kum tanesi temizlediğimizin hiçbir önemi yok. Çalışıyoruz, bekliyoruz ama ışık yok. Bir daha gelmiyor. Hiç gelmiyor.” Umutsuz, boğuk bir sesle “Ölüyoruz, Louis, orada aşağıda ölüyoruz,” dedi.

Elini tuttum. “Şimdi bir fincan kahveye ne dersin?”

“Hayır,” dedi. “Sadece yürümek istiyorum.” Bir süre daha yürüdük.

“Louis,” dedi Pris. “Yaban anları, kannncalar gibi böcekler... yuvalarında o kadar çok şey yapıyorlar ki, çok karmaşık.”

“Evet. Örümcekler de öyle.”

“Özellikle de örümcekler. Acaba biri gelip ördüğü ağı darmadağın ettiğinde kendini nasıl hissediyordur?”

“Muhtemelen ‘lanet olsun’ diyordur,” dedim.

Pris ağırbaşlı bir tavırla, “Hayır,” dedi. “Önce öfkeleniyordur, ardından da umudunu yitiriyor. Öyle öfkeli ki bunu yapanı eline geçirse sokup öldürür. Derken yavaş yavaş korkunç, kör bir çaresizlik alır öfkenin yerini. O ağı yeniden yapsa bile aynı şeyin bir daha olacağını anlar.”

“Ama örümcekler hemen harekete geçip, yeni bir ağ yaparlar.”

“Yapmak zorundalar. Bu kalıtsal bir durum. Bu yüzden hayatları bizimkinden daha kötü; vazgeçip, ölemezler – devam etmek zorundalar.

“Arada bir iyi tarafından bakman lazım. Çok güzel yaratıcı işler yapıyorsun, şu karolar gibi, simulakrum için yaptığın iş gibi; bunları düşünmeyi dene. Seni neşelendirmiyor mu? Kendi yaratıcılığını görmekten ilham almıyor musun?”

“Hayır çünkü yaptığım işin bir önemi yok. Yeterli değil.”

“Ne yapsan yeterli olurdu?”

Pris biraz düşündü. Artık gözlerini açmıştı ve gözlerini açar açmaz parmaklarını geri çekmişti.

Otomatik bir hareket gibi yapmıştı bunu; yaptığı şeyin farkında olduğuna dair hiç bir işaret yoktu. Refleks, diye düşündüm. Örümceklerinki gibi bir refleks.

“Bilmiyorum,” dedi. “Tek bildiğim ne kadar çok çalışırsam çalışayım, ne yaparsam yapayım yeterli olmayacak.”

“Buna kim karar veriyor?”

“Ben.”

“Lincoln’ü canlanırken gördüğünde kendinle gurur duymayacağını mı düşünüyorsun?”

“Ne hissedeceğimi biliyorum. Her zamankinden daha büyük bir çaresizlik.”

Ona şöyle bir baktım. Neden böyle hissedecekti ki? Başarısı karşısında çaresizlik hissetmesi anlamsızdı. Peki başarısız olsa ne hissedecekti? Kıvanç mı duyacaktı?

“Sana doğadan bir hikâye anlatayım, bakalım ne sonuca varacaksın?” dedim.

“Tamam,” dedi. Dikkatle beni dinliyordu.

“Bir gün Kaliforniya’nın bir kasabasında postaneye doğru yürüyordum. Binaların tepelerinde kuş yuvaları vardı. Bir yavru kuş yuvadan uçmuş ya da düşmüştü, kaldırımın üzerinde duruyordu. Anne babası da etrafında endişeyle uçuyorlardı. Yanına gittim, kaldırıp yetişebilirsem yuvasına geri koyarım diye düşünüyordum. Ben yanına yaklaşınca ne yaptı biliyor musun?”

“Ne?”

“Ağzını açtı,” dedim. “Onu besleyeceğimi sandı.” Pris kaşlarını çatmış düşünüyordu.

“Yani,” dedim, “sadece onu besleyip, büyüten canlıları biliyordu ve o güne kadar tanıdığı her-

hangi bir canlıya benzemesem de benim de onu doyurmaya geldiğimi sandı.”

“Bu senin için ne anlama geliyor?”

“Doğada korkunç şeyler olduğu gibi iyilik, şefkat, karşılıklı sevgi ve kendini düşünmeden yardım etme gibi şeylerin de olduğunu gösteriyor.”

“Hayır Louis; kuş sadece bilgisizdi. Onu beslemeyecektin.”

“Ama ona yardım edecektim. Bana güvenmekte haklıydı.”

“Keşke ben de senin gibi hayatın o tarafını görebilsem Louis. Ama benim için, anlattığın bu şey kuşun bilgisizliğinden başka bir şey değil.”

“Bilgisizlik değil masumiyet,” diye düzelttim.

“Aynı şey; gerçeği bilmeme. O masumiyeti koruyabilmek harika olurdu, keşke koruyabilseydim. Ama insan yaşadıkça masumiyetini kaybediyor, çünkü yaşamak tecrübe edinmek demek ve o da...”

“Siniksin,” dedim.

“Hayır, Louis, sadece gerçekçiyim.”

“Boş yere uğraştığımı görebiliyorum,” dedim. “Kimse bu duvarı yıkıp sana ulaşamaz. Nedeni ne biliyor musun? Çünkü sen olduğun gibi kalmak istiyorsun; bunu tercih ediyorsun. Bunu yapmak daha kolay; hatta en kolayı. Feci halde tembelsin ve başka türlü davranmak zorunda bırakılınca kadar bu haline tutunacaksın. Kendi kendine değişmen mümkün değil. Aslına bakarsan daha da kötüye gideceksin.”

Pris soğuk, keskin bir kahkaha attı.

Başka bir şey konuşmadan geri döndük.

Atölyeye döndüğümüzde Bob Bundy, Lincoln üzerinde çalışıyor, Stanton da onu izliyordu.

Pris, Stanton'a bakıp "İşte bu sana askerleri mazur görmek için yığınlarca mektup yazan adam olacak," dedi.

Stanton ağzını açmadı, yüzükoyun yatan adama dik dik bakıyordu; yüzü bir tür mağrur kibirle sertleşmiş, gerilmişti. Nihayet, "Anlıyorum," dedi. Gürültüyle boğazını temizledi, öksürdü, ellerini arkasında birleştirdi, yüzünde hâlâ aynı ifadeyle ileri geri sallanmaya başladı. Bu benim işim, der gibi bir hali vardı. Halkı ilgilendiren her şey benim işimdir.

Muhtemelen gerçek hayatında aynı şekilde duruyordu diye düşündüm. Alıştığı poza geri dönmüştü. Bu iyi miydi kötü müydü bilmiyorum. Lincoln'ü izlerken elbette Stanton'ın arkamızda durduğunun farkındaydık; onu yok sayamazdık ya da unutamazdık. Belki de Stanton hayatı boyunca böyleydi, hep oradaydı – kimse onu yok sayamaz ya da unutamazdı, ona dair ne hisse derlerse hissetsinler, ister nefret etsin, ister korusun isterse ona tapmış olsunlar, bunun bir önemi yoktu, o oradaydı.

Pris, "Maury," dedi. "Galiba bu Stanton'dan daha iyi çalışıyor, baksana daha şimdiden kıpırdıyor."

Gerçekten de Lincoln simulakrumu kıpırdıyordu.

Pris heyecanla, "Şimdi Sam Barrows burada olmalıydı," dedi. Ellerini birbirine kenetlemişti. "Bizim derdimiz ne böyle? Eğer bunu görseydi şaşkına dönerdi – aynen öyle olurdu biliyorum. Sam K. Barrows bile, evet o bile afallayıp kalırdı!"

Etkileyici olduğuna şüphe yoktu.

Maury bana dönüp “Fabrikanın ilk elektronik orgu çıkardığı günü hatırlıyorum,” dedi. “Hepimiz başına geçip çalmıştık, bütün gün, sabahın birine kadar, hatırladın mı?”

“Evet.”

“Sen, ben, Jerome, yüzü baş aşağı duran o kardeşin, klavsen sesi, Hawai gitarı sesi çıkarmıştık. Bach, Gershwin, aklımıza ne gelirse çalmıştık, sonra blenderla buzlu rom yapmıştık, ya sonra, sonra ne yapmıştık? Kendi bestelerimizi yapmıştık ve bütün ton ayarlarını tek tek denemiştik, binlerce. Olmayan müzik aletleri icat etmiştik. Besteleri yaparken de kaydetmiştik. Vay canına, ne gündü ama!”

“Hem de nasıl!”

“Sonra yere uzanıp alçak notaları veren o ayak pedallarıyla uğraşmışım – hatırladığım kadarıyla sol minörün üzerinde uyuyakalmışım. Tüm gece çalmaya devam etmiş, sabah uyandığımda lanet şey cankurtaran düdüğü gibi ötüyordu. Vay canına. Louis, o org nerededir sence?”

“Birilerinin oturma odasıdadır. Isınmadıkları için eskimiyorlar. Akort yapmaya da gerek yok. Birileri şu anda çalıyor.”

“Haklı olduğuna bahse girerim.”

Pris, “Oturmasına yardım edin,” dedi.

Lincoln simulakrumu koca ellerini sağa sola sallayarak çırpınıyor, oturmaya çabalıyordu. Gözlerini kırptırıyor, suratını buruşturuyor, güçlü hatları yavaş yavaş kıpırdıyordu. Maury ile birlikte yerimizden fırlayıp dik durması için destek ol-

duk. Tanrım, adam amma da ağırdı, kurşun gibi. Neyse ki yerinden doğrultup, oturmasını sağladık; düşmesin diye sırtını duvara dayadık.

Hafifçe inledi.

Bu ses tüylerimi ürpertmişti. Bob Bundy'e dönüp, "Ne oluyor sence? İyi mi? Acı çekmiyor değil mi?" diye sordum.

"Bilmiyorum." Gergin gergin saçlarında gezdirdiği elleri titriyordu. "Bir daha kontrol edeyim. Acı devreleri sanırım."

"Acı devresi mi!"

"Evet, acı devresi olması gerek, yoksa gidip bir duvara ya da başka bir lanet şeye çarpıp kendini parçalar." Başparmağıyla, olanları sessizce izleyen Stanton'ı işaret etti. "Onda da var," dedi.

Başka ne vardı Tanrı aşkına?

Yaşayan bir canlının doğumunu izlediğimize şüphe yoktu. Bizi fark etmeye başlamıştı; simsiyah gözleri yukarı aşağı, sağdan sola hareket ediyor, hepimizin görüntüsünü alıyordu. Gözlerinde herhangi bir duygu ifadesi yoktu, sadece bizi algılıyordu. İnsanın hayal kurabilme kapasitesinin ötesinde bir diriliş anı. evrenimizin sınırının ötesinden, bambaşka bir diyardan gelen bir canlının kurnazlığı. Bizim zamanımıza ve bizim uzamımıza düşüveren bir yaratık, bizlerin ve kendisinin bilincinde, kendi varlığının farkında, burada, siyah, donuk gözleri dönüyor, odaklanmaya çalışıyor ama henüz odaklanamıyor, her şeyi görüyor ve aslında tek bir şeyi seçmiyor. Boşlukta asılı gibi, yine de öyle muazzam bir çekingenlikle bekliyor ki hissettiği dehşetengiz korkuyu görebiliyorum, öylesine devasa bir korku ki bu, duy-

gu diye adlandırılmaz. Mutlak varlık halinde bir korku; hayatının temeli bu. En azından şimdi tecrübe edemediğimiz bir kaynaşımın içinden sıyrılıp çıkmış, ayrı bir varlık halini almıştı. Belki bir zamanlar hepimiz o kaynaşımın içinde sessizce uzanıyorduk. Bizim için kopma anı çok geride kalmıştı; Lincoln içinse daha yeni gerçekleşiyor, şu anda oluyordu.

Kıpırdayan gözleri hâlâ herhangi bir yere ya da bir şeye odaklanmıyordu; ayrık, tekil bir şeyi algılamayı reddediyordu

“Tanrım,” diye mırıldandı Maury. “Bize bir garip bakıyor bu.”

Bu şeyin için karmaşık bir beceri yerleştirilmişti. Bu beceriyi ona aktaran Pris miydi? Bundan şüpheliydim. O zaman Maury miydi? Söz konusu bile olamazdı. İyi vakit geçirmekten anladığı arabayı deli gibi Reno’ya sürüp kumar oynamak ve kadın peşinde koşmak olan Bob Bundy’den de böyle bir fikir çıkmazdı. Bu şeye can vermişlerdi ama bu sadece bir nakilden ibaretti, bir icat değildi; onu hayata getirmişlerdi ama aralarından herhangi birinden ya da hepsinden meydana gelmiş değildi. Bir tür bulaşıcı hastalıktı bu; onlar hastalığa yakalanmış sonra da tüm malzemelere hastalığı bulaştırmışlardı. Ve bu nasıl bir dönüşümdü böyle! Yaşam maddenin büründüğü bir biçimdir... Bu cümleyi, Lincoln’ün, bizi ve kendini algılamasını seyrederken uydurdum. Hayat maddenin yapıp ettiği bir şeydi. Evrendeki en şaşılaçak –gerçekten hayret verici olan–biçimdi; öyle ki eğer var olmasaydı asla öngörülemez ya da hayal edilemezdi.

Lincoln'ün karşısında gördüğü şeyle yavaş yavaş ilişki kurmasını izlerken, bir şeyin farkına vardım; hayatın temeli var olmak için duyulan bir açgözlülük, herhangi türden bir arzu değildi. Temeldeki şey korku, orada gördüğüm korkuydu. Hatta korku bile değil; daha da kötüsü. Mutlak dehşet. Felç eden türden. Öylesine büyük bir korkuydu ki bir süre sonra hissizlik yaratıyordu. Yine de Lincoln tüm bunların içinden çıkıyor, harekete geçiyordu. Neden? Çünkü bunu yapmak zorundaydı. Dehşetin büyüklüğü hareketi, eylemi gerektiriyordu. Öyle bir duruma doğası gereği tahammül edilemezdi.

Bütün yaşam etkinliği bu durumdan kurtulma çabasıydı. Gözümüzün önündeki bu durumu hafifletme girişimleriydi.

Doğumun hoş bir şey olmadığına karar verdim. Ölümden de beterdi; ölüm konusunda felsefe yapabilirsiniz – muhtemelen de yapacaksınız, neticede herkes yapar. Ama doğum! Üzerine felsefe yapılabilecek, durumu hafifletebilecek hiç bir şey yok. Üstelik sonuç korkunç olacak; tüm eylemlerin, yapıp ettiklerin ve düşüncelerin seni yaşama daha da derinden bulaştıracak.

Lincoln bir daha inledi. Ardından boğuk bir hırıltıyla bir şeyler geveledi.

Maury “Ne?” dedi, “Ne söyledi?”

Bundy kıkırdadı. “Ses kaydı başladı ama geriye doğru sarıyor.”

Lincoln'ün ağzından çıkan ilk kelimeler bağlantı kablolarındaki sorundan ötürü tersten söylenmişti.

8

Lincoln'ün bağlantılarını yeniden yapmak birkaç gün sürdü. O sırada Ontario'dan batıya, Oregon Sierras'a doğru gidiyordum, John Day kasabasından geçerek yola devam ettim. Birleşik Devletlerin batı bölgesindeki en çok sevdiğim yer bu kasabadır. Gerçi o kadar huzursuzdum ki bu kez burada mola vermedim. Kuzey-güney otobanına çıkana kadar batıya ilerlemeye devam ettim. Dümdüz giden 99 numaralı eski yol kozalak ağacıyla dolu yüzlerce mil boyunca devam eder. Kaliforniya tarafında, dev yaratıkların zamanından kalma simsiyah, küllenmiş, küt yanardağları görürsünüz.

Sarı renkli, ufacık iki ispinoz kuşu havada oynayıp didişerek arabanın kaportasına çarptılar; herhangi bir şey işitmedim, bir şey de hissetmedim ama birdenbire gözden kaybolmalarından ve ortalığı kaplayan sessizlikten dolayı radyatör ızgarasına düştüklerini anladım. Arabayı yavaşlattım. Kendi kendime anında pişip ölmüşlerdir dedim. Bir sonraki benzin istasyonundaki görevli

onları buldu. Parlak sarı renkte iki kuş ızgaraya kısılıp kalmıştı. Onları kâğıt mendile sarıp, otobanın kenarına götürüp, plastik bira kutuları ve çürümüş karton kutularla dolu çöp kutusuna attım.

İleride Mount Shasta ve Kaliforniya sınır istasyonu vardı. Yola devam etmek istemiyordum. O gece Klamath Şelalesinde bir motelde kaldım ve ertesi gün geldiğim yoldan, sahil tarafından geriye doğru devam ettim.

Saat daha sabahın yedi buçuğuydu ve yolda pek trafik yoktu. O esnada yukarıda gördüğüm bir şey arabayı yolun kenarına çekip, gökyüzüne bakmama neden oldu. Daha önce böyle manzara-lar görmüştüm ve her seferinde beni alçakgönüllü olmaya itmiş, moral vermişti. Luna'dan ya da başka bir gezegenden dönen devasa bir uzay gemisi ağır ağır üzerimizden geçiyordu; muhtemelen Nevada çölünde bir yerlere inecekti. Bir dizi Hava Kuvvetleri jeti ona eşlik ediyordu. Geminin yanında siyah noktalar gibi görünüyordardı.

Otobandaki birkaç araba da gemiyi izlemek için durmuştu. İnsanlar dışarı çıkmıştı, bir adam fotoğraf çekiyordu. Bir kadın ve yanındaki çocuk gemiye doğru el sallıyorlardı. Gemi üzerimizden geçti, arka roketlerinin gümbürtüsüyle yer sallandı. Atmosfere yeniden girerken gövdesi çökmüş, yanmıştı.

Elimi gözüme siper edip gemiyi takip etmeye çalışırken kendi kendime, işte umudumuz gidiyor dedim. İçinde ne vardı? Toprak örnekleri mi? İlk dünya dışı canlı mı? Sönmüş bir yanardağın külleri içinde bulunmuş, kadim uygar bir ırkın kanıtları olan kırk çömlekler mi?

İçinde muhtemelen bir bürokratlar sürüsü vardı. Federal yetkililer, Kongre üyeleri, teknisyenler, askeri yetkililer, roket bilimciler ve muhtemelen *Life* ve *Look* dergilerinden gazeteciler ve fotoğrafçılar, NBC ve CBS kanallarından görevliler. Öyle bile olsa görüntü etkileyiciydi. Kadınla oğluna uyararak el salladım.

Arabama geri dönerken bir gün orada, Ay yüzeyinde bir dizi küçük, derli toplu ev olacak diye düşündüm. Çatılarda TV anteni, oturma odalarında belki birer Rosen klavsen...

Belki de bir on yıl içinde diğer dünyalarda çıkan gazetelere de devir malları ilanı koyacaktım.

Bu destansı değil miydi? İşimizi yıldızlara taşımayacak mıydı? Ama bizim yıldızlarla daha doğrudan bir bağlantımız vardı. Pris'i ele geçiren Barrows saplantısını bir an için kavramıştım. Bağlantı oydu; biz ölümlülerle yıldızların evreni arasındaki ahlaki, fiziksel, tinsel bağlantı oydu. Barrows her iki evrende dolanıyordu; bir ayağı Ay'da, bir ayağı Seattle, Washington, Oakland ve Kaliforniya'daki emlak dünyasındaydı. Barrows olmadan tüm bunlar sadece bir hayaldi; bu hayali somut hale getiren oydu. Ona bir erkek olarak da hayranlık duymalıyım. İnsanları Ay'a yerleştirme fikri onu dehşete düşürmemişti; bilakis ona göre bu fikir büyük, çok büyük bir iş fırsatından başka bir şey değildi. Epeyce büyük getirileri olacak bir yatırımdı; gecekondular kiralamaktan bile daha kazançlı bir yatırım.

Ontario'ya dön, dedim kendi kendime. Barrows'u tavlama için, bizim farkımıza varsın

diye tasarlanmış baştan çıkarıcı, yeni ürünümüz simulakrum ile yüzleş. O ürün bizi yeni dünyanın bir parçası yapacak. Bizi yaşatacak.

Ontario'ya döndüğümde doğrudan MASA İŞ ORTAKLIĞI'na gittim. Caddede ilerleyip park yeri ararken, bizim binanın önünde toplanmış bir kalabalık gördüm. Maury'nin yaptırdığı yeni teşhir salonuna bakıyorlardı. Derin bir kadercilikle ah işte dedim. Arabayı park eder etmez aceleyle yürüyüp kalabalığın arasına karıştım.

Uzun boylu, sakallı, kambur Abraham Lincoln içeride bir masanın başında oturuyordu. Ceviz ağacından, eski moda, storlu bir çalışma masasıydı bu; bir yerden hatırlıyordum, tabii ya, babamın masasıydı. Lincoln simulakrumu kullanabilsin diye Boise'deki fabrikadan buraya getirmişlerdi.

Bu durum sinirime dokunmuştu, ama doğru bir hareket yaptıklarını da kabul etmeliydim. Aşağı yukarı Stanton ile aynı tarzda giyinmiş olan simulakrum elinde bir tüy kalem, mektup yazmakla meşguldü. Simulakrumun gerçekçi görüntüsü karşısında hayrete düşmüştüm; durumu bilmesem Lincoln'ün doğal olmayan birtakım yollarla reankarne olduğunu düşünürdüm. Ayrıca, olan bu değil miydi zaten? Neticede Pris haklı değil miydi?

O sırada pencereye asılmış ilanı fark ettim; profesyonel bir biçimde kaleme alınmıştı ve kalabalığı bilgilendiriyordu.

ABD’NİN ON ALTINCI BAŞKANI ABRAHAM LINCOLN’ÜN ASLINA UYGUN OLARAK YENİDEN YAPILMIŞ KOPYASINI GÖRMEKTESİNİZ. ÜRÜN, MASA İŞ ORTAKLIĞI VE IDAHO BOISE’DEN ROSEN ELEKTRONİK ORG FABRİKASI TARAFINDAN ORTAK ÜRETİLMİŞTİR. KENDİ TÜRÜNÜN İLK ÖRNEĞİDİR. İÇ SAVAŞ DÖNEMİNDE GÖREV YAPMIŞ BAŞKANIMIZIN TÜM BELLEK KAYDI VE SİNİR SİSTEMİ BU MAKİNEİNİN YÖNETİCİ MONAD YAPISINA AKTARILMIŞTIR VE KENDİSİ ON ALTINCI BAŞKANIMIZIN DAVRANIŞLARINI, KONUŞMALARINI VE KARARLARINI İSTATİKSEL OLARAK MÜKEMMEL DERECEDE CANLANDIRMA KAPASİTESİNE SAHİPTİR. BİLGİ İÇİN BAŞVURABİLİRSİNİZ.

Bu basmakalıp ifadeler işin arkasında Maury’nin olduğunu ele veriyordu. Öfkeyle kalabalığı iterek ilerledim ve teşhir salonunun kapısını zorladım; kilitliydi, anahtarımı çıkarıp kapıyı açtım ve içeri girdim.

Köşede Maury, Bob Bundy ve babam yeni satın alınmış bir koltukta oturmuş, sessizce Lincoln’ü izliyorlardı.

Maury beni görünce “Selam ahbap,” dedi.

“Şimdiden maliyeti çıkardın herhalde?” dedim.

“Hayır. Kimseden para aldığımız yok. Sadece sunum yapıyoruz.”

“Şu altıncı sınıf öğrencisinin elinden çıkmış gibi duran yazıyı sen yazdın değil mi? Senin yazdığını biliyorum. Bilgi için başvurabilirsiniz deyip başımıza bir ton adam toplamayı mı planlıyorsun? Şu şeye kaporta cilasası ya da bulaşık maki-

nesi sattırsana? Ne diye oraya oturmuş yazı yazıyor? Yoksa yemek yapma yanışmasına filan mı girecek?”

Maury “Rutin yazışmalarını yapıyor,” dedi. Maury, babam, Bundy, hepsi de ayık görünüyordular.

“Kızın nerede?”

“Gelecek.”

Babama dönüp, “Senin masanı kullanmasını sorun etmiyorsun ya?” dedim.

“Hayır, mein Kind,” dedi babam. “Git de konuş onunla; birisi gidip işini böldüğünde o denli sakın davranıyor ki, hayretler içinde kalıyorum. Kesinlikle öğrenmem gereken bir davranış.”

“Tamam,” deyip masaya doğru yürüdüm. Dışarıdaki kalabalık bön bön bana bakıyordu.

“Sayın Başkan,” diye mırıldandım. Boğazım kurumuştı. “Efendim, işinizi böldüğüm için üzgünüm.” Gerilmiştim ama bir taraftan da karşımda duran şeyin bir makine olduğunu gayet iyi biliyordum. Yanına gidip konuşmakla kurgunun, dramın bir parçası olmuştum; ben de makine gibi bir aktördüm artık. Bana talimat bandı takmamışlardı – buna gerek yoktu, ne de olsa budala rolünü gönüllü olarak canlandırıyordum. Yine de elimde değildi. Ne diye “Sayın Simulakrum,” demiyordum acaba? Neticede gerçek buydu.

Gerçek! Ne anlama geliyordu bu? Alışveriş merkezine Noel Baba’nın yanına giden bir çocuk gibi; gerçeği bilmek ölmek demekti. Böyle bir şey yapmak istiyor muydum? Böyle bir durumda gerçekle yüzleşmek her şeyin sonu demekti, önce-

likle de benim sonum demekti. Simulakrum bu yüzden acı çekmezdi. Maury, Bob Bundy ve babamın ruhu bile duymazdı. Rolümü oynamaya devam ettim çünkü kendimi korumak zorundaydım ve bunu içerideki herkesten ve dışarıda bön bön bakan kalabalıktan çok daha iyi biliyordum.

Lincoln başını kaldırıp kalemini kenara bıraktı ve kulağa hoş gelen, ince bir sesle “İyi günler,” dedi. “Bay Louis Rosen olmalısınız.”

“Evet, efendim,” dedim.

Ve ardından oda suratımda patladı. Masa milyonlarca parçaya ayrıldı, parçalar ağır ağır uçarak yüzüme savruluyordu, gözlerimi kapadım, öne doğru düşüp yere yığıldım. Zeminin bana çarptığını hissettim, küçücük parçalara ayrıldım ardından her şey karardı.

Bayılmışıtm. Tüm bunlar gücümü aşıyordu. Kendimden geçmişim.

Kendime geldiğimde ofisin üst katındaydım, beni bir köşeye yatırmışlardı. Maury yanımda oturuyordu, ağzında bir Corina Larks purosu, elinde burnumun dibinde tuttuğu amonyak şişesiyle bana bakıyordu.

Ayıldığımı görünce “Tanrı aşkına!” dedi. “Alnın şişmiş, dudağın yanılmış.”

Elimi alnıma götürünce şişkinliği hissettim; limon kadar büyüktü. Dilimle dokununca dudağımın parçalandığını anladım. “Bayılmışım,” dedim.

“Aynen öyle.”

Babam kapıda öylece durmuş bakıyordu. Ve işte can sıkıcı kısım, Pris Frauenzimmer üzerin-

de uzun gri pardesüsü, volta atıyor, yüzünde hafiften küçümseyen bir gülümseme ve bıkkınlıkla bana bakıyordu.

“Tek kelime etti ve sen bayıldın,” dedi. “Yok artık!”

Zar zor “Ne olmuş yani,” diyebildim.

Maury kızına döndü ve sırtarak “Dediğimi kanıtıyor işte,” dedi. “Lincoln gerçekten etkili.”

“Ben bayılınca ne yaptı?” diye sordum.

“Ayağa kalkıp seni buraya taşıdı,” dedi Maury.

“Tanrım” diye mırıldandım.

“Neden bayıldın?” dedi Pris, eğilip dikkatle bana baktı. *Ne sersemsin. Seni aptal. Her neyse kalabalığı çok etkiledin. Onları duymalıydın. Dışarıdaydım, içeri girmeye çalışıyordum. Tanrıyı falan yarattık zannederdin. Ciddi ciddi dua ediyorlardı hatta birkaç yaşlı kadın haç çıkardı. Ve bazıları da inanmazsın ama...”

“Tamam* diye sözünü kestim.

*Bırak da lafımı bitireyim.”

*Hayır,” dedim. *Sus. Olur mu?”

Öfkeyle bakıştık, sonra Pris ayağa kalktı. “Dudağının fena yarıldığını biliyor muydun? Birkaç dikiş attırsan iyi olur.”

Parmâğımla dudağıma dokunduğumda hâlâ kanadığını fark ettim. Belki de Pris haklıydı.

Pris, “Seni doktora götürüyüm,” dedi. Kapıya doğru yürüdü ve beklemeye başladı. “Hadi Louis.”

“Dikişe ihtiyacım yok,” dedim ama yine de ayağa kalktım ve sersemlemiş bir halde peşine takıldım.

Koridorda asansörü beklerken Pris, “Pek cesur sayılmazsın, değil mi?” dedi.

Yanıt vermedim.

“Tepkin benimkinden daha kötüydü, hepimizinkinden daha kötüydü. Şaşırdım. Demek ki içinde hiçbirimizin bilmediği istikrarsız bir taraf var. Bahse girerim bir gün yine strese girdiğinde yeniden ortaya çıkacak. Günün birinde ciddi psikolojik sorunların olduğu ortaya çıkacak.”

Asansör kapısı açıldı, içeri girdik, kapılar kapandı.

“Tepki vermek bu kadar kötü mü?” dedim.

“Kansas City’de beni ilgilendiren bir durum olmadığı sürece tepki vermemeyi öğrendim. Beni kurtarıp oradan ve hastalığımdan yırtmamı sağlayan bu oldu. Bana öğrettikleri buydu işte. Etkilenmek kötüye işarettir, senin durumunda olduğu gibi; uyum konusunda başarısız olduğunun habercisidir. Kansas City’de buna parataksi diyorlar; kişilerarası ilişkilere duygusallık karışır ve ilişkileri karmaşık hale getirir. İster nefret, ister kıskançlık olsun ya da senin durumunda olduğu gibi korku da olabilir. Bu duygular güçlendiğinde akıl hastalığı başlar. Benim yaşadığım türden duygular kontrolü eli geçirdiğindeyse frenik olursun. En kötüsü budur.”

Mendili dudağıma bastırmış kesiğe dokunuyordum. Verdiğim tepkiyi Pris’e izah edebilmem mümkün değildi; denemedim bile.

Pris, “Öpeyim de geçsin” dedi.

Ona ters ters baktım, ama sonra yüzünde gerçekten endişeli bir ifade gördüm.

“Yok canım,” dedim bocalayarak. “Geçer.” Utanmıştım ve yüzüne bakamıyordum. Kendimi küçük bir çocuk gibi hissediyordum. “Yetişkinler

birbirleriyle böyle konuşmaz,” diye mırıldandım. “Öpeyim de geçsin filan... Ne budalaca laflar ediyorsun öyle?”

“Sana yardım etmek istiyorum,” dedi. Dudakları titriyordu. “Louis... Her şey bitti.”

“Biten ne?”

“Lincoln artık canlandı. Ona bir daha asla dokunamam. Şimdi ne yapacağım peki? Hayatta başka bir amacım yok artık.”

“Tanrım,” dedim.

“Hayatım bomboş, artık ölsem de olur. Lincoln üzerinde düşünüp uğraştığım tek şeydi,” Asansör kapısı açıldı ve Pris lobiye yöneldi. Peşinden gittim.

“Hangi doktor olduğu önemli mi? Seni yolun aşağısında bir yere götürürüm diye düşündüm.”

“Olur.”

Beyaz Jaguar’a binerken Pris, “Bana ne yapmam gerektiğini söyle Louis,” dedi. “Hemen şimdi bir şeyler yapmam lazım.”

Ne diyeceğimi bilmiyordum, “Bu depresyondan çıkacaksın,” dedim.

“Daha önce hiç böyle hissetmemiştim.”

“Düşünüyorum. Belki Papalık seçimlerine adaylığını koyabilirsin.” Aklıma gelen ilk şey bu olmuştu ve tam anlamıyla bir zırvalıktı.

“Keşke erkek olsaydım. Kadınlar o kadar çok şeyden mahrum ki. Erkek olsan istediğin her şeyi olabilirsin. Ama bir kadın en fazla ne yapabilir? Ev kadını, memur, sekreter ya da öğretmen olabilir.”

“Doktor ol,” dedim. “Yaralanmış dudaklara dişi at.”

“Hasta, sakat ya da kusurlu yaratıklara tahammül edemiyorum. Bunu biliyorsun, Louis. Seni bu yüzden doktora götürüyorum; sen de sakatsın ve bakışlarımı kaçırmak zorunda kalıyorum.”

“Ben sakat değilim! Alt tarafı bir kesik!”

Pris arabayı çalıştırdı ve trafiğe çıktık. “Lincoln’ü unutacağım. Onu bir daha asla yaşayan bir şey olarak düşünmeyeceğim, bundan böyle benim için sadece bir nesne. Pazarlanacak bir ürün.”

Ona katıldığımı belli etmek için başımı salladım.

“Sam Barrows’un onu satın alacağından emin olmalıyım. Hayatta bundan başka amacım yok. Bundan sonra yapacağım ya da düşüneceğim her şeyin temelinde Sam Barrows olacak.”

Söylediklerine gülesim geldiyse de kendimi tutmam için yüzüne bakmam yetti; suratındaki ifade o kadar kasvetliydi ki, mutluluktan, neşeden ve hatta mizahtan o denli yoksundu ki başımı sallamakla yetindim. Pris dudağıma dikiş atılması için beni doktora götürürken, bütün hayatını, geleceğini ve her şeyini bu işe adayıvermişti. Bu çılgınca bir hevesti ve bu hevesin, çaresizlikten su yüzüne çıktığını görebiliyordum. Pris kendini meşgul edecek bir şey olmadan bir dakika bile duramıyordu; sürekli bir hedefi olması gerekiyordu. Bu, evreni bir anlam ifade etsin diye zorlama şekliydi.

“Pris,” dedim, “Senin sıkıntın rasyonel olman.”

“Rasyonel değilim; herkes kafama eseni yaptığımı söylüyor.”

“Demir zırhlı bir mantıkla hareket ediyorsun. Bu berbat bir şey. Kurtulman gereken bir şey. Horstowski’ye seni mantıktan kurtarmasını söyle. Hayatını sanki geometrik bir kanıt yönetiyor-muş gibi davranıyorsun. Yumuşa biraz, Pris. Kaygısız, akılsız, budala ol. Amaçsızca bir şey yap, tamam mı? Hatta beni doktora götürme, bir lost-ra salonunun önünde bırak da gidip ayakkabılarımı boyatayım.”

“Ayakkabıların boyalı zaten.”

“Bak, gördün mü? Sürekli mantıklı davranıyorsun. Arabayı kavşakta bırak, inelim ya da bir çiçekçiye uğrayıp çiçek alalım, sonra da çiçekleri diğer soförlere atalım.”

“Çiçeğin parasını kim verecek?”

“Çalarız. Para vermeden kaçarız.”

Pris, “Bir düşüneyim,” dedi.

“Düşünme! Çocukken bir şey çaldın mı hiç? Ya da sırf zevkine bir şeyler kırıp döktüğün oldu mu, sokak lambası gibi kamu malı türünden bir şey?”

“Bir keresinde şeker çalmıştım.”

“İşte, şimdi gidip şeker çalacağız,” dedim. “Bir market bulacağız ve yine çocuk olacağız; gidip on sentlik bir şeker çalacağız sonra da gölgeli, yeşillik bir yerde oturup şekeri yiyeceğiz.”

“Sen yiyemezsin, dudağından dolayı.”

Israrcı ama makûl bir sesle “Tamam, dediğin doğru, ama sen yiyebilirsin, değil mi?” dedim. “Kabul et. Aslında ben olmasam bile bir markete girip o şekeri çalabilirsin.”

“Sen yine de gelsen?”

“Gelmemi istiyorsan gelirim ya da kaldırım kenarında arabada beklerim, sen marketten çıktığın anda seni alırım. Böylece kolaylıkla kaçabilirsin.”

Pris, “Hayır,” dedi. “Benle birlikte markete gelip, yanımda olmanı istiyorum. Hangi şekeri alacağımı gösterebilirsin; yardımına ihtiyacım var.”

“Tamam gelirim.”

“Böyle bir şey yapmanın cezası nedir?”

“Ömür boyu hapis.”

“Dalga geçiyorsun?”

“Hayır, dalga geçmiyorum,” dedim. “Ciddiyim.” Gerçekten de ciddiydim.

“Sen benimle kafa mı buluyorsun? Evet, dalga geçtiğini anlayabiliyorum. Niye yapıyorsun ki bunu? Gülünç biri olduğum için mi, o yüzden mi?”

“Tanrım hayır!”

Ama Pris kararını vermişti bile. “Benim her şeye inanabileceğimi biliyorsun. Okuldayken saf bir tip olduğum için dalga geçerlerdi. “Gullible’in” Seyahatleri,” derlerdi bana.”

“Hadi Pris,” dedim. “Markete gidelim; bırak da sana kanıtlayayım. Seni kurtarayım.”

“Neden kurtaracaksın?”

“Kendi zihninin kesinliğinden.”

Tereddüt ediyordu; yutkunduğunu gördüm; kendi kendiyile mücadele ediyordu, ne yapması gerektiğini, hata yapıp yapmadığını çözmeye çalışıyordu – nihayet bana dönüp ciddiyetle, “Louis, market konusunda sana inanıyorum,” dedi. “Benimle dalga geçmeyeceğini biliyorum; benden

* Gulliver yerine saf, kolay aldanan anlamında gullible.

nefret ediyor olabilirsin – pek çok açıdan benden nefret ediyorsun da– ama sen zayıf insanlarla alay edecek biri değilsin.”

“Sen zayıf değilsin.”

“Zayıfım, ama sen bunu fark edecek sezgiye sahip değilsin. Bu iyi bir şey, Louis. Ben öyle değilim işte; bende o sezgi var ve iyi değilim.”

“Ulu Tanrım,” dedim yüksek sesle. “Tüm bunlara bir son ver, Pris. Moralin bozuk çünkü Lincoln ile olan yaratıcı çalışmanı bitirdin, geçici olarak boşluktasın ve çoğu yaratıcı insan gibi hayal kınıklığı...”

“Doktorun yeri burası,” dedi Pris arabayıavaşlatarak.

Doktor beni muayene ettikten sonra dikiş atma gereği duymadan gönderdi. Pris’i bir barda durmaya ikna ettim. Bir içkiye ihtiyacım vardı. Pris’e bunun bir kutlama yöntemi olduğunu, yapılması gereken bir şeydi, bizden beklenen buydu. Lincoln’ün canlandığını görmüştük ve o an muhteşemdi, belki de hayatlarımızın en muhteşem anıydı. Ve yine de, ne kadar muhteşem olsa da, o anın meşum, hüzünlü bir tarafı vardı, hepimiz için çöküntü yaratan bir durumdu, hepimize başa çıkamayacağımız kadar fazla gelmişti.

Kaldırımı geçerken Pris, “Ben sadece bir bira alacağım,” dedi.

Bara girdiğimizde ona bir bira kendime de Irish coffee söyledim.

“Gördüğüm kadarıyla burada evinde gibi rahatsın,” dedi Pris. “Barlarda çok vakit geçiriyorsun, değil mi?” diye sordu Pris.

“Bak aklıma takılan ve sana sormam gereken bir şey var. Diğer insanlar hakkında yaptığın bu keskin gözlemlere inanıyor musun? Yoksa fazla düşünmeden, sırf kendilerini kötü hissetsinler diye mi söylüyorsun? Eğer öyleyse...”

Pris sakın bir sesle “Sen ne düşünüyorsun?” dedi.

“Bilmiyorum.”

“Bununla neden ilgileniyorsun ki?”

“Seni merak ediyorum, her parçayı, her detayı bilmek istiyorum.”

“Neden?”

“Büyüleyici bir hikâyen var. On yaşında şizo-idsin, on üçünde obsesif-kompulsif nörotik, on yedisinde tamamen şizofren ve Federal Hükümetin gözetimine alınıyorsun; şimdi kısmen tedavi olmuş ve insanların arasına yeniden dönmüşsün ama hâlâ...” Durdum. Sebep bu değildi, onun dehşet verici hikâyesi değildi konu. “Sana doğruyu söyleyeceğim. Sana âşığım.”

“Yalan söylüyorsun.”

İfademi düzelterek, “Sana âşık olabilirdim,” dedim.

“Ne olsaydı?” Çok gergin görünüyor, sesi titriyordu.

“Bilmiyorum. Beni tutan bir şey var.”

“Korku.”

“Belki de öyledir. Belki de sırf korkudandır.”

“Sen benle dalga mı geçiyorsun, Louis? Bunu söylerken? Aşk kastediyorum?”

“Hayır, dalga geçmiyorum.”

Huzursuzca güldü. “Eğer korkunu alt edebilirsen bir kadını elde edebilirsin; beni değil ama başka bir kadını. Bu söylediklerini atlatamayacağım. Louis, sen ve ben birbirimizin tam tersiyiz, bunu biliyor muydun? Sen hislerini belli ediyorsun, ben benimkileri kendime saklıyorum. Ben daha derinim. Bir çocuğumuz olsa, neye benzerdi? Sürekli çocuk doğuran kadınları anlamıyorum, dişi köpek gibiler... Her sene bir enik. Böyle dünyevi ve biyolojik bir varlık olmak hoş olmalı.” Göz ucuyla bana baktı. “Benim için o konu çoktan kapandı. O kadınlar üreme sistemleri aracılığıyla kendilerini gerçekleştiriyorlar, değil mi? Böyle kadınlar tanıdım, ama ben asla öyle biri olamam. Ben ellerimle bir şey yapmadığım sürece mutlu olamam. Merak ediyorum, neden böyle acaba?”

“Bunu bilmenin yolu yok.”

“Her şeyin bir açıklaması olmak zorunda; her şeyin bir sebebi vardır. Louis, çok emin değilim, ama sanırım daha önce kimse bana âşık olduğunu söylemedi.”

“Hadi canım, okuldaki çocuklar söylemiştir.”

“Hayır, sen ilksin. Nasıl davranacağımı bilmiyorum... Hoşuma gidip gitmediğinden bile emin değilim. Tuhaf hissediyorum.”

“Sadece kabul et,” dedim.

“Aşk ve yaratıcılık,” dedi Pris, daha çok kendi kendiyile konuşuyormuş gibiydi. “Stanton ve Lincoln ile bir doğum gerçekleştiriyoruz; aşk ve doğum – bu ikisi birbirine bağlıdır, değil mi? Doğurduğun şeyi seversin ve Louis, sen beni sevdiğine göre, hayata yeni bir şey getirme konusunda bana katılmak isteyeceksin, değil mi?”

“Sanırım öyle.”

“Tanrılar gibiyiz,” dedi Pris, “yaptığımız şey, üstlendiğimiz görev, bu büyük iş. Stanton ve Lincoln, onlar yeni bir ırk... ve onlara hayat vererek kendi içimizi boşaltıyoruz. İçin boşalmış gibi hissetmiyor musun?”

“Tabii ki hayır.”

“Eh, biz birbirimizden çok farklıyız. Sen bu işi hakiki manada anlamıyorsun. Buraya, bu bara gelip bir anlık isteğine teslim oldun. Maury, Bob, baban ve Stanton MASA’da Lincoln’ün yanındalar – sen bunun farkında bile değilsin, çünkü barmın birinde oturup içmek istiyorsun.” Bana hoşgörüyü, nazıkçe gülümsüyordu.

“Sanırım öyle,” dedim.

“Seni sıkıyorum, değil mi? Aslında benle ilgilenmiyorsun; sadece kendinle ilgileniyorsun.”

“Öyle. Sanırım haklısın.”

“Neden benimle ilgili her şeyi bilmek istediğini söyledin? Neden eğer korkmasan nerdeyse bana âşık olacağını söyledin?”

“Bilmiyorum.”

“Hiç kendinle yüzleşip neyi neden yaptığını anlamaya çalıştığın olmaz mı? Ben sürekli kendimi analiz ederim.”

“Pris,” dedim. “Bir saniye makûl ol. Sadece bir sürü insandan birisin, onlardan daha iyi ya da daha kötü durumda değilsin. Binlerce Amerikalı şizofreni olup, McHeston Yasası kapsamında akıl sağlığı kliniklerine yatırılıyor. Kabul ediyorum çekici bir kadınsın, ama İsveç ve İtalya’da sine ma yıldızı olmayı uman genç aktrisler de çekici. Zekân...”

“Sen kendini ikna etmeye çalışıyorsun.”

“Pardon?” dedim, şaşırmışım.

“Beni idolleştiren sensin, şimdi de yarattığın idole teslim olmamak için mücadele ediyorsun.”

İçkiyi önümden ittim. “MASA’ya dönelim,” dedim. Dudağımdaki kesik alkolden dolayı yanıyordu.

“Yanlış bir şey mi söyledim?” diye sordu. Telaşlanmış gibiydi; az önce söylediklerini düşünüyor, kafasında değiştirip düzeltmeye çalışıyordu. “Demek istediğim benimle ilgili hislerin karışık...”

Kolunu tuttum. “Biranı bitir de gidelim.”

Bardan çıkarken ruhsuzca “Bana yine bozuldun,” dedi.

“Hayır.”

“Sana karşı nazik olmaya çalışıyorum, ama ne zaman insanlara karşı kibar olmak için kasıtlı bir çaba harcasam, söylemem gerekeni söylesem onların sinirini bozuyorum... böyle yapay davranışlar sergilemem yanlış. Sana demiştim, bana göre olmayan davranışlar sergilememem lazım. Hiçbir zaman işe yaramıyor.” Sanki bunu yapmasını söyleyen benmişim gibi suçlayıcı bir tonda konuşuyordu.

Arabaya dönüp, trafiğe çıktığımızda, “Dinle,” dedim. “Şimdi ofise dönüp, yaptığımız her işin temeline Sam Barrows’u yerleştirme görevimize geri döneceğiz, değil mi?”

Pris, “Hayır,” dedi. “O dediğini sadece ben yapabilirim. Senin gücün buna yetmez.”

Omzuna hafifçe dokundum. “Biliyorsun ben de sana karşı eskisinden daha fazla sempati besliyorum. Bence aramızda gayet güzel, sağlıklı, istikrarlı bir ilişki başlıyor.”

Pris, söylediklerimin arkasında yatan iğnelemeyi fark etmeden, “Belki de öyledir,” deyip, gü-lümsedi. “Umarım öyledir, Louis. İnsanların bir-birlerini anlaması gerek.”

MASA’ya döndüğümüzde Maury bizi heyecan-la karşıladı. “Nerde kaldınız?” dedi ve elindeki kâğıdı uzattı. “Sam Barrows’a bir telgraf çektim. İşte burada, oku.” Kâğıdı elime tutuşturdu.

Huzursuzca kâğıdı açtım ve Maury’nin yazdık-larını okumaya başladım.

HEMEN BURAYA GELMENİZİ ÖNERİRİM. LINCOLN
SİMULAKRUMU İNANILMAZ BİR BAŞARI GÖSTER-
Dİ. KONUYLA İLGİLİ KARARINIZI BEKLİYORUZ.
TELEFONDA GÖRÜŞTÜĞÜMÜZ GİBİ ÜRÜNÜ İLK EL-
DEN İNCELEMENİZ İÇİN SAKLIYORUZ. ÜRÜN BEK-
LENTİLERİN ÇOK ÖTESİNDE. GÜN İÇİNDE SİZDEN
HABER BEKLİYORUZ.

MAURY ROCK,
MASA İŞ ORTAKLIĞI

“Yanıt verdi mi?” diye sordum.

“Henüz değil, ama telgrafı yeni çektik zaten.”

Dışarıdan bazı gürültüler geldi, ardından Bob Bundy içeri girdi. Bana dönüp “Sayın Lincoln sana üzüntülerini bildirmemi söyledi; nasıl olduğunu öğrenmek istiyormuş,” dedi. Kendisi de epeyce sarsılmış görünüyordu.

“İyi olduğumu söyle,” dedim. “Teşekkürlerimi de iletirsin.”

“Tamam.”

Bundy çıktı, ofisin kapısı arkasından kapandı. Maury'ye "Kabul etmeliyim, Rock," dedim. "Esaslı bir şey bulmuşsun. Ben yanılmışım."

"Dediğime geldiğin için sağ ol."

Pris "Teşekkürlerini boşa harcıyorsun," dedi.

Heyecanla Corinasını içen Maury "Önümüzde çok iş var, " dedi. "Artık Barrows'un dikkatini çekeceğimizi biliyorum. Ama dikkatli olmamız gerek," sesini alçaltarak devam etti, "Onun gibi bir adam bizi kolayca yerle bir edebilir, öyle değil mi dostum?"

"Doğru," dedim. "Bunu ben de düşünmüştüm."

"Muhtemelen küçük işletmelere bunu milyonca kez yapmıştır. Safları sıklaştırmalıyız, dördümüz; Bob Bundy'i dâhil edersek beşimiz, doğru mu?" Bana, Pris'e ve babama bakıyordu.

Babam, "Maury, belki de bunu Federal Hükûmete götürmelisin," dedi. Çekinerek bana bakıyordu. "*Hab' Ich nicht Recht, mein Sohn?*"

"Barrows ile iletişime geçmiş bile," dedim. "Bildiğimiz kadarıyla adam buraya geliyor."

Maury "Eğer Washington, D.C.'nin daha iyi bir fikir olduğunu düşünüyorsak Barrows gelse bile ona hayır diyebiliriz," dedi.

"Lincoln'e sor," dedim.

"Ne?" dedi Pris sertçe. "Tanrı aşkına."

"Ciddiyim, fikrini soralım."

Pris bana dönüp, alaycı bir şekilde "Geçen yüzyıldan kalma taşralı bir politikacı Sam K. Barrows hakkında ne bilecek ki?" dedi.

Olabildiğince sakın bir sesle, "Pris, sözlerine dikkat et. Ciddiyim," dedim.

Maury hemen “Yine tartışmaya başlamayalım,” dedi. “Hepimizin fikrimizi söylemeye hakkı var. Bence başladığımız işe devam edip, Lincoln’ü Barrows’a gösterelim ve eğer delice bir sebepten ötürü...” Sözü yanda kaldı. Ofisin telefonu çalıyordu. Uzun adımlar telefane gidip ahizeyi kaldırdı. “MASA İŞ ORTAKLIĞI. Ben Maury Rock,” dedi.

Maury bize dönüp sessizce *Barrows* dedi.

Kendi kendime buraya kadarmış, dedim. Ok yaydan çıktı.

Maury “Evet efendim,” diyordu. “Sizi Boise havaalanından alınız. Orada görüşürüz.” Yüzü alev alevdi; bana göz kırptı.

Babama dönüp “Stanton nerede?” dedim.

“Ne Mein Sohn?”

“Stanton simulakrumu ortalıkta görünmüyor.” Aklıma Stanton’ın Lincoln’e beslediği düşmanlık gelmişti. Eğilmiş telefondaki konuşmayı duymaya çalışan Pris’in yanına gittim. Bağırarak “Stanton nerde?” dedim.

“Bilmiyorum. Bundy bir yerlere koymuştur; muhtemelen aşağıda dükkândadır.”

Maury ahizeye “Bir dakika,” dedi ve yüzünde tuhaf bir ifadeyle “Stanton Seattle’daymış. Barrows’un yanındaymış,” dedi bana.

Pris’in, “Olamaz,” dediğini duydum.

“Dün gece Greyhound otobüsüne binmiş,” dedi Maury. “Bu sabah da Seattle’da inip, doğrudan Barrows’u bulmuş. Barrows uzun uzun sohbet ettiklerini söyledi.” Maury ahizeyi eliyle kapadı. “Adam daha telgrafı almamış. Stanton ile ilgileniyor. Lincoln ’den bahsedeyim mi?”

“Fark etmez, nasılsa telgrafı alacak,” dedim.

Maury ahizeyi alıp, “Size bir telgraf yolladık,” dedi. “Lincoln elektronik simulakrumu çalışıyor ve inanılmaz başarılı, Stanton’dan bile daha başarılı.” Maury bana bakarak tedirginlikle yüzünü buruşturdu. “Efendim,” dedi, “Stanton uçakta yanınızda olacak herhalde, değil mi? Geri dönmesi konusunda endişeliyiz.” Sessizlik oldu ve Maury yeniden eliyle ahizeyi kapatarak, “Stanton Seattle’da bir iki gün daha kalmak istiyormuş,” dedi. “Tıraş olacakmış, bir de kütüphaneye gidecekmiş. Eğer şehri severse orada bir hukuk bürosu açıp yerleşmeyi düşünüyormuş.”

Pris yumruklarını sıkarak “Tanrı aşkına,” dedi, “Barrows’a söyle ona buraya gelmesini söylesin!”

Maury telefona dönüp “Onu sizinle gelmeye ikna edemez misiniz acaba?” diye sordu. Yine sessizlik. Maury bize dönüp “Gitmiş,” dedi. Bu kez ahizeyi eliyle kapama ihtiyacı duymamıştı. “Barrows’a hoşça kal demiş ve ayrılmış.” Maury’nin yüzü asılmıştı, epey endişeli görünüyordu.

“Neyse,” dedim. “Şu işi hallet.”

“Doğru,” Maury kendini topladı ve yeniden telefona döndü. “Lanet şeyin başının çaresine bakacağına eminim; parası vardı, değil mi?” Sessizlik oldu. “Siz de yirmi dolar verdiniz; iyi. Neyse görüşeceğiz. Lincoln ondan da iyi. Evet efendim. Teşekkürler. Hoşça kalın.” Telefonu kapadı; dudaklarını ısırarak yere bakıyordu. “Gittiğini fark etmedim bile. Sizce Lincoln işine mi bozuldu? Belki de öyledir; huysuzun teki.”

“Olan olmuş boş ver,” dedim.

Maury dudağını ısırmaya devam ederek, “Doğru,” diye mınıldandı. “Üstelik altı ay yetecek pili de var! Gelecek seneye kadar onu göremeyebiliriz. Tanrım, ona binlerce dolar bağladık ya Barrows bizi uyutuyorsa? Belki de Stanton’ı alıp bir yerlere kilitledi.”

“Eğer öyle yapmış olsaydı,” dedi Pris, “kalkıp buraya gelmezdi. Aslında iyi olmuş, Stanton oraya gitmeseydi Barrows buraya hiç gelmeyebilirdi, Stanton’ın kalkıp oraya gitmesi, anlattığı şeyler Barrows’u etkilemiş olabilir – onu bizzat görmese sırf telgraf yüzünden kalkıp gelmezdi belki de.”

Maury asık suratla “Öyle,” dedi.

Babam, “Barrows itibarlı biri değil mi?” dedi. “Anladığım kadarıyla sosyal kaygılar taşıyor, o mektubu okuduğumda koruduğu fakir insanlar için yaptırdığı evlerden haberim oldu.”

Maury yine suratsızca başını salladı.

Pris hafifçe babamın omzuna dokundu, “Evet, Jerome,” dedi. “Kendisi yurttaşlık bilinci olan bir insan. Onu seveceksin.”

Babam gözleri parlayarak bana ve Pris’e baktı, “Her şey yolunda görünüyor, *nicht wahr?*”

Hepimiz, içimizde kasvet ve korku karışımı bir hisle başımızı sallayarak onu onayladık.

Kapı açıldı ve Bob Bundy görüldü, elinde katlanmış bir kâğıt parçası vardı. Yanıma gelip “Lincoln’dan,” dedi. Kâğıdı açtım. Sağlık durumu mu öğrenmek istiyordu:

Bay Louis Rosen.

Sayın beyefendi

Sağlık durumunuzu öğrenmek istedim. Umanım olumlu bir gelişme vardır. Saygılarımla,

A. Lincoln

Maury'ye "Ben gidip teşekkür edeyim," dedim.
"Bence de," dedi Maury.

9

Yolcu salonunun girişinde esen soğuk rüzgârda Seattle'dan gelen uçağın inmesini beklerken kendi kendime, diğer insanlardan ne farkı olacak acaba, diye düşünüyordum.

Boeing 900 indi; pist boyunca ilerleyipdurdu. Kapılar açıldı. Hostesler insanların inmesine yardımcı oluyor, asfalt zemine düşmesinler diye uğraşıyorlardı. Bu sırada bagajları taşıyan araçlar da iri böcekler gibi hızla ilerliyorlardı ve bir kenarda Standard'ın yakıt kamyonu kırmızı ışıkları açık halde bekliyordu.

Uçağın iki kapısından çeşit çeşit yolcu iniyor ve apronda hızla ilerliyorlardı. İnenlerin arkadaşları ve akrabaları izin verildiği kadar öne çıkmaya uğraşıyordu. Maury yanımdaydı ve huzursuzluğundan yerinde duramıyordu

“Hadi buradan çıkıp adamı karşılayalım.”

Pris'le ikisi yürümeye başladılar, ben de peşlerine takıldım. Mavi üniformalı bir havayolu görevlisi bizi durdurdu; eliyle geri gitmemizi işaret ediyordu. Maury ve Pris onu görmezden gelince

ben de aynı şeyi yaptım, birinci mevki yolcularının indiği tarafa kadar yaklaştık. Orada durduk. Yolcular teker teker indi, bazıları gülümsüyordu, çoğu ifadesiz yüzlü iş adamlarıydı. Bazıları yorgun görünüyordu.

“İşte orada,” dedi Maury.

Birinci mevki apronundan gri takım elbiseli, ince yapılı bir adam çıktı. Belli belirsiz gülümsüyordu, pardesüsünü koluna atmıştı. Takım elbisesi sanki diğer erkeklerinkinden daha iyi oturuyordu üzerine. Muhtemelen İngiltere ya da Hong Kong’da müşteriye özel kıyafet diken bir mağazada yaptırılmıştı. Ayrıca diğer insanlardan daha rahat görünüyordu. Yeşile çalan koyu renk, çerçevesiz bir gözlük takmıştı; saç, fotoğraflarda görüldüğü gibi kısacık kesilmişti, neredeyse asker tıraşı denebilirdi. Arkasından gelen güler yüzlü kadını tanıyordum: Colleen Nild, kolunun altında bir not panosu ve kâğıtlar vardı.

“Üç kişiler” dedi Pris. Yanlarında bir adam daha vardı; epey kısa boyluydu, şişman bir tipti. Üzerine bol gelen, kol ve paça boyu çok uzun kalmış kahverengi bir takım elbise giymişti. Kırmızı bir suratı, Doktor Doolittle tarzı bir burnu vardı. Uzun seyrelmiş saçlarını yuvarlak kafasının arkasına doğru taramıştı. Kravatında bir iğne vardı ve o kısa bacaklarıyla Barrows’un arkasında yürüme biçiminden onun avukatı olduğunu anladım; savunma avukatları mahkemede oturdukları yerden kalktıklarında aynen böyle yürürler; bir karara itiraz etmek için sahaya yürüyen beyzbol takımı teknik direktörleri gibi. Onu izlerken bir

karara itiraz etme şeklinin tüm mesleklerde aynı olduğuna kanaat getirdim; orta yere yürüyorsun, yürürken de konuşup elini kolunu sallıyorsun.

Avukat her an tetikte, canlı bir tavırla gülümsüyor, Colleen Nild ile hızlı hızlı bir şeyler konuşuyordu. Bana sevimli bir tip gibi göründü, muazzam bir yaşam enerjisiyle dolu biri, tam da Barrows'un kendine tutmayı uygun göreceği türden bir avukat. Colleen, daha önceki gibi üzerinden kurşun gibi ağır duran kalın mavi-siyah çizgili kapitone bir palto giymişti. Bu kez epeyce süslenmişti; eldivenler, şapka, yeni olduğu anlaşılan deri bir çanta. Avukat bir inşaat ekibinin ustası ya da iç mimar gibi konuşurken kollarını dört bir yana savuruyor Colleen de onu dinliyordu. Bu adamdaki bir şey bende dostane, sıcak duygular uyandırmıştı ve artık o kadar da gergin değildim. Avukat şakacı bir tipe benziyordu. Onu anladığımı hissediyordum.

Barrows apronun ucundan geliyordu, koyu renk gözlüklerinin ardında gözleri görünmüyordu. Ayaklarını takip edebilmek için başını hafifçe eğmiş gibiydi. Avukatı dinliyordu. Aprondan çıkar çıkmaz Maury öne atıldı.

“Bay Barrows!”

Barrows arkasından gelenlere yol açmak için kenara çekilip durdu, esnek bir şekilde döndü ve Maury'ye elini uzattı. “Bay Rock değil mi?”

“Evet efendim,” dedi Maury adamın elini sıkarak. Colleen Nild ve avukat da çevrelerinde toplandı. Pris ve ben de onlara yaklaştık. “Bu Pris Frauenzimmer ve bu da ortağım Louis Rosen.”

Barrows, “Memnun oldum,” diyerek benimle de tokalaştı. “Bu sekreterim Bayan Nild. Bu beyefendi de Blunk, danışmanımdır.” Herkesle el sıkıştı. Barrows binanın girişine yönelerek, “Dışarı soğuk değil mi?” dedi. O kadar hızlı hareket ediyordu ki hepimiz iri, hantal hayvanlar gibi peşine takılmış koşturuyorduk. Blunk’ın kısa bacakları hızlandırılmış eski bir filmdeki gibi inip kalkıyordu, ama bu durum pek de canını sıkıyormuş gibi değildi; etrafa neşe saçmaya devam ediyordu.

Etrafa şöyle bir bakarak “Boise, Idaho,” dedi. “Bir sonraki projeleri ne acaba?”

Collen Nild’le yan yana yürüyorduk. “Sizi yeniden görmek ne güzel Bay Rosen,” dedi. “Şu Stanton denen yaratık şahane doğrusu.”

Blunk arkasını dönüp bize doğru “Muhteşem bir düzenek,” diye bağırdı. “Başta Maliyeden geldi sandık.” Bana bakıp içten bir şekilde gülümsedi.

Barrows ve Maury en öndeydiler; çıkış kapısı çok dar olduğu için Pris arkada kalmıştı. Pris’ten sonra Bay Blunk, Collen Nild ve en arkadan ben kapıdan geçtik. Binadan çıkıp taksilerin beklediği cadde girişine vardığımızda, Barrows ve Maury limuzinin yanına varmışlardı bile. Üniformalı şoför arka kapıyı açmıştı, Barrows ve Maury de içeri giriyorlardı.

Bayan Nild’e “Bagajınız var mı?” diye sordum.

“Yok. Bagaj beklersek çok vakit kaybederdik. Zaten burada sadece birkaç saat kalacağız, sonra geri döneceğiz. Muhtemelen gece geç saatlerde gideriz. Eğer kalırsak da ihtiyacımız olan şeyleri buradan alınız.”

“Anlıyorum,” dedim. Söylediklerinden etkilenmiştim.

Geri kalanlarımız da limuzine bindi; şoför derhal yerine geçti ve Boise'ye doğru yola koyulduk.

Maury, “Stanton Seattle'da nasıl hukuk bürosu açacak anlamıyorum,” diyordu Barrows'a. “Washington eyaletinde çalışma ruhsatı yok ki.”

Barrows “Öyle, bana kalırsa ya bugün ya yarın onu yeniden görürsünüz,” dedi ve önce Maury'ye, sonra da bana birer sigara uzattı.

Barrows üzerindeki yünlü kumaştan İngiliz takımı, bir hayvan kürkünü nasıl taşırsa öyle taşıyordu ve bizden farklı olan tarafı da buydu; üzerindeki kıyafet onun bir parçasıydı adeta, tırnakları, dişleri gibiydi. Giysinin farkında bile değildi, tıpkı kravatının, ayakkabılarının, sigara kutusunun farkında olmadığı gibi – adam dış görünüşünden habersizdi.

Multi milyoner olmak böyle bir şey demek diye düşündüm.

Süprüntüler, yani benim gibi insanlar da acaba açık mı diye fermuarlarına doğru korkakça, hızlı bakışlar atarlar. Sam K. Barrows hayatı boyunca bir kez bile olsun fermuarına kaçamak bir bakış atmamıştır. Eğer fermuarı açıksa tutar kapatır; hepsi bu. Kendi kendime keşke ben de zengin olsaydım dedim.

Moralim bozulmuştu. Durumum umutsuzdu. Diğer erkekler gibi kravatımın düğümü hakkında endişelenme aşamasına bile gelmemiştim. Muhtemelen asla da gelemeyecektim.

Ayrıca Barrows gerçekten de yakışıklı adamdı. Tipi Robert Montgomery'ye benziyordu. Gerçi

onun kadar yakışıklı değildi; gözlüklerini çıkarınca göz altlarının şişkin ve kırılgan olduğunu gördüm. Ama atletik bir yapısı vardı; muhtemelen beş bin dolarlık özel hentbol sahasında hentbol oynadığı içindi. Ayrıca muhtemelen birinci sınıf doktoru adamın ucuz içki ya da birayı lıkır lıkır götürmesine müsaade etmiyordu; asla arabaya servis yapan restoran yemeklerini yemiyordu... Muhtemelen domuz etine el sürmüyor, sadece kuzu pirzolası ve rosto dana biftek yiyordu.

Doğal olarak vücudunda bir gram fazla yağ yoktu. Bunu düşünmek iyice moralimi bozmuştu.

Sabahın altısında yenilen kase kase haşlanmış eriklerin ve sabah beşte bomboş sokaklarda yapılan beş millik koşuların ne işe yaradığını şimdi görebiliyordum işte. Look dergisinde fotoğrafı çıkan eksantrik genç milyoner kırk yaşında kalp krizinden gitmeyecekti; yaşayıp servetinin tadını çıkarmaya niyetliydi. Ulusal geleneğimize aykırı olarak servetinin keyfini dul karısı sürmeyecekti.

Eksantrikmiş, adam basbayağı zekiydi işte.

Limuzin Boise'ye girdiğinde saat yediyi geçmişti ve Bay Barrows ile iki arkadaşı akşam yemeği yemediklerini söylediler. Boise'de bildiğimiz iyi bir yer var mıydı acaba?

Boise'de iyi restoran yoktur.

“Sadece karides yiyebileceğimiz bir yer de olabilir” dedi Barrows. “Hafif bir akşam yemeği yiye-
lim. Uçakta birkaç içki içtik, ama bir şey yemedik; car car konuşmaktan vakit kalmadı ki.”

Orta ayar bir restoran bulduk. Baş garson bizi arka tarafta, nal şeklindeki deri koltuklara aldı. Paltolarımızı çıkarıp, oturduk.

İçecekleri söyledik.

“İlk servetini gerçekten Orduda poker oynayarak mı kazandın?” diye sordum Barrows’a.

“Hayır, barbuttu o. Altı aylık kaçak barbut. Poker beceri gerektirir; benim şansım var.”

“Emlak işine şansın sayesinde girmedin ama,” dedi Pris.

“Hayır, annem L.A.’deki eski evimizin odalarını kiraya verirdi; emlakçılık işi oradan yani.” barrows onu süzdü.

Pris aynı gergin ses tonuyla devam etti, “Uzay ajansının tüm uydu ve gezegenleri tekeline almasına karşı çıkıp Don Kişotluğa soyunmanın ve işi mahkemeye taşıyıp Birleşik Devletler Yüce Divanın onların aleyhine karar vermesini sağlamanın da şansla bir ilgisi yoktu.”

Barrows ona bakıp başını salladı. “Çok cömert bir tarif oldu. Elimde Luna’daki parsellere ait tapular vardı; bunların geçerliliği olması gerektiğini düşünüyordum ve geçerliliklerini, bir daha kimse senin sorgulamayacağı şekilde test etmeye karar verdim. Bu arada galiba biz seninle tanışmıştık.”

Pris, gözleri parlayarak “Evet,” dedi.

“Ama seni bir türlü çıkaramıyorum.”

“Sadece bir dakikalığına görüşmüştük. Sizin ofisinizde. Hatırlamadığınız için sizi suçlayamam. Ama ben sizi hatırlıyorum.” Gözlerini bir saniye bile adamdan ayırmıyordu.

“Sen Rock’ın kızı mısın?”

“Evet.”

Pris bu gece çok daha iyi görünüyordu. Saçlarını yaptırmış, solgunluğunu kapatmaya yetecek

kadar makyaj yapmıştı, ama eskisi gibi yüzünde parlak renkli bir maske varmış izlenimini yaratacak kadar makyajlı değildi. Paltosunu çıkardığında üzerinde kabarık tüylü bir süveter olduğunu fark ettim, kısa kolluydu ve sağ göğsünün üzerinde yılan biçiminde altın bir yaka iğnesi takmıştı. Tanrım, sutyen de takmıştı, ortada bir kütle yokken var eden türden bir sutyen. Bu olağanüstü durum için Pris kendine bir çift göğüs ayarlamıştı. Paltosunu asmak için askıya doğru uzandığında, ince, yüksek topuklu ayakkabıların üzerinde bacaklarının gayet iyi görüldüğünü fark ettim. Demek ki gerektiğinde kendini toparlamayı gayet iyi beceriyordu.

Blunk paltoyu Pris'in elinden kapıp "Ben hallederim," diye atıldı ve askıya yetişmek için zıpladı. Paltoyu astıktan sonra dönüp Pris'i eğilerek selamladı, neşeyle gülümsedi ve yeniden yerine oturdu. Sonra da Maury'yi işaret edip "Bu pis yaşlı herifin babanız olduğuna emin misiniz?" dedi. Ardından teatral bir havayla parmağını Maury'ye doğru sallayıp "Yoksa reşit olmayan bir kızı zorla yanınızda mı tutuyorsunuz? Rezalet!" dedi ve hepimize bakarak gülümsedi.

Barrows karideslerden birini kuyruğundan ısınp kenara bıraktı ve "Onu kendine istiyorsun ama onun Stanton gibi bir simulakrum olmadığını nereden biliyorsun?" dedi.

Blunk gözleri pırl pırl "Öyleyse ondan bir düzine istiyorum!" diye bağırdı.

"Gerçekten benim kızım," dedi Maury. "Şehir dışında, okuldaydı." Maury durumdan rahatsız olmuş görünüyordu.

“Ve geri döndüğünde,” diye sesini alçalttı Blunk. Sahnede kendi kendine söylenen bir oyuncu gibi boğuk abartılı bir fısıltıyla “Karnı burnundaydı, mesele bu mu yoksa?” dedi Maury’ye.

Maury tedirginlikle sırttı.

Konuyu değiştirmek için “Sizi yeniden görmek ne güzel Bayan Nild,” dedim.

“Teşekkürler.”

Barrows, Maury’ye ve bana bakarak “Şu Stanton robotu korkudan ödümüzü patlattı,” dedi. Konuşurken dirseklerini masaya dayamıştı. Karidesini bitirmişti; belli ki karnı doymuştu, rahat görünüyordu. Güne erik kompostosuyla başlayan bir adam için yemeğinin tadını sonuna kadar çıkıyordu. Bu hoşuma gitti; bence cesaret verici bir işaretti.

“Sizi tebrik etmek lazım,” dedi Blunk. “Bir canavar yaratmışsınız.” Bir kahkaha attı. “Ben derim ki öldürün o şeyi! Herkes eline bir meşale alıp peşine düşsün!”

Hepimiz güldük.

“Frankenstein nasıl ölmüştü?” diye sordu Colleen.

“Buz” dedi Maury. “Kale yanıyordu, küllere hortumla su sıkıyorlardı ve su buz oluyordu.”

“Ama sonraki filmde canavarın buzun içinde bulup yeniden hayata döndürüyorlardı,” dedim.

“Bir lav çukurunun içinde kayboldu,” dedi Blunk. “Ben ordaydım. Ceketinden bir düğme kopardım.” Ceketinin cebinden bir düğme çıkıp sırayla hepimize gösterdi. “İşte dünyaca ünlü Frankenstein canavarının düğmesi.”

“Bu senin yeleğinin düğmesi David,” dedi Colleen.

“Ne!” Blunk yeleğine bakıp, suratını astı. “Evet, öyle! Benim düğmemmiş!” Yine güldü.

Başparmağının tırnağıyla dişini karıştıran Barrows, Maury’ye ve bana “Stanton robotu size kaçmaloldu?” diye sordu.

“Beş bin dolar,” civarında dedi Maury.

“Peki, birkaç yüz bin tane ürettiğinizi varsayarsak adet başına kaç paraya mal olur?”

Maury hemen “Altı yüz dolar civarında olur herhalde,” dedi. “Tabii birbirinin aynı olacaklarını varsayıyorum, aynı bantları besleyeceğiz, yönetici monadlar da aynı olacak.”

Barrows, Maury’ye “Geçmişte konuşan bebekler vardı hani, çok popüler olmuşlardı, bu şey onların normal insan boyutunda olanı değil mi?” diye sordu.

Maury “Hayır,” dedi. “Tam olarak değil.”

“İyi de yürüyor ve konuşuyor,” dedi Barrows. “Otobüse binip Seattle’a geldi. Otomasyon prensibiyle biraz daha karmaşık hale getirilmiş.” Maury cevap veremedi konuşmaya devam etti. “demek istediğim aslında ortada yeni bir şey yok, öyle değil mi?”

Bir sessizlik oldu.

“Elbette var,” dedi Maury. Artık pek neşeli görünmüyordu. Pris’in de aniden keyfinin kaçtığını olduğunu görebiliyordum.

Barrows nazik ses tonunu, samimi tavrını bozmadan, “Lütfen ne olduğunu söyler misin?” dedi. Bardağına uzanıp Green Hungarian içkisinden bir yudum aldı. “Hadi, Rock.”

“Elimizdeki bir otomat değil,” dedi Maury. “İngiltere’den Grey Walter’ın yaptığı işi biliyor musunuz? Kaplumbağalar? Homeostatik sistem denilen şey. Çevresinden bağımsız; kendi tepkilerini kendisi geliştiriyor. Kendini tamir eden tam otomatik fabrikalar gibi. Geri besleme kelimesini ne anlamda kullandığınızı biliyor musunuz? Elektrikli sistemlerde...”

Dave Blunk elini Maury’nin omzuna koydu. “Bay Barrows’un bilmek istediği şey kelimenin münasebetsizliğini hoş görün ama Stanton ve Lincoln robotları için patent alınıp alınamayacağı.”

Pris kontrollü, alçak bir sesle “Patent ofisiyle işimiz tamamlandı. Yasal vekâletimizi aldık,” dedi.

Barrows dişini karıştırmayı bırakmadan Pris’e gülümseyerek, “Bunu duyduğuma sevindim, yoksa ortada satın alacak bir şey olmazdı,” dedi.

“Bir sürü yeni prensip dâhil edildi,” dedi Maury. “Stanton elektronik simulakrumu Hükümet bünyesinde ve dışarıdan çalışan çok sayıda araştırma ekibinin yıllar içerisinde geliştirdiği bir proje ve kendi adıma diyebilirim ki hepimiz sonuçlardan fazlasıyla memnunuz, hatta bu harika sonuçlar karşısında şaşkınsınız... tıpkı Stanton Seattle’da otobüsten inip bir taksiye atlayarak ofisinize geldiğinde hissettiğiniz şaşkınlık gibi...”

Barrows “Yürüyerek gelmiş,” dedi.

“Pardon?”

“Greyhound terminalinden benim ofise kadar yürümüş dedim.”

“Her neyse,” dedi Maury. “Burada başardığımız işin elektronik sektöründe bir benzeri daha yok.”

Yemekten sonra Ontario'ya gittik ve saat onda MASA İŞ ORTAKLIĞI binasına vardık.

Dave Blunk boş sokaklara bakarak "Küçük tuhaf bir kasaba," dedi. "Herkes uyumuş bile."

Arabadan inerken Maury "Lincoln'ü görene kadar bekle," dedi.

Teşhir salonunun camı önünde durup Lincoln ile ilgili yazıyı okudular.

Barrows "Eski toprağı göreceğiz ha!" dedi. Yüzünü cama yaslayıp içeri baktı. "Gerçi ortalarda yok. Ne yapıyor? Geceleri uyuyor mu? Yoksa her gün saat beşte sûikasta mı uğruyor, hani trafiğin en yoğun olduğu saatlerde?"

Maury "Muhtemelen şimdi mağazadadır. Oraya ineriz," dedi. Kapıyı açtı ve içeri girmemiz için kenara çekildi.

Karanlık tamirhanenin kapısında bekliyorduk. Maury ışığın düğmesini arıyordu. Nihayet buldu.

Lincoln içeride derin düşüncelere dalmış halde oturuyordu. Biz orada beklerken de ses etmeden oturmaya devam etmişti.

Barrows "Sayın Başkan," dedi. Colleen Nild'i dirseğiyle hafifçe dürttüğünü gördüm. Blunk sırtıyordu. Aç ama kendinden emin bir kedinin obur, sevimli sıcaklığıyla coşkulu görünüyordu. Olup bitenden müthiş keyif aldığı açıktı. Bayan Nild boynunu uzattı, hafifçe soluğunu tuttu, gördüklerinden etkilendiği ortadaydı. Barrows, bir an bile tereddüt etmeden tamirhaneye yürüdü; elbette ki ne yapacağını çok iyi biliyordu. Elini Lincoln'e uzatmadı; saygısını göstermek için birkaç adım ötede durup bekledi.

Lincoln başını çevirdi; yüzünde melankolik bir ifadeyle ona baktı. Daha önce hiçbir yüzde böylesine bir umutsuzluk görmemiştim, iki büküm geriledim; Maury de aynını yaptı. Pris hiç bir tepki göstermedi, kapının eşiğinde öylece bekliyordu. Lincoln ayağa kalktı, tereddüt ediyordu, derken yüzündeki o acı ifadesi yavaş yavaş kayboldu; uzun boyuyla tamamen tezat teşkil eden umutsuz, tiz bir sesle “Buyurun efendim,” dedi. Gözleri hafifçe parlayarak Barrows’u şefkat ve ilgi dolu bakışlarla inceledi .

“Adım Sam Barrows. Sizinle tanışmak büyük bir onur Sayın Başkan.”

“Teşekkür ederim Bay Barrows, “ dedi Lincoln. “Arkadaşlarınızla birlikte içeri girip oturmak istemez miydiniz?”

Dave Blunk bana şaşkınlık ve hayranlık dolu bir bakış fırlattı. Yanıma gelip hafifçe sırtıma vurdu ve alçak sesle “Vay canına” dedi.

Simulakruma bakarak “Beni hatırlıyor musunuz?” diye sordum.

“Evet Bay Rosen.”

Pris soğuk bir tavırla, “Ya beni?” dedi.

Simulakrum beceriksizce resmi bir selam vermeye çalıştı. “Bayan Frauenzimmer. Ve siz de Bay Rock...Bu büyük mabedin sırtını dayadığı adam, değil mi? Simulakrum kendi kendine güldü. “Buranın sahibi ya da ortağı, yanılmıyorsam.”

Maury “Ne yapıyordunuz?” diye sordu.

“Lyman Trumbull’ın bir sözünü düşünüyordum. Bildiğiniz gibi Yargıç Douglas, Buchanan’la bir araya geldi ve Lecompton Anayasası ve Kansas konularında görüştüler. Daha sonra Yargıç

Douglas, idari bir tedbir olduğu halde, tehdite rağ-men Buchanan'la kavga etti. Kendi partim içinde çok sevdiğim bir dizi dostumun yaptığı gibi Yar-gıç Douglas'ı desteklemeye kalkışmadım. Ama 1857 yılının sonuna doğru Bloomington'dayken Douglas'ın safına geçen Cumhuriyetçi görmedim. O sırada Lyman Trumbull Springfield'deydi. On-dan bana yazıp durumu..."

Barrows araya girip "Efendim, eğer kusura bakmazsanız halletmemiz gereken bir iş var. Ta-nıştırayım bu beyefendi Bay Blunk ve bu da Ba-yan Nild, bizim bu gece Seattle'a geri dönmemiz gerekiyor," dedi.

Lincoln başıyla selam verdi. "Bayan Nild." Col-leen Nild kahkahayla gülererek el sıkışmak üzere simulakrumun yanına gitti. "Bay Blunk," Lincoln kısa boylu, tıknaz avukatla ciddiyetle el sıkıştı. "Cleveland'den Nathan Blunk ile bir bağlantınız yok herhalde?"

"Yok," dedi Blunk, bir taraftan da coşkuyla Lincoln'ün elini sıkıyordu. "Bir zamanlar avukat-lık yapmıştınız, değil mi Sayın Lincoln?"

"Evet efendim, " dedi Lincoln.

"Meslektaşız."

Lincoln gülümseyerek "Anlıyorum," dedi. "Boş işler için ağız dalaşına girmek gibi ulvi bir beceri-niz var demek."

Blunk içten bir kahkaha attı.

Barrows, Blunk'ın yanına geldi ve simulakru-ma dönerek şöyle dedi: "Bay Rosen ve Bay Rock'la MASA İŞ ORTAKLIĞI şirketinin Barrows Girişim-cilik tarafından desteklenmesiyle ilgili finansal bir işlemi görüşmeye geldik. İş neticeye bağla-

madan önce sizinle tanışıp konuşmak istemiştik. Geçenlerde Stanton ile tanıştık; otobüse atlayıp ziyaretimize gelmiş. Sizi ve Stanton'ı, MASA İŞ ORTAKLIĞI şirketinin mal varlığı ve patentli ürünü olarak satın alacağız. Eski bir avukat olduğunuzla göre bu tür işlemleri zaten biliyorsunuzdur. Benim merak ettiğim bir konu var. Modern dünyayı nasıl algıyorsunuz? Mesela vitamin ne demek biliyor musunuz? Hangi yılda olduğumuza dair bir fikriniz var mı?" Simulakrumu dikkatle inceliyordu.

Lincoln hemen karşılık vermedi. O cevap vermeve hazırlanırken, Maury Barrows'u bir kenara çekti. Ben de yanlarına gittim.

"Bunun konuyla ilgisi yok," dedi Maury. "Bu tip konular üzerine konuşmak için tasarlanmadığını gayet iyi biliyorsun.

Barrows, "Doğru," dedi. "Ama merak ettim."

"Her şeyi merak etme. Ana devrelerinden birini yakarsan kendini pek de iyi hissetmezsin."

"O kadar hassas mı?"

"Hayır," dedi Maury. "Ama sen onunla dalga geçiyorsun."

"Dalga geçtiğim yok. O kadar gerçek görünüyor ki kendi yeni varlığının ne kadar farkında bilmek istedim."

"Onu rahat bırak," dedi Maury.

Barrows ani bir el hareketiyle "Elbette," dedi, Colleen Nild ve avukatına el etti "Hadi işimizi bitirip Seattle'a dönelim. David, gördüğün şeyden memnun kaldın mı?"

Blunk yanımıza gelirken "Hayır," dedi. Colleen ve Pris simulakrumun yanında durmuş, Stephen

Douglas ile tartışmalarına dair bir şeyler soruyorlardı. “Bana kalırsa Stanton kadar iyi çalışmıyor,” dedi Blunk.

Maury “Nasıl yani?” dedi.

“Duraksıyor.”

“Daha yeni imal edildi,” dedim.

“Konu o değil,” dedi Maury. “Bu farklı bir kişilik. Stanton esnek değil, dogmatik bir tip.” Ardından bana dönüp, “Bu ikisi hakkında o kadar çok şey biliyorum ki. Lincoln’ün karakteri böyleymiş. Bantları ben hazırladım. Dönem dönem düşünceli oluyormuş. İçeri girdiğimizde de öyleydi. Bazen de neşeli oluyormuş” dedi. Blunk’a dönüp, “Onun karakteri bu,” dedi. “Eğer burada biraz oyalanırsanız başka ruh hallerini de görürsünüz. Dakikası dakikasına uymuyor. Stanton gibi, pozitif değil. Demek istediğim ortada teknik bir hata yok; zaten böyle olması gerekiyordu.”

Blunk “Anlıyorum,” dedi ama pek ikna olmuşa benzemiyordu.

“Ne kastettiğini biliyorum,” dedi Barrows. “Sanki takılıp kalıyor”.

“Doğru,” dedi Blunk. “Bu ürünün tamamlandığından emin değilim. Giderilmemiş pürüzler olabilir.”

“Ayrıca,” dedi Barrows, “Şu güncel konular hakkında soru sormayın meselesi, ona dikkat ettin mi?” dedi Blunk.

“Elbette,” dedi Blunk.

Araya girip “Sam,” dedim, “Sen mevzuyu hiç anlamıyorsun. Belki de Seattle’dan onca yolun üzerine bir de Boise’ye kadar araba yolculuğu yapmak seni yormuş olabilir. Açık konuşmak

gerekirse simulakrumun temel prensibini anladığını sanmıştım, ama dostluğumuz hatırına o konuya şimdilik boş verelim. Olur mu?” diyerek gülümsedim.

Barrows ve Blunk karşılık vermeden düşünceli düşünceli yüzüme baktılar. Maury köşede duran bir tabureye oturmuş mavi renkli yalnız dumanlar çıkaran sigarasını içiyordu.

“Lincoln ile ilgili hayal kırıklığınızı anlıyorum,” dedim. “Doğrusunu isterseniz Stanton’a eğitim verilmişti.”

Blunk gözleri parıldayarak “Aha!” dedi.

“Benim fikrim değildi. Ortağım gergindi ve her şeyin ayarlanmasını istedi.” Maury’ye başımı salladım. “Yanlış yaptı ama neyse olan oldu artık; bizim konuşmamız gereken Lincoln simulakrumu çünkü MASA İŞ ORTAKLIĞI’nın özgün keşfinin temelini o oluşturuyor. Yanına gidip bu konuyu daha detaylı konuşalım.”

Üçümüz birlikte Bayan Nild ve Pris’in yanına gittik. Uzun boylu, sakallı, kambur simulakrumu dinliyorlardı.

“Zencilerin Bağımsızlık Bildirisinin tüm insanların eşit yaratıldığını söyleyen o maddesine dâhil edildiğini söyledin diyordu Yargıç Douglas. Bunu Chicago’da söyledin diyordu sonra da Charleston’da Zencilerin aşağı bir ırka mensup olduklarını söyledin diyordu. Oradayken bunu ahlaki bir mesele olmadığını, bir seviye meselesi olduğunu söylemişim, sonra Galesburg’daysa geri vites yapıp bunun ahlaki bir mesele olduğunu söylemişim.” Simulakrum yumuşak, acı dolu gülüşüyle bize baktı. “O sırada kalabalıktan biri

‘Adam haklı,’ diye bağırdı. Birilerinin haklı olduğumu düşünmesine sevinmiştim, çünkü bana öyle geliyordu ki Yargıç beni fena sıkıştırmıştı.”

Pris ve Bayan Nild hikâyeyi beğendiklerini belli ederek gülümsediler. Biz sessizdik.

“Yargıç Douglas, eyaletin kuzey kısmında bütün Cumhuriyetçi Partinin köle eyaletlerin kaldırılması doktrinine bağlı olduğunu ve aynı doktrinin eyaletin diğer kısmındaki Cumhuriyetçiler tarafından reddedildiğini söylediğinde en büyük alkışı aldı. Ayrıca Yargıç, Bay Lincoln ve partisnin/ Bay Lincoln’ün Kutsal Kitaptan aktardığı duruma, kendi içinde bölünmüş bir evin ayakta kalamayacağına bir örnek olup olmadığını da merak ediyordu.” Simulakrum bunları anlatırken gülünç bir ses tonuyla anlatmıştı. “Ve de Yargıç Bey benim prensiplerimin Cumhuriyetçi Partininkiyle aynı olup olmadığını bilmek istiyordu. Elbette Yargıcı ekim ayında Quincy’e gidene kadar cevap verme şansım olmadı. Ama oradayken ona at kestanesiyle kestanenin aynı şey olduğunu iddia edebileceğini söyledim. Elbette ki beyaz ve siyah ırklar arasında politik ve sosyal eşitlik sağlamak gibi bir amacım yoktu. Bu iki ırk arasında fiziksel farklılık vardır, bana göre bu tam anlamıyla eşit yaşamalarına sonsuza dek engel olacaktır. Ama Zencilerin de beyazlar gibi yaşamak, özgür olmak ve mutluluk arayışı hakkına sahip olduğu fikrindeyim. Pek çok açıdan benimle eşit değil, renk konusunda eşit olmadığımız kesin, belki entelektüel ve ahlaki donanımlar konusunda da benimle eşit değildir, ama alınteriyle kazandığı ekmeği yeme konusunda, kimsenin izni olmaksızın be-

nimle, Yargıç Douglas'la ve bütün insanlarla eşit hakka sahiptir." Simulakrum duraksadı. "Bunları söyleyince beni de alkışlayanlar oldu," dedi.

Barrows bana "O şeyin içinde dönen esaslı bir bant var, değil mi?" diye sordu.

"İstediyini söylemekte özgür," dedim.

"Ne yani nutuk çekmek mi istiyor?" Barrows'un bana inanmadığı açıktı. "Bildik mekanik adam numarasından ne farkı var bunun? Sadece tarihi bir kişiliğin kılığına sokulmuş. Aynı şey 1939 San Francisco Dünya Fuarında da sergilendi, Pedro the Vodor demişlerdi."

Barrows ile aramda geçen bu konuşma Lincoln'ün dikkatinden kaçmamıştı. Hatta Pris ve Bayan Nild'le birlikte bizi dinliyordu.

Lincoln Barrows'a şöyle dedi: "Az önce beni 'satın almaktan' bahsediyordunuz, bir tür 'mal' olarak, değil mi? Doğru hatırlıyor muyum? Oysa Bayan Frauenzimmer bana artık ırklar arasında her zamankinden çok daha fazla eşitlik olduğunu söyledi, eğer öyleyse beni ya da bir başkasını satın almaktan nasıl bahsedebiliyorsunuz? Bu konuda biraz kafam karıştı, ama dünyada artık insanın 'satılması' diye bir şey kalmadı sanırım, bu konuda berbat bir üne sahip olan Rusya'da bile."

"Bu söyledikleriniz makine insanlar için geçerli değil," dedi Barrows.

"Benden mi bahsediyorsunuz?" diye sordu Lincoln.

Barrows küçük bir kahkaha atıp "Tamam, evet sizden bahsediyorum," dedi.

Kısa boylu avukat David Blunk, Barrows'un yanında durmuş düşünceli düşünceli çenesini kaşıyor, bir simulakruma bir Barrows'a bakıyordu.

Simulakrum “Söyler misiniz, beyefendi?” dedi. “İnsan nedir?”

“Evet, söylerim,” dedi Barrows. Blunk ile göz göze geldiler; Barrows’un bu işten zevk aldığı belliydi. “İnsan çatal başlı bir turptur,” dedi. “Tanıdık geldi mi Bay Lincoln?”

“Evet,” dedi simulakrum. “Shakespeare’in Falstaff karakterinin konuşmasından bu, öyle değil mi?”

“Doğru,” dedi Barrows. “Ve benim de buna ekleyeceğim bir şey var. İnsan cep mendili taşıyan bir hayvandır. Nasıl buldunuz? Bay Shakespeare değil bunu söyleyen.”

“Hayır efendim, değil,” dedi ve içten bir kahkaha attı. “Mizah anlayışınızı takdir ettim Bay Barrows. Bunu bir konuşmamda kullanabilir miyim?”

Barrows başını evet anlamında salladı.

“Teşekkür ederim,” dedi simulakrum. “İnsanı cep mendili taşıyan bir hayvan olarak tanımladığınıza göre, hayvan nedir?”

“Mesela siz hayvan değilsiniz,” dedi Barrows, elleri cebindeydi; kendine güveni tam görünüyordu. “Bir hayvanın sizin sahip olmadığınız biyolojik mirası ve yapısı vardır. Sizde kablolar, düğmeler var. Siz bir makinesiniz. Şey gibi...” Biraz düşündü. “Buhar makinesi gibi.” Blunk’a bakıp göz kırptı. “Bir buhar makinesi alıntı yaptığınız Anayasa maddesi kapsamında korunma hakkına sahip olduğunu iddia edebilir mi? Beyaz adam gibi kendi yaptığı ekmeği yemeye hakkı var mı?”

“Bir makine konuşabilir mi?” diye sordu simulakrum.

“Elbette. Radyolar, fonograflar, kayıt cihazları, telefonlar, hepsi deli gibi çene çalıyor.”

Simulakrum durup düşündü. Sayılan cihazların ne olduğunu bilmiyordu, ama iyi bir tahmin yürütebilirdi; kendi kendine oturup düşünecek epey vakti olmuştu. Hepimiz bunun farkındaydık.

“Peki o zaman makine nedir?” diye sordu simulakrum.

“Siz bir makinesiniz. Sizi bu adamlar üretti. Onlara aitsiniz.”

Simulakrumun uzun, kınşık, siyah sakallı yüzünde bezgin ama söylenenleri gülünç bulmuş gibi bir ifade vardı.”O zaman beyefendi,” dedi. “Siz de bir makinesiniz. Çünkü sizin de bir yaratıcınız var ve ‘bu adamlar’ gibi, sizi de kendi suretinden yarattı. Büyük Yahudi düşünür Spinoza’nın hayvanların zeki birer makine olduğu konusundaki fikrine katılıyorum. Bence eleştirel düşünce ruhtur. Bir makine bir insanın yapabildiği her şeyi yapabilir, buna siz de katılırsınız. Ama bir makinenin ruhu olmaz.

“Ruh diye bir şey yoktur,” dedi Barrows. “Saçmalık.”

“O zaman,” dedi simulakrum, “bir makineyle bir hayvan aynı şeydir.” Kuru, sabırlı sesiyle yavaş yavaş konuşmaya devam etti. “Ve bir hayvan da bir insanla aynı şeydir. Doğru değil mi?”

“Hayvan dediğimiz şey etten kemiktendir. Makine ise senin gibi kablolardan, düğmelerden meydana gelir. Tüm bunların anlamı ne? Bir makine olduğunu gayet iyi biliyorsun; buraya geldiğimizde karanlıkta oturmuş bu konuyu düşünüyordun. Senin bir makine olduğunu biliyorum ve

bu umurumda değil. Tek derdim çalışıp çalışmadığın. İşin aslı ilgimi çekecek kadar iyi çalıştığını söyleyemem. Belki ileride pürüzlerin iyice giderildiğinde işe yararsın. Yaptığın tek şey Yargıç Douglas ve kimsenin umurunda olmayan bir sürü politik ve sosyal zırvalık anlatıp durmak.”

Avukatı Dave Blunk dalgın dalgın ona bakıyor, çenesini kaşımaya devam ediyordu.

Barrows ona “Sanırım Seattle’a dönsek iyi olacak,” dedi. Ardından da bana ve Maury’ye bakıp, “Karanım şöyle,” dedi. “Bu işe gireriz ama ne yapacağımızı belirlemek için işe yarar bir plan olması gerek. Mesela şu İç Savaş mevzusu, bu haliyle, tam bir saçmalık.

Öyle şaşırmıştım ki kekeleyerek “Ne, ne?” diyebildim.

“İç Savaş projesinin makul bir getiri sağlamanın tek bir yolu var. Siz milyon sene düşünüseniz akıl edemezsiniz. İç Savaş robotlarla yeniden yapılsın, tamam, ama ancak sonucun ne olacağına dair bahis tutulursa para getirir.”

“Ne sonucu?” dedim.

“Hangi tarafın kazanacağı,” dedi Barrows. “Maviler mi yeşiller mi?”

Düşünceli bir tavırla kaşlarını çatan Dave Blunk “dünya kupası gibi,” dedi.

“Aynen öyle,” diye başını salladı Barrows.

“Güney kazanamaz ki” dedi Maury. “Sanayisi yoktu.”

“O zaman durumlarını eşitleyecek bir sistem oluştur,” dedi Barrows.

Maury de ben de söyleyecek bir şey bulamıyorduk.

Nihayet “Ciddi olamazsın,” diyebildim.

“Ciddiyim.”

“Ulusal bir destanı at yarışına, köpek yarışına, piyangoya mı çevireceksin?”

Barrows omuz silkti. “Size milyon dolarlık bir fikir verdim. İsterseniz çöpe atarsınız; size kalmış. Sizin bebekleri kullanarak yapılacak bir İç Savaşın başka türlü para getirmeyeceğini rahatlıkla söyleyebilirim. Bana kalsa onları tamamen farklı bir şekilde kullanırdım. Sizin mühendis Robert Bundy’nin nereden geldiğini biliyorum; eskiden Federal Uzay Ajansında çalıştığını, simülakrum devre tasarımlarını yaptığını biliyorum. Uzay keşiflerinde kullanılan her türlü donanımı bilmek benim için çok önemli ne de olsa. Sizin Stanton ve Lincoln’ün Hükümetin yaptıklarının bir parça modifiye edilmiş versiyonları olduğunu biliyorum.

Maury sert bir sesle, “Bir parça değil, önemli ölçüde” dedi. “Hükümetin ürettiği simülakra insanların yaşayamayacağı havasız yüzeylerde hareket edebilen mobil makineler sadece.”

“Bakın, size ne düşündüğümü söyleyeyim,” dedi Barrows. “Dost canlısı simülakra üretebilir misiniz?”

Maury ile aynı anda “Ne?” dedik.

“Tam olarak kapı komşunuzu andıracak tipte bir dizi simülakrum işime yarar. Dost canlısı, yardımsever, iyi bir komşu ailemer. Yakınlarına taşınmak isteyeceğiniz türden, Omaha, Nebraska’daki çocukluğunuzdan hatırladığınız türde insanlar.”

Bir sessizliğin ardından Maury “Yani çok sayıda satacağım demek istiyor, üretip satacaklar,” dedi.

“Satmayacağım,” dedi Barrows. “Vereceğim. Kolonizasyonun başlaması gerek; çok uzun zamandır erteleniyor. Ay bomboş, çorak. İnsanlar orada yalnız olacak. Kimse oraya giden ilk kişi olmak istemiyor. Toprak alıyorlar ama gidip yerleşmiyorlar. Artık şehirler kurulsun istiyoruz bunun için de pompaya su akıtmamız lazım.”

“Oraya yerleşen insanlar komşularının birer simulakrum olduğunu bilecekler mi?” diye sordum.

“Elbette,” dedi Barrows.

“Onları kandırmaya çalışmayacaksın, değil mi?”

“Tabii ki hayır,” dedi Dave Blunk. “Bu dolandırıcılık olur.”

Maury ile birbirimize bakıyorduk.

“Onlara isim vereceksin,” dedim Barrows’a. “Bildiğimiz, eski isimler. Edwards ailesi; Bill ve Mary Edwards ve onların yedi yaşındaki oğulları Tim. Bu aile aya gidiyor; soğuktan, havasızlıktan, boş, çorak topraktan korkmuyorlar.”

Barrows dikkatle bana bakıyordu.

“Oltaya gelen insan sayısı arttıkça,” dedim, “Simulakrayı sessiz sedasız geri çekeceksin. Edwards ailesi, Jones ailesi ve de diğerleri evlerini satıp gidecekler. Ta ki senin parseller, banliyöler gerçek insanlarla dolana kadar. Olan bitenden kimsenin haberi olmayacak.”

“İşe yarayacağından çok emin değilim,” dedi Maury. “İnsanlardan biri kalkıp Bayan Edwards ile yatmak isteyebilir, o zaman da durumu anlaşılır. Banliyölerde hayat nasıldır bilirsin.”

Dave Blunk bir kahkaha patlattı. “Çok güzel!”

Barrows yumuşak bir sesle “Bence işe yarar,” dedi.

“İşe yaraması gerek,” dedi Maury. “Gökyüzünde dönümlerce arazin var ve insanlar oraya göç etme fikrinden nefret ediyor... Tüm o yaygara neyin nesiydi o zaman, ben insanları engelleyen tek şeyin yasalar olduğunu sanıyordum.”

“Yasaların bu konuda katı olduğu doğru,” dedi Barrows. “Ama gerçekçi olalım. Yukarıyı bir kez görmek yeter... Yani şöyle diyeyim, bir on dakika kalsan anlarsın. Ben bir kez gittim. Bir daha da gitmem.”

“Bizimle bu kadar açık konuştuğun için teşekkür ederiz, Barrows,” dedim.

“Hükümetin ürettiği simulakranın Ay yüzeyinde çok etkili çalıştığını biliyorum,” dedi Barrows. Sizin elinizde ne olduğunu da biliyorum; hükümetin ürettiği simulakranın iyi bir modifikasyonu. Modifikasyonu nasıl elde ettiğinizi biliyorum. Ben de bir modifikasyon istiyorum, bu kez benim fikirlerim doğrultusunda olacak. Başka türlü bir düzenleme söz konusu bile olamaz. Gezegen keşifleri hariç sizin simulakrumun gerçek bir piyasa değeri yok. Şu İç Savaş hikâyesi budalaca bir hayal. Sizinle bu söylediklerim dışında iş yapmam. Bunu da yazılı olarak istiyorum”. Dönüp Blunk’a baktı, Blunk ciddiyetle başını salladı.

Hayretle Barrows’a bakıyordum. Ona inanıp inanmamam gerektiğini bilmiyordum; bu konuda ciddi miydi? Mutluluk yanılsaması yaratmak için Ay’da koloni kuran insan rolü yapan simulakra? Küçük oturma odalarında oturan, sahte

yemekler yiyen, sahte banyolara giren erkek, kadın ve çocuk simulakra... Bu korkunç bir şeydi. Bu, Barrows'u karşılaştığı sorunlardan kurtarmanın bir yoluydu; kaderimizi ve hayatımızı buna bağlamak istiyor muyduk?

Maury oturmuş sefil bir halde purosunu tütürüyordu; onun da benimle aynı şeyleri düşündüğüne şüphe yoktu.

Barrows'un nasıl bir durumda olduğunu anlayabiliyordum. İnsanları Ay'a taşınmanın arzu edilir bir şey olduğuna ikna etmesi gerekiyordu; yaptığı yatırımların geleceği buna bağlıydı. Ve belki de hedefe giden her yol mubahtı. İnsanoğlunun korkularını, hassasiyetini alt edip tarihi boyunca ilk kez yabancı bir çevreye girmesi gerekiyordu. Bu proje insanları ikna edebilirdi; birlik ve beraberlik insanları rahatlatırdı. Konutları koruyan ısı ve hava kubbeleri inşa edilecekti... yaşamak fiziksel anlamda kötü olmayacaktı, korkunç olan psikolojik gerçeklikti; Ay'ın atmosferi, yaşayan hiçbir şey yok, yetişen hiç bir şey yok... değişen hiç bir şey yok, sonsuza kadar. Yan tarafta ıslıl ıslıl bir ev, aile kahvaltı masasına oturmuş, sohbet ediyor, eğleniyor: Barrows aynen havayı, ısıyı, evleri ve suyu temin ettiği gibi bunu da temin edebilirdi.

Adamın hakkını vermem gerekti. Tek bir sorun dışında her şey iyi hoştu. Elbette ki sırnı saklamak için her türlü çaba sarf edilecekti. Ama bu çabalar işe yaramazsa, haber duyulursa, Barrows muhtemelen finansal olarak mahvolacaktı, hatta muhtemelen yargılanıp, hapse gönderilecekti. Ve biz de onla beraber gidecektik.

Acaba Barrows'un imparatorluğunda daha kaç şey bu şekilde kurulmuştu? Sahtekârlığın üzerine inşa edilmiş bir görüntü...

Konuyu Seattle'a o gece dönmenin yaratacağı sıkıntıya getirmeyi başararak Barrows'u yakındaki otellerden birini aramaya ikna ettim. O ve yanındakiler o gece kalıp ertesi sabah döneceklerdi.

O arada ben de bir telefon açma fırsatı buldum. Kimsenin duyamayacağı bir yere gidip Boise'deki babamı aradım.

"Bizi boyumuzu aşan bir işe sürüklüyor," dedim babama. "Hiçbirimiz ne yapacağımızı bilmiyoruz. Bu adamla başa çıkamıyoruz."

Babam doğal olarak uyuyordu. Duydukları karşısında kafası karışmış gibiydi. "Bu Barrows hâlâ burada mı?"

"Evet. Adamın kafası zehir gibi çalışıyor. Lincoln'le bile tartıştı ve onu alt ettiğini düşünüyor. Belki de öyledir: Spinoza'dan alıntı yaptı, hayvanların canlı değil, zeki birer makine olduğunu söyledi; Barrows değil Lincoln söyledi bunları. Spinoza gerçekten böyle bir şey söylemiş mi?"

"Üzülerek söylüyorum ki söylemiş."

"Sen ne zaman buraya gelebilirsin?"

"Bu gece olmaz," dedi babam.

"O zaman yarın gel. Bu gece burada kalacaklar. Bu gece uyur, yarın devam ederiz. Senin hümanist yaklaşımına ihtiyacımız var, bu yüzden ne yapıp edip gelmelisin."

Telefonu kapayıp yanlarına döndüm. Beşi, simülakrumu da sayarsak altısı birden ofiste oturmuş laflıyorlardı.

Barrows bana bakıp “Uyumadan önce bir şeyler içmeye gideceğiz,” dedi. Ardından başıyla simülakruma işaret etti. “Sen de geleceksin herhalde.”

“Gelmek isterim.”

Kendi kendime söylendim ama yüksek sesle tamam dedim.

Bir bara oturduk; barmen içkilerimizi hazırlıyordu.

İçki siparişi verilirken Lincoln bir şey istemedi, ama Barrows ona bir Tom Collins söyledi ve bardağı ona uzattı.

Dave Blunk elindeki viski bardağını kaldırıp Lincoln’e bakarak “Şerefe,” dedi.

Simulakrum o tuhaf, tiz sesiyle “Ölçülü bir adam değilimdir ama nadiren içerim,” dedi. Önündeki içkiye şüpheyle baktı, ardından bir yudum aldı.”

“Eğer durumunuz üzerine biraz daha kafa yorsaydınız, daha sağlam bir zemine basabilirdiniz,” dedi Barrows. “Ama artık bunu başarmak için geç. Sizin bu insan ölçülerindeki bebeğiniz satılabilecek bir fikir olarak ne kadar değerliyse, onu uzay keşiflerinde kullanma fikrinin de bir o kadar değerli olduğunu düşünüyorum, hatta belki daha da değerli diyebilirim. Yani durumlarımız eşit. Sizce de öyle değil mi?” Sorgulayan gözlerle bize baktı.

“Uzay keşfi fikri,” dedim, “Federal Hükümete aitti.”

“O zaman o fikirde yaptığım değişiklik diyelim” dedi Barrows, “demek istediğim bunun adil bir ticaret olduğu.”

“Ne demek istediğinizi anlamadım Bay Barrows” dedi Pris. “Nasıl?”

“Sizin fikriniz insana çok benzeyen bir simülakrum yaratmaktı, öyle ki onu gerçeğinden ayırt etmesi bile mümkün olmayacaktı... Ve bizim fikrimiz de onları Ay’da Kaliforniya çiftlik tarzı iki odalı modern bir eve yerleştirip adlarını da Edwards ailesi koymak.”

Maury umutsuzca bağırdı. “O Louis’in fikriydi! Edwards ailesi onun fikriydi!” Yüzünde çılgınca bir ifadeyle bana döndü. “Öyle değil mi Louis?”

“Evet,” dedim. En azından ben öyle olduğunu sanıyordum. Kendi kendime buradan çıkmamız gerek dedim. Giderek köşeye sıkışıyoruz.

Lincoln sessizce önündeki Tom Collins’i içmeye devam ediyordu.

“İçkiyi beğendiniz mi?” diye sordu Barrows.

Lincoln “Lezzetli ama insanın algısını bulandırıyor,” dedi.

Tam da ihtiyacımız olan şey dedim kendi kendime. Bulanık algılar!

10

Neyse ki geceyi orada bitirmeyi başardık.

Elimi uzatıp “Sizinle tanıştığıma memnun odum, Bay Barrows,” dedim.

“Aynen,” dedi. Benimle el sıkıştıktan sonra Maury ve Pris’le de el sıkıştı. Lincoln biraz ötede durmuş, o hüzünlü ifadesiyle bizi izliyordu. Barrows ona elini uzatmadığı gibi vedalaşmadı da.

Dördümüz çıkıp karanlık yoldan MASA İŞ ORTAKLIĞI’na doğru yürüdük, soğuk temiz havayı içimize çekiyorduk. Hava güzel kokuyordu ve zihinlerimizi temizlemişti.

Ofise döndüğümüzde Barrows ve tayfasının ortalıkta olmayışını fırsat bilip Old Crow’u çıkardık ve Dixie bardaklara burbonla su doldurduk.

“Başımız belada,” dedi Maury.

Biz de onu onaylayarak başımızı salladık.

Maury simulakruma döndü, “Sen ne diyorsun?” dedi. “Onunla ilgili fikrin nedir?”

“Yengeç gibi,” dedi Lincoln. “Yan yan yürüyerek ilerliyor.”

“Bu ne anlama geliyor?” dedi Pris.

“Ben ne dediğini anladım,” dedi Maury. “Adam bizi öyle bir noktaya sürükledi ki artık ne yaptığımızı bilmiyoruz. Çocuk gibiyiz. Çocuk! Sen ve ben...” Eliyle beni gösterdi. “Bir de kendimize satıcı diyoruz. O bardan kalkmayı da beceremeseydik elimizi kolumuzu kaptırmıştık.”

“Babam,” diye söze girdim.

“Baban bizden de budala!” dedi acı acı. “Keşke bu Barrows denen adama hiç bulaşmasaydık. Artık istediğini alana kadar ondan kurtulma şansımız yok.”

“Onunla iş yapmak zorunda değiliz,” dedi Pris.

“Ona Seattle’a dönmesini söyleyebiliriz,” dedim.

“Dalga mı geçiyorsunuz! Ona hiçbir şey söyleyemeyiz. Dediği gibi sabah erkenden ıslıl ıslıl bir suratla kapıyı çalacak. Yüzümüze sıntacak, peşimizi bırakmayacak...” Durup bana baktı.

“Canını sıkmasına izin verme,” dedi Pris.

“Bence Barrows çaresiz kalmış,” dedim. “Şu Ay’da koloni kurma fikri, buna yaptığı dev yatırım çökmek üzere; siz de hissetmediniz mi? Karşımızdaki güçlü, başarılı bir adam değil. Bu adam her şeyini Ay’da emlak yatırımına vermiş; oraya ısı ve hava sağlayacak kubbeler kurmuş; bunu suya dönüştüren sistemler götürmüş ama insanları oraya gitmeye ikna edemiyor.”

Hepsi dikkatle bana bakıyorlardı.

“Bu onun elindeki son numara,” dedim. “Oraya insan rolü yapan simulakra yerleştirme planını tamamen çaresizlikten devreye sokuyor. İlk anlattığında bunun Barrows gibi adamların aklına gelen cüretkâr vizyonlardan biri olduğunu sandım;

bilirsiniz böyle fikirler bizim aklımıza gelmez çünkü biz sıradan ölümlüleriz. Ama artık işin gerçek yüzünün bu olduğunu sanmıyorum. Bana kalırsa korkuyor. Öyle korkuyor ki aklını yitirmiş. Söylediği şeyler akıl alır değil, kimseyi kandıramaz. Federal Hükümet durumu hemen anlar.”

“Nasıl?” dedi Maury.

“Sağlık Bakanlığı Ay’a göçmek isteyen herkesi sağlık kontrolünden geçiriyor. Barrows onları dünyadan çıkaramaz bile.”

“Dinle,” dedi Maury. “Adamın planının sağlam olup olmaması bizi ilgilendirmez. Onu yargılayacak durumda değiliz. Bunu ancak zaman gösterir ve eğer biz bu adamla iş yapmazsak zaman bile bize bir şey gösteremez.”

“Katılıyorum,” dedi Pris. “Bu plandan bizim çıkarımız ne olacak ona bakmalıyız.”

“Eğer adam yakalanıp hapse girerse bu plandan bize hiç bir şey çıkmaz,” dedim. “Ki öyle olacak, öyle olmasını hak ediyor. Ben derim ki bu adamla ilişkiyi keselim, bu adamla en ufak bir iş yapmayalım. Sağlam değil, dürüst değil, riskli ve tamamen aptalca. Kendi fikirlerimiz yeterince çılgınca zaten.”

“Bay Stanton’ın buraya gelmesi mümkün mü?” diye sordu Lincoln.

“Ne?” dedi Maury.

“Bence Bay Stanton Seattle’da değil de burada olsaydı bu bizim lehimize olurdu.”

Birbirimize baktık.

“Doğru söylüyor,” dedi Pris. “Edwin M. Stanton’ı geri getirmeliyiz. İşimize yarayacaktır; kesinlikle esnek biri değil.”

“Bizim bir bel kemiğine ihtiyacımız var,” diyerek ona katıldım. “Biz fazla esnekliyoruz.”

“Geri getirebiliriz,” dedi Maury. “Hatta bu gece bile getirebiliriz. Özel bir uçak kiralarız, Seattle dışındaki Sea-Tac Havalimanına uçar, oradan araba kiralarız ve onu bulana kadar arayıp buraya getiririz. Yarın sabah Barrows’la yüz yüze geldiğimizde yanımızda olur.

“İyi de en iyi ihtimalle,” dedim, “yorgunluktan bitap düşeriz. Ayrıca onu bulmamız günler sürebilir. Şu anda Seattle’da bile olmayabilir; belki Alaska’ya hatta belki Japonya’ya gitmiştir. Belki de Barrows’un Ay’daki arazilerinden birindedir.”

Bir kanş suratla burbonları içmeye devam ettik; Lincoln bardağını kenara bırakmıştı, içmiyordu.

“Hiç kanguru kuyruğu çorbası içtiniz mi?” diye sordu Maury.

Simulakrum dahil hepimiz ona baktık.

“Buralarda bir yerde bir kutu olacaktı,” dedi Maury. “Isıtıcıya koyabiliriz; harika bir şeydir. Kalkıp yapacağım.”

“Beni sayma,” dedim.

“Teşekkürler kalsın,” dedi Pris.

Simulakrumun yüzünde o nazik, yorgun gülümseme vardı.

“Size çorbayı nasıl aldığımı anlatayım,” dedi Maury. “Boise’de süpermarketteydim, sırada bekliyordum. Kasiyer adamın birine, ‘artık kanguru kuyruğu çorbası getirmeyeceğiz,’ dedi. Derken dükkânın diğer ucundan, galiba mısır gevreklerinin durduğu yerden bir ses geldi: ‘Kanguru kuyruğu çorbası almayacak mısınız? Hiç mi?’ dedi ve

aceleye gelip, son kutuları sepetine attı. Ben de iki tane aldım. Bir deneyin, kendinizi çok daha iyi hissedeceksiniz.”

“Barrows’un bizi manipüle ettiğini fark ettiniz mi? Simulakruma önce otomat dedi, sonra alet, en sonunda da oyuncak bebek dedi,” dedim.

“Bu bir teknik,” dedi Pris. “Bir satış tekniği. Dayanak noktamızı çürütmeye çalışıyor.”

“Kelimeler,” dedi simulakrum “birer silahtır.”

“Ona bir şey söyleyemiyor musun?” dedim simulakruma. “Tek yaptığın onla tartışmaktı.”

Simulakrum başını hayır anlamında salladı.

“Tabii ki bir şey yapamaz,” dedi Pris. “Lincoln adil bir şekilde tartışıyor, aynen okulda yaptığımız gibi. Geçen yüzyılın ortasında insanlar bir konuyu bu şekilde tartışırlardı. Barrows adil davranmıyor ve onun bu davranışını yakalayacak bir izleyici de yok. Öyle değil mi Bay Lincoln?”

Simulakrum yanıt vermedi ama bana sanki biraz daha hüzünlü gülümsüyormuş gibi geldi; yüzü sarktı, çizgileri duyduğu endişeyle biraz daha belirginleşti.

“İşler eskiden olduğundan daha kötü,” dedi Maury.

Ama ben hâlâ bir şeyler yapmamız gerektiğini düşünüyordum. “Stanton’ı kilit altında tutuyor olabilir. Belki de bir yerlerde demonte ettirdi ve adamın mühendisleri bizim patenti ihlal etmeden, küçük değişiklikler yaparak kendi simulakrum tasarlıyorlardır.” Maury’ye döndüm. “Bizim gerçekten patentimiz var mı?” diye sordum.

“Beklemede,” dedi Maury. “O işlerin nasıl yürüdüğünü biliyorsun.” Sesi pek de umut vaat

etmiyordu. “Nasıl olsa fikrimizi biliyor artık, bir yolunu bulup çalabilir. Bir şeyin yapılabildiğini görmüşsen ve yeterince zamanın varsa kendin de yapabileceğini bilirsin.”

“Peki,” dedim. “Demek ki durum içten yanmalı motor gibi. Ama avantaj bizde; bir an önce Rosen fabrikasında üretime başlayalım. Barrows’dan önce bizimkileri piyasaya çıkaralım.”

Şaşkın şaşkın bana bakıyorlardı.

“Bence doğru bir şey diyorsun,” dedi Maury, bir taraftan da baş parmağını ısırıyordu. “Zaten başka ne yapabiliriz ki? Sence baban montaj hattını hemen halledebilir mi? Bu kadar hızlı çözebilir mi?”

“Yılan kadar hızlıdır o,” dedim.

Pris alaycı bir sesle, “Kafa bulma,” dedi. “Yaşlı Jerome mu? Kalıpları yapması bir yılı bulur, bir de kabloların takılması gerek! Bunun için Japonya’ya gitmesi gerekecek ve daha önce yaptığı gibi gemiyle gitmek isteyecek.”

“Gördüğüm kadıyla sen zaten her şeyi düşünülmüşsün!” dedim.

Pris küçümseyici bir tonla, “Elbette,” dedi. “Aslına bakarsan gayet ciddi bir şekilde düşündüm.”

“Her durumda,” dedim. “Tek umudumuz bu; o lanet şeyleri piyasaya sürmeliyiz, yeterince vakit kaybettik zaten.”

“Kabul edilmiştir,” dedi Maury. “Yarın Boise’ye gidip yaşlı Jerome’a ve o tuhaf kardeşin Chester’a işe koyulmalarını söyleyeceğiz. Kalıp çıkartmaya başlasınlar, sonrada Japonya’ya, iyi de Barrows’a ne diyeceğiz?”

Yine afallamıştık. Hepimiz sessizdik.

“Ona Lincoln’ün bozulduğunu, piyasadan çekmek zorunda olduğumuzu söyleriz. Böylece onun peşini bırakır ve Seattle’a döner.”

Maury yanıma gelip alçak sesle “Yani düğmeye basmaktan, onu kapatmaktan mı bahsediyorsun?”

Başımı salladım.

“Bunu yapmaktan nefret ediyorum,” dedi Maury. “İkimiz de Lincoln’e baktık. Melankolik gözlerle bize bakıyordu.

“Kendi gözleriyle görmek isteyecektir,” dedi Pris. “Eğer sağa sola çevirmek, sallamak isterse izin verin yapsın. Nasılsa kapalı olacağı için bir şey olmaz.”

“Tamam,” dedi Maury.

“İyi,” dedim. “O zaman karar verdik.”

Lincoln’ü orada kapattık. İş biter bitmez Maury eve gidip uyuyacağını söyledi ve arabasına gitti. Pris de beni Chevy ile motelime bırakmayı teklif etti; araba bende kalsın, sabah gelip seni alırım dedi. O kadar yorgundum ki tamam dedim.

Ontario’ya doğru giderken, “Tüm zengin, güçlü adamlar böyle mi acaba?” diye sordu.

“Elbette. Servetini kendi kazananlar böyle; miras sahibi olanlar belki farklıdır.”

“Korkunçtu,” dedi Pris. “Lincoln’ü kapatmak, onu sanki bir daha öldürmüşüz gibi hayatının durduğunu görmek. Sence de öyle değil mi?”

“Evet,” dedim.

Motelin önüne geldiğimizde “Sence çok para kazanmanın tek yolu bu mu?” diye sordu. “Onun

gibi mi olmak gerekiyor?” Sam K. Barrows’un onu değiştirdiğine şüphe yoktu. Akli başında genç bir kadın olmuştu.

“Bana sorma,” dedim. “Ayda en iyi ihtimalle yetmiş beş kâğıt kazanan adamım ben.”

“Ama insan ona hayranlık duymalı.”

“Eninde sonunda böyle diyeceğini biliyordum. Ama der demez arkasından bunun geleceğini biliyordum.”

Pris iç geçirdi. “Demek senin için açık kitap gibiyim.”

“Hayır bugüne kadar karşıma çıkan en büyük gizemsin. Sadece bu durumda, ‘Pris şimdi ama insanın ona hayranlık duyması gerekir diyecek,’ diye düşündüm ve sen de öyle dedin.”

“Eminim bir süre sonra ‘ama’yı kaldırıp eski duygularıma döneceğime, insan ona hayranlık duymalı nokta, diyeceğime de inanıyorsun.”

Bir şey demedim. Ama dediği doğrudu.

“Lincoln’ün kapatılmasına tahammül edemediğimi fark ettin mi? Eğer buna dayanabiliyorsam her şeye dayanabilirim. Hatta hoşuma bile gitti, tabii size hissettirmedim.”

“Bu cehennemle başa çıkmak için yalan söylüyorsun.”

“Güçten, mutlak güçten haz alıyorum. Ona biz hayat verdik, ardından şak diye o hayatı geri aldık! O kadar kolay işte. Ama işin ahlaki sorumluluğu bir şekilde üzerimizde değil; o yük Sam Barrows’un omuzlarında ve o da aynı işi gözünü kırpmadan yapardı, çok da keyif alırdı. Buradaki güce bak Louis. Keşke biz de onun gibi olsaydık

diyoruz. Onu kapadığımız için üzölmüyorum. Duygusal açıdan altüst olduğum için üzölüyorum. Bu halim midemi bulandırıyor. Barrows en tepedeyken, burada, yerin dibinde sizlerle birlikte olmama şaşırmmamak lazım. Onunla bizim aramızdaki farkı görüyorsundur; o kadar açık ki.”

Bir süre konuşmadı, bir sigara yaktı.

“Ya seks?” dedi sonra. “Seks o nazik simülakrumun fişini çekmekten bile daha kötü. Demek istediğim seks insanı değıştirir. Cinsel ilişki deneyimi yani.”

Onu böyle konuşurken duymak kanımı donduruyordu.

“Sorun ne?” dedi.

“Beni korkutuyorsun.”

“Neden?”

“Sanki şeymiş gibi konuşuyorsun...”

Pris cümleyi benim yerime tamamladı, “Yukarıdan bakıp, kendi vücudumu bile küçümsüyor-muşum gibi konuşuyorum. Öyle zaten. Bu ben değılim. Ben bir ruhum.”

“Blunk’ın da dediğı gibi “o zaman göster bana.”

“Gösteremem Louis, ama gerçek yine de bu, zamanda ve uzamda yer alan fiziksel bir cisim değılim. Platon haklıydı.”

“Ya geriye kalanlarımız?”

“Orası sizin sorunuz. Ben sizi cisim olarak algılıyorum, dolayısıyla belki de öylesinizdir; belki sadece bundan ibaretsinizdir. Yanıtı bilmiyor musun? Bilmiyorsa, sana söyleyemem.” Sigarasını söndürdü. “Louis, eve gitsem iyi olacak.”

“Tamam,” deyip arabanın kapısını açtım. Motelin bütün odaları karanlıktı; büyük neon tabela

bile kapatılmıştı. Moteli işleten orta yaşlı çiftin güven içinde yataklarında kıvrılmış olduklarından emindim.

“Louis, çantamda bir diyafram var.

“İçine yerleştirdiğin türden mi yoksa göğse koyulanlardan mı, hani nefes alıp vermeni sağlayanlar var ya?”

“Dalga geçme. Bu benim için çok önemli Louis. Seks yani.”

“O zaman oynaşalım.”

“O ne demek?”

“Hiçbir şey. Hiçbir anlamı yok.” Kapıyı kapadım.

Pris arabanın camını indirerek “Şimdi basmakalıp bir şey söyleyeceğim,” dedi.

“Hayır söylemeyeceksin çünkü dinlemeyeceğim. Çok ciddi insanların basmakalıp şeyler söylemesinden hiç hoşlanmam. Bence sen acı çeken hayvanlara uzaktan küçümseyerek gülen bir ruh olarak kalmaya devam et; en azından...” Bir an tereddüt ettim ama canı cehenneme. “En azından böylece senden aklım başımda olarak nefret edip, korkabilirim.”

“Basmakalıp sözümü duyduktan sonra nasıl hissedeceksin acaba?”

“Yarın hastaneden bir randevu alırım ve gidip kendimi hadım ettiririm ya da her ne diyorlarsa.”

“Yani diyorsun ki acımasız ve şizoid olduğumda cinsel olarak arzu edilebilir oluyorum ama AĞLAK olduğumda, cinsel istek bile uyandırmıyorum.”

“Bile deme, cinsel istek dediğin az buz şey değildir.”

“Beni odana götür ve becer,” dedi Pris.

“Seçtiin sözcüklerde, tam olarak ne bilmiyorum, ama insanın hevesini kıran bir şey var.”

“Ödleşin tekisin.”

“Hayır ödleğ değilim,” dedim.

“Evet öylesin.”

“Hayır ve söylediğini yaparak aksini ispat etmeye kalkışmayacağım. Ben gerçekten de korkak değilim; zamanında bir sürü kadınla yattım. Dürüstçe söylüyorum. Seks ile ilgili beni korkutan tek bir şey yok; seksten korkmayacak kadar yaşıyım. Sen kolejli oğlanlardan bahsediyorsun, hayatında ilk kez prezervatif kutusunu açan oğlanlardan.”

“Ama yine de beni becermeyeceksin.”

“Hayır,” dedim. “çünkü mesafeli birisin, aynı zamanda zalimsin. Sadece bana karşı da değil, kendine karşı da zalimsin. Sahip olduğun bedenden tiksiniyor, onun sen olmadığını söylüyorsun. Lincoln, Lincoln simulakrumunu kastediyorum, Barrows ve Blunç arasında geçen konuşmayı hatırlamıyor musun? Hayvan insan olmaya yakın bir canlıdır ve her ikisi de etten kemiktendir. Sen se etten kemikten olmamaya çabalıyorsun.”

“Çabalamıyorum, zaten öyle değilim.”

“Peki bu durumda nesin? Bir makine mi?”

“Makinenin kabloları olur, benim kablom yok ki.”

“Ne o zaman?” dedim. “Ne olduğunu düşünüyorsun?”

“Ben ne olduğumu biliyorum. Bu yüzyılda şizoid kişilik çok yaygın, aynen on dokuzuncu yüzyılda isterinin yaygın olması gibi. Derin, her yere

nüfuz eden, anlaşılması güç ruhsal bir yabancılaşma. Keşke böyle olmasaydım ama böyleyim... Sen şanslısın Louis Rosen; eski kafalı bir adamsın. Senin yerinde olmak isterdim. Sanırım seks konusunda kullandığım dil çok kabaydı, seni korkuttum. Çok üzgünüm.”

“Kaba değildi, daha da kötüydü çünkü insancıl değildi. Eğer biriyle cinsel ilişki yaşasaydın nasıl davranırdın biliyorum” Zihnim karışmıştı, kendimi yorgun hissediyordum. “Tüm o zamanı olup biteni gözlemleyerek geçirirdin; zihinsel olarak, ruhsal olarak, her açıdan. Sürekli farkında olurdun.”

“Bu yanlış bir şey mi? Herkes öyle yapıyor sanıyordum.”

“İyi geceler,” dedim ve arabadan uzaklaştım.

“İyi geceler ödle.”

“Defol git!” dedim.

Kederli bir sesle “Of Louis,” dedi.

“Bağışla beni,” dedim.

Burnunu çekerek, “Çok kötü konuştun,” dedi.

“Tanrı aşkına bağışla beni!” dedim. “Beni bağışla, hasta olan benim, böyle bir şey söylediğim için; sanki biri dilimi ele geçirmiş gibi.”

Hâlâ burnunu çekiyordu, sessizce başını salladı. Ardından arabayı çalıştırıp farları yaktı.

“Gitme,” dedim. “Bak dinle, tüm bu davranışlarımı sana ulaşmak için sarf edilen akıldışı bir çabaya bağlayabilirsin, bunu görmüyor musun? Söylediklerin, kendini Sam Barrows’a hayranlık duymaya zorlaman, bunun için her zamankinden daha fazla uğraşman, tüm bunlar beni deli

ediyor. Senden gerçekten çok hoşlanıyorum, gerçekten. Bir an şefkatli, insancıl olduğunu görüyorum, sonra birden tekrar...”

Neredeyse fısıltıyla “İyi hissedeyim diye uğraştığın için teşekkürler, “ dedi. Belli belirsiz gülümsedi.

Çekip gitmesinden korktuğum için arabanın kapısını tutuyordum. “Bunun kendini daha kötü hissetmene sebep olmasına izin verme.”

“Vermem. Aslına bakarsan bir şey hissetmedim bile.”

“İçeri gel, biraz oturursun, olur mu?”

“Hayır. Endişelenme, hepimiz bu aralar baskı altındayız, o yüzden oldu. Konuşmamın seni üzdüğünü biliyorum. Böyle kaba kelimeler kullanmamın tek sebebi daha iyisinin ne olduğunu bilmemem, kimse bana konuşulmayan şeyler hakkında nasıl konuşulması gerektiğini öğretmedi.”

“Sadece deneyimsizsin. ama beni dinle Pris, bana söz vermeni istiyorum. Seni incittiğim gerçeğini inkar etmeyeceksin, bana söz ver. Şu anda hissettiğini hissedebilmen iyi bir şey, incinmen...”

“İncinmem iyi bir şey.”

“Hayır, onu demek istemiyorum; demek istediğim bir şeyler hissetmen cesaret verici. Benim derdim sadece yaptığım şey için kendi affettirebilmek değil. Çok acı çektin çünkü...”

“Acı çektin diyorsun yani!”

“Evet, acı çektin,” dedim. “Yalan söyleme.”

“Tamam, Louis. Acı çektim, yalan söylemeyeceğim.” Boynunu büktü.

Arabanın kapısını açıp “Gel benimle Pris,” dedim.

Arabadan indi, koluna girdim.

“Bu yakınlaşmamızın ilk adımı mı?” diye sordu.

“Seni konuşulamayan şeylerle tanıştınıyorum,” dedim.

“Sadece bu konuda konuşabilmek istiyorum, bunu yapmak zorunda kalmak istemiyorum. Tabii ki şaka yapıyorsun, yan yana oturacağız, sonra da ben eve gideceğim. Bizim için en iyisi bu, aslına bakarsan mümkün olan tek yol.”

Ufak, karanlık motel odasına girdik. Önce ışığı, ardından da ısıtıcıyı ve televizyonu açtım.

“Nefes alışverişlerimizi duymasınlar diye mi açtın bunu?” deyip televizyonu kapadı. “Ben çok sessiz nefes alırım, buna gerek yok.” Ceketini çıkardı ve ben elinden alıp askıya asana kadar orada öylece dikildi. “Şimdi bana nereye oturacağımı söyle,” dedi. “Şu sandalyeye mi?” Gidip sandalyede dimdik oturdu, ellerini kucağında kavuşturdu ve yüzünde ciddi bir ifadeyle bana bakmaya başladı. “Bu nasıl? Başka çıkarmam gereken bir şey var mı? Ayakkabıları da çıkarsam mı? Bütün kıyafetleri mi çıkarayım mı? Yoksa sen mi çıkarmak istersin? Eğer öyle yapacaksan eteğim fermuarlı değil haberin olsun, düğmeli. Düğmeleri açarken de dikkat et çünkü kopabilirler, yeniden dikmek zorunda kalırım.” Düğmeleri göstermek için yan döndü. “Bak düğmeler burada, yan tarafta.”

“Bütün bunlar çok eğitici oldu ama aydınlatıcı değil,” dedim.

“Ne isterdim biliyor musun?” Yüzü aydınlanmıştı. “Gidip bir yerlerden koşer konserve sığır eti, Yahudi ekmeği, İngiliz birası ve tatlı olarak da biraz helva almanı isterdim. O muhteşem, ince dilimlenmiş sığır eti, yarım kilosu iki buçuk dolar.”

“Almak isterdim ama yüzlerce mil de gitsem bu saatte açık hiçbir yer bulamam.”

“Boise’de yok mudur?”

“Hayır,” dedim. Gidip kendi paltomu astım. “Zaten artık koşer sığır eti için çok geç. Saat geç olduğu için demiyorum. Demek istediğim hayatlarımızda bunun için geç.” Karşısına oturup sandalyeyi ona doğru yaklaştırdım ve ellerini tuttum. Elleri ufak, kuru ve sertti. Tüm o fayans kesme işinden dolayı kolları kaslanmış, parmakları güçlenmişti. “Hadi kaçalım buradan,” dedim. “Arabaya atlayıp, güneye doğru gidelim ve bir daha geri dönmeyelim. Simulakrumu da Sam Barrows’u da Oregon’u da bir daha görmeyiz.”

Pris, “Hayır,” dedi. “Sam’le ilişki kurmaya mecburuz; bu zorunluluğun etrafımızı sardığını hissedemiyor musun? Sana şaşıyorum, öylece arabaya atlayıp basıp gitmeyi hayal ediyorsun. Bu işten öylece kaçamazsın.”

“Affet beni,” dedim.

“Seni affediyorum ama anlayamıyorum; bazen gerçek hayata hiç maruz kalmamış bir bebek gibi davranıyorsun.”

“Ne yapıyorum biliyor musun?” dedim, “Gerçekliği şuradan buradan ufak parçalar halinde kesiyorum ve kendimi onlara alıştırıyorum, bir otlakta belli bir yol ezberleyen ve o yoldan asla sapmayan bir koyun gibi.”

“Bu şekilde davranarak kendini güvende mi hissediyorsun?”

“Kendimi çoğu zaman güvende hissediyorum ama senin yanındayken asla.”

Anladığını belli edercesine başını salladı. “Ben senin için otlağın ta kendisiyim.”

“Bu durumu izah ediyor,” dedim.

Aniden gülerek “Shakespeare dizeleriyle sevişmek gibi,” dedi. “Senin o güzelim tepeciklerinde ve vadilerinde gezineceğim, yapraklardan yiyip otlanaçağım diyebilirsin; özellikle de hoş kokulu, vahşi aşk merdivenlerinin, otlarının dalgalandığı o kutsal çayırılıkta dolaşacağım. O kutsal çayırın adını söylememe gerek yok herhalde, değil mi?” Gözleri parıldıyordu. “Şimdi, tannı aşkına, üzerimdekileri çıkar ya da çıkarmaya teşebbüs et.” Ayakkabılarını çıkarıyordu.

“Hayır,” dedim.

“Şiir safhasını geride bırakmadık mı? O kısımda daha fazla oyalanmasak da asıl konuya geçsek?” Eteğinin düğmelerini açmaya başlamıştı ki ellerini tutup onu durdurdum.

“Devam edemeyecek kadar cahilim,” dedim. “O şey bende yok işte, Pris. Çok cahilim, çok beceriksizim ve çok korkağım. İşler zaten benim sınırlı kavrayışımın ötesine çoktan geçti. Anlamadığım bir dünyada kayboldum.” Ellerini sıkıca tuttum. “Aklıma gelen en iyi şey, şu anda en iyi becerebileceğim tek şey seni öpmek olur. Belki yanağından öpmek, eğer senin içinde uygunsa.”

“Sen yaşlısın,” dedi Pris. “Sorun bu. Geçmişin, ölen dünyasının bir parçasısın.” Bana doğru uzandı. “Sırf sana iyilik olsun diye beni öpmene izin vereceğim.”

Yanağından öptüm.

“Aslına bakarsan,” dedi Pris, “orada öyle hoş kokulu aşk merdivenlerinin ve bereketli otların dalgalandığı yok; toplansan iki aşk merdiveni, dört kök de ot var, o kadar. Ben daha tam büyümedim, Louis. Daha bir sene önce sutyen takmaya başladım ve hâlâ takmayı unuttuğum oluyor; çok da ihtiyacım olduğu söylenemez.”

“Seni dudaklarından öpemez miyim?”

“Hayır, bu fazla samimi olur.”

“Gözlerini kapayabilirsin.”

“Onun yerine ışıkları kapasan,” dedi ve ellerini ellerimden çekip duvardaki ışığa doğru yöneldi. “Ben hallederim.”

“Dur,” dedim. “İçimde kötü bir şeyler olacağına dair güçlü bir his var.”

Işığın önünde ne yapacağını bilmez halde duruyordu. “Kararsız kaldığım pek görülmemiştir. Sen benim kuyumu kazıyorsun, Louis. Devam etmem lazım.” Işığı kapadı, oda karanlığın içinde kayboldu. Hiçbir şey göremiyordum.

“Pris,” dedim. “Portland’a gideceğim ve o koşer sığır etini alacağım.”

Karanlığın içinde Pris’in sesi duyuldu. “Eteğimi nereye koyayım? Kırışmasın.”

“Bu olanlar delice bir rüya,” dedim.

“Hayır,” dedi Pris. “Bu mutluluk. Mutluluk karşına çıkıp, suratına çarptığında bunu bilirsin değil mi? Kıyafetlerimi asmama yardım et. On beş dakika içinde gitmem lazım. Aynı anda hem konuşup hem sevişebiliyor musun yoksa hayvanlar gibi homurdanmayı mı tercih edersin?”

Karanlıkta dolaştığını, kıyafetlerini çıkardığını, yatağın yerini bulmaya çalıştığını duyabiliyordum.

“Yatak yok,” dedim.

“O zaman yerde yatanız.”

“Diz kapakların çizilir.”

“Benimkiler değil seninkiler çizilir.”

“Benim fobim var,” dedim. “Işıkların açık olması lazım yoksa tellerden, piyano kablolarından ve büyükannemin eski kavuniçi yorganından yapılmış bir şeyle seviştiğimi sanıyorum.”

Pris güldü. Yanıma yaklaşarak, “O dediğin benim,” dedi. “Tam olarak beni anlattın. Az kaldı, yakalayacağım seni.” Bir şeylere çarptı. “Kaçamayacaksın.”

“Dur artık,” dedim. “Işığı açacağım.” Düğmeyi bulmayı başardım ve oda yeniden var oldu, ışık fena halde gözümü alıyordu; karşımdaki kız da tamamen giyinikti. Kıyafetlerini çıkarmamıştı. O sessizce ifademe gülerken, şaşkınlıkla ona bakıyordum.

“Yanılsama işte,” dedi. “Seni son anda alt edecektim. Cinsel arzularını uyandırıp son dakikada iyi geceleeeeeer, diyecektim” deyip parmağını şıklattı.

Gülümsemeye çalıştım.

“Beni ciddiye alma,” dedi Pris. “Benimle duygusal ilişki kurma. Kalbini kıranım.”

“Duygusal ilişki kuran kim?” Bunu söylerken boğulur gibi oldum. “İnsanların karanlıkta oynadığı bir oyun işte. Ne dersin bilirler, ben de bir parça alayım.”

“Bilmiyordum,” dedi. Artık gülmüyordu; gözleri de parıldamıyordu. Soğuk soğuk bana bakıyordu. “Ama ne demek istediğini anladım.”

“Sana başka bir şey söyleyeyim. Hazırlan. Boise’de koşer sığır eti satıyorlar. İstediğim saatte hiç sıkıntı çekmeden bulabilirim.”

“Seni piç,” dedi. Sandalyeye oturup ayakkabılarını giydi.

“Kapıdan kum geliyor,” dedim.

“Ne?” deyip kapıya baktı. “Neden bahsediyorsun?”

“Buraya sıkışıp kaldık. Birisi üzerimize toprak yığıyor. Asla dışarı çıkamayacağız.”

Sertçe “Kes şunu,” dedi.

“Bana güvenmemeliydin.”

“Evet sana anlattıklarımı bana işkence etmek için kullanacaksın.” Ceketini almak için gardıroba gitti.

Arkasından gidip “Sence ben acı çekmedim mi?” dedim.

“Şimdi mi demek istiyorsun? Ah, gitmeyebilirdim, kalabilirdim aslında.”

“Doğru şeyi yapabilseydim.”

“Karanımı vermemiş olsaydım. Sana bağlıydı, becerine. Ben çok şey bekliyorum. Çok idealistim.” Ceketini buldu, refleks olarak giyinmesine yardımcı oldum.

“Giysilerimizi giyiyoruz,” dedim. “Üstelik daha çıkarmadan.”

“Şimdi de pişman oldun,” dedi Pris. “Pişman olmak, işte tek yapabildiğin bu.” Öyle nefret dolu bir bakış attı ki geri çekildim.

“Ben de senin hakkında pek de hoşuna gitmeyecek birkaç şey söyleyebilirim.”

“Ama söylemeyeceksin, çünkü söylersen sana gayet sert bir yanıt vereceğim öyle ki burada yığılıp kalacağını biliyorsun.”

Konuşamadığım için omuz silkmekle yetindim.

“Yaşadığın şey korkuydu,” dedi Pris. Arabasına doğru ağır ağır yürüdü.

“Korku, tabii,” dedim yanında yürürken. “O tip bir ilişkinin iki insanın birbirini karşılıklı anlaması ve anlaşmasından doğması gerektiği bilgisine dayalı bir korku. Birisi diğerini böyle bir şeye zorlayamaz.”

“Hapishane korkusu demek istiyorsun herhalde.” Arabanın kapısını açıp, içeri girdi, direksiyona geçti. “Yapman gereken şey, gerçek bir erkeğin yapacağı şey, beni bileğimden kavrayıp ne söylediğime aldırmadan yatağa götürmek olmalıydı.”

“Eğer böyle bir şey yapsaydım, sürekli şikâyet ederdin. Önce bana, sonra Maury’ye, sonra avukata, sonra polise, sonra da mahkemede dünyanın geriye kalanına.”

Bu söylediklerimin ardından ikimiz de sustuk.

“Neyse,” dedim. “Seni öpmeliyim.”

“Sadece yanağımdan.”

“Dudağından,” dedim.

“Bu bir yalan.”

“Ben dudaktan diye hatırlıyorum,” dedim ve arabanın kapısını kapattım.

Arabanın camını açıp “Demek hikâyen bu olacak, bana karşı cüret gösterebilmek.”

“Bunu unutmayacağım ve kalbimde her zaman değer vereceğim,” dedim, elimi göğsüme koyarak.

Pris motoru çalıştırdı, farları yakıp uzaklaştı.

Bir süre orada durdum, ardından aynı yoldan motele döndüm. Dağlıyoruz, dedim kendi kendime. Öyle yorgunuz, öyle çökkünüz ki yolun onuna geldik. Yarın Barrows’dan kurtulmamız gerek. Durumdan en kötü etkilenen de Pris, zavallı Pris. Lincoln’ü kapatmak onu bu hale getirdi. Film orada koptu.

Ellerim ceplerimde sendeleyerek odama girdim.

Bir sonraki sabah yeterince güneş ışığı vardı ve daha yataktayken bile kendimi iyi hissediyordum. Kalkıp tıraş oldum, motelin kafeteryasında krep, domuz pastırması, kahve ve portakal suyuyla kahvaltı edip gazeteyi de okuduktan sonra kendimi yenilenmiş hissediyordum. Gerçekten de kendime gelmişim.

Kendi kendime kahvaltı nelere kadir diyordum. Belki de iyileşmişim? Yeniden bir bütün, yeniden bir erkek mi olmuşum?

Hayır. Kendimizi daha iyi hissedebiliriz ama iyileşmeyiz. Çünkü daha işin başında iyi filan değilizdir; ayrıca ortada zaten sağlık diye bir şey yoksa, onu düzeltmeniz mümkün değildir. Bu hastalık neydi peki?

Pris’de neredeyse ölümcül derecedeydi. Hastalık bana da temas etmiş, içime girmiş ve oraya yerleşmişti. Maury ve Barrows da hastaydı, işin aslı geriye kalanlarımız da hastaydı. En az etkilenen babamdı.

Babam! Onun geleceğini unutmuştum!

Dışarı fırlayıp bir taksi çevirdim.

MASA İŞ ORTAKLIĞI ofisine ilk giden bendim. Bir dakika sonra ofisin camından bakarken Chevrolet Magic Fire arabamı gördüm. Pris arabayı park edip indi. Üzerinde mavi pamuklu bir etek ve uzun kollu bir bluz vardı; saçlarını toplamıştı, yüzü temiz, ıslık ıslık.

Ofise girerken bana bakıp gülümsedi. “Kusura bakma dün gece yanlış kelimeler kullandım,” dedi. “Belki gelecek sefere. Ziyanı yok,” dedi.

“Ziyanı yok,” dedim.

“Bunda ciddi misin Louis?”

“Hayır,” deyip gülümsedim.

O sırada kapı açıldı ve Maury içeri girdi. “Dün gece iyi dinlendim. Ahbap, bu Barrows denen beş para etmez herifin cebindeki her kuruşu almalıyız.”

Onun arkasından babam geldi, üzerinde çizgili, tren kondüktörlerininkini andıran bir ceket vardı. Ağırbaşlı bir tavırla Pris’i selamladı, ardından bana ve Maury’ye döndü. “Geldi mi?”

“Hayır baba,” dedim. “Eli kulağında.”

Pris, “Bence Lincoln’ü açalım,” dedi. “Barrows’dan korkmamalıyız.”

“Katılıyorum,” dedim.

“Hayır,” dedi Maury. “Nedenini de söyleyeyim. Bu Barrows’un iştahını kabartır. Öyle değil mi? Bir düşünün.”

Bir süre sonra “Maury haklı,” dedim. “Kapalı kalsın. Barrows istediği kadar tekmelesin, sallasın ama açmayalım. Adamı güdüleyen açgözlü-

lük.” Ve bizi güdüleyen şeyin de korku olduğunu düşündüm; son zamanlarda yaptığımız çoğu şey sağduyudan değil, korkudan kaynaklanıyordu.

Kapı çalıyordu.

“İşte geldi,” dedi Maury ve bana ürkek bir bakış fırlattı.

Kapı açıldı. Sam K. Barrows, David Blunk, Bayan Nild kapıdaydılar ve yanlarında olanca ciddi-yetiyle dikilen kasvetli tip de Edwin M. Stanton’dı.

David Blunk neşeyle “Onunla yolda karşılaştık,” dedi. “Buraya geliyormuş, biz de arabaya aldık.”

Stanton simulakrumu somurtarak bize baktı.

Kendi kendime “Tanrım,” dedim. Bunu beklemiyorduk – değişen bir şey olacak mıydı? Zarar görmüş müydük, gördüysek hasar ne kadar büyüktü?

Bilmiyordum. Ama ne olursa olsun devam etmek zorundaydık, üstelik bu kez oyunun galibi belli olacaktı. Öyle ya da böyle.

11

“Biraz uzağa park ettik ve gelirken de Stanton’la biraz konuşma şansımız oldu. Bir tür anlaşmaya vardığımızı düşünüyoruz,” dedi Barrows.

“Öyle mi?” dedim. Maury yanımda duruyordu. Yüzüne sert bir ifade takınmıştı. Pris gözle görünür derecede ürpermişti.

Babam elini uzatıp “Ben Jerome Rosen,” dedi. “Rosen klavsen ve elektronik org fabrikasının sahibiyim. Yerimiz Boise, Idaho’da. Bay Samuel Barrows ile tanışma onuruna mı nail oluyorum?”

İki taraf da birbirine sürpriz yapmıştı. Onlar Stanton’ı getirmişlerdi biz de –her ne kadar dengi olmasa da– babamı getirmiştik.

Şu Stanton! Britannica’nın da dediği gibi kendi kişisel çıkarları için düşmanla işbirliği yapmıştı. Aşağılık herif! O sırada onun bütün bu zaman boyunca Seattle’de Barrows’un yanında olabileceği geldi aklıma; oraya hukuk bürosu açmaya ya da etrafı gezmeye değildi. Belli ki en başından beri yapacakları anlaşmanın koşullarını konuşuyorlardı.

İlk simulakrumumuz bizi satmıştı.

Ne korkunç bir işaretti bu!

Lincoln, ne olursa olsun, böyle bir şey yapmazdı. Bunu bilmek kendimi daha iyi hissetmemi sağladı.

Kendi kendime Lincoln'ü açsak iyi olacak diye düşündüm.

Maury'ye "Gidip Lincoln'e buraya gelmesini söyler misin?" dedim.

Maury kaşlarını kaldırdı.

"Ona ihtiyacımız var," dedim.

Pris de beni onaylayarak "Doğru," dedi.

Maury "Tamam," deyip gitti.

İşte başlamıştık. İyi de neye?

"Stanton ile ilk karşılaştığımızda ona mekanik bir alet gibi davranmıştık," dedi Barrows. "Ama sonra Bay Blunk bana sizin onun bir canlı olduğunu iddia ettiğinizi hatırlattı. Acaba Bay Stanton'a ne kadar ödeme yapıyorsunuz?"

Ödeme mi, diye düşündüm deli gibi.

"Kölelikle ilgili yasalar var," dedi Blunk.

Şaşkınlıkla ona bakıyordum.

"Bay Stanton'la sözleşme yaptınız mı?" diye sordu Blunk. "Eğer yaptıysanız umarım asgari ücret kanununa uygundur. Aslında bu konuyu Stanton'la görüştük, kendisi herhangi bir sözleşmeye imza attığını hatırlamıyor. Dolayısıyla Bay Barrows'un, mesela saati altı dolara kendisini işe almasında bir engel görmüyorum. Takdir edersiniz ki bu iyi bir ücret. Bay Stanton da teklifi sıcak karşıladı ve bizimle Seattle'a dönmeyi kabul etti."

Tek kelime etmedik.

Kapı açıldı ve Maury içeri girdi. Uzun boylu, kambur, kara sakallı Lincoln de yanındaydı.

“Sanırım teklifini kabul etsek iyi olacak,” dedi Pris.

“Ne teklifi?” dedi Maury. “Ben teklif filan duymadım.” Ardından da bana dönüp “Sen duydun mu?” diye sordu.

Başımı salladım.

“Pris, sen Barrows’la mı görüşüyordun?” diye sordu Maury.

Barrows, “İşte size teklifim,” dedi. “MASA’ya yetmiş beş bin dolar değer biçilmesini sağlayacağız. Ben...”

Maury araya girip “Siz ikiniz görüşüyor muydunuz?” diye sordu.

Pris de Barrows da soruyu yanıtlamadı; yanıtın ne olduğunu hepimiz açıkça görebiliyorduk.

“Ben yüz elli bin koyacağım ve dolayısıyla çoğunluk hissesi bende olacak.”

Maury başını hayır anlamında salladı.

Pris, Barrows’a dönüp, “Bunu kendi aramızda görüşebilir miyiz?” diye sordu.

“Elbette,” dedi Barrows.

Karşı taraftaki yedek malzeme odasına girdik.

“Mahvolduk,” dedi Maury, yüzü bembeyazdı.

Pris bir şey demedi, ama yüzü gergindi.

Uzun bir sessizliğin ardından babam, “Bu Barrows’dan kurtulun,” dedi. “Bildiğim bir şey varsa, bu adamın kontrol ettiği bir şirketin ortağı olmamanız gerektiği.”

Ben orda durmuş sessizce bizi dinleyen Lincoln’e döndüm “Sen avukatsın – tanrı aşkına yardım et bize.”

“Louis, Barrows ve yanındakilerin eli güçlü. Söylediklerinde hileli bir şey yok... güçlü olan taraf o,” dedi. Simulakrum biraz düşündü, sonra arkasını dönüp pencereye doğru gitti ve caddeyi izlemeye koyuldu. Sonra aniden arkasını döndü; kalın dudaklarını kıpırdattı. Yüzünde acı dolu bir ifade, ama gözlerinde bir parıltıyla devam etti: “Sam Barrows bir işadamı ama siz de öylesiniz. Sizin şu küçük firmayı, MASA İŞ ORTAKLIĞI şirketini, bir dolara Bay Jerome Rosen’a satın. Böylece şirket Rosen klavsen ve org fabrikasının mülkü olur; o fabrikanın mal varlığı oldukça büyük. Böylece Sam Barrows’un MASA İŞ ORTAKLIĞI şirketini satın alabilmesi için fabrika da dahil bütün tesisi alması gerekir, buna da hazır değil. Stanton konusuna gelince, size şu kadarını söyleyeyim; Stanton’ın onlarla iş birliği fazla sürmez. Ben onla konuşup, geri dönmeye ikna ederim. Stanton’ın sağı solu belli olmaz ama iyi adamdır. Onu yıllardır tanırım; Buchanan yönetiminde görev yaptı ve çoğu kişinin karşı gelmesine rağmen Başkanlık dönemimde ben oyumu kalmasından yana kullandım, üstelik çevirdiği entrikalara rağmen. Huysuzdur ve kendi konumunu fazlasıyla düşünür ama yine de dürüst adamdır. Neticede çakallarla düşüp kalkmaz. Onun derdi hukuk bürosu açıp avukatlık yapmak değil, kamuda güçlü bir konumda olmak istiyor, sorumluluk sahibidir, iyi bir devlet memurudur. Ona sizin kendisini Yönetim Kurulu Başkanı yapmak istediğinizi söylerim, görün bakın kararını değiştirip burada kalacaktır.”

Maury alçak sesle “Böyle bir şey asla aklıma gelmezdi,” dedi.

“Ben buna katılmıyorum,” dedi Pris. “MASA’yı Rosen ailesine devredemeyiz; söz konusu bile olamaz. Ayrıca Stanton teklifi kabul etmeyecek.”

“Evet edecek,” dedi Maury. Babam da ben de ona katıldığımızı belli ederek başımızı salladık. “Onu organizasyonumuzda önemli bir konuma getireceğiz – neden olmasın ki? Adam da yetenek var. Tanrım, muhtemelen bizi bir sene içinde milyon dolarlık bir şirket haline getirir.”

Lincoln yumuşak bir sesle, “Ona güvenip işinizi teslim ettiğiniz için pişman olmayacaksınız,” dedi.

Tekrar odaya döndük. Barrows ve adamları sabırsızlıkla bizi bekliyorlardı.

Maury boğazını temizledi, ardından başıyla babamı işaret etti ve “Biz MASA’yı Jerome Rosen’a sattık,” dedi. “Bir dolar karşılığında.”

Barrows gözlerini kırıştırarak “Öyle mi? İlginç?” dedi ve Blunk’a baktı. Blunk üzgün, acı bir teslimiyetle ellerini kaldırdı.

Lincoln, Stanton’a döndü. “Edwin, Bay Rock ve Bay Rosen yeni kurulan şirketlerine Yönetim Kurulu Başkanı olarak katılmanı arzu ediyorlar,” dedi.

Stanton simulakrumunun yüzündeki sert, hırçın ifade bocaladı; duygular belirip kayboldu. Bize bakıp “Bu doğru mu?” diye sordu.

Maury, “Evet efendim,” dedi. “Bu bir ortaklık teklifi. Sizin becerilerinize sahip bir insan çok işimize yarayabilir; biz geri adım atıp size yer açmaya hazırız.”

“Doğru,” dedim.

“Bu konuda onlarla hemfikirim, Bay Stanton,” dedi babam. “Diğer oğlum Chester adına da aynı şeyi söyleyebilirim. Teklifimizde samimiyiz.”

Maury MASA’nın eski Underwood elektronik daktilolarından birinin başına geçti ve daktiloya bir kağıt koyup yazmaya başladı. “Her şeyi kağıda döküp hemen imzalarınız ve işe koyuluruz.”

Pris kısık sesle soğuk bir tonda “Bu yaptığınız sadece Bay Barrows’a değil, bugüne kadar uğruna çaba sarf ettiğimiz her şeye ihanet etmek,” dedi.

Maury ona dik dik bakıp şaşkınlığını gizleyemediği bir sesle “Kes sesini,” dedi.

“Ben bu işte yokum çünkü yanlış,” dedi Pris. Sesi tamamen kontrol altındaydı; Macy’s mağazasını aramış da telefonda kıyafet siparişi verir gibiydi. “Bay Barrows, Bay Blunk eğer sizinle gelmemi isterseniz gelirim,” dedi.

Barrows ve Blunk da dâhil hiçbirimiz duyduklarımıza inanamıyorduk.

Ne var ki Barrows hemen toparlanmayı başarmıştı. “Sen bu iki simulakrumun üretilmesine yardım etmiştin, değil mi? Demek ki bir tane daha yapabilirsin?”

“Hayır yapamaz,” dedi Maury. “Sadece suratlarını çizdi. Elektronikten ne anlar? Hiçbir şey bilmez!” Kızına ters ters bakıyordu.

Pris, “Bob Bundy benimle gelir,” dedi.

“Neden?” dedim. Sesim titriyordu. “O da mı? Sen ve Bundy...” Cümlemi bitiremedim.

Pris mesafeli bir tonla “Bob benden hoşlanıyor,” dedi.

Barrows elini cebine atıp çek defterini çıkardı. “Sana uçak parasını vereyim,” dedi Pris’e. “Arka-

mızdan gelebilirsin. Herhangi bir yasal sorun olmayacak herhalde.”

“Tamam,” dedi Pris. “Bir iki gün içinde Seattle’da olurum. Ama para sizde kalsın; benim var zaten.”

“Pekâlâ,” dedi Barrows. “Burada işimiz bitti, artık yola çıksak iyi olur,” dedi ve ardından Stanton’a dönüp “Stanton seni burada bırakacağız, kararın bu mu?” diye sordu.

Stanton kendinden emin bir sesle “Öyle efendim,” dedi.

Barrows bize bakıp “İyi günler,” dedi. Blunk da candan bir tavırla el salladı. Bayan Nild, Barrows’un peşine takıldı ve gittiler.

“Pris,” dedim. “Sen delisin.”

Pris dalgın bir sesle “Bu bir değer yargısı,” dedi.

Maury’nin yüzü kül gibiydi. “Sen Barrows’a gitme konusunda ciddi misin?” diye sordu. “Onunla çalışmak için Seattle’a mı gideceksin?”

“Evet.”

“Polis çağıracağım ve sana kısıtlama getirteceğim,” dedi Maury. “Sen daha çocuksun. Akıl sağlığı çalışanlarına bu işle ilgilenmelerini söyleyeceğim; seni Kasanin’e geri götürmelerini sağlayacağım.”

“Hayır,” dedi Pris. “Böyle bir şey yapmayacaksın. “Bu işi yapabilirim ve Barrows’un organizasyonu da bana yardım edecek. Akıl sağlığındakiler gönüllü olarak dönmediğim sürece bana dokunamazlar. Ben de psikoza girmediğim sürece oraya dönmeyi düşünmüyorum ve psikoza da girmeyeceğim. İşlerimi gayet iyi hallediyorum. O yüzden sakın o duygusal krizlerinden birine girme; bunun kimseye bir faydası olmaz.

Maury dudaklarını yaladı, kekeledi ve ardından sağır dilsiz biriymiş gibi sustu. Pris'in haklı olduğu muhakkaktı; her şeyi halledebilirlerdi. Barrows'un adamları yasal boşluk olmadığından emin olurlardı. Bu işin nasıl yapılacağını biliyorlardı ve büyük bir kazanç söz konusuydu.

“Bob Bundy'nin senin peşine takılıp bizi bırakacağına inanmıyorum,” dedim. Ama Pris'in yüzündeki ifadeden Bob'un onunla gideceği belliydi. biliyordu. O işlerden biriydi bu da. Ne zamandan beri devam ediyordu acaba? Cevabı bulmak mümkün değildi. Pris'in sırrıydı bu; inanmak zorundaydık. Lincoln'e dönüp “Böyle bir şey beklemiyordun, değil mi?” dedim.

Lincoln başını hayır anlamında salladı.

Maury incinmiş bir ses tonuyla, “Her neyse,” dedi. “Neticede onlardan kurtulduk. MASA İŞ ORTAKLIĞI bizde. Stanton bizde. Geri dönmeyecekler. Pris ve Bob Bundy umurumda değil; eğer onlara katılmak istiyorlarsa, bol şans dilemekten başka yapacak bir şey yok.” Üzgün gözlerle Pris'e bakıyordu. Pris aynı soğuk tavırla bakışlarını başka tarafa çevirdi. Hiçbir şeyin onu kararında döndürmeyeceği açıktı. Kriz durumunda her zamankinden daha soğukkanlı, daha etkili, daha kontrollü oluyordu.

Kendi kendime belki de gittiği için şanslıyız dedim. Onunla başa çıkamazdık, en azından ben başa çıkamazdım. Peki ya Barrows? Belki o Pris'i kendi çıkarı için kullanmayı becerir... ya da Pris ona zarar verir, hatta belki onu yok eder. Ya da her iki ihtimal de gerçekleşebilir. Ama yanlarında

Bundy de var. Pris ve Bundy hiç sıkıntı çekmeden simulakrum inşa edebilirler. Maury'ye ihtiyaçları yok ve tabii ki bana da.

Lincoln yanıma gelip sempatik bir ses tonuyla “Stanton'ın istikrarlı kararlar alma becerisi işinize yarayacak,” dedi. “Kendisi muazzam enerjisiyle şirketinize büyük destek olacaktır.”

Stanton homurdanarak “Sağlığım yeterince iyi değil,” dedi. Yine de kendinden emin ve memnun görünüyordu. “Elimden geleni yapacağım,” dedi.

Ortağıma dönüp “Kızın için üzgünüm” dedim.

“Tanrım,” diye mırıldandı. “Böyle bir şeyi nasıl yapar?”

Babam Maury'nin koluna hafifçe dokunarak “Geri dönecektir,” dedi. “Dönerler; çocuklar her zaman geri döner.”

Maury “Onu geri istemiyorum,” dedi ama elbette ki geri istiyordu.

“Hadi aşağı inip yolun karşısında bir kahve içelim,” dedim. Orada kahvaltı da veren güzel bir kafeterya vardı.

“Siz gidin,” dedi Pris. “Ben eve gitsem iyi olacak; yapacak çok işim var. Jaguar'ı alabilir miyim?”

“Hayır,” dedi Maury.

Pris omzunu silkti, çantasını aldı ve çıktı. Kapı arkasından kapandı. Çekip gitmişti işte.

Kahvelerimizi içerken kendi kendime Lincoln'ün bize Barrows konusunda ne kadar yardımcı olduğunu düşünüyordum. Bizi oltadan kurtarmanın yolunu bulmuştu. Ayrıca işlerin bu hale gelmesi onun hatası değildi...Pris'in böyle bir

şey yapacağını tahmin etmek mümkün değildi. Pris'in mühendisimizi de avucuna aldığını bilme ihtimali yoktu. Böyle bir şeyi ben ve Maury de düşünemezdik.

Garson kadın bir süredir bize bakıyordu. En sonunda yanımıza geldi. "Şu yanınızdaki Abraham Lincoln'ün vitrin mankeni değil mi?" diye sordu.

"Hayır, aslında o W. C Fields, ama Lincoln kostümü giydirdik," dedim.

"Erkek arkadaşım la ben onu geçen gün şov yaparken gördük. Kesinlikle gerçek görünüyor. Dokunabilir miyim?"

"Elbette," dedim.

Temkinlice uzandı ve Lincoln'ün eline dokundu. "Aaa! Eli sıcak!" diye bağırdı. "Tanrım, bir de kahve içiyor!"

Onu başımızdan savdık ve melankolik konuşmamıza kaldığımız yerden devam ettik. "Bu topluma bazıları mızdan çok daha iyi uyum sağladığınızı söyleyebilirim," dedim simulakruma.

Stanton sert bir sesle "Sayın Lincoln her zaman ve her konuda insanlarla uzlaşmasını bilir," dedi. "Bunu da tek bir bayat yöntemle yapar; fıkra anlatarak."

Lincoln kahvesini yudumlar ken gülümsedi.

"Acaba Pris ne yapıyor" dedi Maury. "Belki de toplanıyordur. Burada yanımızda olmaması korkunç geliyor. Ekibin bir parçası olmaması."

O sırada fark ettim, az önce ofisteyken epeyce insan kaybetmiştik. Barrows, Dave Blunk ve Nild'den kurtulmuştuk, ama Pris Frauentzimmer ile tek mühendisimiz Bob Bundy de gitmişti. Barrows'u bir daha görüp görmeyeceğimizi me-

rak ediyordum. Acaba Bob Bundy’i bir daha görebilecek miydik? Ya da Pris’i ve eğer bir gün görürsek değişmiş olacak mıydı?

Maury “Nasıl olur da bizi böyle satar?” dedi. “Onların tarafına geçti. O klinik ve Doktor Hors-towski denilen adam demek ki hiçbir iş yapmamışlar, onca para ve zaman karşılığında bir hiç sadakat mi gösterdi? ödedeğim bütün o paraları geri istiyorum. Onu bir daha görüp görmemek umurumda değil. Onunla işim bitti. Ciddiyim.”

Konuyu değiştirmek için Lincoln’e dönüp “Bizim için başka tavsiyeniz var mı?” diye sordum. “Ne yapmamız gerektiği konusunda?”

“Korkarım size istediğim kadar yardım edemedim,” dedi Lincoln. “Söz konusu bir kadınsa insan bir tahminde bulunamıyor; kader dönekliğini gösteriyor... yine de beni yasal danışmanınız olarak tutmanızı öneririm. Onların yanındaki Blunk gibi.”

“Harika bir fikir,” dedim ve çek defterimi getirdim. “Avukatlık ücretiniz ne olacak?”

“On dolar yeterli,” dedi Lincoln. Ben de on dolarlık bir çek yazdım; Lincoln çeki alıp teşekkür etti.

Derin düşüncelere dalmış olan Maury başını kaldırıp “Bugünlerde avukatlık ücreti en az iki yüz dolar; doların değeri eskisi gibi değil,” dedi.

“On dolar yeter,” dedi Lincoln. “MASA İŞ ORTAKLIĞI’nın Boise’deki piyano fabrikasına satışı için belgeleri hazırlayacağım. Mülkiyet hakkına gelince, Barrows’un önerdiğine benzer şekilde bir limited şirket kurulsun derim. Hisselerin nasıl

dağıtılacağına bakmak için yasaları incelemem gerekiyor. Korkarım bu araştırmayı yapmam biraz vakit alacak, o yüzden sabırlı olmalısınız.

“Sorun değil,” dedim. Pris’i kaybetmek hepimizi derinden etkilemişti. Özellikle de Maury’yi. Kazanç yerine kayıp; Barrows’dan kurtulmamızın bedeli bu olmuştu. İyi de tüm bu olanların önüne geçebilir miydik ki? Lincoln haklıydı. Önceden bilinmesi mümkün olmayan o şey iş başındaydı. Barrows da en az bizim kadar şaşırmıştı.

Maury’ye “Pris olmadan simulakrum üretebilir miyiz?” diye sordum.

“Evet ama Bob Bundy olmadan yapamayız.”

“Onun yerine birini bulabilirsin.”

Ama Maury’nin Bundy’i umursadığı yoktu; o hâlâ kızını düşünüyordu.

“Onu ne mahvetti biliyor musun?” dedi. “Şu lanet olası kitap. *Marjorie Morningstar*.”

“Neden?” dedim. Maury’yi böyle gelişigüzel, anlamsız tespitler yaparken görmek berbattı. Bunamış gibi davranıyordu. Yaşadığı şok o kadar büyüktü.

“O kitap,” dedi Maury. “Pris’e zengin, ünlü ve yakışıklı birisiyle tanışabileceği fikrini verdi. Sam K. Barrows gibi birinden bahsediyorum. Biliyorsunuz işte evlilik hakkında eski taşra kafası. Mantıklı bir evlilik yaparsın, çünkü bu senin iyiliğinedir. Bu ülkede çocuklar âşk için evleniyor, ve belki bu budalaca bir şey ama en azından hesapçı bir tavır değil. O kitabı okuyunca aşk konusunda hesap kitap yapmaya başladı. Pris ancak bir delikanlıya sınılsıklam âşık olsaydı kurtulabilirdi. Ve işte gitti.” Sesi çatladı. “Bence gerçekten yüzleş-

lim; bu sadece işle ilgili değil. Yani iş ama simülakrum işi değil. Kendini o adama satmak ve karşılığında bir şeyler almak istiyor; ne kastettiğimi biliyorsun Louis.” Umutsuzca bana bakıp başını salladı. “Ve o adam ona istediği o şeyi verebilir ve Pris bunu biliyor.”

“Evet,” dedim.

“O adamın Pris’in yanına yaklaşmasına izin vermemeliydim. Ama adamı suçlamıyorum; neticede Pris’in hatası. Bundan sonra başına gelecek her şey kendi hatası. O adamın yanında yapacağı her şey ve dönüşeceği şey de kendi hatası. Louis, bence gazeteleri takip etsek iyi olur. Biliyorsun sürekli Barrows’un yapıp ettiklerini yazıyorlar. Pris’e ne olduğunu lanet gazetelerden öğrenebiliriz.” Başını yan tarafa çevirip kahvesini hüpürdeterek içti. Yüzünü görmeyelim diye uğraşıyordu.

Hepimiz utanmıştık. Başlarımızı sağa sola çevirdik.

Bir süre sonra Stanton simülakrumu “Yönetim Kurulu başkanı olarak görevim ne zaman başlıyor?” diye sordu.

“İstediğin zaman,” dedi Maury.

“Bu sizin için de uygun mu beyler?” diye bize sordu Stanton. Babam ve ben başımızı olumlu anlamda salladık; Lincoln de aynını yaptı. “Bu durumda kendimi artık işe başlamış sayıyorum.” Boğazını temizledi, burnunu sildi, bir süre favorileriyle uğraştı. “Önümüzde bekleyen işlere başlamamız lazım. İki şirketin birleşmesi yeni bir faaliyet dönemine gireceğimiz anlamına geliyor. İmal edeceğimiz ürün üzerine biraz kafa yordum. Daha fazla Lincoln simülakrumu üretmenin akıl-

lıca olacağını düşünmüyorum, daha fazla...” durdu düşündü, yüzünde küçümseyici, alaycı bir ifade belirip kayboldu. “Aynı şekilde daha fazla Stanton üretmenin de akıllıca olduğunu düşünmüyorum. Birer tane yeter. Gelecek için daha basit bir şey düşünelim. Böylece mekanik problemleri de azaltmış oluruz, öyle değil mi? İşçi sayısını ve ekipmanı kontrol edip, her şey olması gerektiği gibi mi diye bakmalıyım. Yine de şirketimizin herkesin isteyeceği türden basit, ama değerli simulakra üretebileceği konusunda güvenim tam; eşsiz ya da karmaşık olmayacaklar; ihtiyaç duyulabilecek türden simulakra. Belki kendileri de simulakrum üretebilecek işçiler.”

İyi bir fikir ama ürkütücü diye düşündüm.

“Bence,” dedi Stanton, “Bir an önce standart, tek tip bir ürün tasarlayıp imalata başlamalıyız. Şirketimiz tarafından üretilen ilk resmi simulakrum olacak ve Bay Barrows Bayan Frauenzimmer’in bilgisinden ve yeteneklerinden faydalanmadan önce ürünümüzü piyasaya sunmuş ve reklamını yapmış olacağız.”

Hepimiz ona katıldığımızı belli ederek başımızı salladık.

“Benim özel olarak şöyle bir önerim var,” dedi Stanton, “evde basit bir işi halledecek bir simulakrum yapalım ve satalım: bir bebek bakıcısı. Çok karmaşık bir şey olmayacak, dolayısıyla mümkün olabilecek en düşük rakama satabileceğiz. Mesela kırk dolara.”

Birbirimize baktık. Hiç fena fikir değildi.

“Böyle bir ihtiyaç olduğunu görme fırsatım oldu,” diye devam etti Stanton. “Ve eğer simulak-

rum aileler her ihtiyaç duyduğunda çocuklara bakabilirse, sürekli satabileceğimiz bir ürün haline gelebilir ve böylece gelecekte finansal sorunlar yaşamayız. Bu teklifi oylamaya sunuyorum. Kabul edenler 'Evet,' desin."

"Evet," dedim.

Maury de "Evet," dedi.

Babam biraz düşündükten sonra "Ben de kabul ediyorum," dedi.

"Öyleyse kabul edilmiştir," dedi Stanton. Kahvesinden bir yudum aldı ve ardından fincanı masaya bırakıp kendinden emin, sert bir sesle "Şirketin yeni bir isme ihtiyacı var," dedi. "Bence şirkete R&R İŞ ORTAKLIĞI BOISE, IDAHO diyelim?" Bize bakıyordu. Başımızı evet anlamında salladık. "İyi." Ağzını kâğıt peçeteyle sildi. "O zaman hemen işe koyulalım. Bay Lincoln, avukatımız olarak yasal belgelerimizin tam olup olmadığını kontrol edebilir misiniz? Eğer gerekirse, bugünün yasaları konusunda tecrübeli daha genç bir avukat bulabilirsiniz; size bu konuda yetki veriyorum. Bir an önce işe koyulmalıyız; geleceğimiz tamamen dürüst bir çalışmaya, faal bir çalışmaya dayalı olacak; artık geçmişin ve yakın zamanda yaşanan bizi çalışmaktan alıkoyacak nahoş olayların üzerinde durmayalım. Geçmişe değil, geleceğe bakmamız gerekiyor, bunu yapabilir miyiz, Bay Rock? Tüm bu engellere rağmen?"

"Evet," dedi Maury. "Haklısın, Stanton." Cebinden bir kutu kibrit çıkardı; yerinden kalkıp kafenin kasasına gitti ve puro kutularını karıştırdı. Elinde yaldızlı kâğıda sarı iki puroyla geldi ve bi-

rini babama uzattı. “Elconde de Guell,” dedi. “Filipinlerden.” Puroyu açıp yaktı. Babam da aynısını yaptı.

Babam dumanını üfleyerek “Bu işin üstesinden geleceğiz,” dedi.

Maury de dumanını savurarak “Aynen,” dedi. Bizler kahvemizi bitirdik.

12

Pris'in gidişı Maury'yi o kadar yıkacak ki artık bir ortak olarak pek bir işe yaramayacak diye düşünüyordum. Ama yanılmışım. İşin aslı çabasını iki katına çıkarmıştı; orglar ve klavsenlerle ilgili mektupları yanıtlıyor, fabrikadan Pacific Northwest, Kaliforniya, Nevada, New Mexico ve Arizona'nın her yerine gönderilecek kargo işlerini hallediyor ve buna ek olarak simulakrum bebek bakıcılarının tasarlanması ve imalata geçilmesi işiyle uğraşıyordu.

Bob Bundy olmadan yeni devreler geliştiremiyorduk; Maury eskilerini modifiye ediyordu. Bebek bakıcılarımız evrim geçirmiş olacaktı, tabiri caizse Lincoln'ün yavruları olacaktı.

Maury yıllar önce otobüste birinin bıraktığı *Thrilling Wonder Stories* adlı bir bilimkurgu dergisini almıştı. Dergide çocukları büyük mekanik köpekler gibi koruyan robotlarla ilgili bir öykü vardı; robotlara "Dadı" deniyordu, 'adını *Peter Pan*'daki köpekten aldığı belliydi.* Maury bu ismi sevmiş-

* *Peter Pan*'daki dadı köpeğin adı Nana'ydı.

ti ve Yönetim kurulumuz Stanton başkanlığında Maury, Jerome, Chester, avukatımız Abraham Lincoln ve benim katılımımla başladığında Dadı ismini kullanma fikrini ortaya attı.

“Ya dergi veya yazar bize dava açarsa,” dedim.

“Üzerinden çok zaman geçti,” dedi Maury. “Dergi artık yayınlanmıyor, muhtemelen yazar da ölmüştür.”

“Avukatımıza sor,” dedim.

Lincoln konuyu enine boyuna düşündükten sonra çocuklara bakan mekanik robotun adının artık kamu malı olduğuna kanaat getirdi. “Ne de olsa,” dedi, “siz bu öyküyü okumadığınız halde ismin buradan geldiğini biliyormuşsunuz,” dedi.

Böylece bebek bakıcısı simulakramumuza Dadı demeye karar verdik. Ama bu karara varmak birkaç haftamızı aldı, çünkü Lincoln’ün *Peter Pan*’i okuması gerekti. Kitap o kadar hoşuna gitti ki beraberinde yönetim kurulu toplantılarına getirip en sevdiği bölümleri yüksek sesle okumaya başladı, okurken epeyce gülüyordu. Bu okumalara katlanmaktan başka seçeneğimiz yoktu.

Yine böyle uzun bir okumanın ardından lavaboya sigara içmeye çıktığımızda Stanton “Sizi uyarmıştım,” dedi.

“Sinirimi bozan şey,” dedi Maury, “okuduğu şey lanet olası bir çocuk kitabı; illa sesli bir şeyler okumak istiyorsa bari *New York Times* gibi faydalı bir şeyler okusun.”

Bu arada Maury Seattle’da çıkan tüm gazetele-
re abone olmuş, Pris ile ilgili bir şeyler öğrenmeyi umuyordu. Yakında onunla ilgili bir haber çıkacağına emindi. Pris’in Barrows’un yanında olduğu-

nu biliyorduk, çünkü o gittikten sonra bir kamyon gelip tüm eşyalarını almış ve şoför Maury'ye eşyaları Seattle'a götüreceğini söylemişti. Faturayı Sam K. Barrows'un ödeyeceği açıktı; Pris'in böyle bir parası yoktu.

"Hâlâ polislere haber verme şansın var," dedim Maury'ye.

Karamsar bir tavırla, "Pris'e inanıyorum," dedi. "Kendi kendine doğru yolu bulacağına ve annesine ve bana döneceğine eminim. Ayrıca gerçeklerle yüzleşmem lazım; o hükümetin koruması altında, yasal olarak vasisi ben değilim artık."

Kendi adıma hâlâ dönmemesini umut ediyordum; yokluğunda kendimi çok daha rahat hissediyordum ve dünyayla ilgili bir sıkıntım yoktu. Ayrıca bana öyle geliyordu ki her ne kadar karamsar görünse de Maury de artık işiyle daha ilgiliydi. Artık evde onu endişelendiren bir şey yoktu. Ayrıca Doktor Horstowski'nin her ay sırtına hançer gibi saplanan faturalarından da kurtulmuştu.

Bir akşam Maury bana "Sence Sam Barrows ona daha iyi bir terapist bulmuş mudur?" diye sordu. "Acabâ ona kaç para patlıyor? Haftada kırk dolardan üç seansı yüz yirmi dolar yapıyordu; ayda nerdeyse beş yüz dolar. Sırf içine edilmiş ruhunu tedavi etmek için!" Başını salladı.

Aklıma yetkililerin bir yıl kadar önce Amerika'daki her postaneye astıkları slogan geldi.

**AKIL SAĞLIĞINA GİDEN YOLDA ÖNCÜLÜK EDİN.
AİLENİZDEN AKIL SAĞLIĞI KLİNİĞİNE İLK YATAN SİZ OLUN!**

Parlak rozetler takmış çocuklar akşamları kapıları çalmış ve akıl sağlığı araştırmaları için para toplamışlardı; insanlar duygusal olarak onlara hayır diyememişti, milletten bir servet toplamışlardı, hepsi yaşadığımız çağın iyiliği içindi.

“Barrows için üzülüyorum,” dedi Maury. “Umanım Pris işe koyulmuştur da ona bir simülakrum tasarlıyordur ama bundan şüphem var. Ben olmadan bir işi bitirebildiği görülmemiştir. Şu banyoya yaptığı duvar resmi bitirebildiği birkaç işten biri. Birkaç yüz dolarlık malzemeyi de öylece bırakıp gitti.”

“Vay canına,” dedim. Pris’in yanımızda olmasının ne büyük bir şans olduğunu düşünüp bir kez daha kendimi ve diğerlerini tebrik ettim.

“Onun şu yaratıcı projeleri,” dedi Maury. “Kendini gerçekten de o işlere kaptırır, en azından başlangıçta öyledir,” dedi. Ardından da azarlarcasına, “Onu küçümseme dostum. Stanton ve Lincoln’ün bedenlerini ne kadar iyi tasarladığına baksana. Bu işte iyi olduğunu kabul etmelisin,” dedi.

“İşinde iyi,” dedim.

“Peki Pris gittiğine göre Dadılan kim tasarlayacak? Senin yapamayacağın ortada; zerre kadar sanatsal becerin yok. Ben de yapamam. Kardeşim dediğin yerde sürünen o şey de beceremez.”

Benim kafam başka bir şeyle meşguldü. “Dinle, Maury,” dedim. “İç Savaş döneminden mekanik bebek bakıcıları yapsak nasıl olur?”

Yüzüme tereddütle baktı.

“Tasarım zaten elimizde,” diye devam ettim. “İki model yaparız; biri Yankee mavisini, diğeri Güneyli grisi. Görev başındaki nöbetçiler. Ne diyorsun?”

Uzun bir aradan sonra Maury “Evet, asker görevi bağlılığı akla getiriyor,” dedi. “Hem çocuklara da hitap eder. Robot tipi tasarımdan uzaklaşmış olur; yapacağımız ürün soğuk ve kişiliksiz olmaz. Evet, iyi fikir, Louis. Yönetim Kurulunu toplayalım da fikrimizi sunalım. Daha doğrusu senin fikrini sunalım da bir an önce işe başlayalım. Tamam mı?” Hevesle kapıya koşturdu. “Jerome ve Chester’ı çağırayım, sonra da aşağı iner Lincoln ve Stanton’a haber veririm.” İki simulakrum Maury’nin evinin en alt katında ayrı odalarda kalıyorlardı; aslında Maury bu odaları kiraliyordu ama artık simulakra için tutuyordu. “Bu fikre itiraz etmezler değil mi?” dedi. “Özellikle de Stanton. Herif çok inatçı. Ya bu fikrin... kutsal şeylere hakaret olduğunu filan düşünürse? Neyse, fikri ortaya atıp işe yaramasını umacağız.”

“Eğer itiraz ederlerse,” dedim, “üzerlerine gideriz. Sonuçta kabul ettiririz. Zira nasıl bir itiraz olabilir ki? Stanton’ın tuhaf püriten düşünceleri dışında.”

Her ne kadar benim fikrim olsa da bu durumla ilgili tuhaf bir bezginlik hissediyordum, sanki o yaratıcı anımda, son ilham patlamamda denediğimiz her şeyi ve hepimizi bozguna uğratmıştım. Neden böyle hissediyordum? Fazla mı kolayca kaçmıştım? Neticede yaptığım şey, başta yaptığımız –daha doğrusu Maury ve kızının başta yaptığı şeyi– duruma uyarlamaktı. Bu işe başlarken İç Savaş milyonlarca katılımcısıyla yeniden canlandırmayı hayal etmişlerdi. Şimdiyse ev hanımlarını ölümcül günlük işlerinden kurtaracak İç Savaş döneminden kalma mekanik bir hizmet-

çi fikri bizi heyecanlandırabiliyordu. Bir yerlerde fikrimizin en değerli noktasını kaybetmiştik.

Yine para kazanmaya çalışan küçük bir şirket olmuştuk işte; öyle büyük vizyonlarımız yoktu, sadece zengin olmak için bir planımız vardı. Biz de bir başka Barrows'duk ama cılız ve sefil bir ölçekte; onun açgözlülüğü bizde de vardı, ama onunkinin boyutlarında değildi. Yakında muhtemelen beş para etmez bir Dadı operasyonuna başlar, bazı düzmece satış teknikleriyle ürünü-müzü pazarlardık, şu “yeniden sahiplendirme” numarasına benzer bir şeyler bulurduk işte.

“Hayır,” dedim Maury'ye. “Berbat bir fikir bu. Unut gitsin.”

Kapıda durup “NEDEN?” diye bağırdı. “Harika bir fikir.”

“Çünkü,” dedim, “Çünkü bu...” İzah edemiyordum. Bitkin ve umutsuz hissediyordum, daha da kötüsü, yalnız hissediyordum... Ne için kim için? Pris Frauenzimmer için mi? Barrows için mi? Bütün çete Barrows, Blunk, Colleen Nild, Bob Bundy ve Pris; şu anda ne yapıyorlardı acaba? Kim bilir ne akıl dışı, yapılması mümkün olmayan bir plan peşindeydiler? Bilmeyi ne çok isterdim. Bizleri Maury'yi, kardeşim Chester'ı, beni, hepimizi arkalarında bırakmışlardı.”

Maury çileden çıkmak üzereydi. “Söyle,” dedi. “Neden?”

“Basmakalıp bir fikir,” dedim.

“Basmakalıp mı!” Gözleri alev alev, şaşkınlıkla bana bakıyordu.

“Unut o fikri. Sence Barrows tam şu anda neyin peşindedir? Sence Edwards ailesini mi yapı-

yorlar? Yoksa bizim yüzüncü yıl fikrimizi mi çalışıyorlar? Yoksa yepyeni bir şey mi yumurtluyorlar? Maury, bizler vizyon sahibi insanlar değiliz. Yanlış olan bu işte. Vizyonumuz yok.”

“Elbette var.”

“Hayır, yok,” dedim. “Çünkü biz deli değiliz. Akli başında, makul insanlarız. Senin kızın gibi, Barrows gibi değiliz. Bu bir gerçek değil mi? Bu evde o manyaklığın eksikliğini hissetmediğini mi söylüyorsun? Delinin teki çılgın, kaçık bir proje üzerine saatlerce çalışıyor, belki işin yansına geldiğinde öylece bırakıp başka bir şey yapmaya başlıyor, en az öbürü kadar delice bir başka iş?”

“Belki öyledir,” dedi Maury. “Ama Tanrı aşkına Louis, sırf Pris diğer tarafa geçti diye burada öylece yatıp ölümü bekleyemeyiz. Sence ben de böyle düşüncelere kapılmıyor muyum? Kızımı senden daha çok daha iyi tanıyorum dostum, çok çok daha iyi. Onları bir arada düşünerek kendime her gece işkence ediyorum, ama devam etmek ve elimizden gelenin en iyisini yapmak zorundayız. Senin şu fikrin, tamam elektriği ya da kibriti bulmuş değilsin, ama yine de iyi bir fikir. Küçük ve satabilir. İşe yarayacaktır. Ayrıca elimizde bundan daha iyi ne var? En azından bize biraz para kazandırır, böylece dışarıdan bir tasarımcı bulup onu buraya getirtiriz ve Dadının bedenini tasarlatırız. Bundy’nin yerine geçecek bir mühendis buluruz, bulabilirsek tabii. Öyle değil mi dostum?

Biraz para kazandırmış diye geçirdim aklımdan. Pris ve Barrows bunun için endişelenmezler-

di bile; sırf Boise'den Seattle'a eşyalarını taşıyın diye gönderdikleri şu kamyonu baksana. Biz ufak işlerin adamıyız.

Pris olmadan biz birer böceğiz.

Ne yaptın sen diye sordum kendime. Ona âşık mı oldun? Gözleri buz gibi bakan, hesapçı, hırslı bir şizofrene, hayatının geriye kalanı boyunca psikoterapi görecektir Federal Hükümet Akıl Sağlığı Bürosunun gözetiminde yaşayan ve budalaca projelerden katatonik bir heyecan duyan bir kadına? İsteddiği an istediği şeyi vermeyen herkesi küçük düşürüp saldıran bir kadına? Ne kadın ama! Tam da âşık olunacak bir şey! Beni ne tür bir korkunç kader bekliyor böyle?

Benim için Pris hayatın ta kendisi ve hayatın ta kendisi gibiydi – ölüm, vahşet, kesip parçalamaya ama bir taraftan da varoluşun ruhu. Hareket: Pris hareketin ta kendisiydi. Gelişen, planlayan, hesaplayan, sert, düşüncesiz gerçekliğiyle hayat. Pris'in etrafımda olmasına dayanamıyordum; onsuz olmaya da dayanamıyordum. Pris olmadan giderek küçülecek ve sonunda bir hiçe dönüşecektim, arka bahçede kimsenin fark etmediği önemsiz bir böcek gibi ölecektim. O etraftayken içimde yaralar açılıyordu, parçalara bölünüyordum, üzerime basıp geçiyordu ama yine de bir şekilde yaşadığımı hissediyordum; o yüzden de gerçektim. Acı çekmek hoşuma mı gidiyordu? Hayır. Acı çekmek hayatın bir parçası, Pris ile birlikte olmanın bir parçası gibi geliyordu. Pris olmayınca acı da çekmiyordum; dengesiz, adaletsiz, kontrolsüz hiçbir şey yoktu.

Ama yaşayan bir şey de yoktu. Sadece ufak tefek planlar, kumda debelenip duran iki, üç adamdan ibaret bir ofis vardı.

Tannı biliyor ya ne Pris'in ne başkasının elinde acı çekmek istiyordum. Ama acı çekmek gerçekliğin yakında bir yerde olduğunun göstergesiydi. Rüyada da dehşeti hissedersiniz, ama gerçek anlamda değil; Pris'in sırf varlığıyla bizi her gün tahammül etmek zorunda bıraktığı fiziksel acı, günlük işkence gibi değil. Pris bunu bize kasten yapmıyordu, bu varlığının doğal bir sonucuydu.

Bu durumu atlatmak için yapabileceğimiz tek şey Pris'ten kurtulmaktı ve yaptığımız şey de tam olarak buydu: onu kaybetmiştik. Ve onunla birlikte bütün çelişkileri ve tuhaflıklarıyla gerçeklik de gitmişti; hayat artık tahmin edilebilir bir şeydi: İç Savaş Dönemi Asker Dadılar üretecektik; elimize belli bir miktar para geçecekti vesaire vesaire. İyi de bunun ne anlamı vardı? Ne önemi vardı ki?

Maury “dinle,” diyordu. “Devam etmek zorundayız.”

Başımı salladım.

Maury kulağıma eğildi ve sesini yükselterek “Ben ciddiym,” dedi. “Vazgeçemeyiz. Gidip yönetim kurulunu toplayacağız, sen onlara fikrini anlatacaksın ve bu fikre gerçekten inanıyormuş gibi mücadele edeceksin. Tamam mı? Söz mü?” Sırtıma vurdu. “Hadi lanet herif, ya dediklerimi yaparsın ya da gözüne öyle bir patlatırım ki hastanelik olursun. Hadi, dostum!”

“Tamam,” dedim. “Ama bana diğer tarafa göçmüş biriyle konuşuyormuşsun gibi geliyor.”

“Evet, zaten diğer tarafa göçmüş gibi görünüyorsun. Hadi ama işe koyulalım; sen aşağı in, konuyu Stanton’a anlat; Lincoln bize sıkıntı çıkarmaz- odasında oturup Winnie the Pooh’ya gülmekten başka yaptığı iş yok”

“O da ne? Yine mi çocuk kitabı?”

“Aynen öyle, dostum,” dedi Maury. “Hadi aşağı.”

Söylediğini yaptım. Biraz daha neşelenmiştim ama gerçekte hiçbir şey beni hayata döndüremezdi; Pris hariç. Bu gerçeğe başa çıkmam ve günün her anında daha güçlü bir şekilde yüzleşmem gerekiyordu.

Seattle’da çıkan gazetelerde Pris ile ilgili bulduğumuz ilk haberi neredeyse gözden geçiriyor-duk, çünkü haberin Pris ile ilgisi yokmuş gibiydi. Ancak tekrar tekrar okuduktan sonra emin olabildik.

Haberin konusu Sam K. Barrows’du. zaten gözüme çarpan da onun adı olmuştu. Barrows’un gece kulüplerinde genç, büyüleyici güzellikte bir sanatçıyla görüldüğü yazıyordu. Habere göre kızın adı Pristine Womankind’dı.

Maury “Tanrım!” diye bağırdı, yüzü mosmordu. “Bu onun adı; Frauenzimmer soyadını İngilizceye çevirmiş. Ama aslı bu değil. Dostum, bu konuda herkese yalan söylüyorum, sana da Pris’e de, eski karıma da yalan söyledim. Frauenzimmer kadın soyu demek değil, zevk veren kadın demek. Fahişe işte.” Haberi bir daha dikkatle okudu. “Adını değiştirmiş ama gerçeği bilmiyor; o ismin Pristine Streetwalker olması gerekiyor. Ne komedi ama!

Tam delilik! Şimdi anladım. O *Marjorie Morningstar*; oradaki kadının adı *Morgenstern*, yani sabah yıldızı; *Priscilla* adını da bu yüzden *Pristine* adına çevirmiş. Kafayı yiyeceğim.”

Ofisin içinde bir aşağı bir yukarı delirmiş gibi dolanıyor, haberi tekrar tekrar okuyordu. “Pris olduğunu biliyorum. Bak kızın tarifini dinle. Pris değilse sen söyle.

Swami’nin Yerinde karşımıza çıkan koca oğlan Sam Barrows’un ta kendisi! Gece geç saatlere kadar uyumayan ufaklıkları düşünerek, “yeni çırağı” diyeceğimiz genç kadına eşlik ediyordu. Bu çıtının adı, eğer yerseniz, *Pristine Womankind*’miş. Yüzünde biz sıradan ölümlülerden hoşlanmadığını belli eden bir ifade, gözünde sizinkinden daha iyi bir dünyadan geldim bakışları ve eski gemi başlarını (hangilerini kastettiğimizi anlarsınız) kışkandıracak bir vücut. Yanlarındaki avukat Dave Blunk bize Pris’in bir sanatçı olduğunu söyledi, ayrıca bizim göremediğimiz başka yetenekleri de varmış! Dave sırtıp onu yakında televizyonda görebileceğimizi söyledi... üstelik bir aktris olarak!..

Maury gazeteyi fırlatıp “Tanrım ne saçmalık!” dedi. “Bu dedikodu yazarları neler saçmalayabiliyorlar böyle? Hepsi delirmiş. Ama bahsettiği kişinin Pris olduğu belli. Televizyon oyuncusu olacak ne demek acaba?”

“Herhalde Barrows’un televizyon kanalı filan var ya da bir kanala ortak,” dedim.

“Balina yağı kutulayan bir köpek maması şirketi,” var dedi Maury. “O şirket bir TV programına haftada bir kez sponsor oluyor, sirkle varyete karışımı bir program. Muhtemelen Pris’e birkaç dakika versinler diye baskı yapıyor. İyi de Pris ne yapacak orada? O rol yapamaz ki! Yeteneği yok! Polisi arayacağım. Lincoln’ü buraya çağır. Bir avukat tavsiyesine ihtiyacım var.”

Onu sakinleştirmeye çalıştım; aklı başında değilmiş gibi davranıyordu.

“Onunla yatıyor! O canavar kızım Pris’le yatıyor! Adam yozlaşmanın ta kendisi!” Maury, Boise havalimanını aradı. Bir an önce Seattle’a gitmek istiyordu. “Oraya gidip onu tutuklatacağım,” dedi. “Yanıma silah da alacağım, polisin canı cehennem Kız daha on sekiz yaşında. Bu bir suç. Mahkeme bizi haklı bulacaktır. Onun hayatını mahvedeceğim. Yirmi beş yıl kodesten çıkamayacak.”

“Dinle,” dedim. “Barrows mutlaka bunu düşünmüştür, yanında avukatı Blunk var. O işi düşünmüşlerdir, nasıl bilmem ama her şeyi düşündüklerine eminim. Sırf bir dedikodu yazarı kızın hakkında...”

“O zaman Pris’i öldürürüm,” dedi Maury.

“Bekle. Tanrı aşkına sus da dinle. Adamla yatıp yatmadığını bilmiyorum. Muhtemelen onun metresi olmuştur. Bence haklısın. Ama bunu ispatlamak apayrı bir konu. Pris’i buraya gelmeye zorlayabilirsin ama Barrows buna da bir çözüm bulacaktır.

“Kansas City’de kalsaydı; keşke klinikten hiç ayrılmasaydı. O eski bir psikozlu, zavallı bir çocuk!” Biraz da olsa sakinleşmişti. “Onu nasıl geri alabilir ki?”

“Barrows kendi çalışanlarından birini ayarlayıp Pris’le evlendirebilir. Ve eğer böyle bir şey olursa kimsenin Pris üzerinde söz hakkı kalmaz. Bunu mu istiyorsun yani?” Lincoln ile konuşmuştum ve Barrows gibi yasaları çok iyi bilen bir adamı bir şey yapmaya zorlamanın ne kadar güç olduğunu bana göstermişti. Barrows yasaları istediği gibi eğip bükebiliyordu. Yasalar onun için bir kural ya da önündeki bir engel değildi; bilakis işlerini kolaylaştıran bir araçtı.

“Bu korkunç olur,” dedi Maury. “Ne dediğini anladım. Adamın Pris’i Seattle’da tutmak için yasal bir zemini olur.” Yüzü bembeyazdı.

“O zaman da Pris’i asla geri alamazsın.”

“Ayrıca hem Barrows’un fabrikalarının birinde ayakçılık yapan serseri kocasıyla hem de Barrows ile yatar.” Çıldırmış gibi bakıyordu.

“Maury,” dedim, “Gerçeklerle yüzleşmemiz gerek. Pris okulda şimdiye kadar birileriyle yatmıştır zaten.”

Yüzündeki ifade iyice çarpıldı.

“Sana bunu söylemek hiç hoşuma gitmiyor ama benimle bir gece böyle bir konuştu ki...”

“Tamam,” dedi Maury. “Peşini bırakacağız.”

“Barrows ile yatmak onu öldürmez, seni de öldürmez. En azından hamile kalmayacağını biliyoruz. Barrows böyle bir şeyin olmasına izin veremeyecek kadar zeki.”

Maury başını salladı. “Keşke ölseydim,” dedi.

“Ben de aynını hissediyorum. Ama bana daha iki gün önce söylediklerini hatırlasana. Kendimizi ne kadar kötü hissederek edelim devam etmemiz gerektiğini söylemiştin. Şimdi aynısını ben

sana söylüyorum. Pris bizim için ne kadar önemli olursa olsun devam etmek zorundayız, öyle değil mi?”

Nihayet “Tamam,” dedi.

Böylece konuyu kapatıp kaldığımız yerden devam ettik. Yönetim Kurulu toplantısında Stanton Dadıların Güneyli grisi giymesine karşı çıktı. İç Savaş temasına itirazı yoktu ama askerlerin Birlik’ten olmasını istiyordu. Kim çocuğunu bir Güneyliye teslim etmek isterdi ki? Sonunda pes ettik. Jerome fabrikayı hazır hale getirirken, biz de Ontario’da R&R İŞ ORTAKLIĞI ofisimizde, yarı zamanlı çalışması için çağırdığımız bir Japon elektronik mühendisine danışarak tasarım işine koyulduk.

Birkaç gün sonra gazetelerin birinde bir haber daha çıktı. Bu haberi Maury’den önce gördüm.

Barrows organizasyonun keşfettiği yeni yıldız adayı, kuzgun saçlı, göz kamaştırıcı güzellikteki Bayan Pristine Womankind, Küçükler Beyzbol Ligi şampiyonlarına altın beyzbol topu hediye etmek üzere kolları sıvadı. Haber Bay Barrows’un basın sözcüsü olan Irving Kahn’dan geldi. Küçükler Liginde final maçları henüz oynanmadığı için, şampiyonun...

Demek ki Sam K. Barrows, Dave Blunk ve diğerlerinin yanı sıra bir de basın sözcüsü çalıştırıyordu. Barrows, Pris’e uzun zamandır istediği şeyi veriyordu; yaptıkları pazarlık artık her neyse Barrows’un kendi payına düşeni yerine getirdiğine şüphe yoktu. Pris’in de üzerine düşeni yaptığından emindim.

Pris emin ellerde, dedim kendi kendime. Muh-temelen tüm Kuzey Amerika'da Pris'e hayattan istediklerini verebilecek nitelikteki tek kişiydi.

Gazetede ki yazıya BÜYÜKLER LİĞİ KÜÇÜKLER LİĞİNİ ALTIN BEYZBOL TOPUYLA ÖDÜLLENDİRİYOR diye başlık atmışlardı. Demek ki Pris artık "büyükler ligindeydi." Ayrıca şampiyon olması beklenen kulübün üniformalarını da Bay Sam K. Barrows almıştı; altın beysbol topunu satın almanın Barrows olduğunu söylemeye bile gerek yoktu herhalde. Üniformaların arkasında şöyle yazıyordu:

BARROWS ORGANİZASYON

Üniformanın ön tarafında takımlarının adı, çocukların geldiği bölge ve okulun adı yazıyordu.

Pris'in mutlu olduğuna dair şüphe yoktu. Ne de olsa Jayne Mansfield de ellili yıllarda işe Bayan Düz Omurga olarak başlamış, kiropaktorlar onu seçmiş ve ilk ününü böyle kazanmıştı. Mansfield o günlerde sağlıklı yiyecek bağımlılarındandı.

Kendi kendime kim bilir Pris'i neler bekliyor dedim. Çocuk takımlarından birine altın top hediye edecek ve oradan hızla zirveye tırmanacak. Belki Barrows *Life* dergisinde birkaç çıplak pozunun çıkmasını da sağlar; zor bir şey değil ki, nasılsa dergide her hafta çıplak pozlara yer veriyorlar. Böylece daha da ün kazanacak. Tek yapması gereken sadece Sam K. Barrows'un önünde değil, bütün halkın önünde, uzman bir fotoğrafçının karşısında soyunmak.

Böylece Başka Mendoza ile kısa bir süre için evlenebilir. Mendoza sanırım şimdiye kadar kırk bir kez evlendi; bazı evlilikleri bir haftadan uzun sürmedi. Ya da en azından Beyaz Saray'da erkeklere özel düzenlenen partilerden birine ya da Başkanın yatına, olmadı Başkanın uydudaki lüks tatil konutuna davet alabilirdi. Özellikle de erkekler için düzenlenen şu partiler, oraya davet edilen kızların hayatı asla eskisi gibi olmaz – ünlü olurlar ve önlerinde her türlü kariyer fırsatı açılır, özellikle de eğlence sektöründe. Çünkü eğer Başkan Mendoza onları istemişse, Birleşik Devletlerdeki her erkek de onları isteyecek demektir. Ne de olsa herkes Başkan Mendoza'nın bu konuda ne denli zevk sahibi bir adam olduğunu bilir; ayrıca öncelik ona...

Tüm bu düşüncelerle kendi kendimi çıldırtıyordum.

Ne kadar zaman alırdı acaba? Haftalar? Ay-lar? Barrows tüm bunları hemen yapabilir miydi? Yoksa çok zaman alır mıydı?

Bir hafta sonra TV rehberine bakarken Pris'in Barrows'un köpek maması satan şirketinin sponsor olduğu programında yer alacağını gördüm. İlanda yazana göre Pris bir bıçak fırlatma gösterisinde yer alacaktı; o üzerinde transparan bir mayoyla dans ederken üzerine bıçak fırlatacaklardı. Bu sahne İsveç'te çekilmişti, çünkü bu tip mayolar Birleşik Devletler plajlarında hâlâ yasaktı.

Rehberi Maury'ye göstermedim, ama neticede kendisi denk geldi. Programdan bir gün önce beni çağırıp dergiyi gösterdi. Dergide Pris'in ufak bir fotoğrafı da vardı. Sadece başı ve omuzları gö-

rünüyordu. Ama fotoğraf insanda çıplak olduğu izlenimini uyandıracak şekilde çekilmişti. Fotoğrafa öfke ve çaresizlikle bakıyorduk. Yine de Prismutlu görünüyordu. Muhtemelen de öyleydi.

Arkasında yeşil tepeler ve deniz görünüyordu. Yeryüzünün doğal, sağlıklı mucizeleri. Ve bu mucizelerin önünde siyah saçlı, zayıf, heyecan ve hayat dolu gülen bir kız. Gelecek buydu.

Fotoğrafa bakarken geleceğin ona ait olduğunu görebiliyordum. İster koyun postunun üzerinde ister bitkisel boyayla boyanmış bir kilimin üzerinde çıplak poz versin isterse bir hafta sonu için Başkan'ın metresi olsun ya da bir çocuk kanalı belden yukarısı çıplak üzerine alevli bıçaklar atılırken deli gibi dans etsin – o hâlâ gerçektir, hâlâ güzel ve muhteşemdir, aynen dağlar ve okyanus gibi ve hiç kimse, ne kadar öfkeli ve kötü hissediyor olursa olsun, bu güzelliği bozamazdı. Peki ya Maury ve benim neyimiz vardı ki? Ona ne verebilirdik ki? Sadece küflü bir şeyler, çürüyen bir şeyler – yarına değil, düne, geçmişe ait bir şeyler. Yaşlılığa, kedere, ölüme ait bir şeyler.

“Dostum,” dedim Maury’ye, “Galiba Seattle’a gideceğim.” Hiçbir şey demedi; TV rehberini okumaya devam etti.

“Simulakrum artık umurumda değil,” dedim. “Bunu söylediğim için üzgünüm, ama gerçek bu; sadece Seattle’a gidip, onun nasıl olduğunu görmek istiyorum. Belki sonra...”

“Geri gelmeyeceksiniz, ikiniz de.”

“Belki de geliriz.”

“Bahse var mısın?”

On dolarına bahse girdik. Yapabileceğim başka bir şey yoktu; ona, muhtemelen tutamayacağım ve tutmayacağım bir söz vermenin anlamı yoktu.

“Bu yaptığın şey R&R İŞ ORTAKLIĞI’nı mahvedecek,” dedi Maury.

“Dediğin doğru olabilir ama yine de gitmem gerekiyor.”

O gece eşyalarımı topladım. Seattle’a giden bir TWA Boeing 900 rokette yer ayırttım; ertesi sabah on kırkta hareket ediyordu. Artık beni hiç bir şey durduramazdı; Maury’yi arayıp, ayrıntıları vermeyi bile gereksiz buldum. Ne diye vakit harcayacaktım ki? Maury hiç bir şey yapamazdı. Ben yapabilir miydim? Bunu görecektik.

45’lik çok büyüktü o yüzden daha ufak bir silah olan .38’liğimi aldım. Bir kutu mermiyle birlikte havluya sardım. Silahı çok iyi kullandığım söylenemez, ama ortalama büyüklükteki bir odada ya da gece kulübü veya tiyatro büyüklüğünde bir yerde nişan alıyorsam birini vurabilirim. Ve eğer en kötü senaryo yaşanırsa, kendimi de vurabilirim; kafamı ıskalamayacağıma eminim.

Ertesi sabaha kadar yapacağım bir iş kalmadığı için oturup Maury’nin bana ödünç verdiği *Marjori Morningstar*’ın bir kopyasını okumaya başladım. Bu kopya Maury’ye aitti ve muhtemelen Pris’in yıllar önce aldığı kopyanın birebir aynısıydı. Bunu okumakla Pris’in iç dünyasını biraz daha anlamayı umuyordum; yani zevk olsun diye okumuyordum.

Ertesi sabah erkenden uyandım, duş alıp tıraş oldum, hafif bir kahvaltı ettim ve Boise havaalanına doğru yola koyuldum.

13

Eğer deprem ve yangın olmasaydı San Francisco neye benzerdi diye merak ediyorsanız, Seattle'a gidip sorunun yanıtını öğrenebilirsiniz. Seattle, tepeler üzerine kurulmuş eski bir liman kentidir, rüzgârlı, kanyonu andıran caddeleri vardır; halk kütüphanesi dışında tek bir modern bina yoktur. Banliyö kısmında Pocatello, Idaho'nun bazı bölgelerinde olduğu gibi parke taşları, kırmızı tuğlaları görürsünüz. Kenar mahalleler millerce yol boyunca uzanır ve her yer fare kaynar. Şehir merkezindeyse Olympus gibi birkaç büyük otelin yanına kurulmuş alışveriş alanı vardır. Uçak Sea-Tac Havalimanına doğru ilerledikçe dağları görebilirsiniz. Ürkütücülerdir.

Sadece beş dolar tuttuğu için havaalanından Seattle merkezine limuzinle gittim. Kadın sürücü Olympus Otele gidene kadar yoğun trafikte milim milim ilerledi. Olympus büyük şehirlerdeki büyük oteller kadar güzeldir. En alt katında mağazalar vardır ve bir otelde olması gereken tüm hizmetleri sunar ve servis harikadır. Birkaç tane

yemek salonu bulabilirsiniz; işin aslı büyük bir şehrin otelindeyken loş, sarı şıkla aydınlatılmış kendi dünyanın içindesinizdir; halılardan, eski vernikli ahşaptan, sürekli konuşan iyi giyimli insanlardan, koridorlardan, asansörlerden ve sürekli etrafı temizleyen hizmetçilerden oluşmuş bir dünya.

Odaya girdiğimde televizyon yerine kablolu yayın bir müzik kanalı açtım. Pencereye gidip aşağıdan geçen insanlara şöyle bir baktım, havalandırmayı ve ısıtıcıyı ayarladım, ayakkabılarımı çıkardım, ardından valizimi açtım ve eşyalarımı boşaltmaya koyuldum. Sadece bir saat önce Boise'deydim; şimdiyse, Batı Yakasında<, nerdeyse Kanada sınırındaydım. Otelde olmak araba kullanmaktan çok daha iyiydi. Aradaki kırsala katlanmak zorunda kalmadan bir büyük şehirden diğerine gelmiştim. Hiçbir şey beni bundan daha fazla memnun edemezdi.

İyi bir otelde olduğunuzu içeri giren oda servisi çalışanının yüzünüze doğrudan bakmamasından anlarsınız. Yere bakar, sizden ötede bir yere bakar; siz görünmez olursunuz, bu da tam istediğiniz şeydir, üzerinizde iç çamaşırı olsun hatta çıplak olun fark etmez. Oda görevlisi sessizce içeri girer, ütülenmiş gömleğinizi, yemek tepsinizi, gazetenizi ya da içeceğinizi bırakır; siz parayı uzatırsınız, mırıldanarak teşekkür eder ve gider. Yüzünüze bakmama alışkanlıkları nerdeyse Japonlarınki gibidir. Odanıza giren biri olmamış gibi hissedersiniz, hatta sizden önce kalan biri bile olmamış gibidir; oda kesinlikle sizindir, koridorda temizlikçi kadınla karşılaşırsanız bile böyle hissetmeye devam

edersiniz. Otel çalışanlarının mahremiyetinize böylesi mutlak bir saygıları vardır. Elbette otelden ayrılma vakti geldiğinde tüm bunların bedelini ödersiniz. Yirmi dolar değil de elli dolar verirsiniz. Ama kimsenin size bu paraya değmez demesine izin vermeyin. Psikotik bir çöküşün eşiğindeki bir insan mağazaları ve yirmi dört saat oda servisiyle birinci sınıf bir otelde birkaç gün içerisinde toparlanabilir; bu konuda bana güvenin.

Olympus Oteldeki odama girdikten birkaç saat sonra ne diye bu yolculuk konusunda galeyana geldiğimi düşünmeye başladım. Sanki iyi bir tatili ve dinlenmeyi hak ediyormuşum gibi hissediyordum. Param bitene kadar bu odada yaşayabilir, otel yemekleri yiyip banyomda duşumu alıp, gazete okuyup, mağazalarda alışveriş yapabilirdim. Ama neticede buraya iş için gelmiştim. Zor olan da buydu işte; otelden ayrılmak, o soğuk, rüzgârlı, gri kaldırımlarda sendeleyerek işinizi yapmaya gitmek. Bu noktada işin içine acı giriyordu. Kimsenin sizin için kapıyı açmadığı; sizinle aynı durumda insanlarla köşelerde beklediğiniz dünyaya geri dönersiniz; diğer insanların hepsi de sizin kadar iyidir, karşıya geçmek için onlarla birlikte ışığın yanmasını beklersiniz ve bir kez daha, kurda kuşa yem olacak, acı çeken sıradan bir insana dönüşürsünüz. Bir tür doğum travmasıdır bu, ama en azından işiniz bittiğinde yeniden otele dönebilirsiniz.

Ayrıca otel odasındaki telefonu kullanarak işinizin bir kısmını dışarıya bulaşmadan halledebilirsiniz. İş mümkün merteye bu şekilde hal-

letmeye çalışırsınız; içgüdüsel bir davranıştır bu. Hatta gidip onları görmek yerine insanları otele gelip sizinle orada buluşmaya ikna edersiniz.

Ama bu seferki işim otelde halledilecek türden değildi; denemeye bile kalkışmadım. İş elimden geldiğince öteledim. Günün geriye kalanını odamda geçirdim ve gece çöktüğünde aşağı inip bara gittim, ardından yemek salonuna geçtim ve sonra yeniden mağazaları dolandım. Soğuk, hareketli Kanada gecelerini andıran geceye adım atmadan otelde oyalanabileceğim kadar oyalandım.

Tüm o süre boyunca .38'lik cebimdeydi.

Yasadışı bir iş için burada olmak tuhaftı. Belki de bu işi yasal yollardan da çözebilirdim. Lincoln vasıtasıyla Pris'i Barrows'un elinden kurtarmanın bir yolunu bulabilirdim. Ama derinde bir yerlerde bu yaptığımdan zevk alıyordum. Seattle'a valizimde bir silahla gelmek, o silahı şimdi ceketimde taşımak hoşuma gidiyordu. Yalnız olduğum, kimseyi tanımadığım ve gidip Sam Barrows ile kimseden yardım almadan yüzleşeceğim fikri iyi geliyordu. Epik bir filmde ya da eski bir kovboy filminde gibiydim. Ben kasabadaki yabancıydım, silahlıydım ve bir görevim vardı.

Bu sırada barda içtim, odama çıktım, gazeteleri okudum, televizyona baktım, gece yarısı oda servisine kahve siparişi verdim. Dünyalar benimdi. Keşke hep öyle kalsaydı.

Kendi kendime yarın gidip Barrows'u bulacağım dedim. Buna artık bir son vermem lazım. Ama henüz değil.

Saat gece yarısına yaklaşıyordu ve tam uyu-maya hazırlanıyordum ki birden aklıma bir şey geldi. Neden Barrows'u şimdi aramıyordum ki? Gestapo'nun yaptığı gibi uyandırsaydım onu. Ne-rede olduğumu söylemez, sadece *geliorum* Sam derdim. Herifi gerçekten korkuturdum; sesimin yakından geldiğini fark eder, şehirde olduğumu anlardı.

Evet, yapacaktım bunu!

Bir iki içki içmiştim; ne bir ikisi, altı yedi tane içmiştim. Numarayı çevirdim ve operatöre “Bana Sam K.Barrows'u bağlayın,” dedim. “Numarayı bilmiyorum.” Aradığım otelin operatörüydü ve dediğimi yaptı.

Bir süre sonra Sam'in telefonunun çaldığını duydum.

Kendi kendime söyleyeceklerimi tekrar ediyordum. “Pris'i R&R İŞ ORTAKLIĞI'na geri ver,” diyecektim. “Kızdan nefret ediyorum ama o bize ait. Bizim için hayatın ta kendisi demek.” Telefon çalmaya devam etti; belli ki evde kimse yoktu ya da uyuyorlardı ve cevap vermeyeceklerdi. Sonunda telefonu kapadım.

Otel odasında amaçsızca dolanırken kendi kendime yetişkin bir adamın bu durumda olması ne berbat bir şey, dedim. Pris gibi biri nasıl bizim için hayatın ta kendisi olabiliyordu ki? O kadar mı batmıştık? Biz batmış mıydık ki? Bu söylediğim aslında bizim değil, hayatın doğasına işaret etmiyor muydu? Hayatın böyle olması bizim suçumuz değildi; hayatı icat eden biz değildik. Yoksa biz miydik?

Kafamda bu belirsiz düşüncelerle odada birkaç saat daha dolanmış olmalıyım. Berbat bir durumdaydım. Beynin metabolizmasına saldıran türden bir grip virüsü gibiydi; ölümden bir önceki aşama. Ya da o sırada bana öyle geliyordu. Sağlıklı, normal gerçeklikle bağlantım tamamen kopmuştu, otelin gerçekliğiyle bile teması yitirmiştim. Oda servisini, mağazaları, barları ve yemek salonlarını unutmuştum. Önceden pencereye gidip ışıklara ve aydınlık caddelere bakıyordum, artık onu bile yapmıyordum. Böyle bir şehirle bağlantıyı kesmek ölümün bir türüdür.

Saat birde, hâlâ odanın içinde aşağı yukarı hızla dolandığım sırada telefon çaldı.

“Alo,” dedim.

Arayan Sam K. Barrows değildi. Maury Ontario’dan arıyordu.

“Olympus’ta olacağımı nerden bildin?” dedim. Şaşkındım; sanki izimi sürmek için bir tür doğaüstü güç kullanmıştı.

“Seattle’da olduğunu biliyorum salak herif. Orada kaç tane büyük otel var sanki? Senin en iyisinde kalmak isteyeceğini biliyordum. Bahse girerim balayı odalarından birini almışsındır, gelin de yanındadır.”

“Dinle, ben buraya Barrows’u öldürmeye geldim.”

“Neyle? Koca kafanla mı? Ona doğru koşup, midesine kafa atarak mı öldüreceksin?”

Maury’ye .38’likten bahsettim.

Maury kısık sesle, “Dinle dostum,” dedi. “Eğer böyle bir şey yaparsan hepimiz mahvoluruz.”

Bir şey demedim.

“Bu telefon görüşmesi zaten yeterince maliyetli olacak,” dedi Maury. “O yüzden şu rahipler gibi sana bir saat dil dökecek değilim. Şimdi git yat, yarın sabah da beni ara, tamam mı? Arayacağına söz ver. Yoksa ben Seattle polisini arar ve seni tutuklatırım. O yüzden söz ver.”

“Hayır,” dedim.

“Söz vermelisin.”

“Tamam Maury,” dedim. “Bu gece herhangi bir şey yapmayacağıma söz veriyorum.” Nasıl yapabiliyordum ki? Zaten denemiş ve başarısız olmuş-tum; boş boş odada dolanıyordum.”

“Güzel. Dinle, Louis. Yapmayı düşündüğün şey Pris'i geri getirmez. Ben de düşündüm o konuyu. Gidipadam indirirsen bu Pris'in hayatını mahvetmekten başka bir işe yaramaz. Biraz düşün bunu, sen de aynı sonuca varacaksın. İşe yarayacağına inansam sence ben de aynı şeyi yapmaz mıydım?”

Başımı salladım, “Bilmiyorum,” dedim. Başım ağrıyordu ve kemiklerim sızlıyordu. “Uyumak istiyorum.”

“Tamam, dostum. Git dinlen. Dinle. Odaya bir bakmanı istiyorum. Şöyle çekmeceli bir masa var mı? Tamam. Git üst çekmeceye bak, Louis. Dediğimi yap, ben hattayken gidip bak oraya.”

“Neden?”

“Orada bir İncil var. Kilise cemaati İncili hep oraya bırakır.”

Telefonu suratına kapadım.

Piç kurusu, dedim kendime kendime. Verdiği akla bak!

Seattle'a hiç gelmemiş olmayı diliyordum.

Stanton simulakrumu gibiydim; bir makine gibi. Kendini hiç anlayamadığı bir evrene atıyor, bildiği işi yapacak tanıdık bir köşe bulmak için Seattle'ı araştırıyordu. Stanton'ın kafasında hukuk bürosu açmak vardı; bense... ben ne? Ne kadar nahoş olursa olsun aşına olduğum bir çevreyi bir şekilde yeniden kurmaya çalışıyordum. Pris'e ve onun gaddarlığına alışmıştım; hatta nerdeyse Sam K. Barrows'a ve onun fikirleriyle avukatına bile alışmıştım. İçgüdülerim beni bilmediğim şeyden bildiğim şeye doğru yönlendiriyordu. Ancak bu şekilde harekete geçebilirdim.

Ne istediğimi biliyorum! dedim kendi kendime. Sam K. Barrows'u organizasyonuna katılmak istiyorum! Pris gibi ben de oranın bir parçası olmak istiyorum; onu öldürmek istediğim filan yok!

Ben karşı tarafa geçeceğim.

Benim için de bir yerleri vardır, dedim kendi kendime. Şu Ay Konutları projesi işi olmaz; onun peşinde değilim. Televizyona çıkmakla, adımlı ışıklı panolarda görmekle ilgilenmiyorum. Ben sadece işe yaramak istiyorum. Becerilerim bu büyük güç tarafından kullanılsın istiyorum.

Telefonu alıp operatöre beni Ontario, Oregon'a bağlamasını söyledim ve Maury'nin ev numarasını verdim.

Telefon çaldı ve Maury uyukulu bir sesle yanıtladı.

“Ne yaptın?” dedim. “Uyudun mu? Dinle, Maury. Sana bunu söylemeliyim, bilmek hakkın. Ben diğer tarafa geçiyorum; Barrows'un ekibine katılıyorum; senin de babamın da Chester'ın da Stanton'ın da canı cehenneme; adam zaten dik-

tatörün teki ve hayatımızı çekilmez hale getirecek. Beni tek üzen Lincoln. Ama görüldüğü kadar akıllı ve anlayışlıysa, beni anlayıp affedecektir, aynen İsa gibi.”

Maury “Pardon?” dedi. Beni anlamış gibi bir hali yoktu.

“Sizi sattım,” dedim.

“Hayır,” dedi Maury. “Yanılıyorsun.”

“Nasıl yanılıyor olabilirim ki? Ne demek istiyorsun?”

“Eğer Barrows’un tarafına geçersen ortada R&R İŞ ORTAKLIĞI diye bir şey kalmayacak, dolayısıyla sattığın bir şey de olmayacak. Biz biteriz dostum. Bunu biliyorsun.” Sesi son derece sakin-di. “Doğru değil mi?”

“Umurumda değil. Tek bildiğim Pris’in haklı olduğu; insan Sam Barrows gibi biriyle tanışıp sonra da onunla tanıştığını unutamaz. Adam bir yıldız; kuyrukluyıldız. Ya onun kuyruğuna takılırsın ya da var olmak için hiç bir sebebin kalmaz. İçimdeki duygusal bir açlık hissediyorum; akıl dışı ama gerçek. Bu bir içgüdü. Senin de başına gelecek, yakındır. Adam sihirli. O olmadan birer salyangozdan fazlası değiliz. Zaten hayatın amacı ne ki? Tozun toprağın içinde savrulmak mı? Sonsuza kadar yaşamayacağız ki! Yıldızlara uzanamıyorsan zaten ölmüşsün demektir. Hani yanımda .38’lik var demiştim ya? Eğer Barrows’un ekibine giremezsem kendi beynimi dağıtacağım. Ben geride bırakılan biri olmayacağım. İnsanın içindeki içgüdüler –yaşama içgüdüğü!– çok güçlü.”

Maury sessizdi. Ama hâlâ hattın ucunda olduğunu duyabiliyordum.

“Dinle,” dedim. “Seni uyandırdığım için üzgünüm ama sana söylemem gerekiyordu.”

“Senin ruh sağlığın yerinde değil,” dedi Maury. “Ben... Bak dostum, ben Doktor Horstowski’yi arayacağım.”

“Neden?”

“Seni otelden arasın.”

“Tamam,” dedim. “Kapatıyorum.”

Yatağa oturup beklemeye başladım ve tam yirmi dakika sonra, saat tam bir buçukta telefon çaldı.

“Alo,” dedim.

Uzaktan gelen bir ses “Ben Milton Horstowski,” dedi.

“Ben de Louis Rosen.”

“May Rock beni aradı.” Uzun bir sessizlik oldu. “Nasılsınız Bay Rosen? Bay Rock sizin bazı şeylerle ilgili olarak üzüntülü olduğunuzu söyledi.”

“Dinle beni Hükümet çalışanı,” dedim. “Bu seni ilgilendirmez. Ortağım Maury Rock ile anlaşılamadığımız konular var, hepsi bundan ibaret. Daha büyük, ilerlemeye daha açık bir organizasyonla bağlantı kurmak için Seattle’a geldim. Sana Sam K. Barrows’dan bahsettiğimi hatırlıyor musun?”

“Kim olduğunu biliyorum.”

“Bu yaptığım çok mu delice?”

“Hayır,” dedi Horstowski. “Görünüşe göre delice değil.”

“Sırf Maury’yi gıcık etmek için o silahtan bahsettim. Saat geç oldu, ben de yorgunum. Bazen ortaklığı bozmak psikolojik olarak zor olabiliyor.” Bekledim ama Horstowski bir şey demedi. “Sanırım artık uyuyacağım. Boise’ye döndüğümde belki ofisinize uğrarım; tüm bunlar benim için zor oldu. Biliyorsunuz Pris Barrows’un şirketine katıldı.”

“Evet, biliyorum. Kendisiyle hâlâ görüşüyorum.”

“Ne kız ama,” dedim. “Ona âşık olduğumu düşünmeye başladım. Bu mümkün mü? Benim psikolojik tipimde biri ona âşık olmuş olabilir mi?”

“Mümkün.”

“Sanırım olan bu. Pris olmadan yaşayamam. O yüzden Seattle’a geldim. Ama dediğim gibi o silah işini tamamen uydurdum. Eğer rahatlayacaksa bunu ona söyleyin. Sadece ona ciddi olduğumu göstermeye çalışıyordum. Anladınız mı?”

“Evet, sanırım,” dedi Doktor Horstowski.

Biraz daha konuştuk ve konuşma bir yere varamayınca Doktor telefonu kapadı; telefonu kapar kapamaz aklıma onun Seattle polisini ya da Federal Akıl Sağlığı Bürosunu arayacağı geldi. İş şansla bırakamazdım; neticede arayabilirdi.

Elimden geldiğince hızlı şekilde eşyalarımı topladım. Her şeyi valize doldurup odadan çıktım. Asansörle aşağıya indim ve resepsiyona gidip hesabımı istedim.

Kız masrafları hesaplarken gece görevlisi de “Herhangi bir memnuniyetsizliğiniz olmadı değil mi Bay Rosen?” diye sordu.

“Hayır,” dedim. “Buluşacağım kişiyle görüştüm, geceyi onun evinde geçirmemi istedi.”

Faturayı ödedim –gayet uygundu– ardından da bir taksi çağırdım. Kapıdaki görevli valizimi aldı ve taksinin bagajına yerleştirdi; ona birkaç dolar bahşiş verdim ve bir dakika sonra taksi şaşırtıcı derecede yoğun trafiğin arasına karıştı.

Kalınabilecek bir yere benzeyen modern görünümlü bir motel gördüm; taksiyi birkaç blok

ötede durdurdum. Adamın parasını ödedim ve yürüyerek motele geri döndüm. Motel sahibine iş için Seattle'da olduğumu ve arabamın yolda arızalandığını söyledim. James W. Byrd adına kayıt yaptırdım. Bu ismi o anda uydurmuştum. On sekiz dolar elli sentlik ücreti peşin ödedim, elimde anahtarımla altı numaralı odaya çıktım.

Oda hoş, temiz ve aydınlıktı. Tam istediğim gibiydi. İçeri girer girmez yatağa uzandım, uykuya dalarken kendi kendime artık beni bulamazlar dediğimi hatırlıyorum. Güvendeyim. Yarın Sam Barrows'u bulacağım ve ona yanına geleceğimi haber vereceğim.

Ardından yeniden Pris'le birlikte olacağımı düşündüm. Onun yükselmesine, üne kavuşmasına katkım olacak. Yanında olup her şeyi göreceğim. Belki de evleniriz. Ona karşı beslediğim hisleri anlatacağım, ona âşık olduğumu söyleyeceğim. Barrows'un onunla ilgilendiği düşünülecek olursa eskisinden iki kat daha güzelleşmiştir. Ve eğer Barrows bana rakip olmaya kalkışırsa, onu yeryüzünden silerim. Şimdiye kadar kimsenin aklına gelmemiş yöntemler bulurum. Yolumda duramaz; şaka yapmıyorum.

Bunları düşünerek uykuya daldım.

Güneş saat sekizde beni uyandırdı; ışığı üzerime, yatağa ve odaya vuruyordu. Perdeleri çekmemiştim. Dışarıda park edilmiş araçlar güneş ışığını yansıtıyordu. Güzel bir gün olacak gibi görünüyordu.

Bir önceki gece neler düşünmüştüm? Uykuya dalarken kafamda dolaşan düşünceleri şimdi

yeniden anımsıyordum. Delice, savruk düşünceler; Pris ile evlenmek, Sam Barrows'u öldürmek gibi çocukça düşünceler. İnsanın uykuya dalar-ken çocukluğuna döndüğüne şüphe yok. Utanmıştım.

Yine de aldığım karardan şaşmadım. Buraya Pris'i almaya gelmiştim ve eğer Barrows yoluma çıkacak olursa bu onun için çok kötü olacaktı.

Zıvanadan çıktığım doğruydu ama geri adım atmaya niyetim yoktu. Gün ışığında aklım başıma gelmişti; banyoya gittim uzun, soğuk bir duş aldım ama gün ışığı bile aldığım inancımı değiştirmemişti. Sadece daha rasyonel, daha ikna edici, daha pratik bir hale gelene kadar bu kararları üzerinde düşünmeye devam ettim.

Öncelikle, Barrows'a uygun bir şekilde yaklaşmam gerekiyordu, gerçek duygularımı, asıl niyetimi saklamalıyım. Pris'le ilgili her şeyi gizlemem gerekiyordu; Barrows'a onun için çalışmak istediğimi söyleyecektim, belki simulakrumuntasarlanmasına yardımcı olurdum. Maury ve Jerome ile çalıştığım onca yılda kazandığım deneyimimi beraberimde götürecektim. Ama Pris ile ilgili tek bir ipucu vermeyecektim çünkü bununla ilgili en ufak şüphe duyarsa...

Barrows, ne kurnaz herifsin sen, dedim kendi kendime. Ama aklımı da okuyamazsın ya! Yüzümde yazacak hali de yok; kendimi ele vermeyecek kadar tecrübeli ve profesyonelim.

Giyinip kravatımı bağlarken, aynanın karşısında pratik yapıyordum. Yüzüm kesinlikle ifadesizdi; dışarıdan bakan kimse kalbimin kemirildiğini, arzu solucanı tarafından yendiğini bilemezdi;

Pris Faruenzimmer'a ya da Pris Womankind'a ya da artık kendine bu aralar hangi ismi bulduysa ona duyduğum âşkla.

Yatağında oturmuş ayakkabılarımı parlatırken kendi kendime olgunluk böyle bir şey işte, dedim. Gerçek duygularını gizleyebilmek, maske takabilmek. Barrows gibi büyük bir adamı bile kandırabilmek. Eğer bunu yapabiliyorsan işi çözmüşsün demektir.

Yoksa işin biter. Herkes sırnını bilir.

Motel odasında bir telefon vardı. Dışarı çıktım ve kahvaltımı ettim; meyve suyu, jambon, yumurta, ekmek, kahve. Ardından saat dokuz buçukta uykuya döndüm ve Seattle telefon rehberini aldım. Barrows'a ait bir dizi şirketin numarasını inceleyerek epey zaman geçirdim. Nihayet Barrows'a ulaşabileceğimi tahmin ettiğim şirketlerden birini aradım.

Telefona yanıt veren kız neşeli bir sesle, "Northwest Elektronik, günaydın," dedi.

"Bay Barrows geldi mi?"

"Evet efendim, ama şu anda diğer hatta."

"Beklerim."

Kız yine neşeyle, "Sizi sekreterine aktarayım," dedi. Uzun bir sessizlik oldu, ardından yine bir kadın sesi duyuldu. Bu seferki ses daha alçak ve yaşça daha büyük birine aitti.

"Barrows'un ofisi. Kim arıyordu acaba?"

"Bay Barrows ile görüşmek için bir randevu istiyorum. Dün gece Boise'den geldim; kendisi beni tanıyor."

"Bir saniye lütfen." Uzun bir sessizlik oldu ardından kadının sesi geldi. "Bay Barrows sizinle şimdi görüşecek."

“Selam,” dedim.

“Selam.” Barrows’un sesi kulağımdaydı. “Nasılsın Rosen? Senin için ne yapabilirim?” Sesi neşeli geliyordu.

Onunla gerçekten konuşuyor olmanın yarattığı şaşkınlıkla “Pris nasıl?” dedim.

“Pris iyi. Babanla kardeşin nasıllar?”

“İyiler.”

“Yüzü baş aşağı duran bir kardeşinin olması enteresandır herhalde; keşke onunla tanışsaydık. Madem Seattle’dasın uğrasana bana? Öğleden sonra bir civarı.”

“Bir civarı,” dedim.

“Tamam. Teşekkürler. Hoşça kal.”

“Barrows,” dedim. “Pris’le evlenecek misin?”

Yanıt gelmedi.

“Seni vuracağım,” dedim.

“Off! Tanrı aşkına!”

“Sam,” dedim. “Elimde Japon yapımı, transistör, ansefalotomik, yüzer bir antipersonel mayın var.” .38’lik tabancamdan bahsediyordum. “Ve onu Seattle bölgesinde serbest bırakmayı planlıyorum. Bunun ne anlama geldiğini biliyor musun?”

“Hayır, tam olarak değil. Ansefalotomik...beyinle ilgili bir şey değil miydi o?”

“Evet, Sam. Senin beyninle. Ontario’ya bizim ofise geldiğinde Maury ile birlikte beyin şemanı kaydettik. Oraya gelmen hataydı. Elimdeki makine seni bulacak ve patlatacak. Onu bir kez saldım mı artık geri dönüşü olmaz. Sonun olacak.”

“Tanrı aşkına!”

“Pris bana âşık,” dedim. “Bir gece beni eve bırakırken kendisi söyledi. Ondan uzak dur, yoksa işin biter. Onun kaç yaşında olduğunu biliyor musun? Bilmek istiyor musun?”

“On sekiz.”

Telefonu suratına kapadım.

onu öldüreceğim dedim kendi kendime. Gerçekten öldüreceğim. Kızımı aldı. Ona ne yaptığını onunla neler yaptığını Tanrı bilir.

Numarayı tekrar çevirdiğimde aynı neşeli operatör çıktı. “Northwest Elektronik, günaydın.”

“Bay Barrows ile görüşüyordum.”

“Hattan mı düştünüz? Bir saniye efendim; hemen bağıyorum.”

“Barrows’a ileri düzey teknolojimle onu haklayacağımı söyleyin. Bunu ona söyleyin. İyi günler,” dedim ve telefonu kapadım.

Kendi kendime, mesajı alacaktır dedim. Belki de ona Pris'i buraya getirmesini filan söylemeliydim. Kendini kurtarmak için bunu yapar mıydı? Lanet olsun sana Barrows!

Bunu yapacağını biliyorum diye geçirdim aklımdan. Kendini kurtarmak için ondan vazgeçer; Pris'i her an geri alabilirim. Pris onun için çok bir şey ifade etmiyordu; diğerleri gibi güzel bir genç kadındı işte. Pris'i Pris olduğu için seven tek kişi bendim.

Bir kez daha numarayı çevirdim.

“Northwest Elektronik, günaydın.”

“Beni tekrar Bay Barrows'a bağlar mısınız lütfen?”

Bir dizi tuşa basıldığını duydum.

“Bay Barrows’un sekreteri Wallace. Kim arıyordu?”

“Louis Rosen. Sam ile yeniden konuşmam gerekiyor.”

Sessizlik. “Bir saniye Bay Rosen.”

Bekledim.

Sam Barrows’un sesi geldi. “Selam Louis. İşleri karıştırmakta üstüne yok, değil mi?” Kıkırdarak güldü. “Sahildeki orduya ait silah deposunu aradım, gerçekten de ansefalotomik mayın diye bir şey varmış. Sen nerden buldun? Bence elinde öyle bir şey yok.”

“Pris’i geri ver, ben de senin peşini bırakayım.”

“Hadi ama Rosen.”

“Seni kafeslemeye çalışmıyorum.” Sesim titriyordu. “Bunun oyun olduğunu mu düşünüyorsunuz? Benim başka seçeneğim yok; ona âşığım ve başka hiçbir şey umurumda değil.”

“Yüce İsa.”

“Söylediğimi yapacak mısınız?” diye bağırdım. “Yoksa gelip seni almam mı gerek?” Sesim iyice çatlamıştı; nerdeyse çılgılık atıyor gibiydim. “Yanımda her türlü silah var, hepsi de deniz aşırı ülkelerde olduğum zamanlardan kalma. ciddiym diyorum!” Zihnimin derinliklerinde bir yerde soğukkanlılığını koruyan bir kısmında bu piç kuru su ondan vazgeçecek diye düşünüyordum; onun nasıl bir ödleğ olduğunu biliyorum.

Barrows, “Sakin ol,” dedi.

“Peki, oraya seni almaya geliyorum, tüm teknolojik nimetler de hizmetimde.”

“Dinle, Rosen. Sanırım seni Maury dolduruşa getirmiş. Bu konuyu Dave ile konuştum ve kanu-

ni olarak tecavüz suçlamasının hiçbir anlamı olmadığını söylüyor, eğer...”

“Eğer ona tecavüz ettiysen seni öldürürüm,” diye bağırdım. Zihnimin derinliklerindeki sakın, alaycı ses kıkırdıyor ve piç kurusuna istediği şeyi veriyorsun diyordu. Sakın, alaycı ses keyifle gülüyor, harika vakit geçiriyordu. “Duydun mu beni?” diye bağırdım.

Barrows “Sen bir psikotiksin, Rosen,” dedi. “Maury’yi arayacağım. En azından onun akli başında. Onu arayıp Pris’in uçağa binip, Boise’ye döneceğini söyleyeceğim.”

“Ne zaman?” diye bağırdım.

“Bugün. Ama seninle dönmeyecek. Ve bence sen de gidip bir Hükümet psikiyatrina görünmelisin, çok hastasın.”

Daha sakın bir sesle “Tamam,” dedim. “Bugün. Ama Maury beni arayıp Pris’in Boise’de olduğunu söyleyene kadar burdan ayrılmayacağım,” dedim ve telefonu kapadım.

Vay canına.

Telefonun yanından uzaklaştım, banyoya gidip yüzümü soğuk suyla yıkadım.

Demek ki mantıksız ve kontrolsüz davranmak işe yarıyormuş! Bu yaşta öğrendiğim şeye bak. Pris’i geri almıştım! Barrows’u delinin teki olduğuma inandırmıştım. Ve aslında bu gerçek değil miydi? Gerçekten de aklım başımda değildi; yaptıklarına bir baksanıza. Pris’i kaybedince aklımı da kaybetmiştim.

Sakinleştikten sonra telefona dönüp Maury’yi aradım. “Pris geri dönüyor. Geldiğinde beni he-

men ara. Ben burada kalacağım. Barrows'u korkuttum; ben ondan daha güçlüyüm," dedim.

Maury "Ancak onu görünce inanırım," dedi.

"Adam benden fena halde korktu. O kadar korktu ki Pris'ten bir an önce kurtulmak istedi. Durumun stresi beni nasıl bir manyağa çevirdi bilemezsin." Ona motelin telefon numarasını verdim.

"Dün gece Horstowski seni aradı mı?"

"Evet," dedim. "Ama adam yetersiz biri. Dediğin gibi tüm paranı boşa harcamışsın. Onu küçümsememek elde değil; döndüğümde bunu ona söyleyeceğim."

"Bu soğukkanlı duruşuna hayranlık duydum," dedi Maury.

"Hayran olacaksın tabii," dedim. "O soğukkanlı duruşumla Pris'i geri aldım. Maury, ben ona âşığım."

Uzun bir sessizliğin ardından Maury, "Dinle," dedi. "O daha çocuk."

"Onunla evleneceğim. Ben Sam Barrows değilim."

"Kim ya da ne olduğun umurumda değil!" Şimdi de Maury bağınıyordu. "Onunla evlenemezsin; o bir çocuk. Okula dönmesi gerek. Kızımdan uzaktır, Louis!"

"Birbirimize âşığız. Aramıza giremezsin. Pris Boise'ye gelir gelmez bana haber ver yoksa onu Sam K. Barrows'a geri veririm, gerekirse bunu bile yaparım."

Maury, alçak, dikkatli bir sesle "Federal Akıl Sağlığı Bürosunun yardımına ihtiyacın var, ger-

çekten var,” dedi. “Ne para için ne de başka bir neden için onunla evlenmene izin vermem. Keşke her şeyi olduğu gibi bıraksaydın. Keşke Seattle’a gitmeseydin. Keşke Pris Barrows’la kalsaydı; evet seninle olacağına onunla olsun daha iyi. Sen ona ne verebilirsin ki? Sam Barrows’un bir kıza neler verebileceğine bir bak!”

“Onu bir fahişeye çevirmiş, verdiği şey bu işte!”

“Umurumda değil!” diye bağırdı Maury. “Söylediğin sadece laf, herhangi bir kelimedenden daha fazlası değil. Derhal buraya gel. Ortaklığımız bitti. R&R İŞ ORTAKLIĞI’ndan çıkacaksın. Sam Barrows’u arayıp seninle hiçbir alakam olmadığını söyleyeceğim; Pris’in onun yanında kalmasını isteyeceğim.”

“Lanet olsun sana,” dedim.

“Seni damadım olarak mı alacaktım yani? O kızı seninle evlensin diye mi dünyaya getirdim ben? Ne komiksin ama. Sen bir hiçsin! Defol git!”

“Çok kötü,” dedim ama tamamen uyuşmuş gibi hissediyordum. “Onunla evlenmek istiyorum,” diye tekrar ettim.

“Pris’le evleneceğini ona söyledin mi?”

“Hayır, henüz değil.”

“Yüzüne tükürecektir.”

“Ne olmuş yani!”

“Ne mi olmuş? Peki bu durumda seni isteyen var mı? Sana ihtiyacı olan var mı? Sadece o özür-lü kardeşin Chester ve o bunak babanın sana ihtiyacı var. Abraham Lincoln ile konuşup ilişkimizi tamamen kesmenin yolunu bulacağım.” Telefonu suratıma kapattı.

İnanamıyordum. Henüz toplamadığım yatağın üzerine oturup yere bakmaya koyuldum. Demek ki Maury de Pris gibi büyük paranın peşindeydi. Kanları bozuk bunların dedim kendi kendime. Bu huyları genlerle aktarılmış.

Bilmem gerekirdi. Pris'in huyunu bir yerlerden aldığını tahmin etmem lazımdı.

Şimdi ne yapacağım diye sordum kendi kendime.

Beynimi dağıtıp herkesi mutlu edebilirdim; bensiz de gayet iyi idare edebilirlerdi. Maury de öyle demişti.

Ama beynimi dağıtmak istemiyordum; içimdeki soğukkanlı ses, içgüdüsel ses, hayır diyordu. Hepsiyle savaş diyordu. Hepsini alt et... Pris ve Maury'yi, Sam Barrows'u, Stanton'ı, Lincoln'ü; ayağa kalk ve savaş.

Ortağınızın hakkında böyle bir şey öğrenmek ne tuhaf: sizin hakkınızda gerçekte ne düşündüğünü bilmek, size aslında gizli gizli nasıl baktığını bilmek. Tanrım, hakikat ne kadar korkunç bir şey.

Yine de hakikati öğrendiğime memnunum dedim kendi kendime. İç Savaş askerlerinden bebek bakıcısı simulakrum yapma fikri konusunda o kadar istekli olması bu yüzdendi demek. Kızının Sam. K Barrows'un metresi olmasından memnundu. Bununla gurur duyuyordu. O da *Marjorie Morningstar*'ı okumuştı.

Artık dünyanın nasıl bir yer olduğunu biliyorum dedim kendi kendime. İnsanların nasıl olduklarını, hayatta neye değer verdiklerini biliyorum. Öğrendiklerim insanı hemen oracıkta öldürmeye ya da gidip intihar ettirmeye yeter.

Ama vazgeçmeyeceğim. Pris'i istiyorum ve onu Maury'nin, Sam Barrows'un ve diğerlerinin elinden alacağım. Pris benim, o bana ait. Onun, onların ya da başkalarının ne düşündüğü umurumda değil. Bu dünyanın hangi şeytani ödülünün peşinde koştukları umurumda değil, bildiğim tek şey iç sesimin söyledikleri ve o şöyle diyor: Pris Frauenzimmer'i onlardan al ve onunla evlen. Ontario, Oregon'dan Bayan Rosen olmak onun kaderinde var.

İşte buna ant içiyordum.

Ahizeyi kaldırıp numarayı çevirdim.

"Northwest Elektronik, günaydın."

"Bana Barrows'u bağlayın. Ben Louis Rosen."

Bir sessizlik oldu. Ardından sesi derinlerden gelen kadının sesini duydum. "Ben Wallace."

"Sam'le konuşmak istiyorum."

"Bay Barrows dışarı çıktı. Kim arıyordu?"

"Louis Rosen. Barrows'a söyleyen Bayan Frauenzimmer'i..."

"Kim dediniz?"

"Bayan Womankind diyelim o zaman. Barrows'a onu kaldığım motele göndermesini söyleyin, taksiyle." Anahtarlığın üzerinde yazan adresi kadına okudum. "Onu uçağa bindirmesin. Ona söyleyin, eğer dediğimi yapmazsa oraya gelip kızı alacağım."

Sessizlik oldu. Nihayet Bayan Wallace, "Ona herhangi bir şey söyleyemem çünkü burada değil," dedi. "Eve gitti, gerçekten."

"O zaman onu evden ararım. Bana numarasını verin." Kadın tiz bir sesle numarayı söyledi. Zaten biliyordum; daha bir önceki gece aramıştım.

Numarayı çevirdim.

Telefonu Pris açtı.

“Ben Louis,” dedim. “Louis Rosen.”

“Tanrı aşkına,” dedi Pris, şaşırmıştı. “Nerdesin? Sesin çok yakından geliyor.” Gergin gibiydi.

“Seattle’dayım. Dün gece geldim; seni Sam Barrows’dan kurtaracağım.”

“Tanrım!”

“Dinle, Pris. Olduğun yerde kal; doğrudan oraya geliyorum. Tamam mı? Anladın mı?”

“Hayır,” dedi Pris. “Louis...” Sesi sertleşti. “Bir saniye bekle. Bu sabah Horstowski ile konuştum; bana senden ve senin katatonik öfkenden bahsetti; beni sana karşı uyardı.”

“Sam’e seni bir taksiye bindirip buraya göndermesini söyle”

“Ben Sam’i aradığını sanmıştım.”

“Eğer benimle gelmezsen seni öldüreceğim.”

“Hayır öldürmeyeceksin,” dedi sert, soğukkanlı bir sesle; o ölümcül soğuk tavrını takınmıştı. “Dene bakalım adi sürüngen.”

Şaşkınlık içindeydim. “Dinle,” dedim.

“Seni ahmak, bu işe burnunu sokabileceğini mi sanıyorsun? Neyin peşinde olduğunuzu biliyorum; siz koca götlüler ben olmadan simulakrumu tasarlayamadınız değil mi? O yüzden geri gelmemi istiyorsunuz. Cehenneme kadar yolumuz var. Buraya gelmeye kalkışırsan bana tecavüz ettiğini ya da beni öldürmeye çalıştığını söylerim ve sen de hayatının geriye kalanını hapiste geçirirsin. Şimdi bir daha düşün bakalım.” Başka bir şey demedi ama telefonu da kapamadı. Orada durmuş zevkle ne söyleyeceğimi bekliyordu, tabii söyleyecek bir şeyim kaldıysa.

“Sana âşığım,” dedim.

“Git başımdan. Sam de geldi işte. Kapat telefonu. Bana da Pris deme. Benim adım Pristine, Pristine Womankind. Şimdi bana bir iyilik yap, Boise’ye dön ve ikinci sınıf zavallı simulakranla oyna.” Yine bekliyordu ve ben yine söyleyecek bir şey bulamıyordum; en azından söylemeye değer bir şey bulamıyordum. “Hoşça kal, fakir, ahmak, çirkin şey,” dedi sakın bir sesle. “Ve lütfen beni arayıp rahatsız etme. Enerjini seni isteyen yağlı bir kadına sakla. Tabii kendin kadar ahmak, çirkin ve yağlısını bulabilirsen.” Telefondan bir klik sesi geldi; nihayet kapatmıştı. Hattan düştüğüm, ondan uzak kaldığım, o bildiğim soğuk, suçlayıcı sestten uzak kaldığım için titriyor, sarsılıyordum.

Seni seviyorum Pris diye geçirdim içimden. Neden? Sana kapılacak ne yaptım? Bu nasıl bir sapkın içgüdü böyle?

Yatağa oturup gözlerimi kapadım.

14

Boise'ye dönmekten başka yapacak bir şey yoktu.

Yenilmiştim. Beni alt eden güçlü, deneyimli Sam K. Barrows ya da ortağım Maury Rock değildi. On sekiz yaşındaki Pris alt etmişti beni. Seattle'da dolanıp durmanın bir anlamı yoktu.

Beni ne bekliyordu? R&R İŞ ORTAKLIĞI'na dönüp, Maury ile barışmak ve bıraktığım yerden devam etmek. İç Savaş Askeri Bebek Bakıcısı üzerinde çalışmaya devam etmek. Huysuz, sert, suratsız Edwin M. Stanton için çalışmaya devam etmek. Lincoln'ün Winnie the Pooh'dan ya da Peter Pan'den yüksek sesle okuduğu bitmek tükenmez pasajlara katlanmak. Yine Corina Lark puroların ve babamın biraz daha tatlı kokan A&C purolarının kokusu. Geride bıraktığım dünya, elektronik org ve Boise'deki klavsen fabrikamız, Ontario'daki ofisimiz...

Ayrıca Maury'nin geri dönmeme izin verme ihtimali de vardı; belki de ortaklığı bozma konusunda ciddiydi. İşte o zaman geride bıraktığım tanıdık monoton hayatı bile bulamayacaktım; o bile olmayacaktı önümde.

Belki zamanı gelmişti. Boise'ye dönmek yerine, .38'liği çıkarıp kafamı uçurma zamanı. Metabolizmam hızlanıp yavaşlıyordu. Merkezkaç kuvvetinden ötürü dağılıyor, aynı zamanda yakınımda ne varsa yakalamak için el yordamıyla aranıyordum. Pris beni ele geçirmişti ve ardından uzaklara fırlatmıştı. Bir mıknatısın ittiği parçaları çekmesi gibiydi, ölümcül bir salınıma yakalanmıştım.

Bütün bunlar olurken de Pris farkıma bile varmadan hayatına devam etmişti.

Hayatımın anlamı nihayet netlik kazanmıştı. Hayatın ötesinde, zalim, soğuk, kısır bir şeyi Pris Frauenzimmer'i sevmekle lanetlenmişim. Tüm dünyadan nefret etmek daha iyi olurdu.

Neredeyse umutsuz görünen durumuma bakıp son bir şey denemeye karar verdim. Vazgeçmeden önce Lincoln'ü deneyecektim. Daha önce yardım etmişti; belki şimdi de edebilirdi.

Maury'yi aradım ve "Lincoln'ü havalimanına götürüp Seattle'a giden bir roketle bindirmeni istiyorum," dedim. "Onu yirmi dört saatliğine ödünç almak istiyorum."

Delirmişçesine karşı çıktı; yarım saat tartıştık. Neyse ki sonunda pes etti; telefonu kapadığımda Lincoln'ün akşama kadar bir Seattle Boeing 900'üne bineceği sözünü almıştım.

Bitkin haldeydim. Kendimi toparlamak için yatağa uzandım. Lincoln bu oteli bulamazsa zaten bana bir faydası olmayacağı anlamına gelir diye düşündüm ve uzanıp dinlenmeye karar verdim.

İşin ironik tarafı onu Pris'in tasarlamış olmasıydı.

Kendi kendime şimdi yatırımlarımızın karşılığını alalım bakalım dedim. Onu üretmek epeyce maliyetli oldu, Barrows'la da anlaşmaya varamadık ve Lincoln'ün tek yaptığı bütün gün yüksek sesle bir şeyler okuyup kıkırdamak.

Aklıma Abe Lincoln ve onun kadınlarla olan ilişkisiyle ilgili bir anekdot geldi. Gençliğinde bir kıza tutulmuştu. Başarılı olmuş muydu? Tanrı aşkına, işin nasıl sonuçlandığını hatırlamıyordum. Tek aklımda kalan onun bu yüzden epeyce acı çekmiş olduğuydu.

Benim gibi dedim. Lincoln ve benim epey ortak noktamız var; kadınlar bize zor zamanlar yaşattı. O yüzden beni anlayacaktır.

Simulakrum gelene kadar ne yapacaktım? Motel odasında kalmak riskliydi... Seattle halk kütüphanesine gidip Lincoln'ün gençliği ve flörtleri üzerine bir şeyler mi okusaydım acaba? Otel görevlisine gidip Abraham Lincoln'e benzeyen birisi gelip beni sorarsa kütüphanede olduğumu söylemesini istedim ve ardından bir taksi çağırıp yola koyuldum. Epeyce zamanım vardı; saat daha sabahın onuydu.

Taksi trafikte ilerleyip beni kütüphaneye doğru götürürken kendi kendime hâlâ umut var diyordum. Vazgeçmeyeceğim!

Amerikan tarihinin en iyi başkanlarından biri ve muhteşem bir avukat olan Lincoln bana yardım edecekti. Başka ne isteyebilirdim ki?

Eğer bana yardım edebilecek biri varsa o da Abraham Lincoln'dü.

Kütüphanedeki kitaplar da ruh halimin düzelmesine pek yardımcı olmadı. Yazanlara göre âşık olduğu kız Abe Lincoln'ü reddetmişti. Lincoln o kadar büyük bir umutsuzluğa kapılmıştı ki neredeyse psikotik bir melankoliye tutulup kendini öldürme noktasına gelmişti. Bu olay onda hiç kapanmayan duygusal yaralar bırakmıştı.

Kitapları kapatırken ümitsizce harika dedim kendi kendime. Benden daha büyük bir başarısızlık örneği: Tam da ihtiyacım olan şey.

Ama artık çok geçti; simulakrum Boise'den yola çıkmıştı bile.

Kütüphaneden çıkarken kendi kendime belki ikimiz de intihar ederiz dedim. Birkaç eski âşk mektubuna bakar, sonra da .38'likle bam!

Öte yandan, Lincoln bu olaya rağmen, sonrasında başarılı biri olmuş, Birleşik Devletlerin başkanı seçilmişti. Bana göre bunun anlamı şuydu; bir kadın yüzünden çektiğin kederden ötürü neredeyse ölecekken, gün gelip bunu ardında bırakabilirsin; elbette kadını asla unutmazsın. Yaşananlar hayatının akışını şekillendirmeye devam eder; daha derin, daha düşünceli biri olursun. Lincoln'deki melankoliyi fark etmiştim. Muhtemelen ben de mezara öyle biri olarak gidecektim.

Ancak buna yıllar vardı ve şu anda şimdiyi düşünmem gerekiyordu.

Karton kapaklı kitaplar satan bir kitapçı bulana kadar yürüdüm; içeri girip Carl Sandburg'un Lincoln'ün hayatı üzerine yazdığı bir dizi kitabı satın aldım ve motel odama döndüm. Altılık bira ve cipsimle rahatça koltuğuma yerleştim.

Özellikle de Lincoln'ün ergenlik dönemi ve âşık olduğu kızın Ann Rutledge'in anlatıldığı bölümü dikkatle okudum, ama Sandburg'ün anlatımı esas konuyu bulanıklaştırıyordu; sanki lafı geveleyip duruyor gibiydi. O yüzden kitapları, birayı, patates cipsini odada bırakıp tekrar kütüphaneye gittim. Öğlenin erken saatleriydi.

Ann Rutledge'in 1835 yılında on dokuz yaşındayken sıtmadan ölmesinin ardından Lincoln, Britannica'ya göre "kısa bir süre deliliğe varan ölümcül bir depresyon" yaşamıştı. Anlaşılan o ki kendisi de kişiliğinin bu yönünün dehşetini hissediyordu, bu dehşet birkaç sene sonra yaşayacağı hayatının en gizemli olayıyla ortaya çıktı. Bu olay 1841 yılında yaşanmıştı.

Lincoln 1840'ta Mary Todd adlı güzel bir kızla nişanlandı. O sırada yirmi dokuz yaşındaydı. Derken 1841 Ocakının ilk gününde birdenbire nişanı bozdu. Evlenecekleri tarih belirlenmişti. Gelin üzerinde kıyafetiyle hazır halde bekliyordu. Ama Lincoln gelmedi. Arkadaşları ne olduğunu anlamak için evine gittiler. Lincoln'ü nerdeyse delirmiş halde buldular. Bu durumdan çıkması epeyce zaman aldı. 23 Ocakta arkadaşı John T. Stuart'a şöyle yazıyordu:

Şu anda yeryüzünde yaşayan en sefil adam benim. Yaşadığım şeyler tüm insanlığa eşit olarak dağıtılsaydı, dünyada tek bir neşeli yüz kalmazdı. Bir daha iyi olup olmayacağımı bilmiyorum; dehşete düşerek söylüyorum ki öngörüm bir daha iyi olmayacağım yönünde. Olduğum gibi kalmam imkansız; bana öyle geliyor ki ya daha iyi olmalıyım ya da ölmeliyim.

Lincoln, Stuart'a yazdığı 20 Ocak tarihli bir önceki mektubundaysa şöyle diyordu:

Son birkaç gündür hastalık hastası olmuş halde kendimi en utanç verici durumlara düşürmekteyim; dolayısıyla, Dr. Henry'nin varoluşum için elzem olduğu fikrindeyim. Eğer o pozisyona getirilmezse Springfield'den ayrılacak. Bu konunun benim için ne denli önemli olduğunu anlamışsındır.

“Konu” ile kastettiği Dr. Henry'nin Springfield'e başhekim olarak atanmasıydı, böylece Lincoln'ü hayatta tutmak için onu kurcalamaya devam edecekti. Başka bir deyişle Lincoln hayatının o döneminde intiharın ya da deliliğin ya da her ikisinin eşiğindeydi.

Seattle halk kütüphanesinde etrafımda bir dizi kitapla otururken Lincoln'ün şimdilerde manik-depresif psikotik dedikleri hastalardan olduğu sonucuna vardım.

Duruma dair en ilginç yorumu Brittanica yapmıştı; şöyle diyordu.

Onda hayatı boyunca belli bir yabancılık, bir mesafe vardı; bu uzaklık onun tam bir realist olmasına engeldi ama görünürdeki gerçekçi tavrıyla bunu öyle bir örtüyordu ki dikkatsiz kişilerin bu durumu algılaması mümkün değildi. İnsanların bunu algılayıp algılamamaları onu ilgilendirmiyordu. Hayatı akışına bırakmaya istekliydi; bu akışın belirlenmesinde ana etkenin dış koşullar olmasına göz yumuyordu

ve dünyevi bağları gerçek bir yakınlıktan mı yoksa ruhunun hayallerine uyum sağlamasından mı kaynaklanıyor diye düşünüp duruyordu.

Britannica Ann Rutledge konusuna da değinmişti:

Onun ardından, hayatının sonuna kadar coşkulu sevinç hallerini takip eden kontrolsüz duygusal tepkiler ve melankoli yaşadı.

Siyasi konuşmalarında iğneleyici alaycı bir tavrı vardı; biraz araştırdıktan sonra bunun manik-depresiflere özgü bir tavır olduğunu öğrendim. Zaten “coşkulu sevinç hallerinin” ardından “melankolinin” gelmesi manik-depresiflerin temel özelliği idi.

Ama teşhisimi esas doğrulayan şey aşağıdaki şu meşum not oldu:

Zaman zaman tamamen içine kapanıp, suskunluğa gömülmek temel özelliklerinden biri idi.

Ve:

...Stevenson’ın “büyük ve şen bir aylıklık” eğilimi dediği şey de üzerinde düşünmeye değer bir noktadır.

Ama işin en meşum kısmı Lincoln’ün kararsızlığıyla ilgiliydi. Kararsızlık manik-depresif bozuk-

luğun bir semptomu değildir; kararsızlık –eğer bir semptomsa– içe dönük psikozun belirtisidir. Yani şizofreninin.

Saat öğleden sonra beş buçuk olmuştu, akşam yemeği zamanı gelmişti. Her yerim tutulmuş, gözlerime ve başıma bir ağırlık saplanmıştı. Kitapları yerlerine koydum, kütüphaneciye teşekkür ettim ve akşam yemeği yiyebileceğim bir yer bulmak üzere dışarı çıkıp sert, soğuk rüzgarın estiği kaldırımda yürümeye başladım.

Maury'den tarihin en derin, en karmaşık kişiliklerinden birini kullanma izni istediğim açıktı. Restoranda oturup yemeğimi yerken –bu arada yemek de iyiydi– bu konu üzerine kafa yordum.

Lincoln tam olarak benim gibi biriydi. Orada kütüphanede sanki kendi biyografimi okumuştum; psikolojik olarak bir tenceredeki iki bezelye tanesi gibiydik ve onu anladıkça kendimi de anlıyordum.

Lincoln her şeyi ciddiye almıştı. Mesafeli olabildi, ama duygusal olarak ölü değildi; tam tersine duyguları çok yoğunlu. Dolayısıyla Pris'in, soğuk şizoid tipin, tam tersiydi. Keder, duygusal empati adamın yüzünden okunuyordu. Savaşın, her bir ölümün üzüntüsünü hissetmişti.

Dolayısıyla Britannica'nın “mesafeli oluşu şizofreni belirtisiydi,” yorumuna inanmak güçtü. O çok iyi bilinen kararsızlığı için de geçerliydi bu. Ve ayrıca onunla kendi kişisel tecrübem vardı, daha doğrusu simulakrumuyla tecrübem vardı. Pris'de gördüğüm o yabancılaşma, öteki olma durumu onda yoktu.

Lincoln'e karşı doğal bir güven ve sevgi besliyordum. Bu, Pris için hissettiklerimin tam tersiydi. Lincoln'de doğuştan gelen bir iyilik, sıcaklık ve insancılık vardı; ayrıca kınlgan bir yönü vardı. Pris'le olan tecrübemden biliyordum ki bir şizoid kınlgan değildir; Lincoln güvende olabilmek için kendi içine kapanıyordu; böylece kendini tehlikeye atmadan diğer insanları bilimsel bir şekilde inceleyebiliyordu. Pris'in varlığının temeli ise diğerleriyle le arasına mesafe koymasına dayanıyordu. Onun asıl korkusunun diğer insanlarla yakınlaşmak olduğunu görebiliyordum. Bu korku da şüphe doğuruyor, insanların davranışlarına, aslında var olmayan güdüler uyduruyordu. O ve ben çok farklıydık. Onun her an paranoyaklaşabileceğini görebiliyordum; gerçek insan doğası hakkında hiçbir bilgisi yoktu. Lincoln'ün gençliğinde yaşadığı gibi günlük hayatta insanlarla rahat ilişkiler kurmamıştı. Son kertede ikisini birbirinden ayıran şey işte buydu. Lincoln insan ruhunun paradokslarını biliyordu, güçlü yönlerini, zayıf yönlerini, ihtiraslarını, asaletini, o sonsuz çeşitlilikte bir araya gelen bütün o tuhaf parçaları biliyordu. Lincoln insanlarla düşüp kalkmıştı. Pris ise insanlara dair katı, şematik bir görüşe sahipti; bir şablon gibi. Bir soyutlama yapmıştı ve onun içinde yaşıyordu.

Ona ulaşmanın imkansız olmasına şaşırma-mak gerekti.

Yemeğimi bitirdim, hesabı ödedim, bahşiş bıraktım ve dışarıya çıkıp karanlık kaldırımında yürümeye devam ettim. Şimdi nereye gidecektim? Yeniden motele. Bir taksi çevirdim. Bir süre sonra şehrin içinden geçmeye başladık.

Motele vardığımda odamdaki ışıkların yandığını gördüm. Müdür odasından aceleyle çıkıp bana selam verdi. “Bir ziyaretçiniz var. Tanrım, adam gerçekten de Lincoln’e benziyormuş,” dedi. “Nedir o öyle? Bir tür şaka filan mı? Odanıza girmesine izin verdim.”

“Teşekkürler,” dedim ve odama gittim. Lincoln simulakrumu sandalyeye kurulmuş, arkasına yaslanmıştı. İçeri girdiğimin farkına varmadı; Carl Sandburg biyografisini okuyordu. Yanında giysilerini koyduğu ufak bir valiz duruyordu.

“Bay Lincoln,” dedim.

Dönüp bana baktı ve gülümsedi. “İyi akşamlar Louis.”

“Sandburg’un kitabı hakkında ne düşünüyorsunuz?”

“Henüz bir şey düşünecek kadar vaktim olmadı.” Kitapta kaldığı yere işaretledi, kapatıp kenara koydu. “Maury bana çok zor durumda olduğunuzu ve tavsiyelerime ihtiyaç duyduğunuzu söyledi. Umarım çok geç kalmamışımdır.”

“Hayır, zamanında geldiniz. Uçuşunuz nasıldı?”

“Aşağıdaki manzaranın o denli hızlı hareket etmesine çok şaşırdım. Kakmamızla inmemiz bir oldu sanki; sonra da hoşbeş eden kız bin milden fazla yol kat ettiğimizi söyledi.

Şaşırmıştım. “Haa, hostes kız.”

“Evet. Budalalığımı bağışlayın.”

“Size bir içki koysam?” Birayı işaret etmiştim, ama simulakrum başını sallayarak hayır dedi.

“Teklifini geri çevirmeyi tercih ederim. Louis, hadi sorunlarını anlat da neler yapılabileceğine

bir bakalım.” Simulakrum yüzünde anlayışlı bir ifadeyle beni dinlemeyi bekliyordu.

Karşısına geçip oturdum. Ama tereddüt ediyordum. Bugün okuduklarımdan sonra ona danışıp danışmamam gerektiğinden emin olamıyordum. Onun düşüncelerine değer vermediğim için değil – benim sorunumun onun derinlere gömülü kederini su yüzüne çıkarmasından endişe ediyordum. Durumum onun Ann Rutledge ile yaşadıklarına fazlasıyla benziyordu.

“Başla bakalım Louis.”

“Önce kendime bir bira alayım.” Açacağı alıp teneke kutuyu açmakla uğraştım; bir süre öyle oyalandım, ne yapacağımı bilemiyordum.

“O zaman ben konuşayım,” dedi. “Boise’den gelirken Bay Barrows ile ilgili durum üzerine detaylıca düşündüm.” Yere eğilip valizini açtı ve üzeri kurşunkalemle yazılmış yazılarla dolu birkaç sayfa kâğıt çıkardı. “Barrows’un üzerinde baskı kurmak istiyor musun? Öyle ki Bayan Frauenzimmer’in ne düşündüğüne aldırmadan onu sana göndersin.”

Başımı evet anlamında salladım.

“O zaman,” dedi simulakrum, “Bu kişiyi ara.” Bana bir kâğıt parçası uzattı; üzerinde bir isim yazılıydı.

SILVIA DEVORAC

Bu ismi daha önce duymuştum ama bir türlü bağlantı kuramıyordum.

Simulakrum yumuşak bir sesle devam etti: “Ona kendisini evinde ziyaret edip hassas bir ko-

nuyu görüşmek istediğini söyle. Bay Barrows ile ilgili olduğunu söylemen yeterli olacaktır... seni hemen evine davet edecektir.”

“Ya sonra?”

“Ben de seninle geleceğim. Sanırım sorun olmaz. Ona sadece Bayan Frauenzimmer ile ilişkinizi anlatacaksın. Kızın babasını temsil ettiğini ve kıza karşı derin duygusal bir bağlılık duyduğunu söyle; farazi şeyler anlatma.”

Kafam karışmıştı. “Bu Silvia Devorac da kim?”

“Barrows’un siyasi rakibi. Barrows’un dünya kadar kira topladığı Şeftali Tepesi konutlarını ortadan kaldırmak isteyen kadın. Kendini değerli projelere adanmış, sosyal konularla ilgili bir hanımefendi.” Simulakrum Seattle gazetelerinden kesilmiş bir dizi kupürü bana uzattı. “Bunları Bay Stanton’ın yardımıyla buldum. Haberlerde de göreceğiniz gibi Bayan Devorac yorulmak bilmeyen bir kadın. Ayrıca oldukça da zeki.”

“Demek istediğin Pris’in reşit olmaması ve Federal Hükümet gözetimindeki bir akıl hastası olması...”

“Benim demek istediğim Louis, Bayan Devorac ona vereceğin bilgiyle ne yapılması gerektiğini bilir.”

Bir süre sonra “Buna değer mi?” dedim. Omuzlarıma bir yük binmişti sanki. “Böyle bir şey yapmaya değer mi...”

“Ancak Tanrı her şeyden emin olabilir,” dedi simulakrum.

“Sen düşünüyorsun peki?”

“Pris senin âşık olduğun kadın. İşin aslı bu değil mi? Dünyada senin için ondan daha önemli bir

şey var mı? Bu yanışta hayatını tehlikeye atmaz mıydın? Bana kalırsa halihazırda bunu yaptın bile, eğer Maury'nin dedikleri doğruysa başkalarının hayatını da riske attın.”

“Lanet olsun,” dedim. “Aşk dediğimiz şey Amerikalılara özgü bir mezhep. Onu gereğinden fazla ciddiye alıyoruz; nerdeyse ulusal dinimiz olmuş.”

Simulakrum bir şey demedi. Onun yerine ileri geri sallandı.

“Benim için de ciddi,” dedim.

“O zaman âşkın başkaları için değil, senin için ciddiyetinin ne olduğunu düşünmelisin. Bence Bay Barrows'un yaptığı gibi sadece kira bedellerinin olduğu bir dünyada yaşamak insanca olmazdı. Onun senin tam zıddın olduğu doğru değil mi? Tam da bu yüzden kesinlikle başarılı olacaksın, zira onun Bayan Pris'e hissettikleri ciddi değil. Sence bu iyi bir şey mi? Daha ahlaki ya da daha mantıklı bir şey mi? Eğer senin gibi hissediyorsa Bayan Devorac'a baş eğmez; Pris ile evlenir ve bu şekilde hareket ederek daha iyi bir anlaşma yapmış olduğunu düşünür. Ama bunu yapmayacaktır ve onu insanlığından koparan şey de bu zaten. Sen öyle davranmazsın; sen her riski göze alırsın ve alıyorsun da. Senin için âşık olduğun kişi her şeyden daha önemli ve bence doğru olan sensin, yanlış olan Barrows.”

“Teşekkür ederim,” dedim. “Senin gerçekten hayattaki gerçek değerlerin ne olduğuna dair derin bir kavrayışın var; hakkını teslim etmeliyim. Ben çok insan tanıdım, ama sen doğrudan işin özüne iniyorsun.”

Simulakrum uzanıp omzumu sıvazladı. “Sanırım aramızda bir bağ var, Louis,” dedi. “O kadar çok ortak yanımız var ki.”

“Biliyorum,” dedim. “Birbirimize benziyoruz.”
İkimiz de derinden etkilenmiştik.

15

Lincoln, Bayan Silvia Devorac'a ne söyleyeceğimi ezberletti. Defalarca tekrar ettim, ama içimde korkunç bir his vardı.

Neyse ki sonunda kendimi hazır hissettim. Seattle telefon rehberinden kadının numarasını buldum ve aradım. Telefondaki ses kulağa melodik ve eğitilmiş geliyordu. Orta yaşlarında olmalıydı.

“Buyurun?”

“Bayan Devorac? Rahatsız ettiğim için üzgünüm. Şeftali Tepesi konutları ve sizin bu konutların yıkılması için yürüttüğünüz projeyle ilgileniyorum. Adım Louis Rosen ve Ontario, Oregon'danım.”

“Organizasyonumuzun bu kadar uzak yerlerde bilindiğini bilmiyordum.”

“Acaba avukatımla birlikte evinize uğrayıp sizinle birkaç dakikalığına görüşebilir miyiz?”

“Avukatınızla mı? Neler oluyor, ters giden bir şey mi var?”

“Ters giden bir şey var, ama sizin komitenizle ilgili değil. Şeyle ilgili...” Simulakruma baktım,

başıyla devam et işareti yaptı. “Şöyle ki,” dedim, “Konu Sam Barrows ile ilgili.”

“Anlıyorum.”

“Bay Barrows’u Ontario’daki talihsiz bir iş bağlantısı vasıtasıyla tanıdım. Bana yardımcı olabileceğinizi düşünüyorum.”

“Bir avukatınız olduğunu söylediniz... Avukatın yapamayacağı neyi yapabilirim ki?” Sesi ölçülü ve sertti. “Ama isterseniz uğrayın, yani en fazla yarım saatliğine kabul edebilirim çünkü saat sekizde misafirlerim var.”

Ona teşekkür edip telefonu kapadım.

Lincoln, “İşi tatmin edici şekilde yaptın, Louis,” dedi. Ayağa kalktı. “Hemen taksiye binip gitmeliyiz.” Kapıya yöneldi.

“Bekle,” dedim.

Kapıda durup bana baktı.

“Bunu yapamam,” dedim.

“O zaman yürüyüşe çıkalım.” Kapıyı açtı. “Hadi gidip biraz gece havası alalım, dışarınsı dağ havası kokuyor.”

Beraber çıkıp karanlık kaldırımında yürümeye başladık.

“Sence Bayan Pris’e ne olacak?” diye sordu.

“İyi olacak. Barrows ile kalacak; Barrows ona hayattan istediği her şeyi verecek.”

Simulakrum bir benzin istasyonunda durdu. “Bayan Devorac’ı arayıp gidemeyeceğimizi söylemelisin,” dedi. İleride bir telefon kulübesi vardı.

Kulübeye girip Bayan Devorac’ın numarasını çevirdim. Kendimi iyice kötü hissediyordum, doğru tuşlara basmakta bile zorlanıyordum.

“Evet,” diyen nazik sesi duydum.

“Ben Rosen. Kusura bakmayın ama korkarım elimdeki bilgiler henüz çok düzenli sayılmaz, Bayan Devorac.”

“Benimle daha sonra mı görüşmek istiyorsunuz?”

“Evet.”

“Benim için sakıncası yok. Size uygun herhangi bir zamanda görüşebiliriz. Bay Rosen kapatmadan önce sormak istediğim bir şey var. Siz hiç o konutlara gittiniz mi?”

“Hayır.”

“Oldukça kötü durumdalar.”

“Şaşırmadım.”

“Lütfen orayı bir görün.”

Telefonu kapadı. Elimde ahizeyle öylece diki-
lip durdum. Sonunda ahizeyi yerine koyup telefon kulübesinden çıktım.

Lincoln ortalıkta yoktu.

Çekip gitmiş miydi yoksa? Yalnız mı kalmıştım? Karanlık Seattle gecesine baktım.

Simulakrum benzin istasyonunun binasına girmiş içeride oturuyordu. Karşısında beyaz üniformalı bir çocuk vardı; Lincoln sandalyesini ileri geri sallayarak onunla dostça sohbet ediyordu. Kapıyı açtım, “Hadi gidelim,” dedim. Simulakrum çocuğa iyi geceler dedi ve dışarı çıkıp sessizce yürüdük.

“Neden gidip Bayan Pris’i ziyaret etmiyoruz ki?” dedi simulakrum.

“Daha neler,” dedim. Dehşete kapılmıştım. “Bu gece Boise’ye giden bir uçak olabilir; eğer varsa bilet alalım.”

“Pris seni korkutuyor. Zaten ne Pris’i ne de Barrows’u evde bulma ihtimalimiz yok; eminim insanların onları görebileceği bir yerde eğleniyorlardır. Benzin istasyonundaki çocuk dünya çapında ünlü sanatçıların Seattle’a geldiklerini söyledi. Avrupa’dan gelenler bile varmış. Sanırım Earl Grant’in geleceğini söyledi. Saygın biri midir?”

“Oldukça.”

“Çocuk sanatçıların genelde bir geceliğine geldiklerini, konserden sonra uçağa binip gittiklerini söyledi. Bay Grant bu gece burada olduğuna göre demek ki dün gece burada değildi, bu durumda Bay Barrows ve Bayan Pris muhtemelen onun performansını izlemeye gitmişlerdir.”

“Kendisi şarkı söyler,” dedim, “oldukça da iyi söyler.”

“Gitmeye yetecek kadar paramız var mı?”

“Evet.”

“Neden gitmiyoruz o zaman?”

“Neden gitmiyoruz?” diye onu taklit ettim. “Gitmek istemiyorum.”

Simulakrum yumuşak bir sesle “Louis, sana yardım etmek için epey yol kat ettim,” dedi. “Sanırım karşılığında bana bir iyilik yapmalısın; Bay Grant’i günümüz şarkılarını seslendirirken dinlemek çok hoşuma gider. Bana eşlik etme nezaketini gösterebilir misin?”

“Beni kasten güç durumda bırakıyorsun.”

“Ben senden Bay Barrows ve Bayan Pris’i görme ihtimalinin epey yüksek olduğu bir yere gitmeni istiyorum.”

Başka seçeneğim yoktu belli ki. “Tamam gideriz,” dedim. Bir taksi bulmak için sağa sola bakınmaya başladım; kendimi berbat hissediyordum.

Efsanevi Earl Grant'i dinlemeye devasa bir kalabalık gelmişti; güç bela içeri girdik. Ama etrafta Pris'ten ya da Barrows'dan iz yoktu. Gidip bara oturduk, içki söyledik ve oturduğumuz yerden izlemeye koyulduk. Kendi kendime muhtemelen gelmeyecekler dedim. Kendimi biraz daha iyi hissediyordum. Bin de bir şans...

"Çok güzel söylüyor," dedi simulakrum.

"Evet."

"Müzik zencilerin kanında var."

Ona şöyle bir baktım. Kinaye mi yapıyordu? Bu banal yorum, bu klişe neyin nesiydi? Ama simulakrumun yüzünde ciddi bir ifade vardı. Belki de onun döneminde bu yorum şimdiki anlamına gelmiyordu. Ne de olsa aradan uzun yıllar geçmişti.

"Küçük bir çocukken New Orleans'a yaptığım seyahatleri hatırlıyorum," dedi. "Zencileri ve onların acınası hallerini ilk kez o zaman görmüştüm. Sanırım yıl 1826'ydı. O şehirdeki İspanyol havası beni çok şaşırtmıştı; kesinlikle benim büyüdüğüm Amerika'dan farklı bir yerdi."

"Denton Offcutt o zaman mı işe almıştı seni? Hani şu seyyar satıcılık işi?"

"Hayatıma dair epeyce bilgin var." Söylediklerim karşısında şaşırmış gibiydi.

"Lanet olsun," dedim. "1835'te Ann Rutledge ölmüş. 1841'deyse..." Sustum. Ne demeye bu konuyu açmışım ki? İçerisi karanlık olmasına rağmen simulakrumun yüzündeki acıyı ve yaşadığı derin şaşkınlığı görebiliyordum. "Özür dilerim," dedim.

Tannıya şükürler olsun ki Grant o sırada başka bir parçaya geçti. Ama çaldığı yumuşak, kederli bir blues şarkısıydı. Giderek gerginliğim artıyordu. Barmene el ederek kendime bir duble Scotch söyledim.

Derin düşüncelere dalmış olan simulakrum kambur vaziyette oturuyordu. Bacaklarını uzatmış, bar taburesinin ayağına dayamıştı. Earl Grant şarkısını bitirdikten sonra da sessizliğini bozmadı, sanki etrafında olup bitenin farkında değil gibiydi. Yüzünde kederden başka bir şey yoktu.

“Seni üzdüğüm için üzgünüm,” dedim. Onun için endişelenmeye başlamıştım.

“Senin hatan değil; bu ruh hali arada bir üzerime çöküyor zaten. Biliyor musun ben batıl inançları olan biriyim. Bu bir kusur mu? Elimden gelen bir şey yok ki önüne geçemiyorum.” Kelimeler ağzından tereddütle çıkıyordu, konuşmak için ciddi bir çaba sarf ediyor gibi bir hali vardı. Sanki konuşacak enerjiyi bulmakta zorlanıyordu.

“Bir içki daha al,” dedim. O sırada ilk içkisine dokunmamış olduğunu fark ettim.

Simulakrum hiç bir şey söylemeden sadece başını hayır anlamında salladı.

“Dinle,” dedim. “Hadi buradan çıkıp bir roket bulalım ve Boise’ye dönelim.” Taburemden kalktım. “*Hadi.*”

Simulakrum olduğu yerde duruyordu.

“Hadi, bu kadar kederlenme. Anlamam lazımdı tabii, blues herkesi böyle etkiler.”

“Siyah adamın şarkıları yüzünden değil,” dedi. “Ben kendim böyleyim. Bunun için ne onu ne

kendini suçla Louis. Uçaktayken vahşi ormanları gördüm ve aklıma gençliğim geldi. Ailemle çıktığımız yolculuklar, özellikle de annemin ölümü ve kağınlara binerek Illinois'ya gidişimiz.”

“Tanrı aşkına, burası çok kasvetli; hadi kalk bir taksiye atlayalım da Sea-Tac Havalimanına...” Birden durdum.

Pris ve Sam içeri girmişlerdi; garson kızlardan biri onları rezerve edilmiş bir masaya götürdü.

Onları gören simulakrumgülümsedi. “Evet, Louis, seni dinlemeliydim. Korkarım artık çok geç.”

Taburemin yanında öylece kalakalmıştım.

16

Lincoln bana doğru eğilip “Louis yerine oturmalısın,” diye fısıldadı.

Başımı sallayıp beceriksizce yerime oturdum. Pris ışık saçıyordu. Üzerindeki Tam Görüntü elbisenin içinde muhteşem görünüyordu. Saçlarını daha da kısa kestirmiş ve arkaya doğru taramıştı. Gözlerini iri ve siyah gösteren bir makyaj yapmıştı. Bilaro topu gibi tıraşlı kafası ve şen şakrak haliyle Barrows her zamanki gibiydi; enerjik, iş adamı tavrıyla sıntarak menüyü aldı ve sipariş vermeye koyuldu.

“Pris şaşılacak derecede güzel,” dedi simulakrum.

“Evet,” dedim. Barda oturan erkekler ve hatta kadınlar dönmüş ona bakıyorlardı. Bunun için onları suçlayamazdım.

Simulakrum “Harekete geçmelisin,” dedi. “Korkarım artık çekip gidemezsin, ama burada böylece durmak da olmaz. Kalkıp yanlarına gideceğim ve onlara bu akşam Bayan Devorac ile randevun olduğunu söyleyeceğim. Senin için ancak

bu kadarını yapabilirim; geriye kalanı Louis senin işin.” Taburesinden indi ve benim durdurmama fırsat kalmadan yürüyüp gitti.

Barrows’un yanına gidip elini omzuna koyarak onunla konuşmaya başladı.

Barrows başını çevirip bana baktı. Pris de bakıyordu; koyu renk, soğuk gözleri alev alevdi.

Lincoln yanıma geri döndü. “Yanlarına git, Louis,” dedi. Otomatik olarak yerimden kalkıp, masaların arasından geçtim ve yanlarına gittim. Dik dik bana bakıyorlardı. Muhtemelen .38’liğin yanımda olduğunu sanıyorlardı, ama yanımda değildi; onu otelde bırakmıştım. “Sam, sonun geldi dostum,” dedim. “Silvia’ya vereceğim bilgiler hazır.” Kol saatime şöyle bir baktım. “Senin için kötü olacak ama artık çok geç; sana verdiğim şansını kullanmadın.”

Barrows, “Otursana Rosen,” dedi.

Söylediğini yaptım.

Garson kız ona ve Pris’e martini getirdi.

“İlk simulakramumuzu ürettik,” dedi Barrows.

“Öyle mi? Kimin simulakrumu?”

“George Washington, Ülkemizin kurucusu.”

“İmparatorluğunun böyle paramparça olduğunu görmek üzücü,” dedim.

“Ne kastettiğini anlamadım, ama karşılaştığımızı sevindim,” dedi. “Aramızdaki yanlış anlaşmaları düzeltmek iyi olacak.” Ardından Pris’e dönüp “İş konuştuğumuz için üzgünüm tatlım ama Louis’e rastlamamız da iyi oldu; umarım senin için sakıncası yoktur?”

“Sakıncası var,” dedi Pris. “Eğer bu herif çekip gitmezse, ikimizin de sonu gelmiş demektir.”

“Fazla öfkeliisin tatlım. Rosen’la halletmek istediğim konu büyütecek bir şey değil ama nereden baksan enteresan. Eğer çok sıkıldıysan bir taksi çağırayım seni eve götürsün.”

Pris her zamanki mesafeli, soğuk sesiyle “Beni hiçbir yere gönderemezsin,” dedi. “Beni başından savmaya çalışırsan kendini çöp kovalarında bulursun, hem de her şey öyle hızlı olur ki başın döner.”

Barrows ile birlikte ona bakıyorduk. Üzerindeki o şık kıyafetin, yapılı saçların ve makyajın ardında bildiğimiz, eski Pris vardı.

“Sanırım seni eve göndereceğim,” dedi Barrows.

Barrows eliyle garson kıza işaret etti. “Bir taksi çağır–”

“Beni becerdin, bunu gören şahitler var,” dedi Pris.

Barrows kireç gibi bembeyaz bir suratla garson kızını geri gönderdi. “Bana bak,” dedi, elleri titriyordu. “Burada oturup, sessizce duracak mısınız? Bunu becerebilir misin?”

“Canımın istediğini, istediğim zaman söyleyirim.”

“Sen ne şahidinden bahsediyorsun?” dedi Barrows, gülümsemeyi başararak. “Dave Blunk? Colleen Nild? Onlardan mı bahsediyorsun?” Şimdi gerçekten gülümsüyordu. “Hiç durma tatlım, bildiğin gibi yap.”

“Sen kızların etek altını röntgenleyen pis, yaşlı bir herifsin,” dedi Pris. “Senin gibi bir adamın parmaklıkların arkasında olması gerekir.” Sesi çok yüksek değildi ama o kadar netti ki, yanımızdaki

masalarda oturan insanlar dönmüş bize bakıyorlardı. “O şeyini defalarca içime soktun ve sana bir şey diyeyim mi; onu kaldırabilmen bile bir mucize. O kadar küçük ve pörsümüş ki! Sen yaşlı, pörsümüş bir herifsin.”

Barrows irkilmiş, çarpık bir gülüşle sırtıyordu. “Başka bir şey var mı?” dedi.

“Hayır, tüm o insanları satın aldığın için senin aleyhinde konuşmazlar.”

“Başka?”

Pris nefes nefese kalmış, başını sallıyordu.

Barrows bana dönüp “Şimdi, konuşmamıza devam edelim,” dedi. Hâlâ soğukkanlılığını kaybetmemiş gibi görünüyordu. Hayretler içindeydim; adam her şeye tahammül edebiliyordu.

“Bayan Devorac ile görüşeyim mi?” dedim. “Kararı sana bırakıyorum.”

Barrows saatine bakıp “Danışmanlarımla görüşmem gerek,” dedi. “Dave Blunk’ı arayıp buraya çağırmamın bir sakıncası var mı?”

“Tamam,” dedim. Blunk’ın ona pes etmesini söyleyeceğinden emindim.

Barrows izin isteyip telefon açmaya gitti. Pris’le birbirimize bakarak öylece oturuyorduk. Nihayet Barrows geri döndü. Pris yüzünde ümitsiz, şüpheli bir ifadeyle ona bakıyordu. “Yine ne şeytanlık peşindesin Sam?” dedi.

Barrows yanıt vermeden rahatça arkasına yaslandı.

“Louis, bu bir işler çevirdi,” dedi Pris. “Görmüyor musun? Onu tanımıyor musun? Louis!” Gözlerinde delice bir ifadeyle etrafa bakıyordu.

“Endişelenme,” dedim ama ben de huzursuzlanmaya başlamıştım. Lincoln’e baktım, o da yerinde huzursuzca kıpırdanıyordu; kaşlarını çatmış, suratı asılmıştı. Yanlış bir şey mi yapmıştım acaba? Öyleyse bile artık çok geçti.

Simulakrumaseslenip “Buraya gelebilir misin?” dedim. Hemen geldi ve söyleyeceklerimi işitmek için eğildi. “Bay Barrows avukatına danışmak için bekliyor” dedim.

Simulakra sandalyelerden birine oturup, düşünceli bir ifadeyle “Sanırım bunda bir sakınca yok,” dedi.

Hepimiz bekliyorduk. Yarım saat sonra Dave Blunk göründü. Bize doğru geliyordu. Yanında Colleen Nild vardı; giyinip kuşanmıştı. Arkalarından üçüncü bir kişi daha geliyordu, asker tıraşlı, papyonlu bir genç. Yüzünde uyanık, heyecanlı bir ifade vardı.

Bu adam da kim dedim kendi kendime. *Neler olur böyle?* Huzursuzluğum giderek artıyordu.

Blunk, Bayan Nild’in sandalyesini çekerken “Kusura bakmayın, geciktik,” dedi. Ardından papyonlu gençle birlikte kendisi de oturdu. Kimsenin kimseyi tanıştırdığı yoktu.

Kendi kendime bu adam herhalde Barrows’un çalışanlarından biri dedim. Yoksa Pris’le formalite icabı evlenecek olan serseri bu muydu?

Adama dik dik baktığımı fark eden Barrows “Bu Johnny Booth,” dedi. “Johnny, Louis Rosen’la tanışmanı istiyorum.”

Genç adam telaşla başını salladı. “Tanıştığımıza memnun oldum Bay Rosen.” Ardından diğerlerini de başıyla selamladı. “Merhaba, merhaba. Nasılsınız?”

Birdenbire buz kestim. “Bir dakika,” dedim. “Bu John Booth mu? John Wilkes Booth?”

“Tam isabet,” dedi Barrows.

“İyi de bu adam John Wilkes Booth’a hiç benze-miyor ki.” Adam bir simulakrumdu ve gerçekten çok kötü bir kopyaydı. Kitaplardan öğrendiğim kadarıyla John Wilkes Booth teatral, dramatik görünümlü bir adamdı; bu karşımızda duransa sıradan, uşak kılıklı zavallı bir tipti; Birleşik Devletlerin büyük şehirlerindeki iş merkezlerinde göreceğiniz türden bir adamdı. “Kafa bulma benimle,” dedim. “İlk işin bu mu yani? Bak sana ne diyeceğim, bence git yeniden dene.”

Ama tüm bunları söylerken simulakruma dehşet içinde bakmaya devam ediyordum çünkü bir budalayı andıran dış görüntüsüne rağmen teknik anlamda başarılıydı ve bu bizim için korkunç bir uğursuzluktu, hepimiz için öyleydi. Tanrım John Wilkes Booth simulakrumu! Tepkisini anlamak için Lincoln’ü yan gözle süzüyordum. Bunun ne anlama geldiğini biliyor muydu?

Lincoln geldiğinden bu yana tek kelime etmemişti. Ama yüzündeki çizgiler derinleşmiş; her zaman orada duran o bir parça melankolik ifade iyice açığa çıkmıştı. Başına gelecekleri biliyor gibiydi; bu yeni simulakrumun kötüye işaret olduğunun farkındaydı.

Pris’in böyle bir şey tasarlamış olabileceğine inanamıyordum. Sonra durumu anladım; elbette onu Pris tasarlamamıştı. Zaten o yüzden o şeyin gerçekte bir yüzü yoktu; bu sadece Bundy’nin işiydi. Belli ki Bundy aracılığıyla iç mekanizma-

yı geliştirmiş, sonra da onu orada oturmuş sırtıp duran, tipik evet efendim, tabii efendimci bu insan kitlesinin içine yerleştirmişlerdi. Booth'un gerçek görünüşünü yeniden yaratmayı denemişlerdi bile; belki bu konu ilgilerini bile çekmiyordu. Belli bir amaca hizmet eden alelacele bir iş çıkarmışlardı.

Barrows “şimdi görüştüğümüz konuya devam edebiliriz,” dedi.

Dave Blunk ve John Wilkes Booth onu onaylamak için başlarını salladılar. Bayan Nild menüye bakıyordu. Pris taş kesilmiş bir halde yeni simulakrumu inceliyordu. Demek ki haklıydım, Pris için de sürpriz olmuştu. Üzerinde yeni kıyafetleriyle dışarıda gezip tozup adamla yatarken Bob Bundy, Barrows organizasyonunun atölyelerinden birinde işe koyulmuş, bu garip makine üzerinde çalışmıştı.

“Tamam,” dedim. “Hadi devam edelim.”

Barrows simulakruma dönerek “Johnny,” dedi, “Bu arada bu uzun boylu sakallı adam Abe Lincoln. Sana ondan bahsetmiştim, hatırlıyor musun?”

“Ah, evet Bay Barrows,” dedi Booth. Heyecanla başını salladı. “Çok net hatırlıyorum.”

“Barrows,” dedim. “Bu yaptığın sahtekârlık; bu adam sadece adı ‘Booth’ olan bir suikastçı, ne görünüşü ne de konuşması Booth’a benziyor. Bu düzmece bir iş, tam bir şarlatanlık ve gerçekten midemi bulandırıyor. Senin adına utanıyorum.”

Barrows omuz silkti.

Booth’a bakarak “Shakespeare’den bir şeyler söyle,” dedim.

Karşılığında o budalaca gülüşüyle sırttı.

“O zaman Latince bir şeyler söyle,” dedim.

Sırtmaya devam etti.

“Bu şeyi bir araya getirmek ne kadar sürdü?” diye sordum. “Herhalde birkaç saatinizi aldı? Detaya verilen önem nerde? İşçilik nereye gitti? Yaptığınız tek şey bu makineye öldürme dürtüsü yerleştirmek değil mi?”

“Johnny Booth’un aramızda olduğu düşünülecek olursa herhalde Bayan Devorac’la görüşme tehdidin artık geçerli değildir,” dedi Barrows.

“Peki nasıl yapacak?” dedim. “Zehirli yüzükle mi? Bakteri silahlarıyla mı?”

Dave Blunk bir kahkaha attı. Bayan Nild gülmüseddi. Booth dedikleri o şey de onlara eşlik etti; patronundan işareti almış boş boş sırtıyordu. Barrows hepsini parmağında oynatıyordu.

Tüm dikkatiyle Booth simulakrumuna bakan Pris neredeyse tanınmayacak hale gelmişti. İncelmiş ve uzamış gibiydi, boynu bir kuşunki gibi uzamıştı, gözleri donuklamış, ışık yansıtıyordu.

Eliyle Lincoln’ü göstererek “Dinle,” dedi. “Onu ben ürettim.”

Barrows ona bakıyordu.

Pris “O benim,” dedi. Lincoln’e dönerek “Seni babam ve ben ürettik. Bunu biliyor muydun?” diye sordu.

“Pris,” dedim. “Tanrı aşkına...”

Bana bakıp “Sus” dedi.

Pris’e “Bu işe bulaşma,” dedim. “Bu benimle Barrows arasında.” Titriyordum. “Muhtemelen niyetin iyi ve Booth denilen şeyle bir ilgin olmadığını görebiliyorum. Ve sen...”

“Tanrı aşkına kapa çeneni,” dedi Pris. Barrows’a döndü. “Lincoln’ü yok etmesi için Bob Bundy’e bu yarattığı yaptırdın ve bunu benden gizledin. Aşağılık herif. Seni asla affetmeyeceğim,” dedi.

“Senin derdin ne Pris?” dedi Barrows. “Yoksa Lincoln’le ilişkin mi var?” Suratı asılmıştı.

“Eserimin öldürülmesini görmeyeceğim,” dedi Pris.

Barrows “Belki de görürsün,” diye karşılık verdi.

Lincoln ciddi bir ses tonuyla “Bayan Pris,” dedi. “Bence de Bay Rosen haklı. İkisinin sorunu kendi aralarında çözmelerine izin vermelisiniz.”

“Bunu ben de çözebilirim,” dedi Pris. Yere doğru eğilerek masanın altında bir şeylerle uğraşmaya başladı. Ne ben ne de Barrows onun ne yapmaya çalıştığını kestiremiyorduk. Hepimiz kaskatı kesilmiş bekliyorduk. Pris elinde topuklu ayakkabısının tekiyle doğruldu.

Barrows’a “Seni lanet olası,” dedi.

Barrows yerinden kalkmaya çalıştı, elini kaldırarak “Hayır,” dedi.

Pris ayakkabıyı Booth’un kafasına indirdi. Ayakkabının topuğu Booth’un kulağının arkasından girip kafasına saplandı. Pris, Barrows’a baktı. “Al bakalım,” dedi. Gözleri pırl pırıldı, dudağı ince, çarpık bir çizgiye dönüşmüştü.

Booth simulakrumundan “Gulp,” diye bir ses çıktı. Elleri havayı dövdü, ayakları yere vurdu. Bir süre çırpındıktan sonra hareketsiz kaldı. İçinden gelen bir rüzgârla kasıldı, elleri ve kolları seğirdi. Hiç kıpırdamadı.

“Pris ona tekrar vurma,” dedim. Daha fazla dayanamayacaktım. Barrows da aynı şeyi söylüyor, sersemlemiş monoton bir tonla Pris’e mırıldanıyordu.

“Ne diye tekrar vurayım ki?” dedi Pris. Ayakkabının topuğunu Booth’un kafasından çekip çıkardı, yere eğilip ayakkabıyı ayağına geçirdi. Etrafta oturan insanlar şaşkınlıkla bize bakıyorlardı.

Barrows cebinden beyaz bir mendil çıkarıp alnını sildi. Konuşacakmış gibi ağzını açtı, ardından fikrini değiştirmiş olacaktı ki bir şey demeden sustu.

Booth simulakrumu ağır ağır sandalyeden aşağı kayıyordu. Ayağa kalkıp onu dik oturtmaya çalıştım. Dave Blunk da ayağa kalktı; birlikte onu düz bir pozisyona getirdik. Pris ifadesiz bir suratla içkisini içiyordu.

Blunk yakınımızdaki masalarda oturan insanlara dönerek “Bir oyuncak,” dedi. “İnsan boyutlarında bir oyuncak. Mekanik bir şey.” Söylediklerine inansınlar diye de simulakrumun açık duran kafatasının içindeki metal ve plastik parçaları gösterdi. İç kısımda parlayan bir şey gördüm. Muhtemelen artık çalışmayan işletimci buydu. Bob Bundy’nin bunu tamir edip edemeyeceğini düşündüm. Ardından da Bob Bundy’nin bunu tamir edip edememesi gerçekten umurumda mı diye düşündüm.

Barrows sigarasını söndürdü. Ardından Pris’e bakıp kaba saba bir sesle “Bunu yaparak benimle olan ilişkini riske attın,” dedi.

“O zaman hoşça kal,” dedi Pris. “Hoşça kal Sam K. Barrows, pis, çirkin herif.” Ayağa kalktı, san-

dalyesini kasten yere düşürdü ve diğer masaların arasından yürüyüp gitti. Resepsiyonda durup görevli kızıdan ceketini aldı.

Ne ben ne de Barrows yerimizden kıpırdamıştık.

David Blunk, "Pris kapıdan çıktı," dedi. "Kapıyı hepinizden daha iyi görüyorum; çıktı gitti."

Barrows, David Blunk'a dönüp, ölü Booth simülakrumunu kastederek "Bunu ne yapacağım?" diye sordu. "Onu buradan çıkarmamız gerek."

"İkimiz çıkarırız," dedi Blunk.

"Size yardım edeyim," dedim.

"Pris'i bir daha görmeyeceğiz," dedi Barrows. "Ya da belki de kaldırımında durmuş bekliyordur." Bana baktı, "Senin bir fikrin var mı?" diye sordu. "Ben Pris'i anlayamıyorum."

Kalkıp aceleyle yürüdüm, resepsiyonu geçip kapıyı açtım. Dışarıda üniformalı kapıcı bekliyordu. Nezaketle selam verdi.

Pris ortalıkta yoktu.

"Az önce dışarı çıkan kıza ne oldu?" dedim.

"Bilmiyorum, efendim," dedi adam. Eliyle etraftaki arabaları, trafiği, kulübün önünde anı sü-rüsü gibi yığılmış insan kalabalığını gösterdi. "Üzgünüm, bilemiyorum."

Kaldırma bakındım; hatta sağa sola doğru biraz koşturup onu görmeye uğraştım.

Sonunda kulübe geri döndüm. Barrows'un ve ekibinin, ölü Booth simülakrumu ile birlikte oturdukları masaya gittim. Simülakrum yine yerinden kaymıştı, başı yana düşmüş, ağzı açık duruyordu. Dave Blunk'la birlikte tekrar yerine yerleştirdik.

Barrows'a "Her şeyi kaybettin," dedim.

“Hiç bir şey kaybetmedim,” dedi.

“Sam haklı,” dedi Dave Blunk. “Ne kaybetti ki? Gerekirse Bob Bundy bir simulakrum daha yapar.”

“Pris’i kaybettin,” dedim. “Bu her şeyi kaybettin demektir.”

“Canı cehenneme, Pris’i takan kim ki? Kendisinin farkında olduğunu bile sanmam.”

“Sanırım öyle,” dedim. Dilim pelteleşmiş gibiydi. Ağzımın içinde sağa sola değdirdim, acı hissetmiyordum; hiçbir şey hissetmiyordum. “Ben de onu kaybettim,” dedim.

Barrows “Öyle görünüyor,” dedi. “Ama senin durumun daha iyi; her gün böyle bir şey yaşamaya tahammül edebilir miydin?”

Biz orada otururken Earl Grant yeniden sahneye çıktı. Piyanoyu çalıyordu ve herkes susmuştu. Biz de sustuk.

Bebeğim yastığımda çekirgeler var

Yemeğimde cır cır böcekleri...

Şarkıyı bana mı söylüyordu? Yüzümdeki ifadeyi görmüş, nasıl hissettiğimi anlamış mıydı? Eski, hüznü bir şarkıydı. Belki beni görmüştü; belki de görmemişti. Bilmiyordum, ama sanki görüyor gibiydi.

Pris vahşi biri diye düşündüm. Bizden biri değil. Başka bir yerden gelmiş. O eski zamanlardan kalma; hiç bozulmamış. İnsanlar arasında olup bitenler, burada yaşadıklarımız ona dokunamıyor bile. İnsan ona baktığında geçmişin en uzak noktalarını görüyor; başladığımız noktayı, bir, iki milyon yıl öncesini...

Earl Grant'in söylediği şarkı bizleri ıslah etmenin, yenilemenin, değiştirmenin sayısız ağır yolundan biriydi. Yaratıcı hâlâ iş başındaydı; çoğumuzun içinde hâlâ yumuşak kalmış malzemeye şekil veriyordu. Ama bu Pris için geçerli değildi; onun şekil verilecek, yoğurulacak bir tarafı kalmamıştı; Yaratıcı tarafından bile.

Kendi kendime Pris'i gördüğümde aslında ötekini gördüm dedim. Peki şimdi neredeyim? Ayakkabısını ayağından çıkardığı anda ölümünü bekleyen Booth simulakrumu gibi ben de ölümü bekliyorum. Booth simulakrumu bir asırdan uzun bir zaman önce yaptığı bir iş için nihayet öldürüldü. Lincoln ölümünden önce rüyasında suikastı görmüştü; uykusunda üzeri siyah kumaşla kaplı bir tabut ve gözyaşı döken kalabalıklar vardı. Acaba bu simulakrum dün gece herhangi bir şey sezmiş miydi? Rüyasında mekanik, mistik bir biçimde bir şeyler görebilmiş miydi?

Hepimiz öleceğiz. Çuf çuf! Siyah kumaşla örtülü tren buğday tarlalarının arasından geçiyor. İnsanlar onu görmek için dışarı çıkıyor; şapkaları ellerinde. Pat pat pat!

Tabutu taşıyan kara treni ellerinde silahlarıyla mavi üniformalı askerler koruyor; hiçbir yerinden kıpırdamıyor; o uzun, çok uzun yolun başından sonuna kadar yerlerinden ayrılmıyorlar.

Arkamdan birisi "Bay Rosen," diye seslendi. Kadın sesiydi.

İrkilerek baktım. Seslenen Bayan Nild'di.

"Bize yardım eder misiniz? Bay Barrows arabayı getirmeye gitti. Booth simulakrumunu arabaya koymaya çalışıyoruz."

“Ha, tamam, tabii ki,” dedim.

Ayağa kalkarken bizimle gelip gelmeyeceğini anlamak için Lincoln’e baktım. Ama o ağır bir melankoli içinde başını yere eğmiş ne bizimle ne de ne yaptığımız işle ilgileniyordu. Earl Grant’i mi dinliyordu yoksa? Grant’in blues şarkılarından mı etkilenmişti? Öyle olduğunu sanmıyordum. Kamburu çıkmıştı, aslında vücudunun şekli tamamen bozulmuştu, sanki tüm kemikleri kaynayıp tek bir kemiğe dönüşmüştü. Üstelik tamamen sessizliğe gömülmüştü; nefes bile almıyor gibiydi.

Onu izlerken bu bir tür ibadet diye düşündüm. Belki de bu ibadete son vermenin tek yolu gidip onu bölmektir. Blunk’la birlikte gidip Booth’u ayağa kaldırdık. Kurşun gibi ağırdı.

Masaların arasında ilerlerken Blunk “Araba Mercedes-Benz,” dedi. Soluk soluğa kalmıştı. “Dışı beyaz, içi kırmızı deri kaplama.”

Peşimizden yürüyen Bayan Nild “Ben kapıyı açarım,” dedi.

Booth’u dar koridordan geçirip kulübün çıkışına kadar götürdük. Kapıda duran görevli meraklı gözlerle bize bakıyordu, ama ne o ne de başkası bize yardım etmeye ya da ne olup bittiğini anlamak için bir şey sormaya yeltendi. Yine de görevli geçmemiz için kapıyı açık tuttu ve bunun için ona minnettar kaldık çünkü böylece Bayan Nild gidip Sam Barrows’un arabasını karşılayabildi.

Blunk başıyla işaret ederek “İşte geliyor,” dedi.

Bayan Nild arabanın kapısını açtı ve Blunk’la birlikte simulakrumu arabanın arka koltuğuna yerleştirdik.

“Siz de bizimle gelin,” dedi Bayan Nild.

Blunk “İyi fikir,” dedi. “Hep birlikte bir şeyler içeriz, olur mu Rosen? Önce Booth’u atölyeye bırakınız, sonra da Collie’nin dairesine gideriz; içkiler orada.”

“Hayır,” dedim.

Barrows direksiyonun arkasından “Hadi,” diye seslendi. “Binin de gidelim artık; sen de Rosen, atla, simulakrumunu da getir.”

“Hayır, hayır, teşekkürler,” dedim. “Siz devam edin.”

Blunk ve Bayan Nild arabanın kapısını kapadılar. Araba hareket etti ve bir süre sonra trafiğin içinde gözden kayboldu.

Ellerimi cebime koyup kulübe geri döndüm. Lincoln’ün yanına gittim; bıraktığım gibi duruyordu. Başı yerde, kollarıyla kendini sarmış, tamamen sessiz.

Ona ne diyecektim? Neşelenmesi için ne yapabilirdim?

“Böyle bir olayın seni üzmesine izin vermemelisin,” dedim. “Üstesinden gelmeyi denemelisin.”

Lincoln yanıt vermedi.

“Damlaya damlaya göl olur,” dedim.

Simulakrum başını kaldırdı. Umutsuz gözlerle bana baktı. “O ne demek şimdi?” dedi.

“Bilmiyorum,” dedim. “Gerçekten bilmiyorum.”

İkimiz de konuşmadan oturuyorduk.

Bir ara “Dinle,” dedim. “Seni Boise’ye geri götüreceğim ve Doktor Horstowski ile görüştüreceğim. Sana bir zararı dokunmaz, ayrıca bu depresyon konusunda yardımı bile olabilir. Sana uyar mı?”

Lincoln artık daha sakin görünüyordu; cebinden büyük kırmızı bir mendil çıkarıp burnunu sil-di. “İlgin için teşekkür ederim,” dedi.

“İçecek bir şey ister misin?” dedim. “Ya da bir fincan kahve, yiyecek bir şeyler filan?”

Simulakrum başıyla hayır işareti yaptı.

“Bu depresyon işini ne zaman fark ettin?” diye sordum.”Yani gençken ilk ne zaman anladın? Bu konuda konuşmak ister misin? Aklına ne gelirse anlat. Sana çağıştırdığı ne varsa söyle. Lütfen. Bunun sana iyi geleceğini hissediyorum.”

Lincoln boğazını temizledi. “Bay Lincoln ve ya-nındakiler geri dönecek mi?”

“Sanmam. Bayan Nild’in evine gittiler, bizi de davet ettiler.”

Lincoln beni tuhaf bir ifadeyle yavaşça uzun uzun süzdü. “Neden Bay Barrows’un evine değil de oraya gidiyorlar?”

“İçkiler oradaymış. Dave Blunk’ın söylediği buydu.”

Lincoln tekrar boğazını temizledi. Masada du-ran sudan biraz içti. Yüzündeki o tuhaf ifade hâlâ oradaydı. Anlamadığı bir şeyler var gibiydi. Sanki bir konuda şaşırmış, ama aynı zamanda aydın-lanmıştı.

“Ne oldu?” dedim.

Biraz durdu, ardından birdenbire “Louis, Bayan Nild’in evine git,” dedi. “Zaman kaybetme.”

“Neden?”

“Pris orda olmalı.”

Beynimin karıncalandığını hissettim.

“Bana kalırsa zaten onunla yaşıyordu. Ben motele döneceğim. Benim için endişe etme, ge-

rekirse yarın Boise'ye kendi başıma gidebilirim. Hemen git, Louis. Onlardan önce oraya gitmen lazım."

Güç bela ayağa kalktım. "Adresi..."

"Adresi telefon rehberinden bulabilirsin."

"Tamam, doğru. Tavsiyen için sağ ol. Benim için gerçekten önemli. Bence de doğru düşündün. Görüşürüz. Eğer şey olursa..."

"Git hadi," dedi.

Dediğini yaptım.

Gece boyu açık bir eczaneye girip telefon rehberlerini istedim. Colleen Nild'in adresini aldım ve ardından dışarı çıkıp, bir taksi çevirdim. Niha yet yola koyulmuştum.

Nild, koyu renk tuğladan yapılmış büyük bir binada yaşıyordu. Apartmanda sadece birkaç dairenin ışığı açıktı. Daire numarasına baktım ve zile bastım. Uzun bir süre sonra hoparlörden bir cırtı ve boğuk bir kadın sesi geldi. Kim olduğumu soruyordu.

"Louis Rosen," dedim. Konuşan Pris miydi acaba? "Yukarı gelebilir miyim?" diye sordum.

Cam ve dökme demirden ağır kapı açıldı; elimle iterek içeri girdim. Bir dakika içerisinde bomboş lobiden geçmiş, üçüncü kata çıkan merdivenleri tırmanıyordum. Kapıya geldiğimde nefes nefese ve bitkindim.

Evin kapısı açıktı. Kapıya vurdum, tereddüt ederek bekledim, sonra içeri girdim.

Oturma odasındaki koltuklardan birinde Bayan Nild vardı. Elinde içkisiyle oturuyordu. Karşısına da Barrows oturmuştu. İkisi de bana bakıyorlardı.

Barrows “Selam Rosen,” dedi ve başıyla ortada duran sehpayı gösterdi. Sehpanın üzerinde bir şişe votka, limon, buz ve bardaklar vardı. “Keyfine bak,” dedi.

Başka ne yapacağımı bilemediğim için gidip kendime içki hazırlamaya koyuldum.

Ben içkiyi hazırlarken Barrows “Sana haberlerim var,” dedi. Elindeki bardağı kaldırmış yatak odasını işaret ediyordu. “Şurada çok sevdiğin biri var.” Bayan Nild ve o gülümsüyorlardı.

İçkiyi bırakıp işaret ettiği yere doğru yöneldim.

“Nasıl oldu da buraya gelmeye karar verdin?” diye sordu Barrows.

“Lincoln, Pris’in burada olabileceğini düşündü,” dedim.

“Bak, Rosen, bunu söylemek hiç hoşuma gitmiyorum ama Lincoln’ün sana iyilik ettiğini söyleyemeyeceğim. O kıza takılıp kalman senin hayrına değil.”

“Ben senin gibi düşünmüyorum.”

“Lanet olsun, benim gibi düşünmüyorsun çünkü sen hastasın. Sen, Pris, Lincoln... Üçünüz de hastasınız. Bak sana ne diyeceğim Rosen, Johnny Booth milyonlarca Lincoln’e bedeldi. Onu toparlayıp Ay’da yaşam projemiz için kullanmayı düşünüyorum... ne de olsa Booth herkesin bildiği köklü bir Amerikan ismi; yan komşumuzun soyadının Booth olmaması için bir sebep yok. Bence sen de bir ara Ay’a gelip, yaptığımız işleri görmelisin. Neler yaptığımıza dair hiçbir fikrin yok. Kusura bakma ama bahsettiğim şeyleri buradayken anlamak mümkün değil; oraya gitmen gerek.”

Bayan Nild, “Aynen öyle,” dedi.

“Gerçekten başarılı bir insan dolandırıcılık yapmaya tenezzül etmez,” dedim.

Barrows “Dolandırıcılık mı?” diye bağırdı. “Tek yaptığımız insanları eninde sonunda yapacakları bir şey için biraz dürtüp harekete geçirmek. Aman neyse ne! Bu konuyu tartışmak istemiyorum. Zaten zor bir gün oldu; yorgunum. Kimseye nefret beslediğim yok.” Bana bakarak sırtıyordu. “Senin küçük şirket bizimkiyle çalışsaydı, bunun ne anlama geleceği konusunda herhalde bir fikrin vardı. Ne de olsa sen beni seçtin; ben seni değil. Ama senin baraj artık taşı. Benim içinse durum farklı; biz yola devam edeceğiz ve bu işi yapacağız. Muhtemelen Booth’u kullanacağız, her neyse bu işi bir şekilde halledeceğiz.”

Bayan Nild, “Herkes halledeceğimizi biliyor,” diyerek Barrows’un omzuna hafifçe vurdu.

“Teşekkürler, Collie. Sadece bu adamı bu halde görmekten nefret ediyorum; amacı yok, vizyonu yok, hırsı yok. İnsanın yüreği burkuluyor. Kesinlikle öyle.

Hiçbir şey demedim. Yatak odasının kapısında durmuş, konuşmayı bitirmelerini bekliyordum.

Bayan Nild, “Durma gir içeri,” dedi.

Kapının kulbunu çevirip yatak odasına girdim.

İçerisi karanlıktı. Odanın ortasında duran yatağı güç bela seçebiliyordum. Yatağın üzerinde biri vardı. Yastığa yaslanmış, sigara içiyordu. Sigara mıydı acaba? Odada puro kokusu vardı. Aceleyle ışığı yaktım.

Yataktaki babamdı. Elinde purosunu, asık yüzünde düşünceli bir ifadeyle bana bakıyordu.

Üzerinde pijamaları ve ropdöşambın vardı. Tüylü terliklerini yatağın yanına koymuştu. Terliklerin yanında valizi ve özenle katlanmış giysileri duruyordu.

Yumuşak bir sesle, “Kapıyı kapa, *mein Sohn*,” dedi.

Şaşkınlıkla dediğini yaptım. Kapıyı kapattım ama Sam Barrows ve Bayan Nild’in kahkahalarını duymaktan kurtulacak kadar hızlı davranmamıştım. Nasıl da oyuna getirmişlerdi beni; söyledikleri tüm o şeyler, ciddi ve gösterişçi konuşmaları; oysa Pris’in odada olmadığını, hatta evde olmadığını, Lincoln’ün yanıldığını gayet iyi biliyorlardı.

Yüzümdeki ifadeyi okuyan babam “Ne yazık, Louis,” dedi. “Belki de dışarı çıkıp sohbete son vermem gerekirdi, ama bir taraftan da Barrows’un söyledikleri dikkatimi çekti; ne de olsa konuyla çok da ilgisiz şeyler söylemiyordu değil mi? Bazı açılardan gerçekten büyük bir adam. Otursana.” Başıyla yatağın yanında duran sandalyeyi işaret etti. Gidip oturdum.

“Nerde olduğunu bilmiyorsun değil mi?” dedim. “Sen de bana yardım edemezsin?”

“Korkanım hayır, Louis.”

Kalkıp gitmeye bile değmezdi artık. Gelebileceğim en son noktaya varmıştım işte, babam pornosunu içerken ben onun yatağının yanındaki bu sandalyedeydim.

Aniden kapı açıldı ve içeri yüzü baş aşağı duran biri girdi. Kardeşim Chester’dı bu. Önemli bir iş yapıyormuş gibi telaşlı bir hali vardı. “Baba, bize

iyi bir oda buldum,” dedi. Ardından beni görünce mutlulukla gülümsedi. “Demek buradasın Louis; onca zahmetten sonra nihayet seni bulduk.”

“Birkaç kez Bay Barrows’un söylediklerini düzeltmek istedim,” dedi babam. “Ama onun gibi bir adamı da yeniden eğitemezsin ki; zamanı boşa harcamanın anlamı yok.”

Babamın felsefi tiratlarından birine başlamak üzere olduğu fikrine katlanamıyordum; sandalyeye gömülüp onu duymuyormuş gibi yaptım. Ağzından çıkan kelimeler havada vızıldıyordu. Hayal kırıklığına uğramış bir halde eğer bana oyun oynamasalardı, bu odaya girdiğimde Pris gerçekten karşımda olsaydı neler olurdu diye düşünüyordum.

Nasıl olurdu diye düşün. Herhalde içeri girdiğimde uyuyor olurdu; belki de sarhoş halde. Onu kaldırır, kollarına alır, gözlerine dökülen saçlarını geriye atar ve onu kulağından öperdim. Onu sarhoş uykusundan uyandırırken yavaş yavaş hayata dönmesini hayal edebiliyordum.

“Beni dinlemiyorsun” dedi babam azarlar gibi. Dinlemiyordum doğru, umutsuz hayal kırıklığından tamamen uzaklaşmış, Pris hayalime dalmıştım. “Hâlâ o boş hayalin peşindesin.”

Daha mutlu bir hayat hayalimde Pris’i bir kez daha öptüm ve gözlerini açtı. Onu yatırdım, yanına uzandım ve ona sarıldım.

“Lincoln nasıl?” Pris’in sesi kulağımda mırıldandı. Beni gördüğüne şaşırılmış görünmüyordu. Onu kucaklayıp öpmeme de şaşırmamıştı. Aslına bakarsanız tamamen tepkisizdi. Ama Pris buydu işte.

“Olabildiği kadar iyi.” Karanlıkta arka üstü yatmış, yüzüme bakarken onun saçlarını okşadım. Hatlarını zar zor seçebiliyordum. “Hayır” diye itiraf ettim. “Aslında berbat durumda. Psikotik bir çöküntü yaşıyor. Umrunda mı ki? Onu bu hale sen getirdin.”

“Ben onu kurtardım” dedi Pris uyuşuk mesafeli bir sesle. “Bana bir sigara ver, verir misin?”

Bir sigara yakıp ona uzattım. Yattığı yerde sigarasını içti.

Babamın sesini duydum. “Bu içe kapanık hallerinden çık oğlum. Bay Barrows’un dediği gibi bu durum seni gerçeklikten koparıyor ve bu ciddi bir durum! Doktor Horstowski’nin, kullanacağım kelime için kusura bakma ama hastalık dediği şey bu işte. Anlıyor musun?”

Belli belirsiz Chester’ı da duydum. “Bu şizofreni baba. Tüm o gençler gibi; milyonlarca Amerikalı aslında şizofren ama bunu bilmiyorlar bile. Asla kliniklere gitmiyorlar. Bir makale okumuştum orada öyle yazıyordu.”

Hayalimde Pris, “Sen iyi bir insansın Louis,” diyordu. “Bana âşık olduğun için senin adına üzülüyorum. Zamanını boşa harcıyorsun, ama sanırım bu pek de umurunda değil. Aşkın ne olduğunu izah edebilir misin? Böyle bir aşkın?”

“Hayır,” dedim.

“En azından deneyemez misin?” dedi. “Kapı kilitli mi? Değilse git de kilitle.”

Berbat bir halde “Lanet olsun,” dedim. “Kapıyı kilitlesem de onları dışarda tutamam ki; tam buradalar, tepemizde. Onlardan asla kurtulamayacağız, asla yalnız olmayacağız, sadece ikimiz

olamayacağız, biliyorum.” Bildiklerimden emin olmama rağmen gidip kapıyı kilitledim.

Geri döndüğümde Pris yatağın üzerine çıkmıştı, eteğinin fermuarını açıyordu. Eteği başından çıkarıp sandalyenin üzerine fırlattı. Ardından da ayakkabılarını çıkarıp attı.

“Sevmeyi sen öğretmeyeceksen başka kim öğretebilir ki Louis?” dedi. İç çamaşırlarını çıkarmaya başlamıştı, ama onu durdurdum.

“Neden?” dedi.

“Deliriyorum,” dedim. “Artık tahammül edemiyorum. Boise’ye dönüp Doktor Horstowski’yi görmeliyim; bu böyle devam edemez, ailemle aynı odadayken olmaz.”

Pris yumuşak bir sesle “Yarın Boise’ye döne-
riz,” dedi. “Ama şimdi değil.” Yatak örtülerini, battaniyeleri bir tarafa attı. Sigarasını yaktı, çıplak halde yatağa uzandı, üzerini örtmeden orada öylece uzanıyordu. “Çok yorgunum Louis. Bu gece burada benimle kal.”

“Yapamam,” dedim.

“O zaman beni kaldığın yere götür.”

“Onu da yapamam; Lincoln orada.”

“Louis,” dedi. “Ben sadece uyumak istiyorum; yanıma uzan ve üzerimizi ört. Kimse bizi rahatsız etmeyecek. Onlardan korkma. Lincoln depresyon nöbetlerinden birine girdiği için üzgünüm. Bunun için beni suçlama; biliyorsun onun zaten böyle bir rahatsızlığı var ve ben onun hayatını kurtardım. Neticede o benim çocuğum... öyle değil mi?

“Sanırım öyle de düşünülebilir,” dedim.

“Ona ben hayat verdim. Anelik yaptım. Bununla da gurur duyuyorum. Booth denilen o pis

şeyi gördüğümde... yapmak istediğim tek şey onu oracıkta öldürmektir. Onu görür görmez ne için üretildiğini anladım. Senin de annen olabilir miyim? Keşke seni de hayata getiren ben olsaydım; keşke her türden insana hayat verebilseydim... herkese. Ben hayat veriyorum ve bu gece o hayatlardan birini aldım; üstelik bir hayata son verebilmek de iyi bir şey, tabii bunu yapmaya dayanabiliyorsan. Birinin canını almak epeyce güç gerektiriyor, sence de öyle değil mi Louis?

Yanına oturup “Öyle,” dedim.

Karanlığın içinde uzanıp saçlarımı okşadı. “İşte senin üzerinde böyle bir gücüm var; sana hayat verebilirim ya da hayatını alabilirim. Bu seni korkutuyor mu? Neticede söylediklerimin gerçeğin ta kendisi olduğunu biliyorsun.”

“Artık korkutmuyor,” dedim. “İlk anladığımda korkmuştum.”

“Beni hiç korkutmadı,” dedi Pris. “Eğer korksaydım gücümü kaybederdim, öyle değil mi Louis? Ve gücümü korumalıyım; birimizin o güce sahip olması gerekiyor.”

Yanıt vermedim. Puro dumanı etrafı sarmış, midemi bulandırıyor, babamın ve kardeşimin dikkatle beni izlediklerini hatırlatıyordu.

Babam “İnsanın elbette bazı hayallerini el üstünde tutması gerekir,” dedi, ardından da purosunu seri bir biçimde tüttürerek, “Ama bu seninki saçmalık,” diye ekledi. Chester da başını sallayarak onu onayladı.

Yüksek sesle “Pris,” dedim.

Babam heyecanla “Şunu dinle hele,” dedi. “Pris’i çağırıyor; onunla konuşuyor!”

Babama ve Chester'a "Gidin buradan," dedim. Ellerimle dışarı çıkmalarını işaret ettim ama işe yaramadı; ikisi de yerlerinden kıpırdamadılar.

Babam, "Şunu anlamam gerek, Louis," dedi. "Ben seni anlıyorum. Bay Barrows'un göremediği şeyi görebiliyorum; bu arayışındaki asaleti görebiliyorum."

Tüm bu gevezeliğin ve karanlığın içinde bir kez daha Pris'i hayal ettim; yatağın kenarında oturmuş, tortop yaptığı kıyafetlerine sarılmıştı. "Önemi var mı?" diye sordu. "İnsanların bizim hakkımızda söyledikleri ya da düşündükleri şeylerin bir önemi var mı? Ben o konuda endişe etmiyorum; kelimelerin gerçeğe dönüşmesine izin vermiyorum. Dışandaki herkes bize kızgın, Sam, Maury ve geriye kalan herkes. Eğer doğru olan bu olmasaydı Lincoln seni buraya göndermezdi... Bunu bilmiyor musun?"

"Pris," dedim. "Her şeyin yoluna gireceğini biliyorum. Mutlu bir geleceğimiz olacak."

Gülümsedi; karanlıkta dişlerinin pırlıltısını görebiliyordum. Büyük bir acıyla ve kederle dolu bir gülümsemeydi bu. Ve o an, sadece bir anlığına, Lincoln simulakrumunda gördüğüm şeyin kaynağı Pris'miş gibi hissettim. Pris'in hissettiği acı o kadar açıktı ki belki de farkında bile olmadan o acıyı yarattığı şeye de aktarmıştı; belki o acının orada olduğunun bile farkında değildi.

"Seni seviyorum," dedim.

Pris ayağa kalktı; çıplak, soğuk ve zayıftı. Başımı ellerinin arasına aldı ve beni yanına çekti.

"Mein Sohn," dedi babam. Bu kez Chester'la konuşuyordu. "*Er schläft in dem Freiheit der Liebes-*

nacht. Demek istediğim uyuyor, âşk dolu bir gecenin özgürlüğünde uyuyor.”

Chester sinirli bir sesle “Boise’dekiler ne diyecekler?” dedi. “Yani o bu haldeyken eve nasıl dönebiliriz?”

Babam azarlarcasına “Kapa çeneni Chester,” dedi. “Sen onun ruhunun derinliklerini anlamıyorsun; onun orada neler bulduğunu bilmiyorsun. Ruhsal psikozun iki yönü vardır; bir taraftan gerçeklikten koparsın, ama bir taraftan da hepimizin uzaklaştığı ana kaynağa dönersin. Bir dahaki sefere ağzını açmadan önce bunu hatırlasan iyi olur Chester.”

“Onları duyuyor musun?” diye sordum Pris’e.

Bana öylece yaslanmış dururken, Pris şefkatle yumuşak bir kahkaha attı. İfadesiz gözleri bir an bile üzerimden ayrılmamıştı. Ama her şeyin farkındaydı. Onun için değişim ve gerçeklik, hayatının olayları, zamanın kendisi o anda artık var olmuyordu.

Merakla elini kaldırıp yanağıma dokundu, parmak uçları yanağıma tüy gibi değdi.

Bayan Nild kapının çok yakınından net duyulabilir bir sesle, “Bay Rosen, biz gidiyoruz ve daireyi size bırakıyoruz,” dedi.

Daha uzaktan Sam Barrows’un mırıltısını duydum. “O içerdeki kız tam gelişmemiş. Giren her şey dışarı çıkıyor. orada yatak odasında ne yapıyor ki zaten? O sıska bedeniyle...” Sesi zayıfladı.

Pris de ben de konuşmadık. Nihayet dairenin kapısının kapandığını işittik.

“Çok nazikler,” dedi babam. “Louis onlara en azından bir teşekkür etmeliydin. Şu Bay Barrows var ya, tam ir beyefendi. Sözlerine rağmen yaptıkları kişiliği hakkında çok şey söylüyor.”

“İkisine de minnet duymalısın,” diye homurdandı Chester bana. Babamla ikisi bana dik dik baktı, babam bir yandan purosunun ucunu çiğniyordu.

Pris’e sıkı sıkı sarıldım. Benim için önemli olan tek şey buydu.

17

Bir sonraki gün babam ve Chester beni Boise'ye geri götürdüklerinde Doktor Horstowski'nin beni tedavi edemeyeceği ya da tedavi etmek istemediğini öğrendiler. Ama yine de teşhis koyulması amacıyla bana bir dizi psikolojik test yaptı. Testlerden birinde bazı seslerin kaydedildiği bir kaset dinletiliyordu. Sesler uzaktan geliyordu, sadece arada sırada anlaşılabilir birkaç cümle duyulabiliyordu. Birbirini takip eden bu diyaloglarda ne konuşulduğunu yazmam gerekiyordu.

Sanırım Horstowski bu testin sonucuna dayanarak teşhisini koydu, çünkü bütün diyalogların benimle ilgili olduğunu duyuyordum. Benim hatalarımdan, başarısızlıklarımdan bahsediyor, analizimi yapıp, davranışlarıma tanı koyuyorlardı. Bana, Pris'e ve ilişkimize hakaret ediyorlardı.

Doktor Horstowski sadece şöyle dedi: "Louis, ne zaman 'iris' kelimesini duysan 'Pris' diyorlar sandın." Bu durum onu umutsuzluğa sürüklemiş görünüyordu. "Ayrıca her 'ulvi' dediklerinde 'Lo-

uis' dediklerini diye düşündün." Yüzünde kasvetli bir ifadeyle bana baktı ve oracıkta benden kurtulmaya karar verdi.

Yine de psikiyatri mesleğinin elinden kurtulabilmiş değildim çünkü Doktor Horstowski beni Kuzeybatı Pasifik, beşinci bölgedeki Federal Akıl Sağlığı Bürosuna havale etti. Oradaki doktoru önceden duymuştum. Doktor Ragland Nisea. Kendi bölgesindeki hastaların hastaneye yatırılıp yatırılmayacağına dair son kararı o veriyordu. 1980'den bu yana tek başına çalışıyordu. Binlerce rahatsız insanı Büronun ülkenin dört bir yanına dağılmış kliniklerine o göndermişti. Adam başarılı bir psikiyatr ve teşhis uzmanıydı; biz de kendi aramızda hep eninde sonunda bir gün Nisea'nın eline düşeceğimiz konusunda espri yapardık; aramızdan bazıları bu şakanın gerçeğe dönüştüğünü görecektik kadar yaşadı.

Horstowski beni arabasıyla Büronun Boise'deki ofisine götürürken "Doktor Nisea'nın yetenekli ve anlayışlı bir olduğunu göreceksin," dedi.

"Beni bırakman büyük incelik," dedim.

"Zaten her gün gidip geliyorum. Sadece mahkemeye çıkıp jüri masrafı ödemeyesin diye uğraşıyorum. Neticede son kararı Nisea veriyor. Ayrıca jürinin karşısına çıkmaktansa onunla görüşmek senin için daha iyi."

Başımı salladım; aynen dediği gibiydi.

"Bu durumdan dolayı düşmanlık beslemiyorsun değil mi? Büro kliniğine yatmak damgalanmak anlamına filan gelmiyor... Günün her anında böyle şeyler oluyor... Her dokuz kişiden biri artık yaşamlarını imkansız hale getiren ruhsal

rahatsızlıklardan muzdarip...” Tekdüze bir sesle konuşmaya devam ediyordu; söyledikleri umurunda değildi. Tüm bunları daha önce sayısız TV reklamında duymuş, dergi makalelerinde okumuştum.

Ama işin aslı beni başından savıp, akıl sağlığı görevlilerine teslim ettiği için ona düşmanlık besliyordum. Gerçi kanun gereği psikotik olduğumu hissettiği anda bunu yapması gerektiğini biliyordum. Ayrıca geriye kalan herkese de düşmanlık besliyordum; iki simulakrum da buna dahildi. Boise’nin tanıdığım, güneşli sokaklarından geçip Büroya doğru ilerlerken herkesin bana ihanet ettiğini, herkesin düşmanım olduğunu ve tanımadığım, benden nefret eden bir dünyayla kuşatılmış olduğumu hissediyordum.

Tüm bu hissettiklerim ve çok daha fazlası Horstowski’nin bana yaptığı testlerde ortaya çıktı. Örneğin Rorschach Testinde gösterilen her resmi ve mürekkep lekesini zamanın başlangıç noktasında tasarlanmış, insanı ezip parçalayan dişli makineler olarak gördüm; ölümcül hareketlerle üzerime geliyor, vücudumu sakatlamak istiyorlardı. Hatta, Büroya giderken arkamızda sıralanmış arabaların bizi takip ettiğinden emindim; belli ki Boise’ye döneceğimi haber almış ve Boise havalimanına ayak bastığım anda harekete geçmişlerdi.

Çok katlı modern bir binanın önüne geldiğimizde “Doktor Nisea bana yardım edebilir mi?” diye sordum. Akut panik başlamıştı. “Yani demek istediğim bu akıl sağlığı görevlileri sende bile olmayan tüm o yeni tekniklere sahipler, tüm son teknoloji...”

Horstowski kapıyı açıp, beni binaya doğru götürürken “Yardımla ne kastettiğine bağlı,” dedi.

İşte benden önce pek çoklarının geldiği o yere gelmiştim: Federal Akıl Sağlığı Bürosu; teşhis bölümüne gittik; muhtemelen hayatımın yeni bir evresine ilk adımımı atıyordum.

Pris, içimde son derece istikrarsız bir taraf olduğunu ve bunun günün birinde başımın derde girmesine neden olacağını söylerken ne kadar da haklıydı. Yorgun, bitkin, halüsinasyonlar gören biri olarak nihayet yetkililer tarafından ıskartaya çıkarılmışım; birkaç yıl önce Pris’in yaşadıklarının aynısını yaşıyordum. Horstowski’nin koyduğu teşhisi görmemiştim, ama bende şizofreni belirtileri gördüğünü biliyordum... Kendimde belirtileri hissediyordum. Bu denli açık olan bir şeyi inkâr etmenin ne anlamı vardı ki?

Geniş ölçekli bir yardım alabileceğim için şanslıydım; tanrı biliyor ya eğer o durumda kalsaydım ya intihara kalkışacaktım ya da bir daha toparlanması mümkün olmayan ağır bir çöküş yaşayacaktım. Üstelik rahatsızlığım çok erken fark edilmişti: Kesinlikle umut vardı. Katatonik heyecan evresindeydim, yani hebefreni ya da paranoya gibi kalıcı bir uyumsuzluk davranışı henüz baş göstermemişti. Hastalık daha ilk evresindeydi; terapiye hâlâ açıktı.

Babamla erkek kardeşime tam zamanında müdahale ettikleri için teşekkür etmem gerekirdi. Ama yine de tüm bunları biliyor olmama rağmen Horstowski ile birlikte Büronun binasına girerken dehşet içerisindeydim; içimdeki ve etrafımdaki

düşmanlığın bilincindeydim. Bir tarafım durumu anlıyor, diğer tarafım ise kendi çevresine, bildiği yere dönmek isteyen kafeslenmiş bir hayvan gibi öfkeyle kuduruyordu.

Artık zihnimin küçük bir parçası adına konuşabiliyordum; geriye kalan kısım kendi bildiğini okuyordu.

McHeston Yasasının neden o kadar gerekli olduğunu o zaman anladım. Benim gibi gerçek bir psikotik birey *kendi başına asla yardım almaya çalışmazdı*; yasanın onu zorlaması gerekiyordu. Psikotik olmak böyle bir şeydi.

Pris, dedim kendi kendime. Bir zamanlar sen de böyleydin; seni okulda yakalayıp aldılar ve diğerlerinden ayırdılar; aynen beni bakıma aldıkları gibi seni de bakıma aldılar. Ve seni yeniden topluma uyum sağlayacak hale getirdiler. Benimle de başarılı olacaklar mı?

Ve terapi bittiğinde ben de senin gibi mi olacağım? Hayatımın daha uyumlu hangi parçasına döneceğim?

Peki o zaman sana karşı olan hislerim nasıl olacak? Seni hatırlayacak mıyım?

Ve eğer hatırlarsam şu anda önemsedığım kadar önemseyecek miyim?

Doktor Horstowski beni bekleme odasına bıraktı ve diğer tüm çıldırmış, hasta insanlarla birlikte bir saat boyunca oturdum. Nihayet bir hemşire gelerek beni aldı. Daha küçük bir ofise girdik ve orada Doktor Nisea ile tanıştım. Yakışıklı bir adamdı; yaşı benden biraz büyüktü. Açık kahverengi gözleri, düzgünce taranmış gür saçları vardı. Veterinerlerden başka hiç kimsede görmediğim özenli,

her an özür dilemeye hazır bir tavır içerisindeydi. Benimle anlayışlı bir tavırla ilgilendi, rahat ettirmeye çalıştı ve neden orda olduğumu iyice anladığımdan emin olmaya çalıştı.

“Buradayım çünkü diğer insanlara isteklerimi ve duygularımı aktarabileceğim bir zeminim kalmadı,” dedim. Beklerken söyleyeceğim şeyler üzerinde epeyce kafa yormuştum. “Dolayısıyla gerçek insanların dünyasında ihtiyaçlarımı karşılamam artık olanak dışı; o nedenle kendi içime kapanıp hayal ürünü bir hayat yaşamaya başladım.”

Doktor Nisea arkasına yaslanıp dalgın dalgın yüzüme baktı. “Ve bu durumu değiştirmek istiyorsun.”

“Tatmin olmak istiyorum, gerçek tatminden bahsediyorum.”

“Diğer insanlarla hiç bir ortak nokta yok mu?”

“Tek bir şey bile yok. Benim gerçekliğim diğer insanların tecrübe ettiği dünyanın tamamen dışında. Mesela, sana anlatsam, söylediklerimin fantezi olduğunu düşünürsün. Yani sana onu anlatsam demek istiyorum.”

“O dediğin kim?”

“Pris”.

Bekledi ama devam etmedim.

“Doktor Horstowski telefonda senden kısaca bahsetti,” dedi. “Muhtemelen şizofreninin Magna Mater adını verdiğimiz türüyle karşı karşıyasın. Ama yine de yasalar gereği önce James Benjamin Atasözü Testini ve ardından da Sovyet Vigotsky-Luria Blok Testini uygulamam gerekiyor.”

Başıyla işaret edince arkamda duran hemşire elinde bir not defteri ve kalemle geldi. “Şimdi sana birkaç atasözü okuyacağım ve sen de bana bunların ne anlama geldiğini söyleyeceksin. Hazır mısın?”

“Tamam,” dedim.

“Kurt kocayınca köpeğin maskarası olur.”

Biraz düşündüm ardından, “Otoritenin olmadığı yerde yanlış işler olur,” dedim.

Bu şekilde devam ettik ve benim için ölümcül olacak altı numaraya gelene kadar bir sıkıntı yaşamadım.

“Yuvarlanan taş yosun tutmaz.”

Ne kadar uğraşırsam uğraşayım bu atasözünün ne anlama geldiğini hatırlayamıyordum. En sonunda kafadan attım ve “Her zaman hareketli olan ve durup düşünmeyen kişi...” dedim. Hayır, bu değildi. Bir daha denedim. “Her zaman hareket halinde olup, ruhsal ve ahlaki anlamda gelişmeye devam eden kişi bitip tükenmez.” Doktor yüzüme daha bir dikkatli bakıyordu. O yüzden açıklama yapma ihtiyacı duydum. “Demek istediğim, hareket halinde olan ve ayağının altında ot bitmesine müsaade etmeyen insan hayatta ilerleyecektir.”

Doktor Nisea, “Anlıyorum,” dedi. Ben de yasal teşhisimin şizofrenik düşünce bozukluğu olduğunu anladım.

“Ne anlama geliyor? Tam tersini mi söyledim?” diye sordum.

“Evet, korkarım öyle oldu. Bu atasözünün genel olarak kabul gören anlamı senin söylediğinin tam tersidir; genelde sürekli hareket halinde olan kişinin...”

“Açıklamana gerek yok,” diyerek araya girdim. “Hatırladım, anlamını biliyordum. İstikrarsız biri bu hayatta asla değerli bir şeyler kazanamaz.”

Atasözlerinden sonra blokları sınıflandırmayı denedim, ama başarılı olamadım. Uğraşmaktan vazgeçip blokları bıraktığımda ben de Doktor Nisea da rahatlamıştık.

“Hepsi bu kadar,” dedi Nisea. Başıyla hemşireye çıkmasını işaret etti. “Şimdi formları doldurabiliriz. Klinik konusunda bir tercihiniz var mı? Bence en iyisi Los Angeles; gerçi ben oradaki kliniği diğerlerinden daha iyi bildiğim için böyle düşünüyor olabilirim. Kansas City’deki Kasanin Kliniği...”

Hevesle “Beni oraya yollayın,” dedim.

“Özel bir nedeni var mı?”

Kaçamak bir yanıt verip “Orada yatıp çıkan bir sürü yakın arkadaşım var,” dedim.

Daha derinlerde yatan bir nedenden şüpheleniyormuş gibi yüzüme bakıyordu.

“Hem de saygın bir yer,” dedim. “Nerdeyse tanıdığım herkes akıl hastalıkları konusunda Kasanin’den yardım aldı. Diğer klinikler iyi değil demiyorum ama Kasanin en iyisi. San Diego’daki Harry Stack Sullivan Kliniğinde kalan halam Gretchen tanıdığım ilk akıl hastasıydı. Ondan sonra başkalarıyla da tanıştım ki bu gayet doğal. Ne de olsa televizyonda da her gün söyledikleri gibi toplumun büyük kısmında bu tip rahatsızlıklar var. Sonra kuzenim Leo Roggis. O da kliniklerden birinde. Lisedeki İngilizce öğretmenim Bay Haskins; kliniklerden birinde öldü. Oturduğum yerin bir sokak aşağısında yaşayan emekli bir

İtalyan vardı; George Oliveri. Katatonik heyecan nöbetleri geçiriyordu, onu da aldılar. Askerdeyken bir arkadaşım vardı, Art Boles; şizofreniydi, New York, Rochester'daki Fromm-Reichmann Kliniğine yattı. Birlikte koleje gittiğim bir kız Alys Johnson, o da üçüncü bölgedeki Samuel Anderson Kliniğinde, üçüncü bölge Baton Rouge'da. Sonra yanında çalıştığım şu adam Ed Yeats; şizofrenisi akut paranoyaya dönüştü. Bir başka arkadaşım Waldo Dangerfield, sonra şu kız Gloria Milstein; onun nerde yattığını bilmiyorum ama bir sekreterlik işine başvurduğunda yapılan psikolojik testlerde durum anlaşılmış. Federaller gelip almışlar...Kısa boylu, koyu renk saçlı, çok çekici bir kızdı. Test sonuçları ortaya çıkıncaya kadar onun hasta olabileceği kimsenin aklına gelmemişti. Sonra John Franklin Mann, ikinci el araba satardı; testlerin sonucunda şizofren olduğu anlaşıldı ve kliniğe götürüldü. Sanırım o da Kasanin'e götürüldü çünkü Missouri'de akrabaları vardı. Ve Marge Morrison, tanıdığım kızlardan biri. Artık dışarıda; Kasanin'de tedavi edildiğine eminim. Bence Kasanin'e gidenlerin hepsi yenilenmiş gibiler. O klinik sadece McHeston Yasasının koşullarını yerine getirmekle kalmıyor; insanları gerçekten tedavi ediyor. Ya da bana öyle geliyor.”

Doktor Hükümet formlarının üzerine K.C. Kasanin Kliniği yazdı. Böylece rahat bir nefes aldım. “Evet,” diye mırıldandı, “Kansas'ın iyi olduğu söyleniyor. Biliyorsun Başkan da orada iki ay geçirmişti.”

“Duymuştum,” dedim. Herkes başkanın gençlik yıllarında akıl hastalığıyla nasıl mücadele ettiğini ve yirmili yaşlara geldiğinde zafer kazandığı o kahramanlık hikayesini biliyordu.

“Şimdi ayrılmadan önce,” dedi Doktor Nisea, “Sana biraz Magna Mater tipi şizofreniden bahsetmek istiyorum.”

“Tamam,” dedim. “Dinlemek için sabırsızlanıyorum.”

“Aslına bakarsan bu tür benim özel ilgi alanımdır. Konuyla ilgili birkaç araştırma yazım var. Şizofreninin her bir türünü dinin bir alt biçimiyle özdeşleştiren Anderson teorisini duymuşsunur.”

Başımla evet işareti yaptım. Anderson’ın şizofreni teorisi nerdeyse Amerika’nın tüm ciddi dergilerinde yer almıştı; yeni moda oydu.

“Şizofreninin ilk biçimi güneş merkezlidir; yani güneşin tanrılaştırıldığı ve tapıldığı, hastanın aslında güneşi babanın yerine koyduğu biçim. Sen de bu yok. Güneş merkezli şizofreni en ilkel biçimdir ve bilinen ilk dinle, güneşe tapınmayla özdeşleştirilir. Roma devrinin güneşi merkez alan Mitharizm kültünü de içine alır. Yine güneşi merkez alan İran kültü yani Mazda’ya tapınma da bunun içindedir.”

Başımı sallayarak “Evet,” dedim.

“Sendeki Magma Mater, Miken Medeniyeti döneminde Akdeniz’deki dişi tanrıçalara tapınan külle özdeşleştiriliyor. İştâr, Kibele, Attis, ve daha sonraları Athena... ve nihayet Bakire Mer-yem. Senin yaşadığın tam olarak şu; animan,

yani bilinçdışının vücut bulmuş hali, onun arketipi, dışarıya, kozmosa doğru yansıtmış ve burada algılanarak ona tapılmış.”

“Anlıyorum,” dedim.

“Onu tehlikeli, düşmancıl, son derece güçlü bir varlık olarak tecrübe etmene rağmen yine de çekici buluyorsun. O tüm zıtlıkların vücut bulmuş hali; hayatın bütünlüğü onda ama aynı zamanda ölü; tüm âşk onda ama bir taraftan da soğuk; zeki ama zekâyı yaratıcı olmayan yıkıcı bir analitik eğilime aktarıyor, yine de yaratıcılığın kaynağı olarak görülüyor. Bunlar bilinçdışında uyuklayan zıtlıklardır ve bilinçteki formlar tarafından bastırılırlar. Zıtlıklar doğrudan tecrübe edildiğinde, senin durumunda olduğu gibi, onları idrak edemez ve onlarla başa çıkamazsın. Neticede egonu dağıtıp yok ederler. Çünkü bildiğin gibi onlar orijinal biçimleriyle arketiplerdir ve ego onları ortadan özümseyemez.”

“Anlıyorum,” dedim.

“Yani bilincin kendi kolektif yönleriyle ve kendi bilinçdışıyla uzlaşmaya varmak için verdiği bu büyük mücadele aslında başarısız olmaya mahkumdur. Bilinçdışının arketiplerinin dolaylı olarak, anima aracılığıyla tecrübe edilmesi ve çift kutuplu niteliklerinden bağımsız, fayda sağlayacak biçimde ortaya çıkmaları gerekir. Bunun gerçekleşmesi için de bilinçdışınla tamamen farklı bir ilişki kurman gerek; görüldüğü kadarıyla sen edilgen kalmışsın ve bilinçdışı tüm karar yetkisini ele geçirmiş.”

“Doğru,” dedim.

“Bilincin zayıf düşmüş dolayısıyla artık harekete geçemiyor. Elinde, bilinçdışından aldığı hariç, hiçbir yetki kalmamış ve şu anda bilinçdışından kopmuş vaziyette. Dolayısıyla da anima vasıtasıyla herhangi bir uyum sağlanabilmesi de mümkün değil. Aslında şizofreninin epeyce yumuşak bir türü. Yine de bir psikoz ve bir Federal klinikte tedavi edilmesi şart. Kansas City’den döndüğünde seni yine görmek isterim. Durumundaki iyileşmenin olağanüstü olacağını biliyorum.” İçten bir samimiyetle gülümsedi, ben de ona gülümsedim. Elini uzattı ve tokalaştık.

Kansas City’deki Kasanin Kliniğine doğru yola çıkacaktım.

Şahitlerin önünde resmi bir oturum yapıldı ve Doktor Nisea Kansas City’ye hemen gitmemi engelleyen bir durumum olup olmadığını sordu. Bu resmi formalitelerle uğraşmak kliniğe gitmekten daha ürkütücü geliyordu. Nisea işlerimi halletmem için bana yirmi dört saat zaman verebileceğini söyledi, ama kabul etmedim. Hemen gitmek istiyordum. Sonunda gün içinde gideceğim konusunda anlaştık. Nisea’nın personeli uçak rezervasyonlarını halletti. Bürodan taksiyle ayrılp doğuya doğru yapacağım büyük yolculuktan önce Ontario’ya döndüm.

Taksiye binip Maury’nin evine gittim. Eşyalarımın büyük kısmını orada bırakmıştım. Kısa süre sonra kapıyı çalıyordum.

Evde kimse yoktu. Kapı kolunu çevirdim; kilitli değildi. Boş, sessiz eve girdim.

Pris’le karşılaştığım ilk gece banyoda uğraştığını döşeme orada duruyordu. Tamamlanmıştı.

Bir süre orada durup seyrettim; kullandığı renklere ve tasarıma, denizkızı ve balığa, parlak, düğme gözlü ahtapota hayranlıkla bakıyordum; nihayet ahtapotu tamamlamıştı.

Mavi renkli karolardan biri yerinden çıkmak üzereydi. Gidip çıkardım, arkasındaki yapışkan malzemeyi temizleyip cebime attım.

Olur da seni unutursam diye bunu yanıma alıyorum diye düşündüm. Sen ve senin karo taşların, pembe taştan meme uçlu deniz kızın, yaptığın tüm o sevimli ve canavarımsı şeyler suyun yüzeyinde kıpırdayıp duruyorlar; hepsi de hayatlar. Durağan, ebedi su... suyun çizgisini başımın üzerini geçecek şekilde yapmıştı, yüksekliği neredeyse iki buçuk metreydi, tam üzerinde gökyüzü vardı. Gökyüzünün çok az bir kısmı görünüyordu; buradaki yaratıda gökyüzünün rolü yoktu.

Orada öylece dikilirken evin ön tarafından bir gürültü geldi. Birisi peşimdeydi ama olduğum yerden ayrılmadım. Ne fark ederdi ki? Beklemeye devam ettim. Maury panik içinde banyoya girdi; beni görünce durdu.

“Louis Rosën,” dedi. “Hem de banyoda.”

“Birazdan gideceğim,” dedim.

“Komşulardan biri ofisi aradı; senin arabadan inip eve girdiğini görmüş. Benim evde olmadığını biliyordu.”

“Demek beni gözetliyormuş.” Şaşırmamıştım. “Hepsi gözetliyor zaten, gittiğim her yerde takip ediyorlar.” Ellerim cebimde dikilmeye devam ettim; gözlerimi rengârenk duvardan alamıyordum.

“Sen olduğunu tahmin etmiştim,” dedi Maury. Yanımdaki valizi ve topladığım diğer eşyaları gör-

dü. “Sen gerçekten delisin. Daha Seattle’den yeni geldin. Ne zaman geldin ki? Muhtemelen bu sabah, daha erken olamaz. Şimdi de başka bir yere gidiyorsun.”

“Gitmem gerek Maury” dedim. “Kanun böyle.”

Dik dik bana baktı, çenesi hafifçe düştü ve yüzü kıpkırmızı oldu. “Üzgünüm Louis,” dedi. “Yani sana deli dediğim için.”

“İyi de deliyim zaten. Benjamin Atasözü Testine ve blok testine girdim. İkisini de geçemedim. Yatış işlemlerim tamamlandı bile.”

Çenesini sıvazlayıp “Seni kim ele verdi?” dedi.

“Babamla kardeşim Chester.”

“Lanet olsun, hem de kendi kanından insanlar.”

“Beni paranoyadan kurtardılar. Maury, dinle” deyip ona döndüm. “Onun nerede olduğunu biliyor musun?”

“Yemin ederim ki Louis nerde olduğunu bilsem sana söylerdim; deli olduğun ispat edilmiş olmasına rağmen söylerdim.”

“Beni terapi için nereye gönderdiklerini biliyor musun?”

“Kansas City’ye mi?”

Başımı salladım.

“Belki de Pris’i orada bulursun. Belki de akıl sağlığı görevlileri onu yakalayıp yeniden kliniğe göndermişlerdi. Bana haber vermeyi de unutmuş olabilirler.”

“Evet, belki de öyledir,” dedim.

Yanıma gelip dostane bir tavırla sırtıma vurdu. “İyi şanslar, seni gidi orospu çocuğu. Üstesinden geleceğini biliyorum. Herhalde şizofreni değil mi? Başka bir şey yok.”

“Magna Meter tipi şizofrenim varmış.” Elimi ceketimin cebine sokup karoyu çıkardım ve ona gösterip “Pris’i hatırlamak için,” dedim. “Umarım sakıncası olmaz. Ne de olsa burası senin evin, bu da senin duvar resmin.”

“Al. İstersen balığın hepsini al. Memelerden birini al.” Denizkızına doğru yöneldi. “Şaka yapmıyorum, Louis. Şu pembe memeyi oradan alacağız ve sende kalacak, tamam mı?”

“Gerek yok, bu yeterli.”

Ne yapacağımızı bilemeden birbirimize baktık.

Maury nihayet “Şizofren olmak nasıl bir şey?” diye sordu.

“Kötü, Maury. Çok, çok kötü.”

“Tahmin edebiliyorum; Pris de hep öyle derdi. Kurtulduğu için mutluydu.”

“Seattle’a gitmem durumun habercisiymiş. Katatonik heyecan dedikleri şey, acilen bir şeyler yapman gerektiği dürtüsü. Her seferinde yanlış şeyi yaptığın anlaşıyor; hiçbir işe yaramıyor. Ve bunu fark edince, paniklemeye başlıyorsun ve böylece gerçek psikoz başlıyor. Sesler duyuyordum ve şeyi gördüm...” Sustum.

“Ne gördün?”

“Pris’i.”

“Tanrım!!” dedi Maury.

“Beni havalimanına bırakır mısınız?”

“Elbette, dostum. Elbette.” Heyecanla başını salladı.

“Bu gece geç saatlere kadar gitmem gerekmiyor. Belki birlikte akşam yemeği yeriz. Bu olanlardan sonra ailemle karşılaşmak istediğimi sanmıyorum; utanıyorum işte.”

“Şizofrensen nasıl oluyor da bu kadar mantıklı konuşabiliyorsun?” diye sordu Maury.

“Şu anda stres altında değilim, o yüzden de dikkatimi toparlayabiliyorum. Şizofreni atağı öyle bir şey; dikkatin zayıflıyor, böylece bilinçdışı üstünlük kazanıp yönetimi ele geçiriyor.

“Çılgınca şeyler mi düşünmeye başlıyorsun? Mesela herkesin sana karşı olduğunu, evrenin merkezinin sen olduğunu filan?”

“Hayır,” dedim. “Doktor Nisea bendekinin heliosentrik şizofreni olduğunu söyledi-“

“Nisea mı? Ragland Nisea? Elbette ya; yasa gereği onu görmüşsündür. Pris'i kliniğe gönderen oydu; Pris'e kendi ofisinde Vigotsky-Luria Blok Testini uygulamıştı. Onunla hep tanışmak istemişimdir.”

“Zeki bir adam. Çok da insancıl biri.”

“Şimdi sen tehlikeli misin?”

“Sadece damarıma basılırsa.”

“O zaman seni yalnız mı bırakayım?”

“Sanırım,” dedim. “Ama akşam burada yemek için buluşalım. Altı civarı, hem uçağa da yetişirim.”

“Senin için yapabileceğim bir şey var mı? Bir şeye ihtiyacın var mı?”

“Hayır. Yine de sağ ol.”

Maury evde bir süre daha takıldı, ardından kapının sesini duydum. Ev yine sessizdi. Yine tek başımaydım.

Ağır ağır toplanmaya devam ettim.

Akşam Maury'yle buluşup yemek yedik. Yemeğin ardından beni beyaz Jaguar ile havalima-

nına götürdü. Geçip giden sokakları izliyordum ve gördüğüm her kadın –bir an için de olsa– Pris’e benziyordu; her seferinde onu gördüğümü sanıyordum ama yanıliyordum. Maury dalgınlığımı fark etmişti ama bir şey demedi.

Büronun bana ayarladığı bilet birinci mevkiydi ve yeni Avustralya roketi C-80 ile uçacaktım. Belli ki Büro bu işe epey bir bütçe ayırmıştı. Kansas City havalimanına varmak sadece yarım saat sürdüğü için o gece saat dokuzdan önce roketten inmiş, beni almaya gelecek olan sağlık görevlilerini görebilmek için sağa sola bakıyordum.

Genç bir adam ve kadın yanıma yaklaştılar. İki-sinin de üzerinde parlak renkli ekose ceket vardı. Bunlar benim ekipti; Boise’deyken, havalimanına indiğin zaman ceketlere dikkat et demişlerdi.

Erkek olan “Bay Rosen” diye seslendi.

Havalimanı binasına doğru yürürken “Evet,” dedim.

Yanıma gelip iki tarafıma geçtiler. “Bu gece biraz serin,” dedi kız. Yaşları yirmiden fazla değildi. İdealist bir tavırla Federal Akıl Sağlığı Bürosuna katılmış gözleri pırıl pırıl iki genç ve işte tam şu anda kahramanca işlerini yapıyorlar. Kendinden emin, canlı adımlarla beni bagaj kısmına yönlendiriyorlar, bir taraftan da havadan sudan konuşuyorlardı... Eğer gemilere kılavuzluk eden işaret sinyallerinin parlak ışığında kızın inanılmaz derecede Pris’e benzediğini görmeseydim, bu durum beni rahatlatabilirdi.

Kıza “Adınız neydi?” diye sordum.

Kız “Julie,” dedi. “Ve bu da Ralf.”

“Birkaç ay önce burada yatan bir hasta vardı. Pris Frauenzimmer isimli genç bir bayan. Boise’den gelmişti.”

Julie “Üzgünüm,” dedi. “Kasanin Kliniğine daha geçen hafta geldim; ikimiz de öyle.” Başıyla arkadaşını işaret etti. “Bu birime yeni katıldık; bu ilkbaharda.”

“İşinizi seviyor musunuz?” diye sordum. “Beklentilerinizi karşıladı mı?”

Kız heyecan içinde “Kesinlikle,” dedi. “Öyle değil mi Ralf?” Ralf da başını salladı. “Başka hiçbir işe değişmem.”

Bavulların gelmesini beklerken “Benim hakkımda bir şey biliyor musunuz?” diye sordum.

Ralf, “Sadece Doktor Shedd ile çalışacağınızı biliyoruz,” dedi.

“Kendisi harika biridir,” dedi Julie. “Onu çok seveceksiniz. İnsanlar için canla başla uğraşır; tedavi ettiği o kadar çok vaka var ki!”

Valizlerim gelmişti. Ralf birini, ben de diğerini aldım ve binanın içinden geçerek çıkışa doğru yürüdük.

“Havalimanı güzelmış,” dedim. “ilk kez görüyorum.”

“Daha bu yıl bitirdiler,” dedi Ralf. “Dünya içi ve dünya dışı uçuşların birlikte yapıldığı ilk havalimanı; yani tam buradan Ay’a uçabilirsin.

“Ben uçmam,” dedim ama Ralf beni duymadı. Kasanin Kliniğe ait bir helikoptere bindik; Kansas City’nin çatılarının üzerinden geçiyorduk. Hava serindi ve hemen altımızda sayısız biçimde milyonlarca ışık ve bir biçimleri bile olmayan küme halinde takım yıldızlar parlıyordu.

“Acaba” dedim, “Her ölümde Kansas City’de yeni bir ışık parlıyor mudur?”

Ralf ve Julie bu esprime gülümsediler.

“Eğer zorunlu akıl sağlığı programı olmasaydı başıma neler gelirdi biliyor musunuz?” dedim. “Şimdiye ölmüş olurdum. Bu program gerçekten hayatımı kurtardı.”

Yine gülümsediler.

“Tanrıya şükürler olsun ki McHeston Yasası Parlamentodan geçti.”

İkisi de ciddiyetle başlarını salladı.

“Nasıl bir şey olduğunu bilemezsiniz,” dedim. “Yani katatonik dürtünün, hemen harekete geçme isteğinin nasıl olduğunu bilmiyorsunuz. İnsanı peşinden sürüklüyor, sürüklüyor ve sonunda yıkılıp kalıyorsun; kafanın yerinde olmadığını biliyorsun, bir tür gölgeler diyarında yaşıyorsun. Babamla erkek kardeşimin yanında sadece zihnimde yaşayan bir kızla cinsel ilişkiye girdim. Onunla birlikte olurken, kapının arkasında, insanların hakkımızda yorumlar yaptığını duydum.”

Ralf, “Kapının arkasında mı yaptınız?” diye sordu.

Julie “Hayır” dedi. “İnsanların kapının arkasından yorum yaptığını duymuş. Duyduğu sesler o anda yaptığı şeyden bahsedip ayıplıyorlarmış, öyle değil mi, Bay Rosen?”

“Evet,” dedim. “Ayrıca söylediklerimi izah etmek zorunda kalmanız da iletişim becerimin bozulduğunun bir göstergesi. Eskiden olsa kendimi kolayca ifade ederdim. Doktor Nisea yuvarlanan taşla ilgili bölüme gelene kadar kendi kişisel di-

limle toplumun dili arasındaki kopmayı görememiştim. O zaman aslında ne büyük sıkıntı yaşadığımı fark ettim.”

“Ah evet,” dedi Julie. “Benjamin Atasözü Testindeki altı numaralı soru.”

“Acaba Pris hangi atasözünü bilememişti?” dedim. “Nisea’nın onu hasta olarak değerlendirmesine hangi soru neden olmuştu?”

Julie “Pris kim?” dedi.

“Bana kalırsa seviştiği kız,” dedi Ralf.

“Tam isabet,” dedim. “O da bir zamanlar buradaydı. Siz gelmeden önceydi bu. O şimdi iyi; şartlı olarak çıkardılar. Doktor Nisea onun benim Yüce Annem olduğunu söylüyor. Hayatımı sanki bir tanrıçaymış gibi ona tapmaya adanmışım. Onun arketipini evrene yansıtmışım; gözüm ondan başka bir şey görmüyor; onun dışında her şey bana gerçek dışı görünüyor. Bu yolculuk, sizler, Doktor Nisea, Kansas City kliniği, hepsi bir gölgeden ibaret.”

Bu söylediklerimden sonra konuşmaya devam etmek mümkün değildi. O yüzden de yolculuğun geriye kalanında sessizdik.

18

Ertesi gün sabah onda Kasanin Kliniğinin saunasında Doktor Albert Shedd ile tanıştım. Hastalar çıplak halde buharların içinde yatıyor, görevliler üzerlerinde mavi önlüklerle sessizce geziniyorlardı. Mavi bürodan olduklarının sembolü ya da nişanıydı; bizden farklı olduklarının bir göstergesiydi.

Doktor Shedd beyaz buhar bulutlarının arasından geçerek yanıma geldi. Dostane bir tavırla gülümsüyordu. Yaşlı bir adamdı; en az yetmiş yaşındaydı. Kınışıklarla dolu başının üzerinde tele benzeyen birkaç tutam saç vardı. Teni, en azından saunada öyle görünüyordu, parlak pembe renkteydi.

Kafasını uzatıp yüzünde küçük bir cin gibi muzip bir ifadeyle beni süzdü. “Günaydın Rosen,” dedi. “Yolculuğun nasıldı?”

“İyi idi.”

“Anladığım kadarıyla peşine takılan uçak olmamış,” deyip güldü.

Yaptığı espriyi takdir ettim çünkü bu, bende aklı selim bir taraf olduğunu kabul ettiğini ve espri yoluyla ona ulaşmaya çalıştığını gösteriyordu.

Paranoyamla dalga geçiyordu ve bunu yaparak onu etkisiz hale getirmiş oluyordu.

“Bu pek de resmi olmayan ortamda konuşmakla ilgili bir sıkıntınız var mı?” diye sordu.

“Hayır, Los Angeles’ta olduğumu dönemlerde sürekli gittiğim bir Fin hamamı vardı.”

“Peki, o zaman bir bakalım.” Elindeki not defterine baktı. “Piyano satıyorsunuz. Ayrıca elektronik org satıyorsunuz.”

“Evet, Rosen Elektronik Orgları, dünyanın en iyisi.”

“Şizofreni başladığında iş için Seattle’daymışsınız; Bay Barrows ile görüşüyormuşsunuz. Ailenizin verdiği ifade bu.”

“Aynen öyle.”

“Okuldayken girdiğiniz psikoloji testlerinin kayıtlarına baktık; hiçbir sorun yaşamamışsınız. On dokuz yıl sonra orduya girdiğiniz zaman da bir sıkıntı olmamış; askeri hizmet kayıtlarınıza baktım. İş başvurularınızda da problem görünmüyor. Demek ki hayat boyu devam eden türden değil de duruma bağlı şizofreni yaşıyorsunuz. Anladığım kadarıyla Seattle’da olağan dışı bir strese girmişsiniz.”

Heyecanla başımı salladım. “Evet, evet.”

“Şizofreni hayatınız boyunca bir daha ortaya çıkmayabilir; ancak şu anda önümüzde bir tehlike sinyali var ve bununla ilgilenmemiz gerekiyor.” Buharların arasından uzun bir süre beni inceledi. “Öyle görünüyor ki kontrollü füğ terapisini kullanarak çevrenizle başıyla başa çıkmanızı sağlayabiliriz. Bu terapiyi daha önce duymuş muydunuz?”

“Hayır Doktor,” dedim. Ama terapinin adı hoşuma gitmişti.

“Size halüsinojenik ilaçlar verilecek. Bu ilaçlar psikotik bölünmeyi tetikleyecek, halüsinasyonlarınız yeniden ortaya çıkacak. Bunu her gün sınırlı bir süre uygulayacağız. Bu sayede libidonuzun şu anda ortaya çıkamayacak kadar güçlü olan arzuları tatmine ulaşacak. Sonra ağır ağır füğ dönemi azaltacağız, umuyorum sonunda tamamen ortadan kaldıracacağız. Bu dönemin bir kısmını burada geçireceksiniz; daha sonra Boise’ye, işinize dönmenizi ve terapiyi dışarıdan almanızı umuyoruz. Sizin de bildiğiniz gibi burası epeyce kalabalık bir klinik.

“Evet biliyorum.”

“Bu terapiyle ilgilenir misiniz?”

“Evet!”

“Ama bu daha fazla şizofrenik epizod yaşayacağınız anlamına geliyor; elbette gözetim altında kontrollü koşullarda olacak. Bu epizodlar esnasında benim ve diğer çalışanların davranışlarınıza şahit olmasının bir sakıncası var mı? Başka bir deyişle mahremiyetiniz ihlal edilmesi...”

“Hayır” diyerek araya girdim. “Benim için sakıncası yok; kimin izlediği umurumda değil.”

“Eğer sizi izleyen gözlerden en fazla bu kadar rahatsız oluyorsanız, paranoyanız çok şiddetli boyutta olamaz.”

“Beni zerre kadar rahatsız etmiyorlar,” dedim.

“Güzel,” dedi. Memnun olmuş görünüyordu. “Bu iyiye işaret,” diyerek üzerinde mavi önlüğü ve koltuk altına sıkıştırdığı not defteriyle buhar

bulutlarının arasında gözden kayboldu. Kasanın Kliniğindeki psikiyatrimla ilk görüşmem tamamlanmıştı.

O gün öğleden sonra saat birde beni büyük bir odaya götürdüler. İçeride iki doktor ve birkaç hemşire beni bekliyordu. Beni üzeri deriyle kaplı bir masaya yatırıp bağladılar ve damardan halüsinojenik bir ilaç verdiler. Oldukça heyecanlı görünen ama dostça bir tavır sergileyen doktorlar ve hemşireler geriye çekilerek beklemeye başladılar. Masaya bağlanmış, üzerimde hastane önlüğü, çıplak ayaklarım yukanda bekliyordum.

Birkaç dakika sonra ilaç etkisini göstermeye başladı. Kendimi Oakland, Kaliforniya'da buldum. Jack London Meydanında bir bankta otuyordum. Yanımda Pris vardı. Elinde ekmek kırıntıları, mavi gri bir güvercin sürüsünü besliyordu. Kapri pantolon ve yeşil balıkçı yaka kazak giymişti; saçlarını ekose desenli kırmızı bir bandana ile toplamıştı. Kendini tamamen yaptığı işe kaptırmıştı; görünüşe göre beni fark etmemişti.

“Selam,” dedim.

Başını çevirip sakın bir tavırla “Lanet olsun, sana sessiz ol dedim, değil mi?” dedi. “Konuşmaya devam edersen onları korkutacaksın. Çekip gidecekler, sonra da onları benim yerime şu yaşlı adam besleyecek.”

Biraz ötemizdeki bankta Doktor Shedd oturmuş bize bakarak gülümsüyordu. Onun da elinde kırıntılarla dolu bir paket vardı. Belli ki zihnimi onu bu şekilde sahneye yerleştirmişti.

Kısık sesle “Pris,” dedim. “Seninle konuşmam gerek.”

“Neden?” Yüzünde o soğuk, uzak ifadeyle bana bakıyordu. “Senin için önemli olabilir ama benim için bir önemi var mı? Ya da benim için önemli olup olmaması senin umurunda mı?”

“Elbette umurumda,” dedim. Kendimi çaresiz hissediyordum.

“Söylemek yerine göstersen ve sessiz olsan. Şu anda yaptığım şey beni oldukça mutlu ediyor.” Kuşları beslemeye devam etti.

“Beni seviyor musun?” diye sordum.

“Tanrım hayır!”

Böyle diyordu, ama beni sevdiğini hissediyordum.

Bir süre bankta birlikte oturduk, ardından park, bank ve Pris yavaş yavaş gözden kayboldular ve kendimi yine masanın üzerinde buldum. Ellerim, kollarım bağlıydı ve Doktor Shedd ile Kasanin Kliniğinin heyecanlı hemşireleri beni izliyorlardı.

Beni çözdükleri sırada Doktor Shedd “Bu seferki daha iyi oldu,” dedi.

“Neden daha iyi oldu?” diye sordum.

“Önceki denemelerden daha iyi oldu.”

Önceki denemelere dair hiç bir şey hatırlamıyordum ve bunu Doktora söyledim.

“Hatırlamıyorsun çünkü başarılı olmadılar. Fantezi yaşantın devreye girmedi; sadece uyuyup kaldın. Ama artık her seferden sonuç alacağız gibi görünüyor.”

Beni odama geri götürdüler. Bir sonraki sabah füg fantezi yaşantımdan, Pris’le geçireceğim vakitten payımı almak üzere tekrar terapi odasına gittim.

Hemşireler beni masaya bağlarken Doktor Shedd içeri girip beni selamladı. “Rosen, seni grup terapisine almayı düşünüyorum; burada uyguladığımız tedaviye destek olacak. Grup terapinin ne olduğunu biliyorsun değil mi? Sorunlarını senin gibi hastaların önünde anlatıyorsun, onların yorumlarını duymak için... Onlar senden ve senin düşünme biçiminin doğru yoldan saptığını düşündükleri noktalardan bahsederken dinleyeceksin. Tüm bunlar dostça ve gayriresmi bir atmosferde gerçekleşecek. Genelde bu terapi epey yararlı olur.”

“Güzeli,” dedim. Klinikte fazlasıyla yalnızdım.

“Füg terapilerinden toplanan materyallerin gruba gösterilmesiyle ilgili bir itirazın var mı?”

“Hayır, neden olsun ki?”

“Materyallerin kopyası alınacak her bir grup terapisinden önce katılımcılara dağıtılacak... Analitik amaçlarla her bir füg seansını kaydettiğimizi biliyorsun değil mi? Ve yine senin izninle grup terapisinde de bunları kullanacağız.”

“Kesinlikle izin veriyorum,” dedim. “Benim gibi hastaların fantezilerimin içeriğini bilmesine itirazım yok, özellikle de nerede hata yaptığımı söyleyeceklerse.”

“Bak göreceksin bu dünyada hiç kimse sana yardım etme konusunda senin gibi hastalar kadar istekli olmayacaktır,” dedi Doktor Shedd.

Bu sırada iğnem yapılmıştı ve bir kez daha kontrollü füğüme daldım.

Magic Fire Chevrolet arabamın direksiyonundaydım. Otobanda yoğun bir trafik vardı; günün sonunda eve dönüyordum. Radyodaki yol bilgisi

programında otobanın ilerisinde bir yerlerde trafiğin kilitlendiği söyleniyordu.

“Karmaşa ya da kaos,” diyordu. “Ben sana rehberlik edeceğim dostum.”

Yüksek sesle “Teşekkürler,” dedim.

Yanımdaki koltukta oturan Pris sinirli bir şekilde “Radyodan gelen sese hep böyle yanıt verir misin? Bu iyiye işaret değil; zaten akıl sağlığının çok yerinde olmadığını biliyordum,” dedi.

“Pris,” dedim. “Sen ne dersen de beni sevdiğini biliyorum. İkimizin Seattle’da Collie Nild’in daireesinde olduğumuz geceyi hatırlamıyor musun?”

“Hayır.”

“Seviştığımızı de mi hatırlamıyorsun?”

Tiksinerek “İghhh” dedi.

“Ne dersen de beni sevdiğini biliyorum.”

“Bu şekilde konuşmaya devam edersen ben ineyim; midemi bulandırırıyorsun.”

“Pris,” dedim. “Neden arabada birlikteyiz? Eve mi gidiyoruz? Biz evlendik mi?”

“Tanrım,” diye söylendi.

Gözümü öndeki kamyonundan ayırmadan “Cevap versene,” dedim.

Cevap vermedi; koltuğun yan tarafına kayıp, benden mümkün olduğunca uzaklaştı.

“Evliyiz; biliyorum evliyiz,” dedim.

Fügden çıktığımda Doktor Shedd halinden memnun görünüyordu. “İlerleme kaydediyorsun,” dedi. “Sanırım gerilemeci libido dürtülerin için etkili bir dış katarsis yarattığını söyleyebiliriz; biz de bu katarsise güveniyoruz.” Beni teşvik edercesine sırtıma vurdu; tıpkı kısa bir süre önce ortağım Maury Rock’ın yaptığı gibi.

Bir sonraki kontrollü füğümde Pris daha yaşlı görünüyordu. Gece geç saatte Wyoming, Cheyenne'deki büyük tren istasyonunda, demiryolunun altındaki metroda ağır ağır yürüyorduk. Pris'in yüzünde sanki olgunlaşmış gibi daha dolgun bir ifade vardı. Değiştiği muhakkaktı. Vücudu da daha dolgun görünüyordu. Ayrıca daha sakin bir hali vardı.

"Biz ne kadardır evliyiz?" diye sordum.

"Bilmiyor musun?"

"Demek ki evliyiz," dedim. Kalbim neşeyle dolmuştu.

"Elbette evliyiz; ne yani nikâhsız yaşadığımızı mı sanıyordun? Ayrıca senin derdin ne? Hafıza kaybı filan mı yaşıyorsun?"

"Hadi tren istasyonunun karşısında gördüğümüz bara gidelim; içerisi çok canlı görünüyordu."

"Tamam," dedi.

Alt geçitten çıktığımızda "İyi ki beni o boş demiryolundan uzaklaştırdın," dedi. "Bunalıma girdim orada. Ne düşünmeye başlamıştım biliyor musun? Trenin gelişini izleyip, önüne atlamak nasıl bir duygudur diye merak ediyordum; raylara düşersin, tren gövdeni ikiye bölerek üzerinden geçer... Her şeyi öylece bitirmek nasıl bir histir acaba, sanki uykuya dalıyormuşsun gibi kendini öylece trenin önüne bırakmak..."

Kolumu beline dolayarak ona sarıldım. "Böyle konuşma," dedim. Her zamanki gibi kaskatı ve sertti.

Doktor Shedd beni füğden çıkardığında yüzünde ciddi bir ifade vardı. "Anima yansıtmanda kötücül unsurların ortaya çıkması hoşuma gitmedi.

Gerçi beklenmedik bir durum değil; önümüzde ne denli uzun bir süreç olduğunu gösteriyor. Bir sonraki denemede, yani on beşinci füğde...”

“On beşinci mi!” diye bağırdım. “Yani az önceki on dördüncü müydü?”

“Bir aydan uzun zamandır buradasın. Epizodların birbirine karışmaya başladığının farkındayım; bu beklenen bir durum çünkü bazen hiç bir ilerleme olmuyor, bazen de aynı malzeme tekrar tekrar karşımıza çıkıyor. Bu seni endişelendirmesin Rosen.”

“Peki Doktor,” dedim, ama kendimi kötü hissediyordum.

Bir sonraki denemede –ya da karmakarışık zihnimin bir sonraki deneme olarak algıladığı füğde– yine Pris ile birlikte Kaliforniya, Oakland’de Jack London parkında bir bankta oturuyorduk. Pris bu kez sessiz ve hüzünlüydü; etrafta gezinen güvercinleri beslemiyordu. Ellerini birbirine kenetlemiş öylece oturuyordu.

Onu kendime çekmeye çalışarak “Sorun ne?” dedim.

Yanağından bir damla gözyaşı süzüldü. “Yok bir şey.” Çantasından bir mendil çıkardı, gözlerini ve burnunu sildi. “Kendimi bomboş, ölü gibi hissediyorum. Belki de hamileyim. Bir hafta geciktim.”

İnanılmaz mutluydum; onu kollarıma aldım, soğuk, tepkisiz dudaklarından öptüm. “Bu şimdiye kadar aldığım en güzel haber!” dedim.

Hüzünlü gri gözlerini kaldırdı. “Sevindiğine memnum oldum.” Hafifçe gülümseyerek elime dokundu.

Kesinlikle değişmişti. Bunu görebiliyordum. Gözlerinin kenarında belirgin çizgiler vardı; ona ağırbaşlı, hüzünlü bir hava veriyorlardı. Ne kadar zaman geçmişti acaba? Kaç kez birlikte olmuş-tuk? Defalarca? Yüzlerce? Bilmiyordum. Ben de kendimi daha yaşlı ve yorgun hissediyordum. Yine de ne güzel bir haberdi bu.

Terapi odasına döner dönmez Doktor Shedd'e Pris'in hamileliğinden bahsettim. O da çok mem-nun olmuştu. "Görüyorsun ya Rosen füğlerin giderek daha olgun bir hal alıyor; kendi adına daha sorumlu davranıyor, gerçekliği arıyorsun. Zamanla oradaki olgunluğun gerçek kronolojik yaşınla eşleşecek ve o zaman füğlerin içeriğinin büyük kısmı boşalmış olacak."

Neşeli bir ruh haliyle aşağı indim; grup terapi-sine katılacak ve diğer hasta arkadaşlarımla bu yeni ve önemli gelişmeyle ilgili açıklamalarını ve sorularını dinleyecektim. Bugünkü seansın içeri-ğini okuduklarında söyleyecek epeyce şeyleri ola-cağını biliyordum.

Elli ikinci füğümde Pris'i ve oğlumu birlikte gördüm. Pris'inki kadar gri renkli gözleri vardı; saçları da benimkilere benziyordu. Sağlıklı, güzel bir çocuktur. Pris oturma odasında rahat bir kol-tuğa kurulmuş, elinde biberonla onu besliyordu. Ben de karşılarında mutlak bir mutluluk içinde oturuyordum; sanki tüm gerginliğim, kaygılarım, üzüntülerim nihayet beni terk etmişti.

"Şu plastik emzikler yok mu!" dedi Pris. Öfkeli öfkeli biberonu sallıyordu. "Çocuk emdiği an dü-şüyorlar; herhalde doğru sterilize etmiyorum."

Mutfığa gidip yeni bir biberon getirdim.

Geri döndüğümde “Bebeğin adı ne sevgilim?” diye sordum.

“Adı mı ne?” Pris bezgin bakışlarla bana bakıyordu. “Sen kendinde misin, Louis? Kendi bebeğinin adını mı soruyorsun, Tanrı aşkına? Adı Rosen, senin adınla aynı.”

Süklüm püklüm bir halde gülümseyip “Affet,” dedim.

“Affediyorum; sana alıştım artık,” dedi. Ardından da iç geçirip “Maalesef,” diye ekledi.

İyi de çocuğun adı neydi? Merak ediyordum. Belki de bir sonraki sefer öğrenirdim ya da belki yüzüncü seferde öğrenirdim. Adını öğrenmeliydim, yoksa tüm bunların bir anlamı olmayacaktı; her şey boşa gidecekti.

Pris bebeğe bakıp “Charles,” diye mırıldandı. “Altını mı ıslattın?”

Demek adı Charles’tı. Mutlu olmuştum; güzel bir isimdi. Belki de ismi ben seçmiştim; benim vereceğim türden bir isme benziyordu.

O günkü füğden sonra grup terapisi için aşağı kata koşarken bir dizi kadının binanın kadınların kaldığı bölümüne girdiğini gördüm. Kadınlardan biri siyah kısa saçlıydı ve etrafındaki kadınlara göre çok ince yapılıydı; diğerleri onun yanında şişme balon gibi görünüyorlardı. Durup bu Pris olabilir mi diye kendi kendime sordum. Gözlerimi sırtına dikmiş lütfen bu tarafa dön diyordum.

Tam kapıdan geçerken bir an bana doğru döndü. O küstah, kısa burnunu, insana tepeden bakan duygusuz gözlerini gördüm... Pris’ti bu. “Pris” diye bağırıp ellerimi salladım.

Beni gördü. Gözlerini kısarak baktı, suratı asıldı, dudaklarını büzdü. Sonra belli belirsiz gülümsedi.

Bu bir hayal miydi yoksa? Pris Frauenzimmer binadan içeri girmiş, gözden kaybolmuştu. Kasa-nin Kliniğine dönmüşsün dedim kendi kendime. Eninde sonunda böyle olacağını biliyordum. Ve bu bir hayal değil, kontrollü ya da kontrolsüz bir füğ değil; seni gerçekliğin içinde buldum, gerçek dünyada, gerilemeci libidonun ya da uyuşturucuların ürünü olmayan dünyada. Ayakkabınla simulakrum Johnny Booth'un kafasına vurduğun o geceden bu yana seni görmedim; kim bilir ne kadar zaman geçmişti aradan! O günden bu güne seni, gerçek seni görmeden bir boşluğun içinde kim bilir ne uzun, korkunç derecede uzun bir zaman yaşadım.

Gerçeğin yerine tamamen bir hayalle yetindim... Kendi kendime, Tanrıya şükürler olsun seni buldum Pris dedim; bir gün bulacağımı biliyordum.

Grup terapisine gitmedim; onun yerine salon-da bekleyip sağa sola bakınmaya devam ettim.

Sonunda saatler sonra Pris yeniden göründü. Açık avludan geçip doğruca yanıma geldi. Yüzü berrak ve sakin görünüyordu. Gözlerinde belli belirsiz bir pırıltı vardı, küçümseyici bir şaşkınlığın pırıltısı.

“Selam,” dedim.

“Demek ağa düştün, Louis Rosen,” dedi. “Sen de sonunda şizofreni oldun. Hiç şaşırmadım.”

“Pris, aylardır buradayım,” dedim.

“İyileşiyor musun bari?”

“Evet,” dedim. “Sanırım. Her gün kontrollü füğ terapisi yapılıyor; her seferinde sana gidiyorum Pris, her seferinde. Füglerimde evliyiz ve Charles adında bir çocuğumuz var. Sanırım Oakland, Kaliforniya’da yaşıyoruz.”

Yüzünü ekşiterek “Oakland,” dedi. “Gerçi bazı yerleri güzel, ama bazı yerleri de korkunç.” Yürüyüp yanımdan uzaklaştı. “Seni görmek güzeldi, Louis,” dedi. “Belki yine karşılaşırız.”

Arkasından kederle “Pris!” diye seslendim. “Geri gel!”

Ama yürümeye devam etti ve koridorun sonundaki kapıdan girerek gözden kayboldu.

Bir sonraki kontrollü füğümde kesinlikle yaşlanmıştı; vücudu daha dolgun görünüyordu ve gözlerinin altında koyu renk halkalar vardı. Birlikte mutfakta bulaşıkla uğraşıyorduk; o kapları yıkıyor, ben de kuruluyordum. Tepedeki ışığın altında cildi kupkuru görünüyordu; yüzünde güzel, ince kınşıklar parıldıyordu. Makyajı yoktu. Özellikle de saçları farklıydı; cildi gibi kuruydular, siyah da değillerdi. Kırmızıya çalan bir kahveydi ve çok güzeldi; uzanıp saçına dokundum. Sertti ama temizdi, dokununca çok güzel bir his bırakıyordu.

“Pris,” dedim. “Dün koridorda seni gördüm. Kasanin’de, aslında olduğum yerde.”

“Aferin sana,” dedi.

“Gerçek miydi? Bundan daha mı gerçektir?” Charles oturma odasında üç boyutlu renkli televizyonun önünde oturmuş gözlerini ekrana dikmişti. “Onca zamandan sonra yeniden karşılaşmamızı hatırlıyor musun? Sana da gerçek

gibi geldi mi? Yoksa şu anda burada olanlar mı gerçek senin için? Lütfen söyle; artık anlayamıyorum.”

Elindeki tavayı ovarken “Louis,” dedi. “Hayatı olduğu gibi kabul edemez misin? İlle de filozof olman mı gerek? Kolejli yeni yetmeler gibi davranıyorsun; ne zaman büyüyeceğini merak ediyorum.”

“Artık ne yöne gitmem gerektiğini bilmiyorum,” dedim. Perişan haldeydim, yine de otomatik olarak kapları kurulama işine devam ettim.

“Beni bulduğun yere götür,” dedi Pris. “Ve orada her kimsem bu artık seni tatmin etsin, soru sorma.”

“Tamam,” dedim. “Dediğini yapacağım; bir şekilde yapmayı deneyeceğim.”

Fğden ıktığımda Doktor Shedd yanımdaydı. “Yanılıyorsun Rosen; Bayan Frauenzimmer’a burada, Kasanin’de rastlamış olamazsın. Kayıtları inceledim, bu isimde kimse yok. Korkarım onunla koridordaki sözde karşılaşman istemdişi olarak piskozunun nüksetmesi. Demek ki libidal arzularını tam olarak boşaltamıyoruz. Belki de kontrollü regresyon seanslarının süresini artırmamız gerekiyordur.”

Sessiz sedasız başımı salladım, ama ona inanmıyordum; koridorda Pris’i gördüğümü biliyordum. Yaşadığım şey şizofrenik bir fantezi değildi.

Ertesi hafta Pris’i yine Kasanin’de gördüm. Bu kez onu solaryumun penceresinden görmüştüm. Kızlarla dışarıda voleybol oynuyordu; hepsinin üzerinde açık mavi renk şort ve tişört vardı.

O beni görmedi; oyuna dalmıştı. Uzun bir süre orada öylece dikildim; gerçek olduğunu bildiğim

için görüntüsüne doya doya baktım... ve derken top avludan sekip binaya doğru geldi ve Pris de topun ardından koşturdu. Topu almak için yere eğildiğinde tişörtünün göğsüne renkli harflerle yazılmış ismini gördüm.

ROCK, PRIS

İşte bu her şeyi açıklıyordu. Pris, Kliniğe baba-sının soyadıyla kaydedilmişti. Dolayısıyla Doktor Shedd onun adını listelerde bulamamıştı. Pris kendine hangi adı verirse versin ben onu hep Frauenzimmer olarak düşündüğüm için doktora da bu soyadını vermiştim.

Kendi kendime doktora söylemeyeceğim dedim; kontrollü fügler sırasında da bu durumdan bahsetmeyeceğim. Böylece doktorun hiç haberi olmayacak ve belki bir gün Pris'le bir daha konuşma şansım olacak.

Sonra da aklıma tüm bunların Shedd tarafından kasten yapılıyor olabileceği ihtimali geldi; bu belki de beni füglerden çıkıp gerçek dünyaya döndürmek için bir teknikti. Ne de olsa benim için gerçek Pris'i birkaç dakika görebilmek yaşadığım tüm füglerden daha değerliydi. Bu onların terapi yöntemiymiş ve işe yarıyordu.

İyi mi hissedeyim kötü mü hissedeyim bilmiyordum.

İki yüz yirminci kontrollü füg terapimin ardından Pris'le bir kez daha konuşabildim. Kliniğin kafeteryasına giriyordum, o da çıkıyordu. O beni görmeden ben onu gördüm; genç bir kızla sohbet ediyordu.

Onu durdurup “Pris,” dedim. “Tanrı aşkına izin ver de seni birkaç dakika göreyim. Onların umurunda değil; bunun terapinin bir parçası olduğunu biliyorum. Lütfen.”

Diğer kız nezaket gösterip yanımızdan ayrıldı. Pris’le yalnız kalmıştık.

Pris biraz durup “Yaşlanmışsın Louis,” dedi.

“Sen de her zamanki gibi harika görünüyorsun” dedim. Kollarımı boynuna dolamayı; ona sarılmayı o kadar istiyordum ki. Ama onun yerine kımıldamadan birkaç adım ilerisinde durmaya devam ettim.

“Bu aralar beni buradan göndereceklerini bilmek seni mutlu eder herhalde,” dedi. “Eskisi gibi hastane dışından terapi almaya devam edeceğim. Buranın en iyi psikiyatri olan Doktor Ditchley’in dediğine göre büyük ilerleme kaydediyormuşum. Onu nerdeyse her gün görüyorum. Senin adına da baktım; Shedd’den terapi alıyormuşsun. O çok şey değildir... yani bana sorarsan yaşlı ahmağın teki.”

“Pris,” dedim, “Belki de buradan birlikte çıkabiliriz. Ne dersin? Ben de iyileşiyorum zaten.”

“Ne diye birlikte çıkacağız ki?”

“Seni seviyorum,” dedim, “ve senin de beni sevdiğini biliyorum.”

Cevap vermeden başını sallamakla yetindi.

“Böyle bir şey yapılabilir mi?” diye sordum. “Sen burayı benden daha iyi biliyorsun; hayatın burada geçti.”

“Hayatımın bir kısmı diyelim.”

“Halledebilir misin?”

“Sen hallet; erkek olan sensin.”

“Eğer halledersem,” dedim, “Benimle evlenir misin?”

İç geçirerek “Tabii Louis,” dedi. “Ne istersen yaparız. Evleniriz, birlikte yaşarız, rastgele düzüşürüz... ne istersen.”

“Evlenmek istiyorum.”

“Çocuk ister misin? Fantezilerinde olduğu gibi. Charles adında bir çocuk?”

“Evet.”

Pris, “O zaman hallet,” dedi. “Kliniğimizin ahmağı kürek kafa Shedd’le konuş. O çıkmana izin verebilir; bunun için yetkisi var. Sana bir ipucu vereyim. Bir sonraki füğüne gittiğinde gönülsüz davran. Fügden fayda görüp görmediğin konusunda emin olamadığını söyle. Sonra da füge girdiğinde fantezilerindeki seks partnerine, o sapkın, yanmış beyninin kurguladığı Pris Frauenzimmer’e onu artık ikna edici bulmadığını söyle.” O bildiğim gülüşüyle sırtıyordu. “Bakalım neler olacak. Belki buradan çıkarsın, belki çıkmazsın... belki de iyice batarsın.”

Biraz tereddütle “Sen şey yapmazsın değil mi?” dedim.

“Seni kandırır mıyım? Yanlış yönlendirir miyim? Dene ve gör Louis.” Yüzü gayet ciddiye. “Bu soruların yanıtını bulmanın tek yolu cesaretini toplayıp devam etmek.”

Arkasını dönüp hızla yanımdan uzaklaştı.

Bir ara başını çevirip omzunun üzerinden “Görüşürüz,” dedi. “Belki.” Son bir kez yüzündeki o mesafeli, neşeli, soğukkanlı gülüşü gördüm ve gitti.

Kendi kendime sana güveniyorum dedim.

O akşam yemekten sonra koridorda Doktor Shedd'le karşılaştım. Onunla bir dakika görüşmek istediğimi söyledim; beni geri çevirmedi.

“Aklından ne geçiyor Rosen?” dedi.

“Doktor, füge girme konusunda kendimi gönülsüz hissediyorum. Artık bir faydası olduğundan emin değilim.”

Doktor Shedd suratını asarak “Nasıl yani?” dedi.

Söylediklerimi tekrar ettim. Büyük bir dikkatle dinledi. “Ayrıca fantezilerimdeki seks partnerimi de artık ikna edici bulmuyorum,” diye ekledim. “Onun bilinçdışımın bir yansıması olduğunu biliyorum; o gerçek Pris Frauenzimmer değil.”

Doktor Shedd, “İlginç,” dedi.

“Bu söylediklerim ne anlama geliyor? İyileştığım anlamına mı geliyor? Yoksa daha mı kötüye gittiğim anlamına?”

“Gerçekten bilmiyorum. Bir sonraki füğ sean-sında anlarız; füğ sırasındaki davranışını gözlemleyince durum daha iyi anlaşılır,” dedi ve başıyla selam verip koridorda yürümeye devam etti.

Bir sonraki kontrollü füğümde Pris'le birlikte bir markette geziniyor, haftalık alışverişimizi yapıyorduk.

Pris'in yaşı iyice ilerlemişti ama yine de Pris'ti işte. Aynı çekici, parlak gözlü, her zaman âşık olduğum kadındı. Oğlumuz önümüzde koşuşturuyor; hafta sonu izci ekibiyle Oakland tepelerindeki Charles Tilden parkında yapacakları kamp için malzeme alıyordu.

Pris “Şaşırtıcı doğrusu,” dedi. “Pek sessizsin.”

“Düşünüyordum.”

“Endişeleniyordum, demek istedin herhalde. Seni tanıyorum, Louis.”

“Pris, tüm bunlar gerçek mi? Burada sahip olduğumuz şey yetiyor mu?”

“Artık yetmiyor,” dedi. “Senin sonu gelmeyen felsefi düşüncelerine artık dayanamıyorum; ya hayatını kabul et ya da kendini öldür ama artık gevezeliği kes.”

“Tamam,” dedim. “Ben de bunun karşılığında senden benimle ilgili aşağılayıcı düşüncelerine son vermeni istiyorum. Bıktım artık.”

“Sen o düşünceleri duymaktan korkuyorsun...” diye başladı.

Ne yaptığımın farkında bile olmadan uzanıp yüzüne bir tokat attım; tökezledi, düşer gibi oldu. Sonra toparlanıp elini yanağına bastırdı; acı ve şaşkınlık içinde bana bakıyordu.

Yıkılmış bir sesle “Lanet olsun,” dedi. “Bu yaptığını asla affetmeyeceğim.”

“Artık senin aşağılayıcı fikirlerine dayanamıyorum.”

Bana ters ters baktı ve arkasına bile bakmadan hızla yürüdü; giderken Charles’ı da kolundan çekip yanında götürdü.

Doktor Shedd’in yanımda durduğunu fark ettim. “Sanırım bugünlük bu kadar yeter, Rosen.” Kutular ve paketlerle dolu market titreşerek kayboldu.

“Yanlış bir şey mi yaptım?” Aklımda herhangi bir plan olmadan, düşünmeden hareket etmişim. Her şeyi mahvetmişim belki de. Doktor Shedd’e “Hayatımda ilk kez bir kadına vurdum,” dedim.

“Endişelenme,” dedi. Önündeki deftere bir şeyler yazmakla meşguldü. Hemşirelere başıyla işaret etti. “Onu kaldırın. Sanırım bugünkü grup terapisini de iptal edeceğiz; odasına götürün de biraz yalnız kalsın.” Birden bana dönüp “Rosen, davranışında anlamadığım tuhaf bir şey var,” dedi. “Hiç kendin gibi davranmıyorsun.”

Konuşmadan başımı salladım.

“Hani nerdeyse,” dedi, “hasta numarasını yaptığını düşüneceğim.”

“Hayır, hayır,” diyerek karşı çıktım. “Ben gerçekten hastayım; eğer buraya gelmeseydim ölürdüm.”

“Sanırım senden odama gelmeni isteyeceğim; Benjamin Atasözü Testini ve Vigotsky-Luria Blok Testini bir de ben yapmak istiyorum. Testten ziyade testi kimin yaptığı daha önemlidir.”

“Katılıyorum,” dedim. Endişeli ve gergindim.

Ertesi gün öğleden sonra saat birde Benjamin Atasözü Testini ve Vigotsky-Luria Block Testini başarıyla geçtim. McHeston Yasasına göre yasal olarak serbesttim; eve gidebilirdim.

Doktor Shedd, “Buraya yatmana gerek var mıydı diye düşünüyorum,” dedi. “Ülkenin dört bir yanında bekleyen onca insan, fazla mesai yapan onca çalışan varken.” Çıkış belgemi imzalayıp bana verdi.

“Buraya gelerek neden kurtulmaya çalışıyordun bilmiyorum ama artık geri dönüp, yeniden hayatınla yüzleşmek zorundasın ve akıl hastalığını mazeret olarak kullanmayı bırakmalısın. Zaten böyle bir hastalık geçirdiğinden bile kuşkuluyum.”

Alelacele yazdığı not benim resmi olarak Federal Hükümete ait Kasanın Kliniğinden ihraç edildiğimi söylüyordu.

“Gitmeden önce görmek istediğim biri var,” dedim. “Onunla bir dakika görüşebilir miyim? Adı Bayan Rock.” Sonra da “İlk ismini bilmiyorum,” diye ekledim.

Doktor Shedd masasındaki düğmeye bastı. “Bay Rosen’ı Bayan Rock isimli biriyle görüştüreceksiniz, on dakikayı aşmayın. Görüşmenin ardından Bay Rosen’ı ana kapıya götürüp dışarı çıkarın. Buradaki işlemi tamamlanmıştır.”

İri yarı erkek görevli beni Pris’in altı kızla paylaştığı odaya götürdü. Yatağında oturmuş turuncu renkli ojeyle tırnaklarını boyuyordu. İçeri girdiğimde sadece başını kaldırıp şöyle bir baktı.

“Selam Louis,” diye mırıldandı.

“Pris, cesaretimi topladım; ona söylediklerini söyledim.” Ona dokunmak için eğildim. “Özgürüm artık. Beni gönderdiler. Eve gidebilirim.”

“Git o zaman.”

Önce ne dediğini anlamadım. “Ya sen?”

Pris sakın bir sesle “Fikrimi değiştirdim,” dedi. “Çıkmak için başvurmadım; birkaç ay daha kalayım diyorum. Hoşuma gidiyor aslında – dokuma yapmayı öğreniyorum. Siyah koyun yününden kilim dokuyorum.” Sonra birdenbire, “Sana yalan söyledim Louis,” diye fısıldadı. “Çıkmaya hazır değilim; çok hastayım. Daha uzun bir zaman burada kalmam gerekiyor, belki de sonsuza kadar. Sana çıkacağımı söylediğim için üzgünüm. Affet.” Bir an elimi tuttu, sonra bıraktı.

Hiçbir şey diyemedim.

Bir dakika sonra görevli beni kliniğin koridorlarından geçirerek ana kapıya götürdü ve cebimde Federal Hükümetin nezaket gösterip verdiği elli dolarla kaldırıma bıraktı. Kasanın Kliniği geçmişte kalmıştı; artık hayatımın bir parçası değildi ve umarım bir daha karşıma çıkmayacaktı.

Kendi kendime iyiyim dedim. Çocukken okulda yaptığım gibi bir kez daha testten başarıyla geçmiştim. Boise'ye, kardeşim Chester'ın ve babamın yanına, Maury'ye ve işimize dönebilirdim; Hükümet beni iyileştirmişti.

Pris dışında her şeyim vardı.

Kasanın Kliniğinin büyük binalarından birinde Pris Frauenzimmer oturmuş yünleri düzeltiyor, kendini tamamen kaptırmış bir halde siyah koyun yününden kilim dokuyordu. Aklından ne bana ne de başka bir şeye dair tek bir düşünce geçmiyordu.

